

MAŁOPOLSKA

Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027

Kraków, 2022 r.

Kod CCI	
Tytuł w języku angielskim	European Funds for Malopolska 2021-2027
Tytuł w języku (językach) narodowym (narodowych)	Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027
Wersja	
Pierwszy rok	2021
Ostatni rok	2027
Kwalifikowalny od	1.01.2021
Kwalifikowalny do	31.12.2029
Nr decyzji Komisji	
Data decyzji Komisji	
Nr decyzji zmieniającej państwa członkowskiego	
Data wejścia w życie decyzji zmieniającej państwa członkowskiego	
Przesunięcie inne niż istotne (art. 19 ust. 5)	Tak/Nie
Regiony NUTS objęte programem (nie dotyczy EFMRA)	
Dany fundusz	☒ EFRR
	☐ Fundusz Spójności
	☒ EFS+
	☒ FST
	☐ EFMRA
Program	☐ w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” wyłącznie dla regionów najbardziej oddalonych

Spis treści

<u>Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027</u>	1
<u>1. Strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju oraz działania podejmowane w ramach polityki</u>	6
<u>2. Priorytety</u>	58
<u>Priorytet 1. Inteligentny i konkurencyjny region</u>	58
<u>1(i) rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii</u>	58
<u>1(ii) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw i rządów</u>	65
<u>1(iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne</u>	69
<u>1(iv) rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości</u>	76
<u>Priorytet 2. Energetyka i środowisko</u>	82
<u>2(i) wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</u> .	82
<u>2(ii) wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju</u>	88
<u>2(iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego</u>	93
<u>2(v) wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej</u>	97
<u>2(vi) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej</u>	102
<u>2(vii) wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia</u>	107
<u>Priorytet 3. Zrównoważona mobilność miejska</u>	112
<u>2(viii) wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej</u>	112
<u>Priorytet 4. Mobilna Małopolska</u>	118
<u>3(ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej</u>	118
<u>Priorytet 5. Małopolska infrastruktura społeczna</u>	125
<u>4(ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online</u>	125
<u>4(iii) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej</u>	

<u>sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne</u>	130
<u>4(v) zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej</u>	134
<u>4(vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych</u>	139
<u>Priorytet 6. Społeczna Małopolska</u>	144
<u>4(a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej</u>	144
<u>4(c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu</u>	149
<u>4(d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia</u>	153
<u>4(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</u>	158
<u>4(g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej</u>	164
<u>4(h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji</u>	168
<u>4(i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów</u>	172
<u>4(j) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie</u>	176
<u>4(k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa</u>	

<u>dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowe</u>	180
<u>4(l) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci</u>	186
<u>Priorytet 7. Małopolska bliżej mieszkańców</u>	189
<u>5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich</u>	189
<u>5(ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwojowi społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie</u>	197
<u>Priorytet 8. Sprawiedliwa transformacja Małopolski Zachodniej</u>	203
<u>Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie</u>	203
<u>Priorytet 9. Pomoc techniczna [EFRR, EFS+, FST]</u>	213
<u>3. Plan finansowy</u>	219
<u>4. Warunki podstawowe</u>	225
<u>5. Instytucje programu</u>	301
<u>6. Partnerstwo</u>	303
<u>7. Komunikacja i widoczność</u>	307
<u>8. Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami</u>	310

Strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju oraz działania podejmowane w ramach polityki

[1. Innowacje i przedsiębiorczość]

- Kluczowym wyzwaniem w budowaniu nowoczesnej gospodarki Małopolski i zmniejszaniu dystansu wobec regionów UE jest trwały wzrost produktywności, poprzez dalsze wzmacnianie innowacyjności (akumulacja nakładów) oraz uwalnianie potencjału rozwojowego przedsiębiorstw (nowe kompetencje i ukierunkowane inwestycje).
- Polityka spójności pozytywnie wpływa na wzrost innowacyjności przedsiębiorstw, jednak doświadczenia ostatnich dwóch perspektyw finansowych wskazują, że jej interwencja wymaga ukierunkowania. Instrumenty wsparcia powinny zapewniać kompleksowe finansowanie procesu innowacyjnego – od inkubacji, przez prace B+R i infrastrukturę B+R, po wdrożenie rynkowe. Instrumenty powinny być sprofilowane odpowiednio do potrzeb przedsiębiorstw, zależnie od ich wielkości i etapu rozwoju. Wsparcie należy koncentrować wokół sektora MŚP, ale wybrane instrumenty powinny obejmować również udział dużych firm, ze względu na ich ważną rolę w regionalnym ekosystemie (stymulowanie tworzenia nowych firm innowacyjnych).
- Wzrost napędzany innowacjami jest generowany głównie przez sektory wiedzy i nowych technologii. Strukturalna zmiana gospodarki regionu powinna wyrażać się jednak zarówno wzrostem udziału nowoczesnych sektorów opartych na wiedzy, jak i wzrostem udziału działalności zaawansowanej technologicznie w sektorach uważanych za tradycyjne.
- W Małopolsce utrzymuje się wysoki rozwój przedsiębiorczości. 99,9% wszystkich przedsiębiorstw stanowią podmioty z sektora MŚP. Jednym z wyzwań stojących przed najmniejszymi podmiotami jest dostęp do finansowania rozwoju, a dla całego sektora MŚP uzyskanie przewagi na konkurencyjnym rynku krajowym oraz ekspansja międzynarodowa. Zidentyfikowana luka w finansowaniu sektora MŚP na rynku prywatnym, stanowi uzasadnienie dla interwencji publicznej w zakresie wspierania procesów inwestycyjnych MŚP.
- Polityka spójności pozytywnie wpłynęła na wzrost wartości eksportu. Jednocześnie wciąż niski poziom internacjonalizacji małopolskich przedsiębiorstw wskazuje na konieczność kontynuowania działań zwiększających zdolność przedsiębiorstw do tworzenia produktów i usług o potencjale eksportowym oraz ich internacjonalizację.
- Dla budowy potencjału gospodarczego istotne jest wyposażenie regionu w infrastrukturę sprzyjającą lokowaniu działalności gospodarczej. Małopolska od lat boryka się z problemem, którym jest brak dużych terenów inwestycyjnych i w związku z tym brak atrakcyjnej oferty dla potencjalnych inwestorów.
- Wyzwaniem pozostaje wspieranie wdrażania nowych technologii i cyfryzacja przedsiębiorstw. Dobrym gruntem jest postępująca informatyzacja społeczeństwa oraz zapotrzebowanie ze strony firm na rozwiązania ICT. Jednak na tle UE poziom cyfryzacji oraz robotyzacji przedsiębiorstw jest niski.
- **W ostatnich latach (GUS) w Małopolsce nastąpił wzrost cyfryzacji usług administracji samorządowej** - w 2020r. usługi przez Internet udostępniły

wszystkie urzędy powiatowe, gminy miejskie i miejsko – wiejskie, oraz większość gmin wiejskich. **Kluczowe jest dalsze usprawnienie tego obszaru** w celu podniesienia poziomu cyberbezpieczeństwa, oraz zwiększenia odsetka urzędów posiadających politykę lub strategię na rzecz otwartych danych, który to wskaźnik wciąż nie przekracza 10%.

- Pandemia COVID-19 uwypukliła konieczność popularyzacji rozwiązań z zakresu e-zdrowia, zasadne zatem jest podejmowanie działań, które przyczynią się do stworzenia spójnego z krajowym systemem zdrowia cyfrowego.
- Mnogość zbiorów, oraz bogate zaplecze instytucji dysponujących zasobami kultury i dziedzictwa sprawiają, że w regionie szczególne znaczenie ma udostępnianie tych zasobów, oraz wspieranie popularyzujących je platform

Podsumowując, najważniejszym wyzwaniem w budowaniu nowoczesnej gospodarki, ukierunkowanej na inteligentną specjalizację Małopolski, jest trwale zwiększenie produktywności poprzez:

- **stymulowanie popytu na innowacje głównie w sektorze MŚP, także w ramach współpracy z innymi podmiotami,**
- **stymulowanie wzrostu i konkurencyjności głównie w sektorze MŚP,**
- **rozwój i upowszechnianie e-administracji i e-zdrowia oraz poszerzenie dostępu do cyfrowych zasobów zapewniających możliwość czerpania rzeczywistych korzyści społecznych i gospodarczych z cyfryzacji,**
- **rozwój nowych kompetencji i umiejętności uczestników regionalnego ekosystemu innowacji.**

[2. Środowisko i energetyka]

- Małopolska zajmuje 11. pozycję w kraju pod względem udziału OZE w produkcji energii elektrycznej, tj. 10,6%, czyli 545 GWh (2019 r., GUS). W produkcji energii elektrycznej największy udział mają elektrownie wodne (78%) i panele fotowoltaiczne (10%), natomiast ciepła – spalarnie odpadów (40%), kolektory słoneczne (23%) i instalacje geotermalne (20%). Szacuje się, że w regionie funkcjonuje ok. 11,5 tys. instalacji OZE do produkcji energii elektrycznej (o mocy 270 MW) i 23,6 tys. do produkcji ciepła i ciepłej wody użytkowej (o mocy 330 MW) (RPDKiE, 2020 r.).
- Głównym czynnikiem, mającym wpływ na jakość powietrza, jest emisja pochodząca z sektora komunalno-bytowego. W strukturze zanieczyszczeń odpowiada ona odpowiednio za około: 77% emisji PM10, 88% emisji PM2,5, 97% emisji B(a)P oraz 14% emisji NOx. Kolejnym ze źródeł emisji, uwidaczniającym się zwłaszcza w dużych miastach i aglomeracjach, jest transport, odpowiadający w skali województwa za około: 5% emisji PM10, 4% emisji PM2,5 oraz 44% emisji NOx (POP WM).
- Małopolska jest regionem o wysokim stopniu zagrożenia powodzią, które wynika przede wszystkim z warunków naturalnych, w tym niskiej retencji powierzchniowej i

szybkiego spływu wód, co jest efektem dużych spadków charakterystycznych dla urozmaiconej rzeźby Karpat. Obszar górnej Wisły charakteryzuje się znaczną zmiennością przepływów oraz dużym zróżnicowaniem w zakresie stopnia zagrożenia powodziowego. Z uwagi na ekspozycję występują tu jedne z najwyższych sum opadów, w tym maksymalne sumy w obrębie Tatr. W sezonie letnim częste są lokalne opady nawałne, skutkujące błyskawicznymi wezbraniem lokalnymi.

- Tereny województwa są obszarem wyjątkowo podatnym na ruchy masowe. Zagrożenie dotyczy przede wszystkim górskiej części Karpat, lecz zjawisko to odnotowywane jest również na obszarze zapadliska karpackiego i na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Aktualnie szacuje się nawet 50 000-60 000 osuwisk w polskich Karpatach (to 95% wszystkich osuwisk w Polsce).
- Wg projektu VI aktualizacji KPOŚK w Małopolsce jest 105 aglomeracji od 2 do 10 tys. RLM, w tym 89 nie spełnia wymogów dyrektywy ściekowej. W 63 z nich planowane są inwestycje w kanalizację sanitarną a w 37 inwestycje w oczyszczalnię ścieków. W odniesieniu do aglomeracji od 10 do 15 tys. RLM na 12 z nich tylko 1 spełnia wymogi dyrektywy. W 8 z nich planowane są inwestycje w kanalizację sanitarną, a w 7 inwestycje w oczyszczalnię ścieków.
- Ocena awaryjności infrastruktury wodociągowej w Polsce dokonana w podziale na gminy i województwa wykazała, iż znaczna liczba gmin w Polsce południowej posiada awaryjność na poziomie nieakceptowalnym. Województwo Małopolskie charakteryzuje się średnią awaryjnością, w tym ponad 30% gmin wykazuje wyższą awaryjność. Ze względu na straty wody Małopolska należy do województw, w których straty przekraczają górną granicę strat średnich, klasyfikując gminy do jednostek o dużych stratach. W odniesieniu do oceny zasadności prowadzenia inwestycji w przypadku Małopolski (wśród innych województw) zostały one uznane za kluczowe do realizacji. Natomiast biorąc pod uwagę skalę potrzeb inwestycyjnych w infrastrukturę wodociągową to Małopolska znajduje się na 3. miejscu wśród województw. Kluczowe są inwestycje w sieć dystrybucyjną, następnie w pobór wody (Program Inwestycyjny w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi)
- W 2019 r. z terenu województwa małopolskiego zebranych zostało około 1 078,8 tys. Mg odpadów komunalnych (GUS), w tym 943,2 tys. Mg z gospodarstw domowych. Ilość zebranych ogółem odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 317 kg, w tym zmieszane odpady komunalne stanowiły 212 kg, a odpady selektywnie zebrane 105 kg.
- Zauważalny jest wzrost ilości odpadów zebranych selektywnie. W 2019 r. selektywnie zebrano ok. 357,7 tys. Mg, co stanowiło 33,2 % wszystkich zebranych odpadów komunalnych.
- W 2019 r. w Małopolsce działało 16 instalacji MBP oraz 1 Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Krakowie.
- Obserwowana co roku zwiększona ilość wytwarzanych odpadów powoduje, że nawet wdrażanie nowych technologii nie umożliwia ponownego wykorzystania

wszystkich odpadów. W efekcie część odpadów przekazywana jest na składowiska, których pojemność jest ograniczana. Jednocześnie składowanie odpadów jest najmniej właściwym sposobem postępowania z odpadami. W związku z powyższym alternatywą składowania odpadów mogłoby być przekazywanie ich do instalacji termicznego przekształcania odpadów, jako procesu domykającego system gospodarki odpadami.

- Kwestią problemową pozostaje nadal usuwanie odpadów azbestowych. Na przestrzeni lat 2016-2021 widać zauważalny postęp w procesie inwentaryzacji odpadów azbestowych i poddawanych unieszkodliwianiu. Prawie dwukrotnie zwiększyła się liczba zinwentaryzowanych odpadów z 251 tys. ton do 447 tys. ton. W tym czasie ilość unieszkodliwionych odpadów również wzrosła o ok. 300% tj. z 41 tys. ton do 116 tys. ton. Nadal do unieszkodliwienia pozostaje ponad 330 tys. ton azbestu.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w obszarze energetyki i środowiska dotyczą:

- **Wsparcia rozwoju energetyki zielonej opartej na lokalnych potencjałach,**
- **Zwiększenie efektywności energetycznej, wykorzystania nowoczesnych technologii energetycznych oraz rozwiązań z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym**
- **Zwiększenia odporności regionu na zagrożenia wynikające ze zmian klimatu,**
- **Inwestycji w zakresie zaopatrzenia w wodę, oczyszczania ścieków, gospodarowania odpadami oraz rozwoju systemów ciepłowniczych.**

[3. Zrównoważona mobilność miejska]

- Niskoemisyjny transport miejski to jeden z kluczowych wymiarów transformacji miast jako ośrodków zdolnych do podjęcia wyzwań środowiskowych.
- Nasilające się zjawisko kongestii, zwłaszcza w aglomeracjach miejskich oraz w ich pobliżu, wzmacnia dodatkowo fakt, że jednym ze źródeł uciążliwości i problemów w zakresie emisji substancji szkodliwych oraz hałasu, zwłaszcza w aglomeracjach miejskich, jest transport drogowy.
- Zgodnie z danymi Europejskiej Agencji Środowiska transport to jedyny sektor w Europie, w którym odnotowano wzrost emisji gazów cieplarnianych w okresie od 1990 r. do 2019 r. a emisje tych gazów stanowią obecnie ponad ¼ całkowitych emisji gazów cieplarnianych w Europie w 2013 r. Dane dla Polski wskazują, że po 2019 r. zanotowano dalszy wzrost poziomu emisji gazów cieplarnianych pochodzących z transportu, przy czym przewiduje się, że bez podjęcia dodatkowych działań, wzrost ten utrzyma się aż do 2030 r.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w obszarze zrównoważonej mobilności miejskiej dotyczą niewystarczającego stopnia wykorzystania bardziej efektywnego transportu publicznego oraz niezmotoryzowanego indywidualnego wraz z potrzebą ograniczania emisji

zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz zatłoczenia w ośrodkach miejskich i ich otoczeniu.

[4. Bioróżnorodność, zielona infrastruktura i rekultywacja terenów zdegradowanych]

- Małopolskę wyróżnia niezwykle potężny potencjał przyrodniczy bazujący na cennych zasobach środowiskowych, charakteryzujący się wysokim stopniem różnorodności biologicznej oraz szerokim wachlarzem siedlisk i ekosystemów. O wysokich wartościach środowiska naturalnego świadczy m.in. wysoki udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni regionu.
- Kolejnym elementem jest potrzeba rozwoju **zielonej infrastruktury w miastach**, która jest źródłem korzyści związanych ze zdrowiem, takich jak czyste powietrze czy lepsza jakość wody. Rozwiązania w zakresie zielonej infrastruktury są szczególnie ważne w środowisku miejskim, w którym żyje ponad 60 % ludności UE. W Polsce w 2020 roku, powierzchnia parków spacerowo-wypoczynkowych, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej wynosiła 61,9 tys. ha, zajmując 0,2% powierzchni kraju. Większość ww. terenów zieleni znajdowało się w miastach (51,1 tys. ha), pokrywając 2,3% ich powierzchni.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w obszarze bioróżnorodności i zielonej infrastruktury dotyczą:

- **zachowania oraz poprawy ochrony różnorodności biologicznej w regionie. Ponadto konieczne jest realizowanie przedsięwzięć zmierzających do rozwoju zielonej infrastruktury w miastach.**
- W wyniku intensywnie prowadzonej działalności człowieka dochodzi do degradacji środowiska naturalnego jak również do obniżenia wartości inwestycyjnej, estetycznej i społeczno-gospodarczej regionu. W Małopolsce **powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających zagospodarowania i rekultywacji** według stanu na koniec 2020 r. wynosiła 2 148 ha, czyli około 3 % powierzchni wszystkich gruntów zdewastowanych i zdegradowanych w Polsce (które wynoszą 62 482 ha).

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w obszarze rekultywacji zdegradowanych terenów dotyczą:

- **stworzenia nowej jakości przestrzeni publicznej w regionie, poprzez zagospodarowanie oraz nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym, zanieczyszczonym i odizolowanym, w tym przywrócenie do ponownego użytkowania tych terenów poprzez ich rekultywację.**

[5. Transport]

- **Aktualny pozostaje problem obciążenia ruchem małopolskich dróg.**
Potwierdzają to cykliczne, przeprowadzane co pięć lat generalne pomiary ruchu. Dane ostatniego pomiaru (GPR 2020) wskazują, że największe obciążenie ruchem, wynoszące ponad 6000 poj./dobę, odnotowano w województwie małopolskim.
- Sukcesywnie prowadzone są **prace związane z uruchomieniem systemu Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej** o dużej częstotliwości kursowania pociągów.
- **Uzupełnieniem regionalnej oferty transportu kolejowego jest oferta autobusowa w publicznym transporcie zbiorowym**, która pozwala na skomunikowanie słabiej skomunikowanych terenów lub umożliwienie kontynuacji podróży pociągiem (tzw. transport dowozowy).
- Poszukiwanie odpowiedzi na rosnący **potencjał lekkiego lotnictwa biznesowego poprzez rozwój lądowisk i heliportów** na bazie istniejących lotnisk aeroklubowych, jako istotne dla sfery gospodarczej ułatwienie komunikacyjne.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania w obszarze transportu dotyczą:

- **przeciążenia przepustowości dróg**
- **zwiększania bezpieczeństwa ruchu drogowego**
- **niewystarczającej atrakcyjności oferty i jakości usług transportu zbiorowego**
- **poszukiwania ułatwień komunikacyjnych dla sfery gospodarczej.**

[6. Rynek pracy i edukacja]

- W latach 2015-2019 sytuacja na Polskim i małopolskim rynku pracy była generalnie dobra. W roku 2020 pandemia COVID-19 wyraźnie wpłynęła na rynek pracy i obrazujące go wskaźniki zarówno na poziomie kraju, jak i w Małopolsce. W IV kwartale 2020 w PUP zarejestrowanych było już ponad 83 tys. osób, co oznaczało wzrost o ponad 21 tys. osób w ciągu jednego. Stopa bezrobocia wzrosła w ciągu roku we wszystkich powiatach i w grudniu 2020 r. wyniosła 5,3%. W I kwartale stopa bezrobocia jeszcze wzrosła (5,5%), jednak od II kwartału odnotowano spadki (5,1%, 4,8%) i na koniec IV kwartału 2021 wyniosła 4,5% (0,9 p.p. mniej niż w Polsce, 3 miejsce w kraju). Na koniec I kwartału 2021 liczba bezrobotnych wyniosła ponad 86 tys. osób. Od II kw. liczba bezrobotnych stopniowo malała i na koniec IV kwartału 2021 zarejestrowanych było niemal 70 tys. osób, co stanowi 16 procentowy spadek rok do roku.
- Sytuacja wywołana pandemią nie wpłynęła znacząco na zmianę udziału w bezrobociu osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec IV kwartału 2020 r. spośród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy najliczniejszą grupę stanowili długotrwale bezrobotni (44,7% ogółu bezrobotnych). Bezrobotni do 30 r.ż. stanowili 29%, a powyżej 50 r.ż. - 24,5% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Od początku roku 2021 można zauważyć zwiększanie się odsetka osób długotrwale bezrobotnych oraz osób 50+ (na koniec IV kw. – 55,6% oraz 26,1%–oraz spadek odsetka osób młodych (25,9%) w ogóle bezrobotnych.

- Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata mimo pandemii rośnie (choć w roku 2020 sytuacja zmieniała się w ciągu roku) i w III kw. 2021 roku wyniósł 75,9% (w Polsce 76,1%). Utrzymuje się znaczna różnica w wartości wskaźnika na poziomie płci (niemal 13 p.p w Małopolsce oraz 14 p.p w Polsce).
- Od lat poważnym problemem pozostaje bierność zawodowa, szczególnie wśród kobiet. Choć od roku 2016 następuje spadek liczby osób biernych zawodowo to w roku 2020 w Małopolsce mieszkało 1,15 mln osób biernych zawodowo, z czego ponad 61% stanowiły kobiety. Aż 173 tys. osób biernych to osoby, które nie szukają pracy ze względu na obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu.
- Mimo poprawy dostępności do usług opiekuńczych nad dziećmi do lat 3 w regionie istnieje konieczność kontynuacji realizowanego do tej pory wsparcia. Nowopowstałe miejsca opieki są dostępne dla dzieci i osób z niepełnosprawnościami, ale istnieją poważne deficyty w tym zakresie w funkcjonujących instytucjach opieki (wg GUS tylko 56,9% małopolskich placówek opieki nad dziećmi do lat 3 posiadało udogodnienia dla dzieci z niepełnosprawnościami i były to zazwyczaj podstawowe udogodnienia jak np. pochylnie).
- Zachodzące zmiany demograficzne, i postępujący rozwój technologiczny powodują, że poważnym problemem staje się pozyskanie pracowników posiadających określone kompetencje zawodowe. Mimo że średni poziom wykształcenia wzrósł to umiejętności pracowników coraz częściej nie odpowiadają na potrzeby pracodawców. Liczba zawodów deficytowych w Małopolsce na przestrzeni lat szybko rośnie.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w rynku pracy dotyczą:

- **kontynuowania działań ograniczających wpływ pandemii na rynek pracy poprzez wsparcie osób, które straciły lub stracą pracę w wyniku kryzysu,**
- **zwiększenia poziomu zatrudnienia i aktywizacji osób biernych zawodowo,**
- **zwiększenia nacisku na jakość i skuteczność projektów szczególnie skierowanych do grup wrażliwych, których sytuacja na rynku pracy jest wyjątkowo trudna,**
- **ustawicznego dostosowywania kwalifikacji i kompetencji kadr do potrzeb rynku pracy (pracodawców), także w celu uzyskania pracy lepszej jakości i lepiej opłacanej,**
- **zwiększania liczby przystępnych cenowo i dobrej jakości miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych w szczególności do potrzeb dzieci i opiekunów z niepełnosprawnościami,**
- **podejmowania różnorodnych inicjatyw na rzecz utrzymania zatrudnienia osób pracujących i wsparcia pracodawców, w tym także w zakresie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz umożliwiających godzenie życia zawodowego z rodzinnym.**

- Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Małopolsce w roku 2019 osiągnął poziom prawie 90 % i w wielu gminach osiągnął już satysfakcjonujący poziom, jednak nadal widać zróżnicowanie terytorialne w tym zakresie. W sporej części gmin, głównie wiejskich, odsetek dzieci w wieku 3-5 lat jest nadal poniżej 70 %.
- W roku 2019 dzieci w wieku przedszkolnym miały możliwość korzystać z placówek specjalnych w 12 gminach w województwie w tym tylko w jednym przypadku była to gmina wiejska. Przedszkola ogólnodostępne często nie są dostosowane do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością zarówno pod względem architektonicznym, posiadanego wyposażenia, jak i przygotowania kadry.
- Odsetek uczniów i uczennic ze specjalnymi potrzebami w małopolskich szkołach stale rośnie.
- Jest duże prawdopodobieństwo, że dzieci, które obecnie chodzą do szkoły podstawowej będą pracować w zawodach, które obecnie nie istnieją. Jednocześnie wiele zawodów, które funkcjonuje obecnie w Małopolsce w następnych latach zniknie. Rozwój u uczniów i uczennicy w ramach kształcenia ogólnego kompetencji przekrojowych i uniwersalnych w szczególności proinnowacyjnych powinien być kluczowym działaniem jeśli szkoła ma przygotowywać do funkcjonowania na rynku pracy, ale i w ogóle w szybko zmieniającej się rzeczywistości.
- W Raporcie końcowym badania pn.: *Ewaluacja wpływu interwencji 10 osi priorytetowej RPO WM 2014-2020 na rozwój kapitału intelektualnego mieszkańców Małopolski (w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego)* wskazano, iż wsparcie nauczycieli w obszarze kształcenia ogólnego powinno dotyczyć m.in. rozwijania kompetencji cyfrowych i metodyki prowadzenia edukacji zdalnej czy szerzej wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu.
- Spada liczba uczniów i uczennic uczących się w zasadniczych szkołach zawodowych. W szkołach średnich zawodowych uczyło się w 2017 r. prawie 5 razy uczniów więcej niż w zasadniczych szkołach zawodowych. W 2017 r. w szkołach branżowych I stopnia w klasie I uczyło się 5 543 uczniów.
- Uczestnictwo osób dorosłych w Polsce w kształceniu ustawicznym (25-64 lat, w okresie 4 tygodni poprzedzających badanie) stale rośnie (w 2019 r. było na poziomie 4,8 %) jednak ciągle pozostaje na poziomie dużo niższym niż średnia w Unii Europejskiej (w 2019 – 11,3 %).
- W gospodarce opartej na wiedzy, w jakiej aktualnie funkcjonujemy, koncepcja lifelong learning, tj. społeczeństwa nieustannie uczącego się, staje się w pewnym stopniu nadrzędną koncepcją w edukacji.
- Zgodnie z *Barometrem zawodów 2021 dla województwa małopolskiego* na liście zawodów deficytowych znalazło się wiele zawodów z szeroko rozumianej branży medycznej tj. lekarze, pielęgniarki, położne i ratownicy medyczni, fizjoterapeuci i masażyści. Pandemia COVID w szczególności pokazała braki w tym obszarze. W zawodzie lekarza w Małopolsce w 2022 r. występuje deficyt kadrowy w każdym powiecie. Równie źle statystyka wygląda w przypadku pielęgniarek. Na 1000

Polaków przypada zaledwie 5,3 pielęgniarki przy europejskiej średniej 8,1. Dane te wyraźnie wskazują na lukę w tym zakresie, a działania w kierunku uzupełnienia kadr podejmowane powinny być szeroko zarówno na poziomie kraju, jak i regionu.

- Pozostałe grupy zawodów, gdzie brakuje pracowników to m.in. te związane z branżą budowlaną, brakuje także kierowców zawodowych, fryzjerów, ale także nauczycieli oraz psychologów i psychoterapeutów.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w obszarze edukacji dotyczą:

- **podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej oraz dostosowywanie miejsc przedszkolnych do potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami,**
- **systemowych zmian w edukacji, a na poziomie regionu położenie nacisku na rozwój umiejętności przekrojowych, miękkich, związanych z wykorzystaniem technologii czy budowania motywacji do nauki i zdobywania przydatnych umiejętności oraz rozwój wsparcia ukierunkowywanego na indywidualne potrzeby uczniów i wspieranie ich w zakresie deficytów, jak i rozwoju potencjałów,**
- **podnoszenia udziału osób dorosłych w kształceniu przez całe życie,**
- **rozwoju kształcenia zawodowego i jego zbliżenia do rynku pracy, w szczególności w branżach ważnych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy w regionie**
- **kształcenie kadr medycznych i działania związane z próbą zatrzymania ich w regionie.**

[7. Włączenie społeczne i obszar ochrony zdrowia]

- W Małopolsce, w latach 2015-19 utrzymywała się stabilna relacja wskaźnika PKB na jednego mieszkańca w stosunku do średniej krajowej (w 2015r. PKB na jednego mieszkańca regionu wynosiło 90,1% uśrednionego PKB na jednego mieszkańca Polski; w 2016r. oraz w 2017r. odpowiednio po 91%; natomiast w 2018r. 92% PKB średniej kraju), **wraz z niekorzystnie kształtującymi się wskaźnikami zasięgu ubóstwa w regionie, w stosunku do średniej krajowej w analogicznym okresie.**
- W 2019r. **wskaźnik zasięgu ubóstwem relatywnym** wyniósł w regionie 20,9%, przy średniej wartości 13% w skali kraju; **wskaźnik zasięgu ubóstwem poniżej granicy ubóstwa skrajnego** wyniósł 7,5% w Małopolsce przy średniej wartości 4,2% w skali kraju. **Wskaźnik zasięgu ubóstwem poniżej granicy ubóstwa „ustawowego”** wyniósł 15%, przy średniej wartości 9% w skali kraju. **Szczególnie narażone na ubóstwo skrajne były gospodarstwa utrzymujące się głównie z tzw. niezarobkowych źródeł**, w tym przede wszystkim ze świadczeń społecznych (ok.11%) oraz z pracy na roli (ok.10%).
- **Ubóstwo skrajne koreluje z poziomem wykształcenia**, wynosi 10% wśród osób z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym i 6% z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Stopa ubóstwa skrajnego w gospodarstwach domowych z co najmniej jedną osobą prawnie uznaną za niepełnosprawną wyniosła 6,5%.

- **Obserwowana w ciągu ostatnich lat tendencja wzrostu mediany wieku, wskaźników starości i wsparcia międzypokoleniowego potwierdziła proces starzenia się mieszkańców województwa.** W związku z utrwalającym się zjawiskiem tzw. *"odwróconej piramidy demograficznej"* i związanym z nim wyzwaniami zauważalny jest niedobór potencjału opiekuńczego (przy jednoczesnym przeciążeniu rodzinnego potencjału opiekuńczego tzw. opiekunów nieformalnych rekrutujących się głównie z członków rodziny)
- Z danych ZUS wynika, że pod koniec czerwca 2021r. liczba osób innej narodowości niż polska zgłoszonych do ubezpieczenia emerytalno-rentowego w regionie wyniosła 70,2 tys. Ponad 70,1% zgłoszonych cudzoziemców stanowią obywatele Ukrainy; trudna do oszacowania jest liczba obywateli państw trzecich pracujących w tzw. "szarej strefie".
- **Małopolska jest jednym ze skupisk Romów w Polsce.** Wśród 16 tys. osób deklarujących narodowość romską, **1735 zamieszkuje powiaty limanowski, nowotarski, nowosądecki, i dzielnicę Kraków-Nowa Huta.**
- W 2021, ok. tysiąc osób mniej skorzystało z usług oferowanych przez małopolskie ośrodki interwencji kryzysowej (w porównaniu do 2020r.), mimo trudnego pod względem psychicznym okresu izolacji w trakcie pandemii COVID-19.
- W 2020 r. z 405 dostępnych miejsc w mieszkaniach chronionych skorzystało 355 osób (wykorzystanie:88%, rok wcześniej:81%), przy jednoczesnym zgłaszaniu zapotrzebowaniu na tego typu miejsca.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w obszarze włączenia społecznego dotyczą:

- rozwoju mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego zlokalizowanego na obszarach dobrze skomunikowanych,
- podjęcia interwencji dot. kształcenia kadr podmiotów świadczących usługi opiekuńcze, tworzenia miejsc opieki przeznaczonych w szczególności dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- upowszechniania dostępu do usług interwencji kryzysowej,
- aktywizacji niewykorzystanych zasobów ludzkich w postaci osób biernych zawodowo i napływających do regionu obywateli państw trzecich,
- kontynuowania działań w zakresie wspierania integracji społeczno - gospodarczej mniejszości romskiej,
- dalszego rozwoju usług opiekuńczych w związku z wyzwaniami demograficznymi oraz niezaspokojonymi potrzebami w tym zakresie; przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii (teleopieka, telemedycyna),
- rozwoju opieki długoterminowej i środowiskowej w społeczności lokalnej,
- rozwoju ekonomii społecznej przez tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych, oraz integracji społecznej osób szczególnie zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

- Według danych raportu „*State of Health on the UE. Polska. Profil systemu ochrony zdrowia 2017*” **średnia długość życia w UE wynosi 80,6 lat. W Polsce to 77,5 lat**, jest to jeden z najgorszych wyników w UE. Wskaźnik zgonów możliwych do uniknięcia dzięki interwencji medycznej na 100 000 osób jest dużo wyższy niż w większości krajów UE (UE:126, Polska:170).
- Odsetek populacji zgłaszający niezaspokojone potrzeby związane z opieką medyczną wynosi **prawie 8 % względem ponad 3 % w całej UE**. Tylko **58 % Polaków** deklaruje, że jest w dobrym stanie zdrowia, co jest 6. wynikiem od końca w UE (średnia UE: **67%**).
- W województwie, w ramach stacjonarnej opieki zdrowotnej w 2020 r. funkcjonowało 13 szpitali wojewódzkich, 19 szpitali powiatowych, 8 szpitali resortowych oraz 39 publicznych i niepublicznych zakładów opieki długoterminowej.
- Uśredniony czas oczekiwania na pojedyncze gwarantowane świadczenie zdrowotne w Polsce w 2019r. wyniósł **3,7 miesiąca, wobec 2,2 miesiąca w 2012 r.** Na poradę specjalisty w ramach AOS trzeba czekać średnio 3,4 miesiąca, na badanie diagnostyczne do 3,1 miesiąca; są to jedne z najwyższych wartości dla UE. Problem stanowi również **nierównomierne rozmieszczenie geograficzne świadczeń i nierównomierna alokacja zasobów w sektorze zdrowia**.
- Przyczyną 27,3% zgonów w Polsce są **choroby nowotworowe**, przy czym odsetek tych zgonów **w Małopolsce w stosunku do ogółu jest wyższy i wynosi 28,1 %**. Istotnym czynnikiem epidemiologicznym są też tzw. **choroby rzadkie**. Szacuje się, że w Polsce cierpi na nie ok. 2,3-3 mln osób.
- Problemem jest dostęp do **opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży**. Nawet 20% nastolatków ma objawy depresyjne, a ponad 72% dzieci i młodzieży doświadczyło przemocy w różnych formach. Wg szacunków, zagwarantowaną pomoc psychiatryczną ma jedynie 20% potrzebujących dzieci.
- **Pandemia COVID-19 była sprawdzianem systemu ochrony zdrowia**. W wyniku konieczności doposażania szpitali oraz placówek opieki całodobowej, w regionie realizowane były projekty nadzwyczajne ukierunkowane na zwalczanie COVID-19.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w obszarze zdrowia dotyczą:

- **zwiększenia dostępu do wysokiej jakości usług w obszarze zdrowia i zmniejszania nierówności w zakresie opieki zdrowotnej w regionie,**
- **przeniesienia ciężaru leczenia z poziomu szpitalnego na niższe poziomy (POZ/AOS)**
- **efektywnego leczenia specjalistycznego m.in. chorób nowotworowych oraz chorób rzadkich.**

[8. Kultura]

- Małopolska stanowi ważne centrum aktywności kulturalnej, gdzie wspiera się i promuje się twórczość, edukację kulturalną oraz działania i inicjatywy kulturalne. Szeroko rozumiane instytucje kultury odgrywają coraz większą rolę w integracji społecznej, jako przyjazne, inspirujące miejsca spotkań i spędzania czasu wolnego, zapewniając wielostronny kontakt z kulturą oraz pomagając walczyć z wykluczeniem z kultury (które jest jednym z wymiarów wykluczenia społecznego).
- Region jest w czołówce województw w Polsce, pod względem bogactwa oferty kulturalnej oraz liczby podmiotów funkcjonujących w obszarze kultury. Małopolskę wyróżnia największa w kraju liczba instytucji kultury. Region zajmuje mocną pozycję w kraju także pod względem liczby osób korzystających z oferty instytucji kultury. W 2019 roku muzea w regionie odwiedziło 11,1 mln osób, co stanowiło 27,7% ogólnej liczby zwiedzających w Polsce.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w obszarze kultury dot.:

konieczności inwestowania w obszar związany z rozwojem sektora kultury w ramach CP 4 i CP 5, który jest bardzo ważny dla budowy tożsamości obywatelskiej i włączenia społecznego grup zmarginalizowanych. Jednocześnie mając na uwadze, że pandemia doprowadzała do poważnych strat w sektorze kulturze i osłabiła aktywność kulturalną, jednym z głównych wyzwań w tym obszarze jest wzmocnienie kompetencji kulturowych mieszkańców regionu, poprzez zapewnienie możliwości aktywnego uczestnictwa w kulturze, dzięki wsparciu infrastruktury oraz zwiększanie dostępu do oferty kulturalnej.

[9. Dziedzictwo kulturowe]

- Dziedzictwo kulturowe stanowi ważny element rozwoju społeczno-gospodarczego, wzmacniając tożsamość kulturową regionu oraz budując kapitał społeczny i aktywność lokalnych społeczności.

Bogactwo kulturowe Małopolski przekłada się na jego wysoką pozycję w skali międzynarodowej – dziedzictwo materialne i niematerialne regionu pełni szczególną rolę w promocji całego kraju. Małopolskie dziedzictwo kulturowe tworzone jest przez wiele unikatowych obiektów. Znajduje się tu 6 zespołów zabytkowych (najwięcej w kraju) wpisanych na listę UNESCO, 10 zespołów zabytkowych uznanych za Pomniki Historii. Małopolska jest jednym z regionów o największej liczbie zabytków. Na koniec 2020 roku w rejestrze zabytków ujętych było ok. 5 150 obiektów. Ponadto w regionie funkcjonują obecnie 4 parki kulturowe, które są narzędziem kompleksowej ochrony krajobrazu kulturowego.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w obszarze dziedzictwa kulturowego dotyczą:

konieczności podejmowania działań na rzecz ochrony, udostępniania i promocji dziedzictwa kulturowego (w szczególności w ramach CP 5), dzięki czemu stworzone zostaną warunki dla rozwoju gospodarczego w oparciu o różnorodność kulturową jako czynnik konkurencyjności.

[10. Turystyka]

- Od wielu lat rozmiary ruchu turystycznego w Małopolsce wykazywały tendencję wzrostową, aż do roku 2020, kiedy WHO uznała serię zachorowań, wywołaną zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, za pandemię. W związku z tym wprowadzono rozmaite ograniczenia w przemieszczaniu oraz zamknięto obiekty noclegowe i turystyczne w Polsce. **Wskutek tego w 2020 roku ruch turystyczny w Małopolsce zmniejszył się o 14% w relacji do roku poprzedniego.** Spadek dotyczył w szczególności liczby odwiedzających z zagranicy o 62%. W związku z tym, że liczba odwiedzających region była w 2020 roku niższa niż rok wcześniej, **szacunkowe wpływy Małopolski z turystyki w regionie były w 2020 roku o 35,3% niższe** niż rok wcześniej.
- Małopolska jest krajowym liderem pod względem atrakcyjności turystycznej. Gł. motywem przyjazdu do regionu jest wypoczynek, zwiedzanie zabytków oraz turystyka aktywna. Szczególną popularnością cieszą się **szlaki rowerowe VeloMałopolska**.
- Dodatkowo Małopolska to drugi wiodący region oferty **uzdrowiskowej** w Polsce. W województwie 9 miejscowości posiadających status uzdrowiska i 2 obszary ochrony uzdrowiskowej. Ze względu na swoje walory miejscowości te przyciągają wiele osób, które chcą połączyć wypoczynek z poprawą kondycji zdrowotnej.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w obszarze turystyki dotyczą:

wykorzystywania endogenicznych zasobów Małopolski (w ramach CP 4 i CP5) przy jednoczesnym stymulowaniu rozwoju przemysłów czasu wolnego na szczeblu lokalnym i regionalnym. W obliczu walki ze skutkami pandemii należy podejmować działania związane z rozwojem zrównoważonego sektora turystyki, który jest kluczowym czynnikiem struktury gospodarczej i społecznej. Konieczne jest zróżnicowanie oferty turystycznej i wydłużenie sezonów. Zwiększenie wpływu wspólnot lokalnych na kształt działań nakierowanych na rozwój terytoriów i rozwiązywanie ich specyficznych problemów w oparciu o wewnętrzne potencjały przyczyni się do niwelowania różnic rozwojowych w województwie.

[11. Rewitalizacja]

- Istotnym czynnikiem rozwoju na poziomie lokalnym, oddziałującym na atrakcyjność społeczno-gospodarczą poszczególnych miast i regionu jako całości, pozostaje kompleksowa rewitalizacja, łącząca wsparcie społeczności i działania infrastrukturalne. Potrzeby w tym zakresie nie zostały zaspokojone.
- Kumulacja problemów społecznych jak niepełnosprawność, podeszły wiek, bezrobocie zwłaszcza długotrwałe potęgują zjawisko marginalizacji i wykluczenia społecznego.
- W Małopolsce na najem lokali mieszkalnych z zasobów gminnych oczekiwało prawie 4,4 tys. gospodarstw domowych, w tym 2,2 tys. gospodarstw oczekujących na lokale

socjalne. Dodatkowym wyzwaniem dla gmin jest potrzeba podniesienia standardu mieszkań w ich zasobach.

- Liczba pustostanów (mieszkania niezamieszkałe w zasobach gmin) w Małopolsce w latach 2016-2018 wzrosła o ponad 1/5, z których 23% (tj. 417 lokali) jest usytuowanych w miastach liczących między 5 a 110 tysięcy mieszkańców.
- Niska aktywność społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami wynika m.in. z ilości barier technicznych (np. architektonicznych, komunikacyjnych) a także społecznych (np. mentalnych, prawnych, ekonomicznych), utrudniających a czasem uniemożliwiających samodzielne funkcjonowanie.

Najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe w obszarze zdegradowanych terenów miejskich dotyczą:

- **zagospodarowanie zdegradowanej, niewykorzystywanej zabudowy**
- **niewystarczających zasobów mieszkaniowych, zwłaszcza dla osób o niższych dochodach, oraz istnienia zabudowy mieszkaniowej charakteryzującej się wieloletnimi zaniedbaniami stanu technicznego oraz o zapewnienie dogodnego dostępu dla osób z niepełnosprawnościami czy starzejących się mieszkańców,**
- **niewystarczających warunków lokalowych do prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju usług**
- **zbyt małej liczby ogólnodostępnych, dostosowanych do potrzeb różnych użytkowników i przyjaznych przestrzeni publicznych.**

[12. Sprawiedliwa transformacja Małopolski Zachodniej]

- Małopolska Zachodnia (MZ) to region węglowy, podlegającego procesom transformacji górniczej i energetycznej. W jej wyniku zagrożonych jest ok. 7,5 tys. miejsc pracy, z czego ok 3,5 tys. w 2 kopalniach w MZ. W sektorze górniczym pracuje też ok. 1,3 tys. osób w dział. usługowej wspomagającej. Spadku zatrudnienia należy się spodziewać wśród ok. 1/3 firm związanych bezpośrednio z górnictwem.
- Ograniczanie skali działalności górniczej na terenie MZ przekłada się na istotne wyzwania biznesowe, a także m.in. ubytek w dochodach gmin, wyeksploatowaną infrastrukturę i ryzyko negatywnych trendów demograficznych mogące doprowadzić do marginalizacji regionu.
- Zaledwie 10% firm z MZ deklaruje, że systemy dostarczania i wykorzystania energii zostały zoptymalizowane. Około 12% ogółu firm planuje podjęcie kompleksowych projektów w celu osiągnięcia neutralności energetycznej w ciągu 3 lat, ok. 59% planuje jednostkowe inwestycje transformacyjne.

Wobec powyższego, najważniejsze identyfikowane wyzwania w obszarze transformacji dotyczą:

- utraty miejsc pracy w upadających sektorach górnictwa i energetyki węglowej, a także w firmach okołogórniczych

- zagrożenia obecnej ścieżki funkcjonowania ok. 8% firm z MZ kooperujących z branżą górniczą
- niższej w porównaniu do województwa dynamiki PKB podregionu
- zanieczyszczenia powietrza poprzez systematyczne przekroczenia norm stężeń zanieczyszczeń (pyły PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)piren)
- degradacji terenów pogórniczych, przemysłowych i osiedli mieszkaniowych
- wyjazdu młodych, mieszkańców i starzenia się społeczeństwa

Tabela 1

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
<p>CP 1- Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej</p>	<p>(i) rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii (EFRR)</p>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interwencja przyczyni się do wzmocnienia potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw, wzrostu produktywności pracy i konkurencyjności gospodarczej regionu, z ukierunkowaniem na inteligentną specjalizację; • Koncentrowanie nakładów na wsparciu inwestycji w B+R przyczyni się do wzrostu podaży innowacyjnych produktów i usług, a także większego wykorzystania technologii i wiedzy w gospodarce; • Wzmocnienie współpracy nauki i biznesu oraz inwestycje w infrastrukturę organizacji badawczych wpłyną na zwiększanie transferu wiedzy i wykorzystanie potencjału uczelni na rzecz przedsiębiorstw <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalecenia Rady UE w sprawie krajowego programu reform Polski na 2019 r. • KSRR 2030 – Wyzwanie 4: Wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek • SRWM – obszar: Gospodarka, kierunek: Innowacyjność • RSI – Obszary Interwencji: 1. Innowacyjne zaplecze, potencjał i wizerunek regionu, 2. Innowacyjność i transformacja przemysłowa przedsiębiorstw <p>Uzasadnienie form wsparcia:</p> <p>Wsparcie wyłącznie w formie dotacji, z uwagi na bardzo wysoki poziom ryzyka w projektach B+R. Finansowane będą prace B+R oraz infrastruktura B+R przedsiębiorstw – w schematach umożliwiającą realizację kompleksowych przedsięwzięć, od pomysłu po wdrożenie, przy czym wdrożenie będzie wymagane, ale nie obligatoryjnie ze środków programu. Wysokie ryzyko wynika z trudności w oszacowaniu potencjalnych przychodów, ze względu na niepewność realizacji i nowość rezultatów, a przez to nieporównywalność z innymi inwestycjami.</p> <p>Dotacje dla prywatnej i publicznej infrastruktury B+R wynikają z faktu, że inwestycje te co do zasady nie generują dochodu po zakończeniu realizacji projektu, a nawet w okresie trwałości. Większość przedsiębiorstw wciąż nie jest nastawiona na samodzielną działalność B+R, zwłaszcza w sposób ciągły i stały.</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		Usługi B+R i proinnowacyjne będą finansowane w formie bonu dotacyjnego ponieważ ich ostateczne efekty są trudne do oszacowania (w tym wzrost przychodów lub generowanie oszczędności): mogą się pojawić dopiero w dłuższej perspektywie, a ich osiągnięcie wymaga często dodatkowych wysokich nakładów na wdrożenie.
CP 1	<i>(ii) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw i rządów (EFRR)</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie projektów z zakresu e-administracji, cyberbezpieczeństwa i geodezji przyczyni się znacząco do dalszego zwiększania dostępności urzędów dla obywateli, pozwoli na ochronę danych wrażliwych i zapobieganie cyberatakami, a zautomatyzowane systemy zwiększą przejrzystość wszelkich działań. • Realizacja projektów z zakresu e-zdrowia zapewni narzędzia informatyczne do analizy danych medycznych gromadzonych w ramach MSIM w powiązaniu z innymi danymi oraz poprawi i zoptymalizuje zarządzanie ochroną zdrowia na terenie województwa. Dzięki interoperacyjności rozwiązań informatycznych z programami krajowymi w zakresie e-zdrowia i dostępowi personelu medycznego do pełnego obrazu historii leczenia pacjenta, podniesiona zostanie jakość i koordynacja procesów leczenia, oraz zniwelowana zostanie bariera technologiczna związana z wymianą papierowej dokumentacji medycznej. • Działania z zakresu e-kultury pozwolą na: wsparcie podmiotów działających w obszarze kultury i dziedzictwa regionalnego na terenie Małopolski z uwzględnieniem instytucji kultury, organizacji pozarządowych i innych instytucji; udostępnianie zbiorów szerokiemu gronu odbiorców bez narażania oryginałów na ich nadmierne eksploatowanie, a wsparcie platform promujących małopolskie dziedzictwo znacząco ułatwi dostęp do oferty kulturalnej regionu. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uchwała nr 125 Rady Ministrów z dnia 22 października 2019 r. w sprawie Strategii Cyberbezpieczeństwa RP na lata 2019–2024

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. • Europejska strategia w zakresie danych • KSRR 2030, Wyzwanie 4 • SRWM, obszar II <i>Gospodarka</i>, cel szczegółowy 5 <p>Uzasadnienie form wsparcia: W ramach planowanych do wsparcia projektach w obszarze publicznych e-usług przewidywaną formą finansowania będzie dotacja. Projekty te będą miały bowiem charakter niekomercyjny i będą realizowane w przeważającej większości przez podmioty publiczne na rzecz ogółu mieszkańców regionu.</p>
CP 1	<i>(iii) wzmocnienie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (EFRR)</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interwencja na rzecz zwiększenia wykorzystania zaawansowanych technologii przyczyni się do wzrostu produktywności i wydajności przedsiębiorstw • wspieranie startupów, nastawionych na szybki wzrost i wysoką pozycję w globalnych łańcuchach wartości, pomoże zwiększyć potencjał innowacyjny regionu oraz zwiększyć udział sektorów zaawansowanych technologicznie w strukturze gospodarczej regionu; • wsparcie w zakresie internacjonalizacji, promocji gospodarczej oraz atrakcyjności inwestycyjnej regionu zwiększy poziom inwestycji, znaczenie Małopolski na arenie międzynarodowej. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskim: Zalecenia Rady UE w sprawie krajowego programu reform Polski na 2019 r. – w zakresie dotyczącym zwiększenia potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystania zaawansowanych technologii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalecenia Rady UE w sprawie krajowego programu reform Polski na 2020 r.– w zakresie zapewnienia przedsiębiorstwom dostępu do finansowania i płynności, promowania inwestycji prywatnych, promowania transformacji cyfrowej przedsiębiorstw i administracji publicznej, podnoszenie umiejętności cyfrowych (...) • KSRR 2030 -Wyzwanie 4: Wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek, Cel 2:Wzmocnienie regionalnych przewag konkurencyjnych

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<ul style="list-style-type: none"> • SRWM - obszar: Gospodarka, kierunek: Konkurencyjność i przedsiębiorczość • RSI – Obszary: 1. Innowacyjne zaplecze, potencjał i wizerunek regionu, 2. Innowacyjność i transformacja przemysłowa przedsiębiorstw <p>Uzasadnienie form wsparcia: Instrumenty finansowe zostaną zastosowane w zakresie wsparcia inwestycji rozwojowych przedsiębiorstw - przedsięwzięcia w tym obszarze mają potencjał zwrotu z inwestycji i generowania przychodów.</p> <p>Wsparcie dotacyjne zaplanowano w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • internacjonalizacji-wsparcie internacjonalizacji może przynosić efekty finansowe jednak potencjalność przyszłych zysków jest bardzo niepewna i mogą się pojawić jako czynnik pośredni dopiero w dłuższej perspektywie czasowej • usług dla startupów - działalność inkubatorów i innych podmiotów oferujących usługi dla nowych MŚP nie generuje zysków, pozwalających na spłatę pożyczki • promocji gospodarczej regionu, obsługi inwestorów - projekty realizowane w szczególności przez instytucje publiczne i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności, a ich realizacja jest uzasadniona ze względu na szeroko rozumiane korzyści gospodarcze
CP 1	<i>(iv) rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (EFRR)</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dalsze podnoszenie kompetencji podmiotów tworzących regionalny ekosystem innowacji w ramach współpracy międzysektorowej i transferu wiedzy; • Rozwijanie kompetencji i umiejętności niezbędnych do zarządzania inteligentną specjalizacją regionu oraz zarządzania i udziału w procesie przedsiębiorczego odkrywania; • Przedsięwzięcia ukierunkowane na promocję postaw przedsiębiorczych, rozwój umiejętności młodych przedsiębiorców i osób planujących założyć własną firmę przełożą się na rozwój przedsiębiorczości w regionie; • Kompleksowe działania na rzecz przedsiębiorców z obszaru gmin zmarginalizowanych przyczynią się do

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>wyrównania szans rozwojowych na tych obszarach oraz wpłyną na rozwój przedsiębiorczości</p> <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalecenia Rady UE w sprawie krajowego programu reform Polski na 2019 r. • KSRR 2030 – Wyzwanie 4: Wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek, Cel 2: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych • SRWM – obszar: Gospodarka, kierunek: Innowacyjność/ Konkurencyjność i przedsiębiorczość • RSI – Obszary Interwencji: 1. Innowacyjne zaplecze, potencjał i wizerunek regionu, 2. Innowacyjność i transformacja przemysłowa przedsiębiorstw, 3. Zaufanie, więzi i dyfuzja wiedzy w ekosystemie innowacyjności – Proces Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO) <p>Uzasadnienie form wsparcia: Wsparcie wyłącznie w formie dotacji – projekty będą realizowane głównie przez instytucje publiczne i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności. Podmioty świadczące usługi dla przedsiębiorców w ramach regionalnych systemów świadczenia usług nie są nastawione na osiągnięcie zysków, są to projekty społecznie oczekiwane, inicjowane z uwagi na wagę tego rodzaju przedsięwzięć dla gospodarki regionu.</p>
CP 1	<i>(v) udoskonalanie łączności cyfrowej</i>	Nie dotyczy.
CP 2- Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki	<i>(i) promowanie środków na rzecz efektywności energetycznej (EFRR)</i>	<p>Planowane rezultaty działań: Zwiększenie efektywności energetycznej ma istotny wpływ na zmniejszenie emisyjności gospodarki. Przewiduje się, że wsparcie w ramach tego priorytetu będzie skierowane do podmiotów sektora mieszkaniowego i użyteczności publicznej, jako sektorów, w których łącznie występuje największe zużycie energii oraz przedsiębiorstw które także posiadają duży potencjał w zakresie możliwości zastosowania rozwiązań zwiększających efektywność energetyczną oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
<p>o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem</p>		<p>Ekonomiczno-społecznego i Komitetu Regionów, Europejski Zielony Ład</p> <ul style="list-style-type: none"> • CSR 2019 zał. D - w zakresie dotyczącym ukierunkowania inwestycji na zwiększenia udziału niskoemisyjnej i bardziej ekologicznej produkcji energii oraz zmniejszenia zużycia energii • CSR 2020 zał. D - w zakresie dotyczącym ukierunkowania na inwestycje w infrastrukturę zapewniającą przystępną cenowo czystą energię, w redukcję emisji gazów cieplarnianych, efektywność energetyczną i energię ze źródeł odnawialnych (regiony górnicze). • Polityka energetyczna Polski - Cel szczegółowy 8. Poprawa efektywności energetycznej • Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 – w wymiarze obniżenia emisyjności • Strategia Termomodernizacji Budynków w Polsce • KSRR 2030 - Wyzwanie 5. Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach • SRWM - obszar: <i>Klimat i środowisko</i>, kierunek: <i>Ograniczenie zmian klimatycznych</i> <p>Uzasadnienie form wsparcia: Projekty dotyczące efektywności energetycznej w mieszkalnictwie oraz przedsiębiorstwach generują oszczędności, co stanowi potencjał do zastosowania IF i taka też forma wsparcia zostaje przyjęta w tym obszarze. Dodatkowo doświadczenia perspektywy 2014-2020 potwierdzają właściwą formę przyjętego wsparcia w obszarze efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, czyli dotacja. Mając na uwadze fakt, iż finansowanie tych inwestycji ma bezpośredni związek z sytuacją finansową jst mogą mieć znaczne trudności z zapewnieniem środków publicznych na pożyczki. Istnieje możliwość również realizacji projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.</p>
<p>CP 2</p>	<p>(ii) <i>promowanie odnawialnych źródeł energii (EFRR)</i></p>	<p>Planowane rezultaty działań: Zwiększenia udziału niskoemisyjnej i bardziej ekologicznej produkcji energii oraz dywersyfikacja źródeł wytwarzania energii w miksie energetycznym województwa. Ukierunkowanie wsparcia na rozproszone, lokalne źródła energii odnawialnej.</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>Wspierane przedsięwzięcia przyczynią się do redukcji emisji CO₂ jak również wzrostu liczby podmiotów produkujących energię, w tym prosumetów.</p> <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-społecznego i Komitetu Regionów, Europejski Zielony Ład • CSR 2019 zał. D - w zakresie dotyczącym ukierunkowania inwestycji na zwiększenia udziału niskoemisyjnej i bardziej ekologicznej produkcji energii oraz zmniejszenia zużycia energii • CSR 2020 zał. D - w zakresie dotyczącym ukierunkowania na inwestycje w infrastrukturę zapewniającą przystępną cenowo czystą energię, w redukcję emisji gazów cieplarnianych, efektywność energetyczną i energię ze źródeł odnawialnych (regiony górnicze). • Polityka energetyczna Polski do 2040 – Cel szczegółowy 6. Rozwój odnawialnych źródeł energii • Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 – w wymiarze efektywności energetycznej • KSRR 2030 - Wyzwanie 5. Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach • SRWM - obszar: <i>Klimat i środowisko</i>, kierunek: <i>Ograniczenie zmian klimatycznych</i> <p>Uzasadnienie form wsparcia:</p> <p>W obszarze rozwoju odnawialnych źródeł energii zaplanowane zostało przyjęcie formy wsparcia w postaci dotacji i instrumentów finansowych (przedsiębiorcy). Ze względu na planowane wsparcie lokalnych, rozproszonych źródeł, rozwój energetyki prosumenckiej, występujące zagrożenie ubóstwem energetycznym w województwie, w obszarze OZE będą stosowane dotacje w odniesieniu do szerokiego spektrum inwestycji. W odniesieniu do obszaru OZE należy wziąć pod uwagę publiczny interes w propagowaniu wykorzystania zielonej energii, ograniczoną świadomość mieszkańców w tym zakresie, niejednokrotnie wysokie koszty przygotowania inwestycji oraz długi czas zwrotu środków. Wszystkie te czynniki uzasadniają zastosowanie dotacji.</p>
CP 2	<i>(iii) rozwój inteligentnych</i>	Nie dotyczy.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
	systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania na szczeblu lokalnym (EFRR)	
CP 2	(iv) wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe (EFRR)	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <p>Skutki zmian klimatu w ostatnich dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem działania w skali międzynarodowej. Mając na uwadze specyfikę województwa wśród działań najbardziej istotnych z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu należy wymienić wzmocnienie odporności oraz zapobieganie zagrożeniom naturalnym, takim jak powódź i susza. Związane jest to z jednej strony ze zróżnicowanym występowaniem opadów, ale równocześnie sprzyjającą ich odpływowi rzeźbą terenu, który jest prawie dwukrotnie wyższy od przeciętnego dla Polski. Niewystarczające są również rozwiązania podejmowane w celu zwiększenia zasobów małej retencji. Jednym z najistotniejszych sektorów problemowych do których powinna być skierowana interwencja jest zatem gospodarka wodna, przede wszystkim w zakresie podejmowania działań dostosowawczych w zakresie nadmiaru jak i deficytu wody</p> <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-społecznego i Komitetu Regionów, Europejski Zielony Ład • CSR 2019 zał. D - w zakresie dotyczącym przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe. • Polityki ekologicznej państwa 2030 / Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych • KSRR 2030 - Wyzwanie 1: <i>Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska/ Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</i> • SRWM - obszar: <i>Klimat i środowisko</i>, kierunek: <i>Gospodarowanie wodą</i>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>Uzasadnienie form wsparcia: Planowane do realizacji działania w tym celu są bezpośrednio związane z inwestycjami prowadzonymi przez jednostki samorządu terytorialnego. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców wynika bezpośrednio z obowiązków ustawowych i są to zadania finansowane przez gminy. W tym obszarze przyjęte zostały formy wsparcia dotacyjnego.</p>
<p>CP 2</p>	<p>(v) <i>wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej</i> (EFRR)</p>	<p>Planowane rezultaty działań: Aktualny stan zasobów wodnych w województwie wymaga dalszego wspierania inwestycji w gospodarce wodno-ściekowej. Przede wszystkim wspierane będą działania mające na celu ograniczenie zanieczyszczeń przedostających się do wód powierzchniowych i podziemnych. Ze względu na wciąż duży ładunek zanieczyszczeń, którego źródłem jest gospodarka komunalna wsparcie będzie w pierwszej kolejności na kompleksową rozbudowę sieci kanalizacyjnych i oczyszczalnie ścieków w aglomeracjach od 10 tys. do 15 tys. RLM a następnie na inwestycje w aglomeracje z przedziału 2-10 tys. RLM. Priorytet zostanie nadany inwestycjom przyczyniającym się bezpośrednio do zapewnienia zgodności z wymogami dyrektywy ściekowej.</p> <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-społecznego i Komitetu Regionów, Europejski Zielony Ład • CSR 2019 zał. D - w zakresie dotyczącym promowania zrównoważonej gospodarki wodnej, w tym przede wszystkim w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. • Polityki ekologicznej państwa 2030 / Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód • KSRR 2030- Wyzwanie 5. Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach / Cel1 Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym (1.5.2. Infrastruktura komunalna)</p> <ul style="list-style-type: none"> • SRWM - obszar: <i>Klimat i środowisko</i>, kierunek: <i>Gospodarowanie wodą</i> <p>Uzasadnienie form wsparcia: Za organizacją systemu gospodarki wodą, w tym zagospodarowania ścieków jak i zapewnienia dostępu do wody jest odpowiedzialna gmina. Ze względu na typy beneficjentów i rodzaje projektów, formą wsparcia będą dotacje. Działania związane z inwestycjami w zaopatrzenie w wodę, kanalizację i oczyszczanie ścieków, nie dotyczą projektów mogących generować znaczące przychody. Potrzeby inwestycyjne dotyczą wyłącznie odpowiedzialności organów samorządu terytorialnego, które realizują właściwe działania w tym zakresie.</p>
CP 2	(vi) <i>wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym (EFRR)</i>	<p>Planowane rezultaty działań: Celem głównym w rozwijaniu systemu gospodarki odpadami jest przerwanie powiązania między rosnącą ilością odpadów a wzrostem gospodarczym. Działania realizowane w ramach tego priorytetu przyczynią się do ograniczenia ilości odpadów unieszkodliwianych na składowiskach odpadów oraz pozwolą na osiągnięcie celów sformułowanych w ramach dyrektywy o odpadach i dyrektywy składowiskowej. Interwencje w sektorze gospodarki odpadami będą realizowane zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, która nadaje priorytet zapobieganiu powstawania odpadów, selektywnej zbiórce odpadów, przygotowaniu do ponownego użycia i recyklingowi.</p> <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-społecznego i Komitetu Regionów, Europejski Zielony Ład • CSR 2019 zał. D - w zakresie dotyczącym przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe. • CSR 2020 zał. D - w zakresie dotyczącym ukierunkowania na inwestycje we wzmacnianie gospodarki opartej na obiegu zamkniętym • Polityki ekologicznej państwa 2030 / Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>środowiska. Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <ul style="list-style-type: none"> • KSRR 2030 - Wyzwanie 5. Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach/Cel1 Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym (1.5.2. Infrastruktura komunalna) • SRWM - obszar: <i>Gospodarka</i>, kierunek: <i>Gospodarka o obiegu zamkniętym</i> <p>Uzasadnienie form wsparcia: Organizacja systemu gospodarki odpadami jest obowiązkiem gminy, zgodnie z <i>ustawą o utrzymaniu czystości i porządku</i>. Gminy są zobowiązane do osiągnięcia określonego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. I w tym zakresie właściwą formą wsparcia będą dotacje. W odniesieniu do obszaru dotyczącego GOZ na obecnym etapie konieczne jest w pierwszej kolejności stworzenie zachęt dla przedsiębiorców do realizacji tego typu przedsięwzięć, zatem i w tym przypadku konieczne jest zastosowanie wsparcia dotacyjnego.</p>
CP 2	(vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (EFRR)	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania z zakresu ochrony bioróżnorodności, przyczynią się do prawidłowego funkcjonowania ekosystemów i utrzymania równowagi pomiędzy wszystkimi elementami przyrody. Poprzez projekty z zakresu edukacji ekologicznej czy tworzenie infrastruktury służącej zmniejszeniu antropopresji na obszary cenne przyrodniczo, zwiększona zostanie świadomość społeczna dotycząca środowiska przyrodniczego. • działania z zakresu zielonej infrastruktury pozwolą ograniczyć zanieczyszczenie powietrza, zapewnić ochronę przed falami upałów oraz uzupełnić szarą infrastrukturę i poprawić tym samym warunki funkcjonowania ekosystemów w miastach • działania z zakresu rekultywacji terenów zdegradowanych wpłyną na poprawę stanu środowiska, przywracając do ponownego użytkowania tereny zdegradowane, stwarzając tym samym nową jakość przestrzeni publicznej, na

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>terenach, które dotychczas były odizolowane i wyłączone z użytkowania.</p> <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CSR 2019 zał. D w zakresie dotyczącym przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe. • Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030-m.in. w zakresie zazieleniania obszarów miejskich i podmiejskich, ograniczania zanieczyszczenia • Komunikat Komisji do PE, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Zielona infrastruktura — zwiększanie kapitału naturalnego Europy, rozwiązania takie jak zielone dachy i ściany mogą przyczynić się do redukcji emisji gazów cieplarnianych, gdyż ograniczają ilość energii potrzebnej do ogrzewania i chłodzenia, zatrzymują wodę, oczyszczają powietrze i wzbogacają różnorodności biologicznej. • KSRR 2030 Wyzwanie 1: Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska/ Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych • SRWM obszar: Klimat i środowisko, kierunek: Bioróżnorodność i krajobraz, Edukacja ekologiczna, Gospodarowanie wodą <p>Uzasadnienie form wsparcia: Zaplanowane działania mają na celu m.in ochronę dziedzictwa przyrodniczego, rozwój zielonej infrastruktury w miastach i zagospodarowanie zdegradowanych terenów. Takie działania nie będą bezpośrednio generowały przychodów, dlatego zasadne jest zastosowanie wsparcia dotacyjnego.</p>
CP 2	<i>(viii) wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej (EFRR)</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania z zakresu wsparcia obszaru multimodalnej i zrównoważonej mobilności miejskiej przyczynią się do upowszechniania transportu zbiorowego oraz aktywnej mobilności indywidualnej, poprzez zwiększanie ich konkurencyjności i atrakcyjności względem indywidualnego transportu samochodowego w miastach i powiązanych z nimi obszarami funkcjonalnymi. Wsparcie w ramach celu zwiększenie dostępności i atrakcyjności zrównoważonego

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>transportu publicznego, zwiększenie wykorzystania form zrównoważonej mobilności, zmniejszenie poziomu emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń powietrza pochodzących z transportu w MOF.</p> <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikat Komisji do PE, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności - europejski transport na drodze ku przyszłości oraz Nowe unijne ramy mobilności miejskie. • KSRR 2030 - Wyzwanie 5 • SRWM - obszar: Klimat i środowisko, kierunek: Rozwój niskoemisyjnego i zeroemisyjnego transportu publicznego <p>Uzasadnienie form wsparcia:</p> <p>Zaplanowane działania obejmują wsparcie zadań z zakresu usług publicznych realizowanych w ogólnym interesie publicznym, tj. uznane jako podstawowe i mające szczególne znaczenie dla funkcjonowania społeczności lokalnej oraz warunkujące realizację jej istotnych potrzeb, które co do zasady są deficytowe.</p> <p>Kapitałochłonność inwestycji transportowych przy długim okresie zwrotu poniesionych nakładów oraz braku możliwości pobierania opłat za korzystanie z infrastruktury lub pobieranie opłat nierekompensujących kosztów świadczenia usług, co pociąga za sobą konieczność dotowania przez JST. Finansowanie projektów poprzez IF może skutkować koniecznością przerwania kosztów na odbiorców tych usług, poprzez podniesienie cen usług w tym zakresie. Wobec powyższego, zasadne jest zastosowanie wsparcia dotacyjnego, także jako istotnego czynnika zwiększającego atrakcyjność transportu zbiorowego dla użytkowników, dzięki możliwości minimalizacji opłat ze strony korzystających. Za podejściem dotacyjnym przemawia również znacznie transportu zbiorowego dla środowiska naturalnego i ograniczenia społecznych kosztów transportu, poprzez ułatwienie organizatorom transportu publicznego dostępu do środków finansowych.</p>
CP 3- Lepiej połączona	<i>(i) rozwój odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej,</i>	Nie dotyczy.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
Europa dzięki zwiększeniu mobilności	<i>bezpiecznej, zrównoważonej i intermodalnej TEN-T (EFRR)</i>	
CP 3	<i>(ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej (EFRR)</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Walory turystyczne Małopolski, położenie tranzytowe wiążące się m.in. z krzyżowaniem się na terenie województwa ważnych szlaków komunikacyjnych, a także aspiracje rozwojowe, sprawiają, że dostępność transportowa oraz jej jakość nabierają szczególnego znaczenia. Rezultatem podejmowanych działań będzie zwiększenie dostępności transportowej regionu oraz eliminacja wykluczenia transportowego w ujęciu regionalnym, zwłaszcza wrażliwych grup społecznych korzystających z transportu zbiorowego. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprawozdanie Krajowe Polska 2019 zał. D oraz CSR 2020 - w zakresie dot. poprawy dostępności transportu publicznego • Komunikat Komisji do PE, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności - europejski transport na drodze ku przyszłości, w szczególności poprzez rozwiązania na rzecz zbudowania systemu mobilności, który jest zrównoważony, inteligentny i odporny • KSRR 2030 - Wyzwanie 5 • SRWM - obszar: <i>Gospodarka</i>, kierunek: <i>Transport</i> <p>Uzasadnienie form wsparcia: Zaplanowane działania obejmują wsparcie zadań z zakresu usług publicznych realizowanych w ogólnym interesie publicznym, tj. uznane jako podstawowe i mające szczególne znaczenie dla funkcjonowania społeczności regionalnej oraz warunkujące realizację jej istotnych potrzeb, które co do zasady są deficytowe.</p> <p>Kapitałochłonność inwestycji transportowych przy długim okresie zwrotu poniesionych nakładów oraz braku możliwości pobierania opłat za korzystanie z infrastruktury lub pobieranie opłat nierekompensujących kosztów świadczenia usług, co pociąga za sobą konieczność dotowania przez JST. Finansowanie projektów poprzez IF może skutkować koniecznością</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>przerzucenia kosztów na odbiorców tych usług poprzez podniesienie cen. Wobec powyższego, zasadne jest zastosowanie wsparcia dotacyjnego, także jako istotnego czynnika zwiększającego atrakcyjność transportu zbiorowego. Za podejściem dotacyjnym w obszarze transportu przemawia również znacznie transportu zbiorowego dla środowiska naturalnego i ograniczenia społecznych kosztów transportu, poprzez ułatwienie organizatorom transportu publicznego dostępu do środków finansowych.</p>
<p>CP 4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym dzięki wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych”</p>	<p><i>i) poprawę skuteczności i poziomu włączenia społecznego rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój infrastruktury społecznej i wspieranie ekonomii społecznej (EFRR)</i></p>	<p>Nie dotyczy.</p>
<p>CP 4</p>	<p><i>(ii) poprawę równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępną infrastrukturę, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na</i></p>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwestycje w infrastrukturę pozwolą na zmodernizowanie i unowocześnienie często przestarzałej bazy szkół i placówek oświatowych oraz dostosowanie ich do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, co przełoży się na zwiększenie dostępności • Przygotowanie infrastruktury kształcenia ustawicznego jest niezbędne aby można było m.in. szkolić osoby w obszarze kierunków medycznych i wypełnić lukę w tym zakresie na regionalnym rynku pracy. Dofinansowanie przestrzeni fablabów to stworzenie przestrzeni, które będą mogły być wykorzystywane m.in. w celu podniesienie kompetencji związanych z innowacyjnością osób uczących się w małopolskich szkołach i placówkach oświatowych. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
	<p><i>odległość oraz online; (EFRR)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Załącznik D do Sprawozdania krajowego – Polska 2019 cel strategiczny 4 - konieczność wspierania poprawy dostępu do wysokiej jakości infrastruktury i usług w zakresie wczesnej edukacji. Załącznik D - konieczność wsparcia zasobów ludzkich w opiece zdrowotnej, a także podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowywania personelu medycznego. • w KSRR 2030 - wyzwanie na poziomie regionu: m.in. zapewnianie infrastruktury wspierającej równy dostęp do wysokiej jakości usług publicznych świadczonych przez m.in. placówki edukacyjne i oświatowe. Cel 2.1 <i>Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</i> - konieczność m.in. działań związanych ze wzmacnianiem potencjału szkół prowadzących kształcenie ogólne oraz przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego, • PSRWM 2030 Obszar Edukacja, Kierunek 6.4 Wsparcie infrastruktury i wyposażenia placówek wychowania przedszkolnego oraz szkół podstawowych i średnich, kształtowanie optymalnej sieci placówek oraz poprawa warunków nauki, w tym dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i z niepełnosprawnościami, 6.7.1. Poprawa jakości kształcenia branżowego, w szczególności poprzez rozwój infrastruktury i wyposażenie szkół i placówek. Biorąc pod uwagę powyższe planowane jest wsparcie infrastruktury szkolenia i kształcenia, w tym szkolenia zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem kadr medycznych. <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych.</p>
<p>CP 4</p>	<p><i>(iii) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach</i></p>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie w zakresie rozwoju mieszkań chronionych wraz z rozwojem usług społecznych w zakresie mieszkalnictwa chronionego, wspomaganego oraz treningowego przyczyni się do poprawy sytuacji osób o szczególnych potrzebach (osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie bezdomności, osoby w kryzysie psychicznym) oraz

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
	<p><i>oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne (EFRR)</i></p>	<p>usamodzielnianych wychowanków systemu pieczy zastępczej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój infrastruktury placówek opieki całodobowej zgodnie z zasadą deinstytucjonalizacji pozwoli sprostać wyzwaniom wynikającym ze zwiększeniem udziału osób wymagających opieki ze względu na wiek w populacji regionu, • doposażenie ośrodków opieki paliatywnej i hospicyjnej pozwoli na profesjonalną opiekę w społeczności lokalnej oraz na poprawę jakości życia chorych i ich rodzin. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SRWM 2030 Obszar Małopolskie rodziny, kierunek 1.4. Pomoc osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami poprzez środowiskowe formy aktywizacji i wsparcia oraz rozwój placówek pobytu dziennego i opieki całodobowej, kierunek 1.7 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego, • projekt „Strategia rozwoju usług społecznych na lata 2021-2040” oraz „Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności” • Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami, przyjęta Uchwała Nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r., w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030. • Załącznik D Wytyczne inwestycyjne dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027 do Sprawozdania krajowego – Polska 2019 wskazuje na konieczność wspierania dostępności produktów i usług, infrastruktury mieszkaniowej i infrastruktury sprzyjającej włączeniu społecznemu dla osób z niepełnosprawnościami / osób z ograniczeniami funkcjonalnymi oraz na wspierania przejścia z opieki szpitalnej/instytucjonalnej na przystępne cenowo i wysokiej jakości usługi w zakresie opieki domowej i usługi środowiskowej.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych</p>
CP 4	<p><i>(iv) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne</i> (EFRR)</p>	<p>Nie dotyczy.</p>
CP 4	<p><i>(v) zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej</i> (EFRR)</p>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększanie dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych, będącymi odpowiedzią na wyzwania i czynniki epidemiologiczne, społeczne oraz demograficzne, • zmniejszania nierówności w zakresie opieki zdrowotnej w województwie a poprzez działania ukierunkowane w szczególności na mieszkańców małych miast i wsi oraz regionów słabiej zaludnionych poprzez wsparcie POZ oraz AOS, • zapewnienie specjalistycznych, wysokiej jakości usług leczenia szpitalnego równomiernie dostępnych w całym regionie m.in. poprzez wsparcie szpitali powiatowych, • zwiększenie dostępności leczenia chorób nowotworowych poprzez zapewnienie odpowiedniej infrastruktury, • zwiększenie efektywności leczenia chorób rzadkich w regionie poprzez powstanie odpowiedniego ośrodka referencyjnego, • przygotowanie infrastruktury ochrony zdrowia w regionie na wystąpienie następnych, ewentualnych pandemii oraz na działania post -pandemiczne. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<ul style="list-style-type: none"> • SRWM 2030 Obszar Opieka zdrowotna, kierunek 2.9. Rozwój infrastruktury i wyposażenia podmiotów świadczących usługi diagnostyczne, lecznicze oraz rehabilitacyjne (z uwzględnieniem istotnych dla regionu jednostek chorobowych oraz chorób rzadkich), kierunek 2.2 Programy profilaktyki i diagnostyki w zakresie istotnych dla regionu jednostek chorobowych, kierunek 2.3. Promocja zdrowia psychicznego oraz profilaktyka i leczenie zaburzeń psychicznych, • Zalecenia Rady UE dla Polski w roku 2019 wskazują na konieczność ukierunkowania inwestycyjnej polityki gospodarczej na opiekę zdrowotną, kluczowym dokumentem w obszarze ochrony zdrowia, w tym opieki długoterminowej w obszarze zdrowia na poziomie krajowym jest polityka publiczna przygotowana przez Ministerstwo Zdrowia – Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r. wraz z załącznikami dotyczącymi deinstytucjonalizacji opieki nad osobami starszymi i opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi oraz z mapą potrzeb zdrowotnych oraz planami transformacji w obszarze ochrony zdrowia. <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych</p>
CP 4	<i>(vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych;</i> (EFRR)	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie w obszarze kultury i zrównoważonej turystyki umożliwi wykorzystanie potencjału tych sektorów do odbudowy Małopolskiej gospodarki po kryzysie COVID 19 oraz walki z wykluczeniem społecznym. Nastąpi poprawa dostępności do przestrzeni publicznej oraz usług z zakresu kultury i turystyki. • Wsparcie podmiotów prowadzących działalność kulturalną przyczyni się do zwiększenia udziału społeczeństwa w kulturze oraz zwiększenia integracji społecznej. Stworzone przestrzenie publiczne,

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>stanowiąc będą otwarte miejsca spotkań i korzystania z oferty kulturalnej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja projektów z dot. infrastruktury turystycznej przyczyni się do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej regionu, którego atutem są zasoby przyrodnicze i krajobrazowe. Osiągnięty zostanie efekt mnożnikowy, gdyż turystyka to sektor, który tworzy rynek pracy, dzięki temu działania realizowane w tym zakresie nie tylko przyczynią się do zwiększenia dochodów mieszkańców, ale także zwiększą produktywność i zatrudnienie. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raport ETO (08/2020) Unijne inwestycje w obiekty kultury – kwestia wymagająca lepszego ukierunkowania działań i sprawniejszej koordynacji • Raport ETO (12/2021) Wsparcie UE na rzecz turystyki – potrzeba nowej orientacji strategicznej i lepszego podejścia do finansowania. • Agenda dla zrównoważonej i konkurencyjnej turystyki europejskiej (2007) w zakresie zasad mających na celu osiągnięcie konkurencyjnej i zrównoważonej turystyki oraz w celu zapewnienia równowagi między zrównoważonym rozwojem gospodarczym, społecznym, kulturowym i środowiskowym w regionie. • Nowy europejski program na rzecz kultury (2018) w zakresie wykorzystania kultury dla spójności społecznej i integracji. • KSRR w zakresie rozwoju infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów oraz w zakresie zwiększania zasobów rynku pracy i rozwoju kapitału społecznego. • SRWM 2030 obszar <i>Małopolskie</i>, kierunek <i>Kultura i Dziedzictwo</i>, obszar <i>Gospodarka</i>, kierunek <i>Turystyka</i> <p>Uzasadnienie form wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekty dot. kultury i turystyki będą realizowane głównie przez instytucje publiczne i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności, stąd planuje się wsparcie w formie dotacji.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
CP 4	<p>a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej (EFS+)</p>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja kompleksowych projektów na rzecz aktywizacji zawodowej osób lub podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zgodnie z potrzebami rynku pracy, projektów na rzecz wsparcia przedsiębiorczości oraz innych inicjatyw na rzecz zatrudnienia, skierowanych szczególnie do osób których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza, bezpośrednio wpłynie na przybliżenie Małopolski (oraz Polski) do celu zatrudnieniowego określonego na poziomie unijnym (78%) oraz przyczyni się do redukcji skutków spowolnienia gospodarczego będącego wynikiem pandemii i ogólnej poprawy sytuacji na rynku pracy. • Zaangażowanie w projekty partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego pozwoli wzmocnić ich szeroko rozumiany potencjał. • Inicjatywy na rzecz aktywizacji zawodowej kobiet i wsparcie ich w powrocie/wejściu na rynek pracy, w tym także w zakresie wsparcia przedsiębiorczości, przyczyni się do zmniejszenia dysproporcji w zakresie wartości wskaźnika zatrudnienia wśród kobiet i mężczyzn. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Załącznik D Wytyczne inwestycyjne dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027 do Sprawozdania krajowego – Polska 2019, wskazuje w celu strategicznym 4: Europa o silniejszym wymiarze społecznym – wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych na konieczność m.in.: poprawy dostępu do zatrudnienia, w szczególności w przypadku osób długotrwale bezrobotnych, a także osób nieaktywnych zawodowo, w celu zwiększania udziału kobiet na rynku pracy oraz zwiększenia potencjału partnerów społecznych i organizacji pozarządowych • Komunikat KE z dn.4.03.2021 r. COM(2021)102 Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych wskazuje, że do roku 2030 r. co najmniej 78 % ludności UE w wieku 20–64 lat powinno mieć zatrudnienie. W roku 2020 w województwie

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>małopolskim wskaźnik zatrudnienia w tej grupie wiekowej wyniósł 76,2% (IV kw.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • KSRR 2030 Cel 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego • SRWM 2030 Obszar Rynek pracy, Kierunek 7.1 Wsparcie na rzecz uzyskania dobrej jakości zatrudnienia. <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych.</p>
CP 4	<i>(b) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy (EFS+)</i>	Nie dotyczy.
CP 4	<i>(c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplementarnie do działań na rzecz aktywizacji zawodowej kobiet podejmowanych w ramach celu (a), tworzenia miejsc dziennej opieki dla osób wymagających bardziej intensywnego wsparcia w ramach celu (k) oraz inicjatyw dot. tworzenia nowych instytucjonalnych form opieki zaplanowanych w ramach Programu FERS, zaplanowano działania na rzecz godzenia życia zawodowego z prywatnym

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
	<p><i>poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu</i> (EFS+)</p>	<p>poprzez dofinansowanie rodzicom/opiekunom dzieci do lat 3 - kosztów niani/opiekuna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaplanowane wsparcie finansowe dla działających podmiotów prowadzących instytucjonalne formy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (żłobki, kluby dziecięce) przeznaczone na kompleksowe i pełne dostosowanie opieki świadczonej przez te podmioty do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci zagrożonych niepełnosprawnością lub nieprawidłowym rozwojem (wraz ze wsparciem kadr placówki oraz pośrednio rodziców/opiekunów dzieci) przyczyni się do zwiększenia dostępności wysokiej jakości usług opiekuńczych dla dzieci do lat 3. • Oba w/w typy inicjatyw mają na celu ułatwienie podejmowania aktywności zawodowej opiekunom/rodzicom dzieci, szczególnie kobietom. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalecenia Rady UE w sprawie krajowego programu reform Polski na 2019 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2019 r. COM (2019) 521 zwracają uwagę na kwestię podejmowania działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa kobiet w rynku pracy, w tym przez poprawę dostępu do opieki nad dziećmi, w szczególności poprzez zapewnienie przystępnych cenowo, wysokiej jakości usług opieki nad dziećmi poniżej 3 lat. • KSRR 2030 Cel 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów oraz Cel 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego • SRWM 2030 Obszar Małopolskie rodziny, Kierunek 1.1 Wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych.</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
CP 4	<i>(d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia; (EFS+)</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie pracodawców w zakresie podnoszenia, zmiany oraz potwierdzania kompetencji i kwalifikacji swoich pracowników oraz działania mające na celu wspieranie pracodawców w dostosowywaniu się do zmian zachodzących na rynku oraz utrzymaniu pracowników poprzez m.in. udział w celowanych szkoleniach i doradztwie, dostosowanie stanowisk/obowiązków pracowników do ich możliwości zdrowotnych i wieku, wdrażanie elastycznych form organizacji pracy, które ułatwią pracownikom godzenie życia zawodowego z prywatnym przyczynią się do podniesienia jakości podaży pracy i wzrostu poziomu wskaźnika zatrudnienia w Małopolsce. • Realizacja projektów typu outplacement ograniczy ryzyko wzrostu bezrobocia w regionie. • Wspieranie inicjatyw dotyczących profilaktyki zdrowotnej, przyczyni się do ogólnej poprawy zdrowia mieszkańców regionu i utrzymania zatrudnienia, szczególnie przez pracowników, wśród których ryzyko zaprzestania aktywności zawodowej z przyczyn zdrowotnych jest wysokie. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalecenia Rady UE w sprawie krajowego programu reform Polski na 2020 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2020 r. COM (2020) 521 zwracają uwagę na kwestię podejmowania działań mających na celu wspieranie gospodarki i ożywienia gospodarczego, łagodzenie wpływu kryzysu na zatrudnienie, zapewnienie przedsiębiorcom dostępu do finansowania • Załącznik D Wytyczne inwestycyjne dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027 do Sprawozdania krajowego – Polska 2019 wskazuje na bardzo istotną rolę promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej w wydłużaniu aktywności zawodowej. • KSRR 2030 Cel 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<ul style="list-style-type: none"> SRWM 2030 Obszar Rynek pracy, Kierunek 7.2 Działania wspierające aktywizację społeczno-zawodową adresowane do pracodawców oraz Obszar Opieka zdrowotna, Kierunek 2.2 Programy profilaktyki i diagnostyki w zakresie istotnych dla regionu jednostek chorobowych. <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych.</p>
CP 4	<i>e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego (EFS+)</i>	Nie dotyczy.
CP 4	<i>f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> wsparcie wychowania przedszkolnego ukierunkowane na zwiększenie szans edukacyjnych

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
	<p><i>kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (EFS+)</i></p>	<p>dzieci i podniesienie jakości oferty Ośrodków Wychowania Przedszkolnego, w tym realizacja programów dwujęzyczności, w szczególności w placówkach zlokalizowanych na terenach wiejskich</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie kształcenia ogólnego skoncentrowane będzie w szczególności na rozwijaniu kompetencji kluczowych i przekrojowych, w tym rozwoju innowacyjności czy kompetencji związanych z cyfryzacją szkół i przyczynić się ma do podniesienia jakości nauczania i wyposażania uczniów w kompetencje niezbędne na rynku pracy przyszłości • działania podejmowane w ramach wsparcia kształcenia zawodowego mają przede wszystkim zbliżyć edukację do obszaru rynku pracy i być motorem współpracy przedsiębiorców ze szkołami, tak, aby absolwenci tych szkół byli przygotowani do podjęcia pracy, a ich umiejętności i kompetencje oraz kwalifikacje zgodne były z oczekiwaniami pracodawców oraz aby byli oni przygotowani do podnoszenia ich na poziomie wyższym • realizacja programu stypendialnego ma na celu wspieranie osób uzdolnionych na różnych etapach nauczania, a komponent skierowany do studentów kierunków medycznych ma działać motywująco i zachęcać ich do podjęcia praktyki w regionie • Zaangażowanie w projekty partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego pozwoli wzmocnić ich szeroko rozumiany potencjał. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Załącznik D do Sprawozdania krajowego – Polska 2019 -wspieranie m.in.: rozwoju kompetencji kluczowych, w tym umiejętności cyfrowych, umiejętności na rzecz innowacji i przedsiębiorczości, zwalczanie stereotypów; • Komunikat KE z dn.4.03.2021 r. COM(2021)102 - inwestowanie w systemy kształcenia • Zalecenia Rady z dnia 22 maja 2018 r. (2018/C 195/01) - promocja edukacji włączającej dla wszystkich, wsparcie osób zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<ul style="list-style-type: none"> • KSRR 2030 w celu 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego • PSRWM 2030 Obszar Edukacja, Kierunki: 6.1, 6.2, 6.3, 6.6, 6.7 <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych.</p>
CP 4	<p><i>g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+)</i></p>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gotowość do uczenia się nowych rzeczy i zmiany posiadanych kwalifikacji jest niezbędne do dobrego funkcjonowania osób na rynku pracy i umożliwienia utrzymania się na nim. Zachodzące procesy automatyzacji i robotyzacji pracy wymagają ciągłego dostosowywania kompetencji i kwalifikacji osób pracujących do zmieniającej się sytuacji. Bazując na dotychczasowych doświadczeniach regionu w zakresie bilansowania kariery osób dorosłych i jednocześnie nadal diagnozując potrzebę rozwijania, promowania i upowszechniania idei uczenia się przez całe życie, a także rozwijania narzędzi oraz usług poradnictwa zawodowego, zaplanowano wsparcie osób dorosłych w zakresie uczenia się przez całe życie będące kontynuacją działań z okresu 2014-2020. • Zaangażowanie w projekty partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego pozwoli wzmocnić ich szeroko rozumiany potencjał. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Załącznik D do Sprawozdania krajowego – Polska 2019 w celu strategicznym 4 - konieczność wspierania m.in.: podnoszenia podstawowych umiejętności i promowania uczenia się dorosłych, zapewnienia środków w zakresie podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowania. • Plan Działań na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych (Zalecenia Rady z dnia 22 maja 2018 r. (2018/C 195/01) wskazuje cel: co najmniej 60 % wszystkich dorosłych powinno co roku uczestniczyć w szkoleniach. Wiąże się on bezpośrednio z celem:

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>zatrudnienie osób dorosłych na poziomie co najmniej 78%.</p> <ul style="list-style-type: none"> • KSRR 2030 Cel 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego 2.1.2. Kształcenie ustawiczne • Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 obszar oddziaływania I: umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Ciągłe uczenie się i zdobywanie nowych umiejętności ma zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania i rozwoju zarówno poszczególnych osób jak i całych społeczeństw. • PSRWM 2030 Obszar Edukacja, kierunek 6.7.4.Promocja uczenia się przez całe życie i rozwój edukacji ustawicznej, <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych.</p>
CP 4	<i>(h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji (EFS+)</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaangażowanie w projekty partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego pozwoli wzmocnić ich szeroko rozumiany potencjał, • zwiększenie zatrudnienia wśród osób biernych zawodowo oraz zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym wpłynie na poprawę spójności społecznej i tym samym wyrównywanie szans, • zwiększenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych oraz zwiększenie liczby samych przedsiębiorstw społecznych w regionie pozwoli na stworzenie miejsc pracy dedykowanym grupom wrażliwym. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plan Działań na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych (Zalecenia Rady z dnia 22 maja 2018 r. (2018/C 195/01) jako jeden z trzech głównych celów UE do 2030 r. wskazuje podjęcia działań w celu ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego tym samym liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w UE powinna zmaleć o co najmniej 15 mln.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<ul style="list-style-type: none"> • Załącznik D Wytyczne inwestycyjne dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027 do Sprawozdania krajowego – Polska 2019 zwracają uwagę na kwestie m.in. wspierania zintegrowanych działań na rzecz aktywnego włączenia mających dotrzeć do większej liczby osób ze środowisk defaworyzowanych oraz wspierania tworzenia miejsc pracy w ekonomii społecznej. • SRWM 2030 Obszar Małopolskie rodziny, Kierunek 1.3. Rozwój oferty sprzyjającej aktywizacji i integracji społecznej, w tym w wymiarze międzypokoleniowym, Obszar Rynek Pracy, Kierunek 7.4. Rozwój ekonomii społecznej. • KSRR 2030 Cel 2.1.3. Zwiększanie zasobów rynku pracy i rozwój kapitału społecznego <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych.</p>
CP 4	<i>(i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów (EFS+)</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie integracji społecznej i zawodowej obywateli państw trzecich oraz członków ich rodzin wpłynie na poprawę spójności społecznej i gospodarczej w regionie oraz zniweluje napięcia społeczne związane ze zwiększonym udziałem cudzoziemców w rynku pracy, • pomoc reemigrantom oraz członkom ich rodzin w osiedleniu się, ze szczególnym naciskiem na podejmowanie aktywności zawodowej pozwoli przyspieszyć proces reintegracji z rynkiem pracy co z kolei przyczyni się do efektywności zatrudnieniowej. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SRWM 2030 Obszar Rynek Pracy, kierunek 7.1.3. Kompleksowe rozwiązania sprzyjające podejmowaniu przez cudzoziemców pracy długoterminowej, szczególnie w zawodach deficytowych, kierunek 7.1.4. Systemowe działania ułatwiające reemigrantom podejmowanie aktywności zawodowej. • Załącznik D Wytyczne inwestycyjne dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027 do Sprawozdania krajowego – Polska

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>2019 wskazuje, że atrakcyjność polskiego rynku pracy dla migrantów i Polaków powracających z zagranicy będzie mieć duże znaczenie dla przyszłej podaży pracy oraz rekomenduje dalsze działania integrujące w stosunku do pracowników migrujących.</p> <ul style="list-style-type: none"> • KSRR 2030 Cel 2.1.3. Zwiększanie zasobów rynku pracy i rozwój kapitału społecznego <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych</p>
CP 4	<i>(j) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie (EFS+)</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie integracji społecznej członków mniejszości romskiej w społecznościach lokalnych przyczyni się do spójności regionalnej, • zwiększenie aktywności zawodowej wśród przedstawicieli mniejszości romskiej, w szczególności kobiet pozwoli na wykorzystanie rezerw nieaktywnego kapitału ludzkiego i wpłynie na ich usamodzielnienie w sferze ekonomicznej. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, która stanowi, iż organy władzy publicznej mają obowiązek podejmowania odpowiednich środków mających na celu wspieranie działalności zmierzającej do ochrony, zachowania i rozwoju tożsamości kulturowej, a także integracji obywatelskiej i społecznej mniejszości etnicznych, • Dyrektywa Rady Europy 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne oraz zasada wspierania równych szans grup niedostatecznie reprezentowanych ze względu na pochodzenie etniczne zawarta jednej z 20 zasad, na których opiera się Europejski filar praw socjalnych, • Kontynuowanie działań w powyższym zakresie jest ponadto spójne z Zaleceniami Rady Unii Europejskiej w sprawie równouprawnienia, włączenia i partycypacji Romów z dnia 2 marca 2021r.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<ul style="list-style-type: none"> komplementarność z Programem integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021–2030 <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych.</p>
CP 4	<p><i>(k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej (EFS+)</i></p>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> Stworzenie nowych miejsc świadczenia usług społecznych, w tym wykorzystanie nowoczesnych technologii przyczyni się do poprawy równego szybkiego dostępu do wysokiej jakości, zrównoważonych i przystępnych cenowo usług w społecznościach lokalnych w szczególności ukierunkowanych na osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz dzieci, rodziny wymagających wsparcia. Realizacja regionalnych programów zdrowotnych przyczyni się do poprawy profilaktyki najczęstszych schorzeń wśród dzieci i młodzieży. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> SRWM 2030 Obszar Małopolskie rodziny oraz obszar Opieka Zdrowotna KSRR 2030 Cel 2.1.3. Zwiększanie zasobów rynku pracy i rozwój kapitału społecznego Załącznik D Wytyczne inwestycyjne dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027 do Sprawozdania krajowego – Polska 2019 - zawiera konkluzję, że dostęp do usług społecznych jest niedostateczny, rozwój i podaż usług społecznych z zakresu opieki nad osobami wymagającymi wsparcia, w tym ze względu na wiek, dziećmi i młodzieżą, osobami w sytuacji kryzysowej oraz usługi wspierające opiekunów nieformalnych wciąż nie są adekwatne do istniejących potrzeb. projekt krajowej „Strategii rozwoju usług społecznych na lata 2021-2040”, „Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności”, projekt aktualizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>Wykluczeniu Społecznemu (aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030. • Projekt „Zdrowa Przyszłość. Ramy Strategiczne Rozwoju Systemu Ochrony Zdrowia na lata 2021–2027, z perspektywą do 2030 r.” <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych.</p>
CP 4	<i>(l) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+)</i>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowane działania przyczynią się do zwiększenia udziału w życiu społecznym osób doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego, w szczególności osób bezdomnych oraz ograniczą ubóstwo wśród dzieci co w konsekwencji przyczyni się do poprawy spójności społecznej regionu. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plan Działań na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych (Zalecenia Rady z dnia 22 maja 2018 r. (2018/C 195/01) jako jeden z trzech głównych celów UE do 2030 r. wskazuje podjęcia działań w celu ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego tym samym liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w UE powinna zmaleć o co najmniej 15 mln. • SRWM 2030 Obszar Małopolskie Rodziny, • projekt aktualizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu (aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030) <p>Uzasadnienie form wsparcia: Powyższe inicjatywy powinny być wspierane w formie dotacji, ze względu na silny wymiar społeczny oraz brak generowania bezpośrednich korzyści ekonomicznych.</p>
CP 4	<i>(m) przeciwdziałanie deprivacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej</i>	Nie dotyczy.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
	<p><i>pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, oraz zapewnianie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne. (EFS+)</i></p>	
<p>CP 5 - Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych</p>	<p><i>(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR)</i></p>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie lokalnych społeczności z udziałem narzędzi terytorialnych (IIT) zwiększy współpracę władz lokalnych z partnerami społ.-gosp. • Wsparcie podmiotów prowadzących działalność kulturalną przyczyni się do zwiększenia udziału społeczeństwa w kulturze. Interwencja wpłynie na podniesienie jakości infrastruktury kultury • Wsparcie dziedzictwa kulturowego przyczyni się do ochrony i zwiększenia dostępności zasobów dziedzictwa oraz zwiększy efektywność działania obiektów • Wsparcie infrastruktury turystycznej podniesie atrakcyjność poszczególnych gmin i powiatów, co przełoży się na polepszenie jakości życia mieszkańców, gdyż turystyka to sektor który tworzy rynek pracy przyczynia do zwiększenia dochodów mieszkańców i zwiększa zatrudnienie • Wsparcie infrastruktury uzdrowiskowej przyczyni się do rozwoju turystyki prozdrowotnej obejmującej pobyty związane z wykorzystaniem bogactw naturalnych • Rezultatem działań dot. wyposażenia regionu w infrastrukturę sprzyjającą lokowaniu działalności gospodarczej, będzie stworzenie nowych miejsc pracy i wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców • Rewitalizacja przyczyni się do niwelowania problemów społecznych i gospodarczych poprawy

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>bezpieczeństwa przestrzeni publicznych, uruchomienia trwałych mechanizmów rozwoju</p> <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CSR 2019 zał. D • Agenda dla zrównoważonej i konkurencyjnej turystyki europejskiej • Nowy europejski program na rzecz kultury • Agenda miejska dla UE • Nowa Karta Lipska • KSRR • SRWM 2030 • Nowy Europejski Bauhaus <p>Uzasadnienie form wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rewitalizacja zostanie skoncentrowana w małych i średnich miastach, z których 30% to miasta tracące funkcje społ.-gosp. a zakres planowanej interwencji w znacznym zakresie będzie realizowany przez podmioty publ. dla mieszkańców obszaru rewitalizacji i nie generuje przychodów, dlatego wybrano wsparcie dotacyjne. Projekty dot. kultury, turystyki i dziedzictwa będą realizowane gł. przez instytucje publiczne i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności, stąd planuje się wsparcie w formie dotacji. Projekty dot. tworzenia terenów inwestycyjnych ze względu na długi okres zwrotu inwestycji, pogarszającą się w najbliższych latach sytuację wielu JST będą wspierane w formie dotacyjnej
<p>CP 5</p> <p>Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz</p>	<p><i>(ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i</i></p>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie lokalnych społeczności z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych (RLKS) zwiększy współpracę między władzami lokalnymi i partnerami społeczno-gospodarczymi w zakresie współdecydowania oraz współzarządzania procesami rozwojowymi przez samorządy terytorialne i społeczeństwo obywatelskie (oddolne inicjatywy społeczności lokalnych). • Wsparcie podmiotów prowadzących działalność kulturalną przyczyni się do zwiększenia udziału społeczeństwa w kulturze. Interwencja wpłynie na podniesienie jakości lokalnej infrastruktury kultury

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
inicjatyw lokalnych	bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie. (EFRR)	<p>przez stworzenie optymalnych warunków dla prowadzenia działalności kulturalnej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie z zakresu dziedzictwa kulturowego przyczyni się do ochrony i zwiększenia dostępności zasobów lokalnego dziedzictwa materialnego i niematerialnego oraz zwiększy efektywność funkcjonowania obiektów dziedzictwa służących rozwojowi społeczności lokalnych. • Wsparcie projektów z zakresu infrastruktury turystycznej podniesie atrakcyjność gmin i powiatów, co przełoży się na polepszenie jakości życia mieszkańców całego regionu, gdyż turystyka to sektor, który tworzy rynek pracy i przyczynia się nie tylko do zwiększania dochodów mieszkańców, ale także zwiększa produktywność i zatrudnienie w całym województwie. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CSR 2019 zał. D w zakresie wzmocnienia powiązań pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi, wspierania zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich i wiejskich. • Agenda dla zrównoważonej i konkurencyjnej turystyki europejskiej, w zakresie zasad mających na celu osiągnięcie konkurencyjnej i zrównoważonej turystyki oraz zapewnienia równowagi między zrównoważonym rozwojem gospodarczym, społecznym, kulturowym i środowiskowym w regionie. • Nowy europejski program na rzecz kultury w zakresie wykorzystania kultury dla spójności społecznej i integracji. • KSRR w zakresie rozwoju kapitału społecznego • SRWM 2030 obszar: <i>Małopolskie</i>, kierunek: <i>Kultura i Dziedzictwo</i>, obszar: <i>Gospodarka</i>, kierunek: <i>Turystyka</i>. <p>Uzasadnienie form wsparcia: Z uwagi na społeczny i nierynkowy charakter projektów dot. kultury, turystyki i dziedzictwa kulturowego oraz fakt, że będą realizowane głównie przez instytucje publiczne i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności, planuje się wsparcie w formie dotacji.</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
<p>Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie.</p>	<p><i>Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie. (FST)</i></p>	<p>Planowane rezultaty działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowane działania będą koncentrować się na „zielonych inwestycjach” i innowacyjnych rozwiązaniach: • w zakresie nowych firm i działalności gosp. – ich profil powinien być spójny z potrzebami lokalnego rynku pracy, preferowane wsparcie aktywności osób odchodzących z górnictwa, branży okołogórnicznej, firm wysokoemisyjnych i energochłonnych oraz zależnych i ich rodzin • w zakresie istniejących firm (działalności gospodarczych) – wsparcie transformacji w kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej i GOZ • przekwalifikowania: w zakresie branż podstawowych – np. budownictwo, mechanika maszyn, transport i logistyka, produkcja, handel i usługi; w zakresie działalności specjalistycznej – np. sektor OZE (w tym produkcja, sprzedaż, doradztwo, montaż itd.) • gospodarka odpadami • wspieranie projektów w obszarze recyklingu odpadów, w tym dotyczących organizacji lokalnego rynku ponownego ich wykorzystania • rozwoju OZE • wsparcia systemów ciepłowniczych - renowacje i modernizacje systemów ciepłowniczych oraz budowa systemów opartych na OZE. <p>Zgodność z dokumentami krajowymi i europejskimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</i> • <i>Polityka energetyczna Polski do 2040 r.</i> • <i>Polityka ekologiczna państwa 2030</i> • <i>Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030</i> • <i>Strategia Produktywności 2030</i> • <i>Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji dla Małopolski Zachodniej</i> • <i>Strategia Rozwoju Województwa Małopolska 2030</i> • <i>Regionalny Plan Działań dla Klimatu i Energii dla województwa małopolskiego</i>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
		<p>Uzasadnienie form wsparcia: W ramach celu szczegółowego planuje się wykorzystanie instrumentów finansowych w zakresie rewitalizacji byłych osiedli górniczych i przyzakładowych. W pozostałym zakresie planuje się wykorzystanie wsparcia dotacyjnego, mając na uwadze, że planowane do realizacji projekty w ramach celu szczegółowego będą szczególnie pożądane z punktu widzenia lokalnej społeczności, a ich realizacja jest uzasadniona ze względu na szeroko rozumiane korzyści społeczne, i nienastawione na uzyskiwanie dochodów</p>

*Odrębne priorytety zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFS+

Priorytety

2.1 Priorytety inne niż pomoc techniczna

Priorytet 1. Inteligentny i konkurencyjny region

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+*
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ¹
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Cel szczegółowy

Cel polityki 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej

1(i) rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

W ramach celu szczegółowego 1(i) wspierana będzie interwencja przyczyniająca się do stymulowania popytu na innowacje oparte głównie na działalności B+R, szczególnie w sektorze MŚP. Interwencja skoncentrowana zostanie na bezpośrednim wsparciu inwestycji przedsiębiorstw w obszarze badań i innowacji. W ramach kompleksowej oferty wsparcia – przedsiębiorcy uzyskają dostęp do kompleksowych i komplementarnych instrumentów, zapewniających możliwość wsparcia wszystkich komponentów niezbędnych w procesie tworzenia innowacji, począwszy od prac B+R oraz niezbędnej infrastruktury B+R, poprzez transfer technologii, aż po wdrażanie wyników prac B+R do działalności rynkowej, przy uwzględnieniu adekwatnych usług B+R+I. Wsparciem objęte będą również przedsięwzięcia mające na celu uzupełnienie regionalnych zasobów publicznej infrastruktury badawczej, ukierunkowane na rozszerzenie dostępu do nowoczesnej aparatury badawczej, z korzyścią zarówno dla sektora nauki, jaki i sektora przedsiębiorstw.

Wsparcie będzie kierowane na przedsięwzięcia zgodne z regionalną inteligentną specjalizacją, a także uzupełniająco na specjalizacje wyłaniające się z procesu przedsiębiorczego odkrywania, będącego częścią procesu monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego. Uwzględnienie możliwości wsparcia również wyłaniających się specjalizacji będzie służyło weryfikacji ich potencjału, jako

¹ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

inteligentnych specjalizacji, co może prowadzić do okresowej aktualizacji regionalnych inteligentnych specjalizacji.

W grupie interwencji, których bezpośrednimi odbiorcami będą przedsiębiorstwa wspierane będą następujące działania uwzględniające możliwość realizacji projektów kompleksowych, obejmujących w szczególności następujące komponenty:

- **prace badawczo-rozwojowe na rzecz przedsiębiorstw** – obejmujące badania naukowe (przemysłowe/aplikacyjne) i prace rozwojowe włącznie z przygotowaniem do wdrożenia wyników prac B+R w działalności gospodarczej, w tym tworzenie prototypów lub instalacji demonstracyjnych i testowanie ich również przy zaangażowaniu użytkowników końcowych;

Wsparcie w tym komponentcie może być udzielone tylko pod warunkiem zobowiązania się beneficjenta do wdrożenia wyników prac B+R, przy czym wdrożenie może być sfinansowane ze środków własnych lub innego, zewnętrznego źródła finansowania, w tym w ramach programu. Przerwanie realizacji projektu oraz rezygnacja z wdrożenia wyników prac B+R nie skutkuje koniecznością zwrotu środków wyłącznie w przypadku, gdy w trakcie realizacji prac B+R lub po ich zakończeniu wykazane zostanie, że wdrożenie nie jest możliwe ze względów technicznych i/lub ze względu na brak lub niską wartość merytoryczną wyników prowadzonych prac B+R, bądź też nie jest uzasadnione ze względów ekonomicznych.

Projekty w tym komponentcie realizowane będą samodzielnie przez przedsiębiorstwa oraz w konsorcjach przedsiębiorstw z innymi podmiotami, w szczególności z organizacjami badawczymi i organizacjami pozarządowymi. Wsparcie uzyskają projekty MŚP i przedsiębiorstw typu small mid-caps. Projekty innych przedsiębiorstw będą wspierane pod warunkiem współpracy z MŚP.

- **wdrożenie wyników prac B+R** – wsparcie będzie przeznaczone na wdrożenie wyników prac B+R do działalności własnej przedsiębiorstwa, poprzez rozpoczęcie produkcji lub świadczenia usług na bazie innowacyjnego rozwiązania / rozwiązań opracowanych w ramach fazy B+R;

Wsparcie w tym komponentcie uzyskają projekty MŚP i przedsiębiorstw typu small mid-cap.

- **rozwój infrastruktury przedsiębiorstw niezbędnej dla prowadzenia prac B+R** – wsparcie służące uruchamianiu lub rozszerzaniu działalności laboratoriów oraz działów badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach, w tym inwestycje w obiekty, aparaturę badawczą oraz innego typu infrastrukturę niezbędną do prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej ukierunkowanej na tworzenie innowacyjnych produktów lub usług. Warunkiem wsparcia tego typu inwestycji oraz podstawą ich oceny będzie plan dotyczący prac badawczo-rozwojowych, uzasadniający potrzebę realizacji danej inwestycji.

Projekty w tym komponentcie realizowane będą samodzielnie przez przedsiębiorstwa oraz w konsorcjach przedsiębiorstw z innymi podmiotami. Wsparcie uzyskają projekty MŚP i przedsiębiorstw typu small mid-caps. Projekty innych przedsiębiorstw będą wspierane pod warunkiem współpracy z MŚP.

Promowane będą przedsięwzięcia przyczyniające się do zwiększenia podaży nowych rozwiązań wspierających transformację gospodarki, szczególnie w obszarze Przemysłów 4.0 oraz gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki niskoemisyjnej.

W tej grupie interwencji obligatoryjnym elementem projektu będzie komponent dotyczący prac B+R lub infrastruktury niezbędnej do prowadzenia prac B+R. Wsparcie komponentu wdrożeniowego w tym celu szczegółowym będzie możliwe wyłącznie w ramach realizacji kompleksowego przedsięwzięcia obejmującego również komponent prac B+R.

Elementem uzupełniającym w ramach realizowanych projektów będzie budowanie kompetencji pracowników i osób zarządzających w zakresie dotyczącym realizowanego projektu, szczególnie zarządzania innowacjami, nowych modeli biznesowych, ochrony własności intelektualnej, a także rozwój umiejętności niezbędnych do korzystania z innowacyjnych rozwiązań lub obsługi infrastruktury badawczej sfinansowanej w ramach projektu.

- **bony na innowacje dla MŚP** obejmujące wsparcie przeznaczone na zakup usług badawczo-rozwojowych oraz proinnowacyjnych

Bony na innowacje będą stanowić element systemu zachęt do podejmowania działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej przez mniejsze podmioty gospodarcze. Instrument ten łączy bezpośrednio wsparcie dla podmiotów z sektora MŚP z popytowym wsparciem usług świadczonych w szczególności przez jednostki sektora nauki oraz akredytowane ośrodki innowacji. Wsparcie w formie bonu na innowacje może zostać przeznaczone na zakup usługi związanej z opracowywaniem, rozwojem i praktycznym zastosowaniem nowego lub ulepszonego produktu (wyrobu, usługi), bądź zmian procesowych w przedsiębiorstwie, dotyczących głównie innowacji technicznych/ technologicznych, w tym również innowacji społecznych i ekoinnowacji.

W tym obszarze wspierane będą m.in. usługi przyczyniające się do zwiększenia podaży nowych rozwiązań wspierających transformację gospodarki, szczególnie w obszarze Przemysłów 4.0 oraz gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki niskoemisyjnej.

W ramach tego instrumentu zapewniona zostanie możliwość realizacji projektów kompleksowych, obejmujących zarówno komponent dotyczący usług B+R+I, jak również komponent wdrożeniowy, z zastrzeżeniem, że komponent dotyczący usług stanowi element obligatoryjny w projekcie.

Uzupełniająco wobec interwencji dedykowanej bezpośrednio przedsiębiorstwom wspierana będzie także:

- **infrastruktura badawcza sektora nauki** – w zakresie budowy, rozbudowy, przebudowy lub doposażenia obiektów infrastruktury publicznych organizacji badawczych

W tej grupie operacji finansowane będą przedsięwzięcia służące realizacji agendy badawczej, której zakres jest zgodny z regionalną inteligentną specjalizacją i został zaopiniowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na warunkach i w trybie określonym w kontrakcie programowym dla regionu.

Przewiduje się możliwość finansowania zarówno przedsięwzięć ukierunkowanych na prowadzenie przez podmioty sektora nauki działalności gospodarczej, jak i wsparcie inwestycji, w których działalność gospodarcza tych jednostek będzie miała charakter działalności pomocniczej. Zapewnienie mechanizmów umożliwiających wykorzystanie wspartej infrastruktury do działalności gospodarczej powinno służyć wzmocnieniu współpracy pomiędzy instytucjami nauki i przedsiębiorstwami oraz przyczyniać się do osiągnięcia korzyści gospodarczych.

Elementem uzupełniającym w ramach realizowanych projektów będzie budowanie kompetencji pracowników i osób zarządzających w zakresie dotyczącym realizowanego projektu, szczególnie przedsiębiorczości, transferu technologii, zarządzania innowacjami, a także kompetencji niezbędnych do obsługi infrastruktury badawczej sfinansowanej w ramach projektu.

Wyłączone ze wsparcia będą inwestycje dotyczące przedsięwzięć stanowiących element lub całość infrastruktury umieszczonej na liście strategicznych infrastruktur badawczych uwzględnionych na Polskiej Mapie Infrastruktury Badawczej oraz stanowiących element lub całość infrastruktury technologicznej centrów kompetencji, tworzonych w szczególności przez Instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz i Centrum Łukasiewicz oraz ich konsorcja z innymi podmiotami.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny.

Główne grupy docelowe

Przedsiębiorstwa (MŚP oraz duże przedsiębiorstwa, w tym przedsiębiorstwa typu small mid-caps i mid-caps), organizacje badawcze, organizacje pozarządowe, uczelnie i inne podmioty sektora nauki

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania podejmowane w ramach celu szczegółowego co do zasady będą uwzględniać wymiar płci, chyba że dany obszar badań i innowacji będzie neutralny ze względu na ten wymiar. Włączenie analizy płci do celu związanego z badaniami i innowacjami

wniesie wartość dodaną, poprzez zrozumienie potrzeb, zachowań i postaw osób różnej płci, przez co produkty projektu/usługi zostaną lepiej dostosowane do potrzeb wszystkich osób. Uwzględnienie wymiaru płci na skrzyżowaniu z innymi potencjalnymi przyczynami wykluczenia, tj. pochodzenie etniczne, niepełnosprawność w działaniach objętych celem 1(i) będzie prowadziło do zmniejszenia nierówności oraz włączenia społecznego różnych grup osób.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

Ze względu na specyfikę obszaru wsparcia, jakim jest obszar B+R, nie wyklucza się w ramach niniejszego celu szczegółowego możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych i transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Wsparcie będzie realizowane wyłącznie w formie dotacji, z uwagi na bardzo wysoki poziom ryzyka w projektach B+R. Ocena i realizacja tego typu projektów jest trudna i wymaga bardzo dużej wiedzy eksperckiej, zaś na rynku występuje luka w dostępie do pośredników finansowych z odpowiednim doświadczeniem.

Bezzwrotne wsparcie dla przedsięwzięć kompleksowych, od prac B+R po wdrożenie, ma działanie silnie motywujące z punktu widzenia zachęty do inicjowania i rozwijania działalności B+R, szczególnie w warunkach reorientacji strategii wielu przedsiębiorstw, wywołanej pandemią COVID-19. Dotacje na infrastrukturę B+R stanowią będą zachętą do rozwijania aktywności B+R przedsiębiorstw w ramach własnego zaplecza, jak i we współpracy z sektorem nauki. Bony dotacyjne są też zachętą dedykowaną MŚP w celu reorientacji modeli rozwojowych, od prostych inwestycji do działalności B+R+I.

W ramach instrumentów dedykowanych przedsiębiorcom wsparcie skoncentrowane będzie na sektorze MŚP oraz małych spółkach o średniej kapitalizacji. Pozostałe kategorie przedsiębiorstw będą wspierane wyłącznie w ramach projektów realizowanych we współpracy z MŚP (konsorcja).

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	1(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	28 (13/8/6/1)	133 (60/40/26/7)
1	1(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w postaci dotacji	przedsiębiorstwa	28	133
1	1(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 06	Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych	EPC	0	201

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
1	1(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0	nd	115	SL 2021	
1	1(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	nd	30 600 000	SL 2021	
1	1(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 03	MŚP wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	0	nd	152	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	001	4 328 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	002	8 016 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	004	35 343 011
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	005	7 228 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	006	9 178 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	007	1 750 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	008	15 147 004

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	009	5 200 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	010	7 800 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	011	1 750 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	027	2 800 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	028	4 550 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	029	15 700 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	030	6 700 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	01	125 490 015

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	033	125 490 015

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	nd	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(i)	03	125 490 015

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40 %. Współczynnik w wysokości 100 % ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej

1(ii) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw i rządów

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

W ramach celu szczegółowego 1 (ii) wsparcie kierowane będzie głównie do podmiotów publicznych świadczących usługi publiczne. Ze względu na specyfikę interwencji wspierane będą przedsięwzięcia z obszarów:

- e-administracji i cyberbezpieczeństwa – aby zwiększyć dostępność do instytucji i usług publicznych zaplanowano działania służące wdrażaniu standardów funkcjonowania cyfrowych urzędów lub cyfrowemu udostępnieniu zasobów ze źródeł administracyjnych, dalszy rozwój elektronicznej administracji, wzmacnianie bezpieczeństwa świadczenia e-usług, zapewnienie otwartego dostępu do cyfrowych zasobów danych ze źródeł administracyjnych (dane sektora publicznego), oraz wspieranie i rozwój kompetencji cyfrowych pracowników. Planowane jest również wsparcie w zakresie geodezji - dla części województwa małopolskiego w ramach RPO 2014-2020 wykonano modernizacje ewidencji gruntów i budynków (EGiB), obecnie 1504 obręby ewidencyjne mają już zakończoną lub będącą w toku w/w modernizację, co stanowi 57 % wszystkich (2642) obrębów ewidencyjnych w WM. Celem do osiągnięcia w RPO 2021-2027 jest dalsza aktualizacja baz danych dla pozostałych obrębów.
- przedsięwzięć w obszarze kultury i dziedzictwa regionalnego obejmujących w szczególności platformy cyfrowe, projekty podmiotów działających w obszarze kultury na terenie Małopolski, z uwzględnieniem instytucji kultury, organizacji pozarządowych i innych instytucji, digitalizację oraz udostępnianie unikalnych zbiorów w postaci cyfrowej; a także rozwijanie cyfrowych rejestrów i repozytoriów oraz zapewnienie warunków bezpiecznego udostępniania, przechowywania i późniejszego udostępniania tych zasobów.
- e-zdrowia: zarówno jako kontynuacja rozwoju systemu funkcjonującego w regionie, a także wprowadzanie nowych funkcjonalności i udogodnień a przez to zwiększenie dostępności i jakości e-usług z zakresu ochrony zdrowia. Planowany jest dalszy rozwój Małopolskiego Systemu Informacji Medycznej, w tym zastosowanie narzędzi informatycznych Big Data (BD) oraz Sztucznej Inteligencji (IA) w ramach MSIM. Wsparcie skoncentrowane zostanie na projektach o charakterze regionalnym będących jednocześnie w pełni kompatybilnymi z krajowymi rozwiązaniami dotyczącym e-zdrowia, nie wyklucza się możliwości realizacji projektów z zakresu cyfryzacji zasobów. Projekty związane z e-zdrowiem muszą posiadać pozytywną opinią ministra właściwego ds. zdrowia w zakresie zgodności projektu z dokumentami strategicznymi i programowymi w obszarze zdrowia cyfrowego oraz

jego komplementarności i interoperacyjności z rozwiązaniami centralnymi w zakresie e- zdrowia.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie konkurencyjnej oraz niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów.

Główne grupy docelowe

Głównymi odbiorcami wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego, podmioty lecznicze, oraz wszyscy zainteresowani ofertą kulturalną platform udostępniających zbiory on-line.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania podejmowane w ramach cp1(ii) uwzględniać będą zasadę równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji. Normy stosowane przy projektowaniu i udostępnianiu treści w ramach rozwoju e-usług będą uwzględniać zasadę dostępności dla użytkowników, w tym dla osób z niepełnosprawnościami. Treści sektora publicznego udostępniane będą na przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunkach. Produkty i e-usługi, realizowane w ramach cp(ii) będą tak projektowane, aby były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu. Udostępnianie zasobów ze źródeł administracyjnych w ramach rozwoju e-administracji, digitalizacji zbiorów w postaci cyfrowej, czy rozwój e-zdrowia służyć będzie realizacji zasady włączenia społecznego, i zapewni m.in. osobom z niepełnosprawnościami szeroki udział w życiu społecznym. Poprzez zastosowanie zasady równości szans i niedyskryminacji instytucje zaangażowane i beneficjenci będą przestrzegali, aby rezultat projektu miał ogólnodostępny charakter, był oferowany szerokiemu kręgowi adresatów i dostępny dla społeczeństwa bez dyskryminacji, a także by oferowane usługi nie były dyskryminacyjne.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich. W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych i transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach planowanych do wsparcia projektach w obszarze publicznych e-usług przewidywaną formą finansowania będzie dotacja. Projekty te będą miały bowiem charakter niekomercyjny i będą realizowane w przeważającej większości przez podmioty publiczne na rzecz ogółu mieszkańców regionu.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	1(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 14	Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych	Instytucje publiczne	0	12

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
1	1(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 11	Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych	użytkownicy / rok	46 938	2020	252 475	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(ii)	016	40 800 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(ii)	019	38 028 632

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(ii)	01	78 828 632

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(ii)	33	78 828 632

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(ii)	nd	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(ii)	03	78 828 632

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+*
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ²
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

1(iii) wzmocnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

W ramach celu szczegółowego 1 (iii) realizowana będzie interwencja ukierunkowana na wzmocnienie konkurencyjności sektora małopolskich MŚP. Wsparciem objęte będą działania z zakresu innowacyjności produktowej i procesowej przedsiębiorstw, które w sposób bezpośredni przyczyniają się do ich rozwoju m.in. w obszarze gospodarki opartej o przemysł 4.0 oraz gospodarki w obiegu zamkniętym. Dodatkowo stworzone zostaną warunki ułatwiające przedsiębiorcom ekspansję na rynki zagraniczne. Celem interwencji jest stymulowanie wzrostu konkurencyjności i produktywności małopolskich przedsiębiorstw, co w konsekwencji będzie stanowić bazę do rozwoju eksportu, tworzenia nowych stabilnych miejsc pracy dla wykwalifikowanych pracowników, zahamowania wzrostu różnicowań regionalnych, a także do rozwoju innowacyjnych dziedzin działalności gospodarczej. Premiowane będzie powiązanie realizowanych projektów z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się realizację projektów w trybie konkurencyjnym i niekonkurencyjnym.

Proponowana oferta działań odpowiada na najważniejsze identyfikowane wyzwania rozwojowe regionu w obszarze inteligentnego rozwoju gospodarczego, wsparciem objęte zostaną:

- inwestycje rozwojowe przedsiębiorstw

W tej grupie operacji wspierane będą projekty inwestycyjne przedsiębiorstw w tym w szczególności inwestycje w nowoczesne maszyny i urządzenia, technologie, wartości niematerialne i prawne, mające na celu rozbudowę przedsiębiorstw, rozwój produktu lub

² W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

usługi, wprowadzenie na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług, zwiększenie skali prowadzonej działalności, zdobywanie nowych rynków zbytu.

Interwencja skierowana również zostanie na działania z zakresu innowacyjności produktowej i procesowej przedsiębiorstw, wdrożenie wyników prac B+R do działalności własnej przedsiębiorstwa oraz zmianę modeli działalności przedsiębiorstw w kierunku gospodarki opartej o przemysł 4.0., w zakresie automatyzacji, robotyzacji i cyfryzacji. Wspierane będą również przedsięwzięcia w obszarze gospodarki o obiegu zamkniętym, w zakresie obejmującym wdrażanie rozwiązań związanych m.in. ze zmniejszeniem zasobo- i materiałochłonności procesów produkcyjnych i logistycznych, wykorzystaniem nowych materiałów, zmianą technologii produkcji, czy też nowoczesnymi technikami recyklingu.

Przyspieszanie procesów transformacji cyfrowej przedsiębiorstw w kierunku Przemysłu 4.0 stanowi duży potencjał do wzrostu produktywności i konkurencyjności firm, jednocześnie zastosowanie nowoczesnych rozwiązań IT daje duże pole do działania cyberprzestępcom, dlatego wsparciem objęte zostaną również inwestycje w rozwiązania podnoszące poziom cyberbezpieczeństwa w przedsiębiorstwach.

W celu zwiększenia potencjału przedsiębiorstw do transformacji przemysłowej środki będą mogły zostać przeznaczone na działania doradcze w tym m.in. specjalistycznej pomocy przy integracji nowych maszyn, urządzeń oraz oprogramowania w działalności przedsiębiorstwa. W ramach interwencji przedsiębiorcy będą mieć możliwość skorzystania z najlepszych dostępnych na rynku technologii.

W ramach realizowanych projektów możliwe będzie również skorzystanie z komponentu szkoleniowego w celu zwiększenia umiejętności przedsiębiorców i jego pracowników w zakresie wykorzystania nowych technologii, umiejętności cyfrowych oraz zarządzania nowymi modelami biznesowymi - przy uwzględnieniu indywidualnych potrzeby beneficjenta.

Interwencja będzie wdrażana z wykorzystaniem instrumentów finansowych. Finansowanie kapitału obrotowego będzie możliwe pod warunkiem, że będzie powiązane z działalnością inwestycyjną przedsiębiorstwa.

- **wsparcie dla nowopowstałych firm**

Istotną rolę w stymulowaniu środowiska przedsiębiorczości w regionie stanowi wspieranie młodych innowacyjnych firm, w tym działających w oparciu o nowe technologie.

Planowane instrumenty w postaci programów rozwojowych będą zapewniały zróżnicowane wsparcie dopasowane do potrzeb przedsiębiorstw będących we wczesnej fazie rozwoju. Wsparciem objęte zostanie proces rozwoju nowych firm obejmujący m.in prace nad wstępną koncepcją produktu/usługi i tworzeniem założeń modelu biznesowego; rozwój produktu/usługi, testowanie i weryfikację produktów/usług, pomoc w poszukiwaniu klientów, odbiorców tworzonych rozwiązań, technologii. W tym celu zapewniona zostanie kompleksowa oferta obejmująca dostęp do specjalistycznych usług indywidualnie dopasowanych do potrzeb w tym: konsultacje, coaching, mentoring- biznesowy i technologiczny, udział w warsztatach i szkoleniach.

Nie wyklucza się również wsparcia w formie grantów na rozwój produktu /usługi, jako element programu rozwojowego.

Ponadto realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu wsparcia rozwoju nowych MŚP poprzez świadczenie specjalistycznych usług przez inkubatory przedsiębiorczości (m.in. wsparcie szkoleniowe, coachingowe, mentoringowe). W uzupełniającym zakresie możliwe będzie również wsparcie potencjału infrastrukturalnego inkubatorów przedsiębiorczości, jako elementu niezbędnego do rozwoju oferty i profesjonalizacji usług na rzecz MŚP we wczesnej fazie rozwoju.

Instrumenty na rzecz tworzenia warunków zapewniających możliwość rozwoju działalności młodych innowacyjnych firm będą mieć korzystny wpływ na generowanie miejsc pracy wysokiej jakości oraz wzrost gospodarczy w regionie.

- **wsparcie w zakresie internacjonalizacji, promocji gospodarczej Małopolski oraz zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej regionu**

Zwiększenie umiędzynarodowienia działalności małopolskich przedsiębiorstw ma kluczowe znaczenie dla podniesienia poziomu konkurencyjności regionu i produktywności samych przedsiębiorstw. Mając na względzie jeszcze słabą pozycję eksportową Małopolski w stosunku do jej potencjału podejmowane będą działania mające na celu ułatwienie przedsiębiorcom wchodzenia na rynki zagraniczne, w tym rynki pozaeuropejskie, które stwarzają szanse na szybki wzrost eksportu i ekspansji zagranicznej.

W ramach tego kierunku interwencji prowadzone działania obejmują m.in. wsparcie doradcze w zakresie zmiany modeli biznesowych w związku z internacjonalizacją przedsiębiorstwa, poszukiwania partnerów na rynkach zagranicznych, opracowania koncepcji marki / wizerunku przedsiębiorstwa na wybranym rynku zagranicznym. Wspierane będą również przedsięwzięcia dotyczące udziału przedsiębiorstw w krajowych wydarzeniach wystawienniczych o charakterze międzynarodowym oraz zagranicznych wydarzeniach o charakterze gospodarczym. Zwiększenie poziomu umiędzynarodowienia firm ich ekspansji poprawi rozpoznawalność produktów i usług małopolskich przedsiębiorców na rynkach światowych, a małopolskie firmy będą w większym stopniu uczestniczyć w globalnych łańcuchach wartości.

W procesie umiędzynarodowienia przedsiębiorstw niezbędne jest prowadzenie działań promujących małopolską gospodarkę. Budowania wizerunku Małopolski jako ośrodka wiedzy, kompetencji i przedsiębiorczości, miejsca nawiązywania wartościowych kontaktów biznesowych, wpływa na zwiększenie znaczenia Małopolski na arenie międzynarodowej, a także wzmacnia pozycję konkurencyjną przedsiębiorców i ich marek. Konieczne jest zatem podejmowanie dalszych działań na rzecz budowy silnej i rozpoznawalnej marki gospodarczej regionu.

W związku z powyższym na wsparcie mogą liczyć przedsięwzięcia obejmujące: promocję innowacyjności w regionie szczególnie w powiązaniu z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami, promocję oferty gospodarczej regionu, w tym realizację kampanii promocyjnych na rynkach międzynarodowych oraz rynku krajowym w oparciu o szeroką ofertę turystyczną, działania mające na celu organizację dla Małopolski dużych wydarzeń o charakterze krajowym i międzynarodowym z dużym potencjałem

promocyjnym, udział Małopolski w wydarzeniach wystawienniczych o charakterze międzynarodowym oraz zagranicznych wydarzeniach gospodarczych, naukowych, technologicznych, podkreślenie w ofercie regionu potencjału naukowego. Ponadto wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia związane ze wsparciem małopolskich MŚP w ekspansji na rynki zewnętrzne, w tym m.in. poprzez: poprzez organizację zagranicznych misji gospodarczych małopolskich przedsiębiorców, organizację konferencji, opracowywanie analiz rynków zagranicznych, ułatwianie nawiązywania kontaktów z partnerami zagranicznymi.

W uzupełnieniu do powyższych działań planowane jest wsparcie procesu inwestycyjnego w regionie oraz wzmacnianie pozycji eksportowej Małopolski, w tym wsparcie obsługi inwestorów oraz eksporterów w modelu one-stop-shop. Interwencja zostanie skierowana na działania mające na celu pozyskanie i obsługę inwestorów zainteresowanych lokowaniem nowych inwestycji na terenie Małopolski, m.in. poprzez kompleksowe przygotowanie oferty inwestycyjnej regionu odpowiadającej indywidualnym potrzebom inwestorów, intensyfikację działań dot. re-inwestycji, systematyczne budowanie standardów obsługi przedsiębiorców we współpracy z samorządami lokalnymi, punkt wsparcia eksportera, działania doradcze oraz szkoleniowe dla MŚP planujących rozpocząć/ rozwijać działalność eksportową. Powyższe działania zapewnią wysoki poziom obsługi oferowanej inwestorom zainteresowanym prowadzeniem działalności w Małopolsce.

Główne grupy docelowe

- Przedsiębiorstwa z sektora MŚP, przedsiębiorstwa mid- caps oraz small mid-caps.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania w obszarze wzmacniania wzrostu i konkurencyjności MŚP co do zasady będą uwzględniać wymiar płci. Sprzyjać temu będzie zaplanowana kompleksowa oferta dla nowopowstałych firm obejmująca dostęp do specjalistycznych usług indywidualnie

dopasowanych do potrzeb przedsiębiorcy. Działania w zakresie cyfryzacji przedsiębiorstw przyniosą większe możliwości włączenia zawodowego osób z niepełnosprawnościami, jak i kobiet pozostających w domu, poprzez zapewnienie możliwości pracy na odległość lub wprowadzenia elastycznych form zatrudnienia. W ramach projektów inwestycyjnych będzie możliwość skorzystania z komponentu szkoleniowego w celu zwiększenia umiejętności przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie wykorzystania nowych technologii, zarządzania nowymi modelami biznesowymi, co przyniesie pozytywne skutki dla zwiększenia zatrudnienia i szerszego włączenia zawodowego różnych grup osób.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W celu szczegółowym 1(iii) interwencja będzie wdrażana z wykorzystaniem dotacji, instrumentów finansowych, jak również nie wyklucza się wsparcia w formule mieszanej

Instrumenty finansowe zostaną zastosowane w zakresie projektów dotyczących inwestycji rozwojowych przedsiębiorstw - przedsięwzięcia w tym obszarze mają duży potencjał zwrotu z inwestycji i generowania przychodów. Wsparcie wdrażane z wykorzystaniem instrumentów finansowych będzie dostępne dla MŚP jak i przedsiębiorstw typu small mid-caps i mid caps.

Jednocześnie nie wyklucza się zastosowania preferencyjnych form wsparcia m.in. dla:

- dla podmiotów działających w branżach najbardziej poszkodowanych w wyniku wystąpienia ewentualnych klęsk żywiołowych,
- dla podmiotów działających na obszarach zmarginalizowanych.

Wsparcie dotacyjne zaplanowano dla projektów w zakresie:

- internacjonalizacji przedsiębiorstw
- usług dla MŚP we wczesnej fazie rozwoju
- promocji gospodarczej oraz wsparcia procesu inwestycyjnego w regionie

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	1(iii)	EFR R	Słabiej rozwinięte	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	143 (64/43/29/7)	3202 (1441/961/640/160)
1	1(iii)	EFR R	Słabiej rozwinięte	RCO 03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	0	349
1	1(iii)	EFR R	Słabiej rozwinięte	RCO 04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	143	2853

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
1	1(iii)	EFR R	Słabiej rozwinięte	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0	nd	66	SL 2021	
1	1(iii)	EFR R	Słabiej rozwinięte	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	nd	36 450 000	SL 2021	
1	1(iii)	EFR R	Słabiej rozwinięte	RCR 03	MŚP wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	0	nd	67	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iii)	013	12 000 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iii)	014	3 000 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iii)	021	43 000 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iii)	022	6 000 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iii)	024	10 000 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iii)	027	21 000 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1 (iii)	01	35 000 000
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1 (iii)	03	60 000 000

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1 (iii)	033	95 000 000

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1 (iii)	nd	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1 (iii)	03	95 000 000

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej

1(iv) rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

W ramach celu szczegółowego 1(iv) wspierana będzie interwencja przyczyniająca się do podnoszenia kompetencji podmiotów tworzących regionalny ekosystem innowacji, z korzyścią głównie dla MŚP.

Wsparcie będzie kierowane na przedsięwzięcia zgodne z regionalną inteligentną specjalizacją, a także uzupełniająco na specjalizacje wyłaniające się z procesu przedsiębiorczego odkrywania, będącego częścią procesu monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego. Uwzględnienie możliwości wsparcia również wyłaniających się specjalizacji będzie służyło weryfikacji ich potencjału, jako inteligentnych specjalizacji, co może prowadzić do okresowej aktualizacji regionalnych inteligentnych specjalizacji.

Planowana do realizacji interwencja zostanie skoncentrowana na przedsięwzięciach z zakresu:

- **podnoszenia kompetencji i umiejętności w zakresie innowacyjnej przedsiębiorczości**

Mając na względzie wciąż zbyt niski poziom świadomości przedsiębiorstw, w szczególności MŚP w zakresie znaczenia nowych wyzwań związanych, głównie z transformacją w kierunku Przemysłów 4.0 oraz zielonej gospodarki, a także niedostateczny poziom kompetencji i umiejętności związanych z zarządzaniem transformacją przedsiębiorstwa w tym kierunku, wśród planowanych działań przewidziano specjalistyczne doradztwo na rzecz przedsiębiorstw w oparciu o regionalny model transferu wiedzy. Usługi dotyczące w szczególności audytu technologicznego oraz transferu technologii, a także zielonej i cyfrowej transformacji MŚP (w tym audyty gotowości cyfrowej, audyty środowiskowe), świadczone będą przez regionalne centra transferu wiedzy, tj. wybranych w sposób konkurencyjny partnerów: jednostki naukowe oraz akredytowane ośrodki innowacji, w obszarach regionalnych inteligentnych specjalizacji. Zaplanowane przedsięwzięcie przyczyni się do pobudzenia aktywności przedsiębiorstw z sektora MŚP w zakresie poszukiwania i wprowadzania rozwiązań innowacyjnych.

Ponadto zaplanowano wsparcie przedsiębiorstw w zakresie przygotowania projektów innowacyjnych (pipeline dla innowacji). Efektem realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia będzie rozwijanie kompetencji potencjalnych beneficjentów w zakresie właściwego przygotowania propozycji przedsięwzięć innowacyjnych, a docelowo zwiększenie podaży projektów innowacyjnych przygotowanych do ubiegania się o wsparcie w ramach dostępnych źródeł finansowania działalności badawczo-rozwojowej

i innowacyjnej, w szczególności kwalifikujących się do wsparcia w ramach programu regionalnego.

Mając na względzie jak ważnym aspektem budowania innowacyjności w regionie jest kształtowanie postaw proinnowacyjnych i otwartości na zmiany, zaplanowano również wsparcie na rzecz promocji innowacyjności i przedsiębiorczości w regionie. Celem planowanych działań jest budowanie potencjału niezbędnego do transformacji cyfrowej, ekologicznej i przemysłowej regionu. Realizowana interwencja ukierunkowana będzie na organizację m.in. wydarzeń, eventów, spotkań networkingowych, warsztatów motywujących, spotkań matchmakingowych i speedatingowych, warsztatów ko-kreacyjnych, branżowych warsztatów specjalistycznych mających na celu aktywizację młodych firm, w tym startupów i Małopolan w obszarze przedsiębiorczości, innowacyjności, nowych technologii. Jednocześnie wsparcie inicjatyw rozwijających proinnowacyjne i przedsiębiorcze kompetencje młodych przedsiębiorców i Małopolan, takich jak kreatywność, akceptacja ryzyka i niepewności zachęci do podejmowania własnej działalności gospodarczej i przełoży się na rozwój przedsiębiorczości w regionie.

Uzupełnieniem planowanych działań będzie wsparcie procesu sukcesji (transferu biznesu) w małopolskich przedsiębiorstwach z wykorzystaniem profesjonalnego doradztwa dla firm stojących u progu przemian związanych z sukcesją (np. poprzez tworzenie sieci doradców sukcesyjnych) oraz poprzez podnoszenie świadomości przedsiębiorców na temat skutecznego procesu transferu biznesu i budowanie niezbędnych kompetencji w tym zakresie.

- **rozwój kompetencji niezbędnych do zarządzania regionalną inteligentną specjalizacją**

W tym obszarze wspierane będzie rozwijanie kompetencji i umiejętności niezbędnych do zarządzania inteligentną specjalizacją regionu oraz zarządzania i udziału w procesie przedsiębiorczego odkrywania, co wiąże się także z prowadzeniem badań i analiz wspierających kształtowanie polityki innowacyjnej na poziomie regionalnym, organizowaniem współpracy międzysektorowej z udziałem przedsiębiorstw i innych podmiotów regionalnego systemu innowacji, prowadzeniem działań animujących proces przedsiębiorczego odkrywania w oparciu o platformy specjalizacyjne oraz sieciowaniem i współpracą międzynarodową podmiotów regionalnych w obszarze B+R+I, związanych z regionalną inteligentną specjalizacją.

- **promocji i wsparcia rozwoju przedsiębiorczości oraz innowacji na obszarach zmarginalizowanych**

W odpowiedzi na strukturalne problemy obszarów zmarginalizowanych zaplanowany został kompleksowy pakiet działań z zakresu rozwoju przedsiębiorczości, którego celem będzie wyrównywanie szans rozwojowych małopolskich MŚP działających na obszarach zmagających się z trudnościami społeczno-gospodarczymi.

Działania w powyższym obszarze obejmą:

- wzmocnienie wiedzy i kompetencji pracowników samorządowych w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności, stymulowanie wymiany informacji o

dobrych praktykach w zakresie działań innowacyjnych, zachęcanie do współpracy gmin, rozwój i profesjonalizacja ich usług w zakresie działań innowacyjnych oraz przeprowadzanie cyklicznych szkoleń, prezentowanie dobrych praktyk, tworzenie standardów dobrej współpracy urzędów z przedsiębiorcami oraz zasad obsługi przedsiębiorcy,

- doradztwo dla MŚP w zakresie zakładania i rozwijania działalności gospodarczej wraz z informacją o źródłach finansowania innowacji; indywidualnie świadczone doradztwo przyjmujące formułę spotkania u przedsiębiorcy w kontekście dedykowanych działań/ instrumentów oraz dla funkcjonujących dłużej na rynku przedsiębiorców, w celu wzmocnienia ich kompetencji i poprawy zajmowanej pozycji konkurencyjnej na rynku, a w konsekwencji zwiększenia potencjału dla tworzenia nowych miejsc pracy i innowacji,
- bony dotacyjne dla mikroprzedsiębiorstw na wdrażanie innowacji, ukierunkowane na wprowadzanie nowych produktów/usług.

- **uzupełnienie potencjału proinnowacyjnych instytucji otoczenia biznesu**

W uzupełnieniu powyższych działań wsparcie przeznaczone zostanie na rozwój istniejących w regionie zasobów infrastruktury otoczenia biznesu (ośrodki nie objęte krajowym systemem akredytacji ośrodków innowacji), w zakresie umożliwiającym utworzenie np. parku naukowo-technologicznego w istniejącym obiekcie.

Elementem przedsięwzięć realizowanych w ramach celu szczegółowego może być także budowanie kompetencji podmiotów zaangażowanych w świadczenie usług na rzecz przedsiębiorstw, w zakresie powiązanych z przedmiotem danego projektu.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny lub / oraz niekonkurencyjny.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się realizację projektów grantowych.

Główne grupy docelowe

Przedsiębiorstwa, w szczególności mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, uczelnie i inne podmioty tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki, organizacje badawcze, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe, klastry, jednostki samorządu terytorialnego, mieszkańcy Województwa Małopolskiego

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą

uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania z zakresu rozwoju przedsiębiorczości będą prowadzić do wyrównywania szans MŚP działających na obszarach zmagających się ze strukturalnymi problemami społeczno-gospodarczymi. W ramach działań wspierających promocję innowacyjności i przedsiębiorczości uwzględniony zostanie aspekt płci, poprzez podkreślenie roli wymiaru płci w procesach innowacyjnych. Wsparcie będzie również ukierunkowane na budowanie potencjału niezbędnego do transformacji cyfrowej, ekologicznej i przemysłowej regionu. Biorąc pod uwagę wysokie natężenie bezrobocia wśród osób młodych oraz kobiet, włączeniu społecznemu tych grup oraz wyrównaniu ich szans na rynku pracy sprzyjać będzie wsparcie inicjatyw rozwijających kompetencje proinnowacyjne i przedsiębiorcze, takie jak np. kreatywność, akceptacja ryzyka i niepewności, które zachęcą do podejmowania własnej działalności gospodarczej.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Wsparcie będzie realizowane wyłącznie w formie dotacji. Planowane w ramach celu szczegółowego projekty będą realizowane w szczególności przez instytucje publiczne i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności. Instytucje publiczne nie mają możliwości zaangażowania prywatnego finansowania, ani zastosowania zwrotnych form finansowania. Przedsięwzięcia w tym obszarze nie przynoszą bezpośrednich korzyści finansowych, a ich realizacja jest uzasadniona ze względu na szeroko rozumiane korzyści społeczne, w tym wzmocnienie ekosystemu

innowacji oraz stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości i innowacji na obszarach zmarginalizowanych.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	1(iv)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	111	635
1	1(iv)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w postaci dotacji	przedsiębiorstwa	86	330
1	1(iv)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	25	305
1	1(iv)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 16	Udział podmiotów instytucjonalnych w procesie przedsiębiorczego odkrywania	udział	92	462

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
1	1(iv)	EFRR	Słabiej rozwinięte	Nd.	Liczba przedsiębiorstw w korzystających z usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	przedsiębiorstwa	0	nd	197	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iv)	023	3 563 093
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iv)	024	3 563 093
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iv)	028	2 531 547
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iv)	029	3 000 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iv)	01	12 657 733

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iv)	26	6 657 733
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iv)	28	6 000 000

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iv)	nd	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1(iv)	03	12 657 733

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Priorytet 2. Energetyka i środowisko

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+*
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ³
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Cel szczegółowy

Cel polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej (CP 2)

2(i) wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Poprawa efektywności energetycznej jest jednym z elementów składających się na realizację zrównoważonej polityki energetycznej. Istnieją duże potencjały, nadal w znacznym stopniu niewykorzystane w zakresie podnoszenia efektywności energetycznej w sektorze firm, budynków, środków transportu. Ukierunkowanie środków w te obszary przyczyniłoby się do optymalizacji gospodarowania energią, zwiększenia efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym pomp ciepła. Inwestowanie w te obszary mogłoby również mieć wpływ na rozwiązanie problemów związanych m.in. z zanieczyszczeniem powietrza, zmianami klimatycznymi, ograniczeniem użycia paliw kopalnych.

Wsparcie może być kierowane do **mikro i małych przedsiębiorstw** a także do podmiotów **sektora mieszkaniowego i użyteczności publicznej**, jako sektorów, w których łącznie występuje największe zużycie energii.

Przedsięwzięcia te będą mogły swoim zakresem obejmować m.in. kompleksową i głęboką termomodernizację budynku wraz z przebudową systemów grzewczych, instalację urządzeń OZE (w tym pomp ciepła), podłączenie do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, wdrożenie energooszczędnych technologii produkcji, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, wprowadzenie systemów zarządzania energią

³ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

Kluczowym aspektem realizacji projektów będzie uzyskanie założonego efektu ekologicznego w postaci redukcji emisji szkodliwych substancji, zastosowania OZE oraz zapotrzebowania na energię końcową. Preferowane będą przedsięwzięcia o najwyższej efektywności kosztowej i oszczędności energii w oparciu o przyjęty minimalny próg oszczędności energii na poziomie nie niższym niż 30% (z wyjątkiem zbytków i obszarów objętych ubóstwem energetycznym).

W związku z czym wstępnym warunkiem rozpoczęcia inwestycji powinno być przeprowadzenie analizy opłacalności energetycznej i ekonomicznej działań. Zakres działań, w odniesieniu do budynków, urządzeń technicznych lub instalacji i procesów technologicznych, będzie wynikał z audytów energetycznych.

Elementem projektów będzie mogła być również realizacja uzasadnionych działań nie wynikających bezpośrednio z ww. analiz energetycznych obiektów. Jeżeli działania te będą realizowały szersze cele Europejskiego Zielonego Ładu, jak np. rozwiązania przyczyniające się do zwiększenia powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany), rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, wykorzystanie materiałów pochodzących z odzysku i recyklingu, zagospodarowanie wód opadowych oraz inne elementy, w tym np. działania dostosowujące obiekt do osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo elementy wykraczające poza koszty wynikające z rekomendacji audytu energetycznego nie mogą stanowić dominującej części projektu.

Uzupełnieniem obszaru wsparcia mogą być działania w zakresie podnoszenia świadomości, edukacji, doradztwa w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, promowania oszczędności energii, gospodarki o obiegu zamkniętym i wykorzystania OZE.

W przypadku braku możliwości technicznej lub opłacalności ekonomicznej przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub braku możliwości instalacji zasilanej z OZE dopuszczalne są inwestycje w wymianę dotychczasowych instalacji grzewczych (zasilanych węglem kamiennym, torfem, węglem brunatnym, łupkami bitumicznymi) na kotły i systemy grzewcze zasilane gazem ziemnym (przy równoczesnej termomodernizacji budynku).

W odniesieniu do przedsiębiorstw równie istotne są w tym obszarze wsparcia inwestycje dotyczące zmiany procesów wewnątrz firm na mniej energochłonne, rozwiązań GOZ, mających na celu zamykanie komponentów w obiegu technologicznym, np. wody, energii, przejścia z modelu liniowego na cyrkularny.

Wspierane będą w szczególności następujące przedsięwzięcia:

- **inwestycje w poprawę efektywności energetycznej przedsiębiorstwa**
- **inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej**
- **inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków sektora mieszkaniowego.**

Równolegle z procesami kompleksowej termomodernizacji budynków powinna być realizowana transformacja ciepłownictwa systemowego. W zakresie **systemów ciepłowniczych** wsparcie będzie ukierunkowane na rozwój sieci ciepłowniczych, inwestycje w źródła systemowe oraz magazyny energii. Wspierane będą inwestycje w

obróbie systemów efektywnych lub w obróbie systemów będących w fazie transformacji do efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego lub chłodniczego.

Wspierane będą w szczególności następujące przedsięwzięcia:

- **budowa/rozbudowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (w tym sieci) wraz z magazynami ciepła.**

Dodatkowo w ramach celu szczegółowego zaplanowane byłoby **wsparcie dla gmin we wdrażaniu Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego** oraz wypełnianiu warunków zapisanych w przyjmowanych uchwałach antysmogowych mających na celu realizację działań naprawczych w zakresie ograniczenia niskiej emisji i zmniejszenia stężeń: pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, benzo(a)pirenu oraz dwutlenku azotu, a także ograniczenia emisji CO₂. Działanie będzie realizowane poprzez:

zapewnienie wyposażenia sprzętowego straży gminnych/międzygminnych w zakresie przeprowadzanych kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska

- **umożliwienie dalszego funkcjonowanie ekodoradców takich jak Life oraz rozbudowa całego systemu podobnie wzorowanego do Programu Life. W ramach wsparcia dofinansowaniem objęte zostałyby również działania edukacyjne realizowane na poziomie lokalnym w zakresie ochrony powietrza dedykowane każdej grupie społecznej.**

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny oraz niekonkurencyjny.

Główne grupy docelowe

Główną grupą docelową wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego oraz przedsiębiorcy inwestujący w zakresie poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania OZE, instytucje i podmioty zainteresowane poprawą efektywności energetycznej infrastruktury mieszkaniowej i publicznej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na (płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną), jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji

dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania będą promowały równość płci, eliminację ubóstwa i zrównoważony rozwój. Przedsiębiorstwa realizować będą projekty prośrodowiskowe, w tym istotne dla łagodzenia zmian klimatu, zdrowia mieszkańców a także ich statusu społeczno-ekonomicznego. Z powodu zmiany klimatu i niszczenia ekosystemów najdotkliwiej cierpią ludzie najubożsi, z których znaczną część stanowią kobiety i osoby starsze. Poprawa efektywności energetycznej budynków przewiduje też dostosowanie obiektów do osób z niepełnosprawnościami. Działania związane z rozwojem zielonej infrastruktury, zagospodarowaniem wód opadowych, czy też ograniczeniem emisji zanieczyszczeń będą sprzyjać tworzeniu obszarów użytkowanych przez mieszkańców. Podejmowane działania zapewnią, że mieszkańcy, obecnego i przyszłych pokoleń, bez żadnej dyskryminacji, z uwzględnieniem różnorodnych potrzeb mogą zamieszkiwać i tworzyć, bezpieczne, zdrowe, stabilne, dostępne, zielone, zrównoważone obszary, zapewniające wysoką jakość życia. Wzrost udziału OZE, poprawa efektywności energetycznej, rozwój sieci ciepłowniczych będzie odpowiedzią na problem ubóstwa energetycznego, na który wpływ mają rosnące ceny energii, niskie dochody, ale też niewydajne energetycznie budynki.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego planuje się wykorzystanie instrumentów finansowych w obszarze:

- poprawy efektywności i energetycznej przedsiębiorstw i rozwoju OZE – działania te prowadzą do obniżenia kosztochłonności produkcji lub usług
- poprawy efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym - projekty generują oszczędności.

Wykorzystanie dotacji planowane jest w zakresie:

- poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Pomimo potencjału do generowania oszczędności przy termomodernizacji budynków są to projekty realizowane przez jst i instytucje publiczne, których aktualna sytuacja finansowa może wpłynąć na brak podejmowania inwestycji w oparciu o ofertę pożyczkową. Dodatkowo inwestycje w te budynki mogą nie być traktowane priorytetowo przy decyzjach o wydatkach publicznych, biorąc pod uwagę fakt, iż część z nich może być objęta ochroną konserwatorską.
- sieci ciepłowniczych. Inwestycje te charakteryzują się bardzo niską opłacalnością działalności ciepłowniczej. Przerzucenie kosztów inwestycji na odbiorców ciepła może spowodować odwrót od ciepła systemowego w kierunku indywidualnych instalacji źródła emisji szkodliwych substancji.
- realizacji zadań z Programu Ochrony Powietrza. Są to zadania nie generujące oszczędności, realizowane w celu poprawy jakości życia mieszkańców, i wynikają z obowiązków ustawowych.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	2(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	0	31
2	2(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO18	Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej	lokale mieszkalne	0	135
2	2(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO19	Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej	m2	0	625 729
2	2(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO20	Wybudowane lub zmodernizowane sieci ciepłownicze i chłodnicze	km	0	19

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	2(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 26	Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)	MWh/rok	199 645	2020	139 751, 45	SL20 21	
2	2(i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 29	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony ekwiwalentu	56 045	2020	39 231	SL20 21	

						CO2/r ok						
--	--	--	--	--	--	-------------	--	--	--	--	--	--

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	038	8 000 000
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	041	20 000 000
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	044	78 406 786
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	046	23 917 749
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	048	20 100 000
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	054	5 000 000
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	077	7 359 307

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	01	134 783 842
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	03	28 000 000

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	03	54 129 059
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	33	108 654 783

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(i)	03	162 783 842

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej (CP 2)

2(ii) wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Interwencja w ramach celu szczegółowego zostanie skierowana na rozwój wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, co umożliwi dywersyfikację struktury wytwarzania energii, zmniejszenie wpływu na środowisko oraz zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego.

Wspierane będą w szczególności następujące przedsięwzięcia:

- **rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii**
- **rozwój lokalnych inwestycji związanych z produkcją i zarządzaniem energią w systemie społeczności energetycznej**

Realizacja przedsięwzięć będzie opierała się na generowaniu energii w szczególności w systemie rozproszonym, w oparciu o budowę małych źródeł energii elektrycznej i ciepłej na potrzeby lokalne, które nie będą wymagały przesyłania jej na duże odległości. Rozproszenie jednostek wytwórczych oraz zlokalizowanie ich blisko odbiorcy wpływa także na ograniczenie strat przesyłowych, choć wymaga to utrzymania w dobrym stanie lokalnej infrastruktury dystrybucyjnej. Wsparcie w ramach rozwoju OZE będzie skierowane równocześnie do przedsiębiorców. Projekty dotyczące wytwarzania energii z OZE oceniane będą głównie poprzez pryzmat efektywności kosztowej oraz osiągniętych efektów ekologicznych wpisujących się w cele osi priorytetowej, w tym redukcji emisji CO₂.

Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii prowadzony będzie m.in. poprzez realizację inwestycji w zakresie budowy lub modernizacji jednostek wytwarzania:

- **energii elektrycznej wykorzystujących biomasę, biogaz, energię wiatru, słońca oraz wody wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci**
- **ciepła i chłodu przy wykorzystaniu energii geotermalnej, słonecznej, pomp ciepła, biomasy z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE wraz z przyłączeniem do sieci. Dopuszczalne jest dofinansowanie magazynów energii jako samodzielnych projektów.**

Wsparciem objęte zostaną również inwestycje w rozwój lokalnych odnawialnych źródeł energii. Projekty takie będą realizowane przez społeczności energetyczne (w tym

klastry energii, spółdzielnie energetyczne oraz inne społeczności energetyczne wynikające z wdrożenia Dyrektywy RED II), grupowo działających prosumentów ze szczególnym uwzględnieniem roli JST (w szczególności gminy i związki gmin) tworzących tego typu lokalne społeczności i wspólnoty energetyczne.

Tego typu lokalne inicjatywy mają potencjał, by odgrywać istotną rolę w transformacji energetycznej w regionie. Przyczynią się do większego wykorzystania OZE, obniżenia cen energii, zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego i efektywności energetycznej, wzrostu kapitału i partycypacji społecznej, aktywizacji obywateli w transformację energetyczną oraz zwalczania ubóstwa energetycznego.

Planowane jest przygotowanie wsparcia inwestycyjnego dla istniejących podmiotów, które będą mogły wdrażać adekwatne dla podmiotu usługi energetyczne: W związku z powyższym interwencja w tym obszarze będzie miała na celu zapewnienie wsparcie inwestycji związanych z wytwarzaniem, przesyłem, dystrybucją, magazynowaniem i zarządzaniem odbiorem energii w ramach podmiotu. W odniesieniu do sieci elektroenergetycznych w ramach systemów społeczności energetycznych realizacja ww. zakresu inwestycji będzie możliwa pod warunkiem uzgodnienia projektów indywidualnych z IK UP.

Konieczne będą spełnienia przez projekty adekwatne do zakresu warunki:

Wsparcie na wytwarzanie energii jedynie z biomasy i biogazu, które zostały wyprodukowane przy spełnieniu kryteriów zrównoważonego rozwoju wymienionymi w art. 29 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych

Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą do działań dotyczących istniejących obiektów. Nie mogą one powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód, nie mogą pogarszać stanu lub potencjału jednolitych części wód oraz nie mogą mieć znaczącego wpływu na cele ochrony obszarów objętych siecią Natura 2000.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny oraz niekonkurencyjny.

Główne grupy docelowe

Główną grupą docelową wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego oraz użytkownicy indywidualni, przedsiębiorcy oraz sektor publiczny zainteresowany wsparciem zwiększenia udziału OZE w produkcji energii oraz rozwojem energetyki prosumenckiej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze

względu na (płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną), jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania w zakresie wspierania energii odnawialnej służyć będą zapewnieniu równości płci, ograniczenia ubóstwa, zwłaszcza ubóstwa energetycznego i zrównoważonemu rozwojowi. Sprzyjać będą zapewnieniu dobrostanu i dobrobytu gospodarczego obecnych i przyszłych pokoleń w zdrowym i czystym środowisku. Podejmowane działania będą służyć łagodzeniu negatywnych skutków zmian klimatu, zachowaniu zdrowia wszystkich mieszkańców regionu, a także ich statusu społeczno-ekonomicznego. Z powodu zmiany klimatu najdotkliwiej cierpią ludzie najubożsi, z których znaczną część stanowią kobiety i osoby starsze.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W obszarze rozwoju odnawialnych źródeł energii zaplanowane zostało przyjęcie formy wsparcia w postaci dotacji i instrumentów finansowych (przedsiębiorcy). Ze względu na planowane wsparcie lokalnych, rozproszonych źródeł, rozwój energetyki prosumenckiej, występujące zagrożenie ubóstwem energetycznym w województwie, w obszarze OZE będą stosowane dotacje w odniesieniu do szerokiego spektrum inwestycji. W odniesieniu do obszaru OZE należy wziąć pod uwagę publiczny interes w propagowaniu wykorzystania zielonej energii, ograniczoną świadomość mieszkańców w

tym zakresie, niejednokrotnie wysokie koszty przygotowania inwestycji oraz długi czas zwrotu środków. Wszystkie te czynniki uzasadniają zastosowanie dotacji.

WSKAŹNIKI

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	2(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO97	Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej	społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej	0	8
2	2(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	0	65
2	2(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO22	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energia elektryczna, energia cieplna)	MW	0	250

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
2	2(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR31	Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia cieplna)	MWh/rok	0	n/d	256797	SL2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	047	1 319 512
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	048	150 434 517
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	049	5 302 988
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	052	2 806 402
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	053	4 973 780
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	054	3 434 451

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	01	151 271 650
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	03	17 000 000

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	03	44 400 000
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	33	123 871 650

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(ii)	03	168 271 650

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej (CP 2)

2(iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju regionu, w tym przede wszystkim negatywnie wpływają na gospodarkę wodną poprzez wzrost ryzyka wystąpienia powodzi i okresów suszy. Wrażliwość na te niekorzystne zmiany ponosi niewystarczająca zdolność retencyjna naturalnych i sztucznych zbiorników oraz wzrost udziału powierzchni nieprzepuszczalnych, szczególnie w miastach.

Jednym z najistotniejszych sektorów problemowych do których powinna być skierowana interwencja jest zatem gospodarka wodna, przede wszystkim w zakresie podejmowania działań dostosowawczych w zakresie nadmiaru jak i deficytu wody.

Realizowane będą działania o charakterze regionalnym i lokalnym nakierowane na **zwiększenie retencyjności zlewni, w tym: rozwój różnych form małej retencji**. Główny nacisk będzie położony na wspieranie małej retencji w ekosystemach oraz zlewniach elementarnych, w tym naturalnych ekosystemach na obszarach cennych przyrodniczo.

Przewiduje się też wdrożenie działań obejmujących m.in. zrównoważone i zaadaptowane do zmian klimatu **systemy gospodarowania wodami opadowymi oraz rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury**.

Wsparcie będzie skierowane także na **przeciwdziałanie ruchom masowym**, których częstotliwość występowania oraz zasięg terytorialny stanowią istotne zagrożenie naturalne w regionie.

W kontekście zarządzania ryzykiem i zagrożeniami istotną kwestią będzie także wzmocnienie potencjału służb pełniących kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa w regionie. Wsparcie to będzie skierowane na obszary najbardziej zagrożone wystąpieniem klęsk żywiołowych oraz na **zabezpieczenie potrzeb służb ratowniczych** w najistotniejszym zakresie, jako uzupełnienie dotychczasowego wyposażenia i infrastruktury (np. sprzęt, urządzenia, pojazdy, zagospodarowanie zaplecza, terenu ćwiczeniowego). Elementem powyższych działań będą przedsięwzięcia związane z tworzeniem i rozwijaniem systemów monitorowania i ostrzegania mieszkańców przed klęskami żywiołowymi mającymi kluczowe znaczenie dla zwiększenia bezpieczeństwa ludności.

W uzasadnionych przypadkach, w sytuacji wskazania w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, należy uwzględniać konieczność budowy urządzeń umożliwiających migrację dla ichtiofauny (zgodnie zapisami ustawy Prawo wodne, rekomendacje Programy strategicznej oceny oddziaływania na środowisko).

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny oraz niekonkurencyjny.

Główne grupy docelowe

Główną grupą docelową wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego a przede wszystkim mieszkańcy terenów zagrożonych wystąpieniem naturalnych katastrof.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na (płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną), jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania dotyczące przystosowania się do zmian klimatu będą realizować zasadę zrównoważonego rozwoju, włączenia społecznego i równości szans. Będą sprzyjać łagodzeniu negatywnych skutków zmian klimatu, zachowaniu zdrowia mieszkańców regionu, a także ich statusu społeczno-ekonomicznego. Wpływ zmiany klimatu różni się w zależności od płci, wieku i statusu społeczno-ekonomicznego, przy czym najbardziej narażeni są ludzie najubożsi, z których znaczną część stanowią kobiety. Zaplanowane działania zapewnią, że mieszkańcy, obecnego i przyszłych pokoleń, bez żadnej dyskryminacji, z uwzględnieniem różnorodnych potrzeb mogą zamieszkiwać i tworzyć, bezpieczne, zdrowe, stabilne, dostępne, zielone, zrównoważone obszary, zapewniające wszystkim dobrobyt i wysoką jakość życia.

Poszczególne grupy społeczno-gospodarcze są nierówno narażone i podatne na skutki zmiany klimatu, posiadają różne zdolności adaptacyjne, co pogłębia istniejące nierówności. Działania adaptacyjne i łagodzące będą uwzględniać sytuację tych osób, a także uwzględniać zasadę równości płci, ograniczenie ubóstwa i zrównoważony rozwój.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty w ramach celu szczegółowego będą realizowane przez instytucje publiczne i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	2(iv)	EFRR	Słabiej rozwinięte	PLRO 41	Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof	szt.	6	56
2	2(iv)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 106	Nowo wybudowane lub wzmocnione środki ochrony przed osunięciami ziemi	ha	0	7,5

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	2(iv)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 37	Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów)	osoby	0	nd	23 965	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(iv)	058	24 032 081
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(iv)	060	16 408 191

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(iv)	01	40 440 272

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(iv)	03	15 842 926
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(iv)	33	24 597 346

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(iv)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(iv)	03	40 440 272

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

2(v) wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Pomimo zauważalnego w ostatnich latach rozwoju infrastruktury komunalnej zapewniającej odprowadzanie i efektywne oczyszczanie ścieków, nadal istnieją w województwie potrzeby inwestycyjne w tym obszarze. W zakresie poprawy stanu i ilości zasobów wodnych działania, jakie będą podejmowane, dotyczą ograniczania ładunku zanieczyszczeń z sektora komunalnego.

Zasoby wodne Małopolski zaspokajają w dużej części potrzeby mieszkańców, jednak nadal konieczne do podjęcia są działania polegające na wyrównaniu poziomu zaopatrzenia w wodę w niektórych obszarach województwa, gdzie zostały zidentyfikowane duże deficyty.

Wspierane będą w szczególności następujące przedsięwzięcia:

- **rozwój infrastruktury kanalizacyjnej oraz oczyszczania ścieków komunalnych, w tym budowa lub przebudowa oczyszczalni ścieków**
- **inwestowanie w systemy zaopatrzenia w wodę i optymalizacja zużycia wody**

Kontynuowane będą inwestycje mające na celu ograniczenie niedostatecznie oczyszczonych ścieków przedostających się do wód powierzchniowych i podziemnych. Ze względu na wciąż duży ładunek zanieczyszczeń, którego źródłem jest gospodarka komunalna, wsparcie będzie kierowane na rozbudowę zbiorczych systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków w aglomeracjach ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, wymagające dostosowania do wymogów Dyrektywy ściekowej oraz z przedziału 2 -15 tys. RLM. Dodatkowo w pierwszej kolejności realizowane będą inwestycje w aglomeracjach z przedziału 10-15 tys. RLM a następnie inwestycje w aglomeracje z przedziału 2-10 tys. RLM. Przesłanką do przystąpienia do realizacji konkursów w aglomeracjach z przedziału 2-10 tys. RLM jest zakontraktowanie inwestycji lub ich realizacja z innych środków w aglomeracjach z przedziału 10-15 tys. RLM – inwestycje te nie muszą być ukończone. Projekty dotyczące zaopatrzenia w wodę będą mogły być realizowane w projektach kompleksowych razem z gospodarką ściekową (wydatki na część wodną będą limitowane) bądź jako samodzielne projekty.

Inwestycje w zakresie **ograniczenia strat wody** do spożycia na sieciach wodociągowych, w tym poprzez: zwiększenia efektywności dostaw wody, rozwoju systemów ujęć, uzdatniania, zaopatrzenia, dostawy i magazynowania wody będą

realizowane w gminach o liczbie ludności do 15 tys. mieszkańców, jako projekty samodzielne.

Dopełnieniem tych działań będzie także wsparcie gospodarki osadami ściekowymi w oczyszczalniach, w celu innego ich zagospodarowania niż składowanie, ale wyłącznie jako element projektu.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny oraz niekonkurencyjny.

Główne grupy docelowe

Główną grupą docelową wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na (płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną), jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania wspierające dostęp do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej będą zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, włączenia społecznego i równości szans. Podejmowane działania związane z rozwojem infrastruktury kanalizacyjnej oraz systemów zaopatrzenia w wodę będą sprzyjać ochronie środowiska naturalnego, zachowaniu zdrowia mieszkańców regionu, a także ich statusu społeczno-ekonomicznego. Poszczególne grupy społeczno-gospodarcze są nierówno narażone i podatne na skutki zmiany klimatu, w tym na dostęp do wody, co pogłębia istniejące nierówności. Wpływ zmiany klimatu różni się w zależności od płci, wieku i statusu społeczno-ekonomicznego, przy czym najbardziej narażeni są ludzie najubożsi, z których znaczną część stanowią kobiety. Działania uwzględniające zrównoważoną gospodarkę wodną mają istotne znaczenie dla zmniejszenia wpływu na środowisko, poprawę sprawiedliwości społecznej i stworzenie społeczeństwa z równymi prawami i szansami. Przewidziane do realizacji działania będą sprzyjały osiągnięciu czystego i zdrowego środowiska, a także będą sprzyjać zapewnieniu sprawiedliwości społecznej, propagowaniu włączenia społecznego, zapewniając mieszkańcom dobrobyt i wysoką jakość życia.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Ze względu na typy beneficjentów i rodzaje projektów, formą wsparcia będą dotacje. Działania związane z inwestycjami w zaopatrzenie w wodę, kanalizację i oczyszczanie ścieków, nie dotyczą projektów mogących generować znaczące przychody. Potrzeby inwestycyjne dotyczą wyłącznie odpowiedzialności organów samorządu terytorialnego, które realizują właściwe działania w tym zakresie.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	2(v)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 30	Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociągowych w ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	km	0	92
2	2(v)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 31	Długość nowych lub zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych w ramach zbiorowych systemów odprowadzania ścieków	km	0	131

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	2(v)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 41	Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	osoby	0	nd	11 040	SL 2021	
2	2(v)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 42	Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia	osoby	0	nd	15 720	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(v)	062	15 747 493
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(v)	065	23 621 239

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(v)	01	39 368 732

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Stabiej rozwinięte	2(v)	03	21 921 248
2	EFRR	Stabiej rozwinięte	2(v)	33	17 447 484

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Stabiej rozwinięte	2(v)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Stabiej rozwinięte	2(v)	03	39 368 732

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

2(vi) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Hierarchia sposobów postępowania z odpadami i cele do osiągnięcia w obecnej perspektywie wskazują na bezwzględną konieczność dalszej redukcji ilości składowanych odpadów oraz ograniczenia składowania wyłącznie do odpadów uprzednio przetworzonych. W związku z powyższym w docelowym systemie gospodarki odpadami województwa małopolskiego przewiduje się minimalizację ilości składowanych odpadów na poczet kierowania ich do recyklingu, przygotowania do ponownego użycia lub odzysku innymi metodami.

Interwencje będą również ukierunkowane na zapobieganie powstawaniu odpadów i tym samym przerwanie powiązania pomiędzy wzrostem gospodarczym a wytwarzaniem odpadów mających wpływ na środowisko. Zapobieganie powstawaniu odpadów powinno być wynikiem działań ukierunkowanych na kompleksową poprawę efektywności działalności gospodarczej przy uwzględnieniu efektów ekologicznych, ekonomicznych i społecznych.

Działania na rzecz pełnego wdrożenia hierarchii sposobów postępowania z odpadami wpisują się w koncepcję rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym, której celem będzie zwiększenie wydajności wykorzystania zasobów i ograniczenie powstawania odpadów

Wspierane będą w szczególności następujące typy operacji / projektów:

- **budowa, rozbudowa, przebudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych**
- **budowa, rozbudowa, przebudowa instalacji do odzysku i recyklingu odpadów komunalnych**
- **usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest**
- **budowa zakładów przetwarzania termicznego odpadów komunalnych i osadów ściekowych.**

W pierwszej kolejności wsparcie będzie skierowane na działania uzupełniające system selektywnego zbierania odpadów zapewniający tym samym pozyskanie jak najwyższej jakości odpadów aby mogły zostać poddane recyklingowi w możliwie najbardziej efektywny sposób. W tym zakresie interwencja będzie wspierała powstawanie gminnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jako jednego z elementów systemu gospodarki odpadami. W PSZOK zbierane będą odpady

wielkogabarytowe, odpady niebezpieczne pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych, odpady budowlane, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny itp. Elementem kompleksowym będzie budowa i promocja sieci napraw i ponownego użycia.

Obserwowana co roku zwiększona ilość wytwarzanych odpadów powoduje, że nawet wdrażanie nowych technologii nie umożliwi ponownego wykorzystania wszystkich odpadów. W efekcie część odpadów przekazywana jest na składowiska, których pojemność jest ograniczana. Jednocześnie składowanie odpadów jest najmniej właściwym sposobem postępowania z odpadami. W związku z powyższym alternatywą składowania odpadów mogłoby być przekazywanie ich do instalacji termicznego przekształcania odpadów, jako procesu domykającego system gospodarki odpadami. Zaplanowane działania będą realizowane zgodnie z zapisami Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego, w tym z planem inwestycyjnym.

Aby wdrożyć gospodarkę o rzeczywiście zamkniętym obiegu należy prowadzić działania w zakresie zrównoważonej produkcji i konsumpcji, kładąc główny nacisk na cykl życia produktów w sposób pozwalający oszczędzić zasoby.

Wsparcie otrzymają również projekty dotyczące unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, jednak wyłącznie w zakresie usuwania i unieszkodliwiania azbestu. Interwencja będzie skierowana na działania, które są kontynuacją realizowanego Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

Wśród szeregu działań przyczyniających się do osiągnięcia zakładanych celów istotną rolę odgrywać będzie uczestnictwo w nich społeczeństwa. Podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, promowanie prawidłowego sposobu postępowania z odpadami i korzyści z tego wynikających powinno przyczynić się do wytworzenia poczucia indywidualnej odpowiedzialności obywateli za wytwarzane przez nich odpady. Działania informacyjno - edukacyjne powinny, jako element projektu, zmierzać do budowania i kształtowania świadomych postaw i zachowań konsumentów. Dodatkowo istotnym obszarem w ramach którego należy podjąć działania jest umożliwienie realizacji inicjatyw oddolnych w ramach zapobieganiu marnowaniu żywności.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny oraz niekonkurencyjny.

Główne grupy docelowe

Główną grupą docelową wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane

kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na (płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną), jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania wspierające transformację w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej będą zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, włączenia społecznego i równości szans. W procesie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej istotną rolę odgrywać będzie uczestnictwo w nich społeczeństwa. Działania te będą miały więc w dużym stopniu charakter sprzyjający włączeniu społecznemu. Istotnym elementem skutecznego wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym będzie włączenie skoordynowanego podejścia do podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, promowania prawidłowego sposobu postępowania z odpadami oraz wskazywania korzyści z tego wynikających, co sprzyjać będzie wykształtowaniu poczucia indywidualnej odpowiedzialności obywateli za wytwarzane przez nich odpady. Ponadto, podejmowane działania informacyjno-edukacyjne wspomogą proces budowania i kształtowania świadomych postaw i zachowań konsumentów. Kształcenie z udziałem wszystkich zainteresowanych stron jest zasadniczym elementem udanej i sprzyjającej włączeniu społecznemu transformacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Ze względu na typy beneficjentów i rodzaje projektów, formą wsparcia będą dotacje. Odpowiedzialność za działanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi spoczywa na gminie. Ze względu na jej ograniczone możliwości finansowe wsparcie realizowanych przez nią projektów będzie w jak największym zakresie wspierane za pośrednictwem dotacji. Realizowane przez nią projekty dotyczące m.in. wsparcia procesu zbiórki i segregacji odpadów nie są nastawione na uzyskiwanie dochodów. Ponadto, wyzwania istniejące w tym obszarze w zakresie wzmocnienia GOZ i działania konieczne do realizacji celów GOZ, wymagają atrakcyjnych zachęt i zastosowania form wsparcia o znaczących preferencjach. Bez wsparcia finansowego, przedsiębiorstwa nie będą skłonne do wdrażania zmian w kierunku GOZ.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	2(vi)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	0	11
2	2(vi)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 107	Inwestycje w obiekty do selektywnego zbierania odpadów	EUR	0	27 254 396

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	2(vi)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 103	Odpady zbierane selektywnie	tony/rok	0	nd	20 240	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vi)	067	37 065 973
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vi)	070	9 266 494

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vi)	01	46 332 473

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vi)	03	14 200 000
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vi)	33	32 132 473

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vi)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vi)	03	46 332 473

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

2(vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczenie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

W ramach celu szczegółowego 2 vii, wspierana będzie interwencja, która przyczyni się do zahamowania spadku **różnorodności biologicznej na obszarach cennych przyrodniczo** oraz poprawi warunki umożliwiające zrównoważone korzystanie z zasobów dziedzictwa przyrodniczego regionu. Utrata różnorodności biologicznej stanowi zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania życia na Ziemi, dlatego przeciwdziałanie czynnikom i zjawiskom negatywnie oddziałującym na jej stan pozwoli zachować bogactwo przyrody dla przyszłych pokoleń. Dodatkowo wspierana będzie interwencja, z zakresu **rozwój zielonej infrastruktury w miastach**, służąca łagodzeniu negatywnych skutków zmian klimatu. Stosowanie rozwiązań wykorzystujących naturalne procesy występujące w przyrodzie zapewnią korzyści ekologiczne, gospodarcze i społeczne. Rozwój zielonej infrastruktury pozwoli uzupełnić szarą infrastrukturę, poprawić warunki funkcjonowania ekosystemów w miastach oraz przyczyni się do złagodzenia efektu miejskich wysp ciepła. Przewiduje się również wsparcie z zakresu **rewaloryzacji i rekultywacji obszarów przemysłowych, gruntów zdegradowanych**, zdewastowanych, skażonych, zanieczyszczonych, poprzez nadanie lub przywrócenie im wartości użytkowych.

Wspierane będą w szczególności następujące rodzaje działań:

• **ochrona różnorodności biologicznej:**

- czynna ochrona ekosystemów, siedlisk i gatunków roślin, zwierząt i grzybów **w szczególności** na terenach objętych formą ochrony przyrody (m.in. na terenie parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarach chronionego krajobrazu), w tym m.in. usuwanie obcych gatunków inwazyjnych, introdukcja i reintrodukcja gatunków chronionych i/lub zagrożonych, ochrona ex situ, ochrona in situ, utrzymanie różnorodności biologicznej poprzez wypas zwierząt trawożernych, ochrona i hodowla zapylaczy;
- projekty z zakresu edukacji ekologicznej, w tym budowa, rozbudowa i modernizacja ośrodków edukacji ekologicznej na terenie parków krajobrazowych;
- ograniczenie antropopresji poprzez budowę i rozwój infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie obszarów objętych formą ochrony przyrody;

- opracowywania dokumentów planistycznych dla obszarów objętych formą ochrony przyrody oraz inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gmin (jako element szerszego projektu z zakresu czynnej ochrony przyrody);
- budowa i rozwój centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich (np. ogrody botaniczne, ośrodki rehabilitacji zwierząt chronionych i dzikich, banki genowe);
- obejmowanie nowych obszarów obowiązującymi aktualnie formami ochrony przyrody, jak również ochrona, pielęgnacja i konserwacja istniejących pomników przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych, oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

Wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych będzie ograniczone do inwestycji, które będą służyły wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających.

Inwestycje, które nie przyczyniają się do ochrony, odnowy oraz zrównoważonego użytkowania obszarów chronionych, takie jak parkingi, drogi dojazdowe, nie będą kwalifikowalne.

- **rozwój zielonej infrastruktury:**

- rozwój i tworzenie terenów zielonych **w miastach** m.in. parków spacerowo-wypoczynkowych (w tym zabytkowych) wraz z małą architekturą, parków kieszonkowych, zielonych dachów, ścian i fasad na budynkach użyteczności publicznej, zielonych przystanków, zielonej infrastruktury na terenach ogólnodostępnych placówek użyteczności publicznej, zieleni towarzyszącej ulicom, oraz infrastruktury przyczyniającej się do walki ze smogiem (np. chodniki antysmogowe, tężnie, rośliny pyłolubne, tworzenie ogrodów deszczowych).

Aplikowanie o środki w powyższym zakresie będzie możliwe dopiero po wyczerpaniu alokacji na ten sam typ wsparcia w ramach krajowego programu *Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027*.

- **zagospodarowanie terenów zdegradowanych:**

- rewaloryzacja i rekultywacja obszarów przemysłowych, terenów zdegradowanych, zdewastowanych, skażonych, zanieczyszczonych (w tym nielegalnych składowisk odpadów) poprzez nadanie lub przywrócenie im wartości użytkowych np. przeznaczenie terenu na cele przyrodnicze, społeczne (co będzie traktowane priorytetowo) lub gospodarcze. Możliwe będą działania dotyczące m.in. oczyszczania gleby, ziemi i wód gruntowych, ograniczenia możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, nasadzenia roślinności, zalesiania, zadrzewiania, zmiana ukształtowania terenu i niezbędnych instalacji lub urządzeń lub małej architektury. Wsparcie może być udzielone w przypadkach, gdy podmiot odpowiedzialny za degradację terenu czy też nielegalne składowanie odpadów nie może być zidentyfikowany lub nie może zostać obciążony odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz Dyrektywą 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w

sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny oraz niekonkurencyjny.

Główne grupy docelowe

Głównymi odbiorcami wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania w celu 2 (vii) będą realizować zasadę zrównoważonego rozwoju, włączenia społecznego i równości szans. Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej będzie sprzyjać zapewnieniu dobrostanu obecnych i przyszłych pokoleń w zdrowym środowisku. Działania w obszarze ochrony różnorodności biologicznej, rozwoju zielonej infrastruktury oraz zagospodarowanie terenów zdegradowanych ma bezpośredni wpływ na zdrowie ludzi i ich status społeczno-ekonomiczny, mając na uwadze, że z powodu zmiany klimatu i niszczenia ekosystemów najdotkliwiej cierpią ludzie najubożsi, z których znaczną część stanowią kobiety. Dobrze zaprojektowane, zarządzane i połączone ze sobą tereny zielone oraz ochrona bioróżnorodności będą sprzyjały osiągnięciu czystego i zdrowego środowiska życia. Poprzez zastosowanie zasady równości szans i niedyskryminacji instytucje zaangażowane i beneficjenci będą przestrzegali, aby rezultat projektu m.in. zielona infrastruktura, przestrzeń miał ogólnodostępny charakter, był oferowany szerokiemu kręgowi adresatów, był dostępny dla społeczeństwa bez dyskryminacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie w zakresie bioróżnorodności i rekultywacji terenów zdegradowanych adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) w odniesieniu do projektów z zakresu zielonej infrastruktury. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty w ramach celu szczegółowego będą realizowane przez instytucje publiczne i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	2(vii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 36	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu	ha	0	117
2	2(vii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	PLRO 69	Powierzchnia obszarów chronionych i cennych przyrodniczo innych niż Natura 2000 objętych działaniami ochronnymi i odtwarzającymi	ha	0	6 000

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	2(vii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 95	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	osoby	0	nd	261 000	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 - zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vii)	079	47 514 760
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vii)	073	5 000 000

Tabela 5: Wymiar 2 - forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vii)	01	52 514 760

Tabela 6: Wymiar 3 - terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vii)	33	37 514 760
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vii)	03	15 000 000

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vii)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(vii)	03	52 514 760

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów

Priorytet 3. Zrównoważona mobilność miejska

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+*
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁴
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Cel szczegółowy

Cel polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

2(viii) wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Celem wsparcia w tym obszarze jest dalszy rozwój nowoczesnego, zero- i niskoemisyjnego transportu miejskiego zachęcającego do rezygnacji z korzystania z samochodów osobowych.

Wspierane będą w szczególności przedsięwzięcia w następujących zakresach:

- nabycie nowego zeroemisyjnego lub niskoemisyjnego taboru autobusowego dla połączeń miejskich i podmiejskich wraz z niezbędną infrastrukturą (stacje ładowania pojazdów elektrycznych, stacje tankowania paliw alternatywnych – bez inwestycji związanych z infrastrukturą dystrybucji paliw kopalnych). Zakupiony tabor autobusowy będzie spełniał wymogi dla „ekologicznie czystych pojazdów” w rozumieniu dyrektywy 2009/33/WE
- budowa i przebudowa infrastruktury do obsługi podróżnych korzystających z publicznego transportu miejskiego i podmiejskiego lub aglomeracyjnego transportu kolejowego (np. obiekty typu „parkuj i jedź”, centra i węzły przesiadkowe, dworce)
- budowa, przebudowa oraz wyposażenie zaplecza technicznego służącego do obsługi taboru miejskiego transportu publicznego
- ograniczanie indywidualnego ruchu zmotoryzowanego w centrach miast (np. system roweru miejskiego z infrastrukturą rowerową jak np.: stojaki, wiaty rowerowe, stacje samoobsługowej naprawy rowerów; drogi rowerowe, ciągi

⁴ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

pieszo-rowerowe; wspólny bilet; przejścia dla pieszych, azyle dla pieszych; rozwiązania na rzecz poruszania się alternatywnymi środkami transportu (hulajnogi elektryczne, urządzenia transportu osobistego, urządzenia wspomagające ruch)

- rozwiązania dotyczące organizacji ruchu ułatwiających sprawne i bezpieczne poruszanie się pojazdów komunikacji zbiorowej (np.: wydzielonych pasów ruchu dla autobusów; budowa/przebudowa skrzyżowań w celu ułatwienia lub nadania priorytetu transportowi publicznemu w ruchu jak, np. pasy skrętów dla autobusów, śluzy na skrzyżowaniach; infrastruktura drogowa przy pętlach tramwajowych/ autobusowych, stacjach kolejowych lub obiektach typu „parkuj i jedź” wraz z odcinkami dróg łączących je z bezpośrednio z drogami miejskimi; wyposażenie dróg i ulic w niezbędne obiekty i urządzenia drogowe służące bezpieczeństwu ruchu pojazdów transportu publicznego)
- inwestycje i rozwiązania umożliwiające wdrożenie strefy ograniczonej emisji komunikacyjnej
- tworzenie lub rozbudowa systemów zarządzania ruchem (ITS) w tym między innymi: systemów zarządzania flotą, systemów biletu elektronicznego, systemów dynamicznej informacji pasażerskiej, tworzenie / rozbudowa systemów koordynacji / integracji różnych środków transportu (w tym koncepcja „mobilność jako usługa”)
- energooszczędne oświetlenie uliczne i drogowe – wyłącznie jako uzasadniony element projektu
- działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne promujące transport zbiorowy lub indywidualny niezmotoryzowany i bezpieczeństwo ruchu w transporcie publicznym

Dopuszcza się możliwość realizacji prac remontowych w sytuacji gdy tego typu prace stanowią niezbędny element projektu dla pełnej funkcjonalności inwestycji podstawowej polegającej na budowie, rozbudowie lub przebudowie.

Wsparciem objęta będzie również realizacja działań związanych z przygotowaniem i aktualizacją Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej opracowywanych i wdrażanych przez odpowiednie organy gmin lub umocowane do tego formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie konkurencyjnej oraz niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów. Niekonkurencyjna ścieżka wyboru projektów może mieć zastosowanie do projektów realizowanych w ramach mechanizmu ZIT.

Główne grupy docelowe

Główną grupą docelową wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego oraz przyjeżdżający korzystający z dofinansowanej środkami europejskimi infrastruktury lub środków transportu.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Realizowane działania będą brały pod uwagę różne potrzeby transportowe, w tym różnice w mobilności i zachowaniach podróżnych różnej płci, wieku, niepełnosprawności. Rozwój zrównoważonego transportu miejskiego ułatwi dostęp do rynku pracy, infrastruktury opieki zdrowotnej i edukacji, a także do innych usług i infrastruktur niezbędnych do poprawy dobrobytu jednostek, gospodarstw domowych, a także zmniejszenia wykluczenia społecznego słabszych i defaworyzowanych w zakresie mobilności.

Działania integrujące usługi transportowe będą miały pozytywny wpływ na realizację zasady równości szans płci, gdyż kobiety mają bardziej złożone wzorce mobilności ze względu na łączenie swojej roli opiekuńczej z działalnością zarobkową, co wymaga korzystania z wielu środków transportu.

Wszystkie działania w obszarze transportu miejskiego zarówno w zakresie infrastruktury jak i taboru będą zapewniać dostępność dla osób o ograniczonej mobilności, dzięki czemu zostanie zapewniona możliwość bezpiecznego i swobodnego poruszania się, co stanowi warunek ich niezależności, zapobiegający ich wykluczeniu społecznemu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do miast i ich obszarów funkcjonalnych, w związku z tym inwestycje lokalizowane będą zarówno na obszarach miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego, nie wyklucza się również wsparcia z wyłączeniem mechanizmów terytorialnych. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

Ze względu na specyfikę obszaru wsparcia, jakim jest transport, nie wyklucza się w ramach niniejszego celu szczegółowego możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych i transgranicznych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty w ramach celu szczegółowego będą realizowane w ramach usług publicznych w ogólnym interesie społecznym i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	2(viii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO57	Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego	pasażerowie	2 631	8 769
3	2(viii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO58	Wspierana infrastruktura rowerowa	km	0	20
3	2(viii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	PLRO97	Liczba wspartych zintegrowanych węzłów przesiadkowych	szt.	1	17

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
3	2(viii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RRC62	Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego	użytkownicy/rok	0	n/d	24 392 805	SL2021	
3	2(viii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RRC64	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej	użytkownicy/rok	0	n/d	1 262 000	SL2021	
3	2(viii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RRC29	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony ekwiwalentu CO2/rok	5 660	2020	2 830	SL2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	077	270 000
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	081	69 483 845
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	082	52 322 461
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	083	6 000 000
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	084	4 800 000
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	085	1 200 000
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	086	2 180 103

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	01	136 256 409

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	03	102 192 307
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	18	2 000 000
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	33	32 064 102

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	02	122 076 306
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2(viii)	03	14 180 103

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Priorytet 4. Mobilna Małopolska

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁵
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁵
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Cel szczegółowy

Cel polityki 3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności

3(ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Zadania realizowane w ramach celu szczegółowego będą stanowiły kontynuację działań ukierunkowanych na zwiększanie efektywności regionalnego systemu transportowego, zaspokajającego potrzeby mobilnego społeczeństwa oraz dokonującego się rozwoju gospodarczego.

Celem wsparcia w tym obszarze jest rozwój infrastruktury transportowej sprzyjającej konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej regionu, przyczyniającej się przy tym do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko. W uzasadnionych przypadkach, w sytuacji wskazania w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, należy uwzględniać konieczność dostosowania parametrów przejść dla zwierząt do zidentyfikowanych gatunków (rekomendacje Prognozy strategicznej oceny oddziaływania na środowisko).

Wspierane będą w szczególności przedsięwzięcia w następujących zakresach:

– Transport drogowy:

- budowa, przebudowa dróg wojewódzkich i powiatowych, w tym również obiektów inżynierskich zlokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich lub powiatowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą, w tym m.in. ścieżkami rowerowymi.

Wsparciem zostaną objęte następujące kategorie inwestycji w infrastrukturę drogową:

⁵ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

- zapewnienie niezbędnych połączeń do sieci TEN-T, a także zapewnienia niezbędnych połączeń do miejsc inwestycyjnych, centrów logistycznych oraz innych gałęzi zrównoważonego transportu (np. terminali intermodalnych, węzłów kolejowych);
- budowa lub przebudowa dróg w celu umożliwienia wykonywania codziennych przewozów publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej;
- budowa obwodnic miast i miejscowości;
- połączeń służących budowie kluczowych powiązań transportowych na poziomie regionalnym i lokalnym;
- punktowe inwestycje poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Tam gdzie jest to technicznie możliwe, realizowane projekty w zakresie infrastruktury drogowej będą obejmowały zapewnienie retencji i podczyszczania wód opadowych poprzez wykorzystanie zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz rozwiązań opartych na przyrodzie.

Dopuszcza się możliwość realizacji prac remontowych w sytuacji gdy tego typu prace stanowią niezbędny element projektu dla pełnej funkcjonalności inwestycji podstawowej polegającej na budowie, rozbudowie lub przebudowie drogi.

Wszystkie inwestycje drogowe finansowane ze środków programu regionalnego będą umożliwiały ruch pojazdów o dopuszczalnym nacisku osi napędowej do 11,5 tony.

W sytuacji, gdy inwestycja na drodze wojewódzkiej obejmuje również skrzyżowanie z drogą krajową lub drogą lokalną, możliwe jest objęcie dofinansowaniem również takich odcinków dróg wyłącznie w porozumieniu z Województwem Małopolskim.

W sytuacji, gdy inwestycja na drodze powiatowej obejmuje również skrzyżowanie z drogą krajową, drogą wojewódzką lub drogą gminną, możliwe jest objęcie dofinansowaniem również takich odcinków dróg wyłącznie w porozumieniu z samorządem powiatu.

- nowoczesne techniki zarządzania ruchem, przyczyniające się do usprawnienia ruchu oraz zwiększania jego bezpieczeństwa na drogach, w tym również rozwiązania służące ochronie dróg przed zniszczeniem wskutek przeciążenia pojazdów
- inwestycje z zakresu zwiększania bezpieczeństwa na drogach wojewódzkich lub powiatowych, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa pieszych, w tym również budowa obiektów przeznaczonych do nauki dzieci i młodzieży przepisów ruchu drogowego i praktycznego szkolenia z zakresu ruchu pieszych, a także nauki jazdy na rowerze, motorowerze, czy alternatywnymi środkami transportu (hulajnogi elektryczne, urządzenia transportu osobistego, urządzenia wspomagające ruch).

- Regionalny transport kolejowy oraz publiczny transport pozamiejski:
 - nabywanie lub modernizacja pasażerskiego taboru kolejowego (z wyłączeniem taboru napędzanego paliwami kopalnymi); zakupiony tabor będzie wyposażony w system ERTMS
 - nabywanie przyjaznego środowisku nisko- lub zeroemisyjnego taboru autobusowego spełniającego wymogi „ekologicznie czystych pojazdów” w rozumieniu dyrektywy 2009/33/WE, wykorzystywanego na potrzeby publicznego transportu pozamiejskiego na zasadach użyteczności publicznej oraz transportu dowozowego (transport dowozowy, to transport organizowany pod kątem lepszego skomunikowania węzłów przesiadkowych, przystanków, punktów przesiadkowych transportu zbiorowego i stworzenia warunków dla szerszego korzystania np. z transportu kolejowego)
 - budowa, przebudowa i wyposażenie zaplecza technicznego służącego do obsługi taboru kolejowego lub autobusowego na potrzeby publicznego transportu pozamiejskiego oraz transportu dowozowego wraz z wyposażeniem w specjalistyczny sprzęt i w przypadku taboru kolejowego, w specjalistyczne pojazdy dla potrzeb jego utrzymania. Wsparcie nie dotyczy inwestycji związanych z infrastrukturą dystrybucji paliw kopalnych
 - budowa, rozbudowa, przebudowa infrastruktury do obsługi podróżnych korzystających z transportu kolejowego, publicznego transportu pozamiejskiego lub transportu dowozowego
 - tworzenie lub rozbudowa rozwiązań integrujących usługi transportowe w regionie różnych rodzajów transportu zbiorowego lub gałęzi transportu zbiorowego (np. kolej, transport pozamiejski i dowozowy, transport miejski)
- Transport lotniczy:
 - wsparcie dla inwestycji w infrastrukturę istniejących lotnisk aeroklubowych celem ich dostosowania do wymogów lotnictwa ogólnego, tzw. *general aviation*.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie konkurencyjnej oraz niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów. Ze względu na rodzaj beneficjentów i projektów (np. ograniczony katalog beneficjentów, a nawet w niektórych przypadkach jeden potencjalny beneficjent, możliwe zastosowanie mechanizmu ZIT) zastosowanie niekonkurencyjnego trybu wyboru projektów przewiduje się w szczególności dla wsparcia projektów w zakresie transportu drogowego, taboru kolejowego i autobusowego oraz zaplecza technicznego do obsługi taboru, a także rozwiązań integrujących usługi transportowe w regionie.

Inwestycje infrastrukturalne planowane do objęcia wsparciem z ramach priorytetu. muszą wynikać z regionalnego planu transportowego lub innych dokumentów

obejmujących zagadnienia dotyczące transportu przygotowanych na właściwym poziomie krajowym lub lokalnym.

Główne grupy docelowe

Główną grupą docelową wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego oraz przyjeżdżający korzystający z dofinansowanej środkami europejskimi infrastruktury lub środków transportu.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Realizowane działania będą brały pod uwagę różne potrzeby transportowe oraz różny charakter podróży, w tym różnice w mobilności i zachowaniach podróżnych różnej płci, wieku, niepełnosprawności. Rozwój zrównoważonego transportu ułatwi dostęp do rynku pracy, infrastruktury opieki zdrowotnej i edukacji, a także do innych usług i infrastruktur niezbędnych do poprawy dobrobytu jednostek, gospodarstw domowych, a także zmniejszenia wykluczenia społecznego słabszych i defaworyzowanych.

Zakres wsparcia uwzględni zasadę równości szans płci. Biorąc pod uwagę, że kobiety częściej niż mężczyźni korzystają z transportu publicznego rozwijany będzie regionalny transport kolejowy oraz publiczny transport pozamiejski.

Wszystkie działania w obszarze transportu publicznego zarówno w zakresie infrastruktury jak i taboru będą zapewniać dostępność dla osób o ograniczonej mobilności, dzięki czemu zostanie zapewniona możliwość bezpiecznego i swobodnego poruszania się, co stanowi warunek ich niezależności, zapobiegający ich wykluczeniu społecznemu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie lokalizowane będą zarówno na obszarach miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

Ze względu na specyfikę obszaru wsparcia, jakim jest transport, nie wyklucza się w ramach niniejszego celu szczegółowego możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych i transgranicznych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty w ramach celu szczegółowego będą realizowane w ramach usług publicznych w ogólnym interesie społecznym i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
4	3(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO44	Długość nowych lub rozbudowanych dróg – poza TEN-T	km	0	16
4	3(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO46	Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T	km	0	27
4	3(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO57	Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego	pasażerowie	2 235	4 620
4	3(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	PLRO113	Liczba zakupionych jednostek kolejowego taboru pasażerskiego	szt.	0	10

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
4	3(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR55	Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg	pasażerokilometr/rok	0	n/d	66 654 110	SL2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	077	270 000
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	081	4 000 000
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	082	5 000 000
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	083	282 917
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	086	100 000
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	090	46 537 188
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	093	46 537 188
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	095	10 000 000
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	107	67 117 168
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	118	20 000 000
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	119	500 000
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	120	500 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	01	200 844 461

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	33	179 344 461
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	03	21 500 000

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	02	76 387 168
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	3(ii)	03	124 457 293

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów

Priorytet 5. Małopolska infrastruktura społeczna

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁶
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁶
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

W ramach tego celu szczegółowego wspierana będzie infrastruktura kształcenia i szkolenia, w szczególności:

infrastruktura edukacyjna:

- wsparcie infrastruktury ośrodków wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych i ponadpodstawowych prowadzących kształcenie ogólne z uwzględnieniem zwiększenia ich dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami (z wyłączeniem budowy nowych budynków)
- wsparcie infrastruktury szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe w szczególności w branżach kluczowych z punktu widzenia zapotrzebowania regionalnego rynku pracy z uwzględnieniem zwiększenia ich dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami (z wyłączeniem budowy nowych budynków)
- wsparcie infrastruktury uczelni wyższych pod warunkiem współpracy ze szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe, przyczyniające się do poprawy jakości kształcenia w tych szkołach (z wyłączeniem budowy nowych budynków)

⁶ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

infrastruktura szkoleniowa:

- wsparcie infrastruktury na potrzeby szkolenia kadr medycznych (*planowana realizacja w trybie pozakonkursowym*)
- Wsparcie tworzenia i funkcjonowania innowacyjnych pracowni lub laboratoriów typu fablab (z wyłączeniem budowy nowych budynków)

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny lub / oraz niekonkurencyjny.

Komplementarne wsparcie z EFS + do działań infrastrukturalnych zaplanowane zostało w Priorytecie 6 Społeczna Małopolska.

Główne grupy docelowe

- dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie i nauczyciele szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe, studenci, rodzice
- pracownicy służb medycznych, szczególnie lekarze, pielęgniarki i ratownicy medyczni

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w ww. art. 9 (płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną), jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Modernizowana/projektowana infrastruktura edukacyjna i szkoleniowa będzie dostępna dla osób z niepełnosprawnościami, a korzystać z niej będą mogli wszyscy, z poszanowaniem zasad niedyskryminacji i włączania osób w kształcenie i szkolenie bez względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Oferta wspartych instytucji, szkół i placówek będzie zachęcała do korzystania z przestrzeni w szczególności osoby narażone na wykluczenie.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lokalizowane będą zarówno na obszarach miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty w ramach celu szczegółowego będą realizowane przez instytucje publiczne co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	4(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 67	Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych	os.	0	10 800
5	4(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 66	Pojemność klas nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi	os.	0	390

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	4(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 71	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych	Os/rok	0	nd	10800	SL 2021	brak dotychczasowych doświadczeń w realizacji interwencji
5	4(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 70	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi	Os/rok	0	nd	390	SL 2021	brak dotychczasowych doświadczeń w realizacji interwencji

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(ii)	121	5 000 000
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(ii)	122	20 000 000
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(ii)	123	16 797 309
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(ii)	124	12 000 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(ii)	01	53 797 309

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(ii)	03	10 000 000
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(ii)	28	3 500 000
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(ii)	33	40 297 309

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(ii)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(ii)	03	53 797 309

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych.

4(iii) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

- Budowa, remont, wyposażenie infrastruktury społecznej związanej ze wsparciem działań z zakresu zapewnienia całodobowej opieki osobom z niepełnosprawnościami, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku zgodnie z zasadami deinstytucjonalizacji w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych w CS(k) w programie regionalnym,
- Zakup sprzętu medycznego oraz wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług medycznych, w tym służących opiece długoterminowej, paliatywnej i hospicyjnej w zakresie zgodności z zasadami deinstytucjonalizacji w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS(k) w programie regionalnym,
- Remont i/lub wyposażenie infrastruktury zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania wspomagane i chronione, skierowane w szczególności dla osób opuszczających pieczę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS(k) w programie regionalnym,

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie jedynie konkurencyjnej ścieżki wyboru projektów.

Główne grupy docelowe

Mieszkańcy województwa małopolskiego, w szczególności:

- osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności),
- osoby z niepełnosprawnościami,
- dzieci i młodzież do 18 roku życia przebywające w pieczy zastępczej.
- osoby bezdomne,
- osoby opuszczające pieczę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- migranci, uchodźcy i osoby objęte ochroną międzynarodową lub ubiegające się o nią.

Działania mające na celu zapewnienie równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu szczegółowego przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą właściwe przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w ww. art. 9 (płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną), jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania zaplanowane w ramach przedmiotowego celu bezpośrednio wpływają na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Wsparcie kierowane jest dla szerokiej grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Sprzyjać temu będą zaplanowane działania z zakresu zapewnienia całodobowej opieki osobom potrzebującym, zakup sprzętu medycznego oraz wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług medycznych. Remont i/lub wyposażenie infrastruktury zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania o charakterze wspomaganym sprzyjać będzie przygotowaniu osób tam przebywających do samodzielnego życia i uzyskania niezależności. Podejmowane działania będą zgodnie z zasadami deinstytucjonalizacji. Zaplanowane działania będą sprzyjać zapewnieniu równych szans płci. Będą one przeciwdziałać m.in. problemowi, jakim jest wyższy odsetek kobiet, szczególnie starszych, żyjących w ubóstwie. Działania w zakresie przeciwdziałania bezdomności sprzyjać będzie wyrównaniu szans, głównie mężczyzn, którzy stanowią większość osób bezdomnych. Mężczyźni przeważają również w zbiorowości osób z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich. W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu

zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	4(iii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO113	Ludność objęta projektami w ramach zintegrowanych działań na rzecz włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji	osoby	0	165
5	4(iii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO65	Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych	osoby	0	165

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	EFRR	4(iii)	Słabiej rozwinięte	RCR67	Roczna liczba użytkowników w nowych lub zmodernizowanych lokalach socjalnych	Użytkownicy/rok	11	2021	165	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(iii)	126	17 500 000
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(iii)	127	32 952 447

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(iii)	01	50 452 447

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(iii)	33	40 452 447
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(iii)	03	10 000 000

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(iii)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(iii)	03	50 452 447

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(v) zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

- Rozwój POZ i AOS poprzez budowę, przebudowę i modernizację obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie w sprzęt medyczny w celu rozwoju opieki koordynowanej, w tym przede wszystkim na terenach wiejskich, w powiązaniu z działaniami z EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS(k) w programie regionalnym,
- Budowa, przebudowa i modernizacja obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie w sprzęt medyczny - inwestycje w leczenie szpitalne,
- Wdrażanie standardu dostępności w podmiotach leczniczych w powiązaniu z działaniami z EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS(k) w programie regionalnym,
- wyposażenie w sprzęt medyczny siedziby Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie- etap II oraz Narodowego Instytutu Onkologii – oddział w Krakowie.

Zadania realizowane w ramach celu szczegółowego będą stanowiły kontynuację działań ukierunkowanych na zwiększenie efektywności systemu ochrony zdrowia.

Celem wsparcia w tym obszarze jest zapewnienie mieszkańcom województwa małopolskiego równego dostępu do wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej, co będzie możliwe dzięki odpowiedniemu rozwojowi infrastruktury ochrony zdrowia.

W ramach priorytetu podejmowane będą działania stanowiące odpowiedź na wyzwania epidemiologiczne, społeczne i demograficzne, poprawę równego i szybkiego dostępu do wysokiej jakości, zrównoważonych, skutecznych i efektywnych świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Wspierane będzie przejście z opieki szpitalnej do pozostałych poziomów świadczeń opieki zdrowotnej, w tym wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej (również w zakresie prac budowlanych/wyposażenia nowo powstających jednostek świadczących usługi podstawowej opieki zdrowotnej na terenach z deficytowym dostępem do tychże świadczeń) i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, a także rozwój opieki koordynowanej, opieki długoterminowej..

Zaś wsparcie dla poziomu leczenia szpitalnego obejmować będzie:

1.Modernizację stanu aparatury medycznej umożliwiającą lepszą jakość diagnostyki i efektów leczenia oraz zwiększenia dostępu do nowoczesnej opieki zdrowotnej,

oraz

2. Remonty, modernizację i rozwój bazy (infrastruktury) leczenia szpitalnego, w zakresie rozwoju regionalnej oferty stanowiącej odpowiedź na aktualne potrzeby, w dziedzinach stanowiących najważniejsze wyzwania epidemiologiczne, społeczne i demograficzne, tj.: onkologia, geriatryka, opieka psychiatryczna dla dzieci i młodzieży, z odpowiednim uwzględnieniem zasad deinstytucjonalizacji (centra oferujące kompleksową i skoordynowaną opiekę)

Dedykowanym wsparciem zostanie również objęta systemowa regionalna oferta leczenia chorób rzadkich, wsparcie w tym zakresie realizowane będzie zgodnie z Planem dla Chorób Rzadkich.

Realizowane wsparcie wynikać będzie z dokumentu strategicznego „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-27 z perspektywą do 2030 r.”, przy odpowiednim uwzględnieniu Strategii na rzecz deinstytucjonalizacji.

Podejmowane interwencje będą zgodne z mapami potrzeb zdrowotnych, opracowanymi zgodnie z zapisami Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz dokumentem strategicznym „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-27 z perspektywą do 2030 r.”

Za koordynację wsparcia odpowiadać będzie Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji w ochronie zdrowia.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie konkurencyjnej oraz niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów.

Główne grupy docelowe

- podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- mieszkańcy województwa małopolskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą właściwe przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w ww. art. 9 (płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną), jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie

sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania realizowane w ramach celu 4(v) będą sprzyjać zapewnieniu równego dostępu do opieki zdrowotnej. Pomędzy poszczególnymi społeczeństwami, jak i w nich samych występują nierówności w dostępie do opieki zdrowotnej, co wynika z zróżnicowanych warunków społeczno-ekonomicznych życia ludności. Inwestycje w obiekty infrastruktury ochrony zdrowia będą sprzyjać ograniczaniu nierówności w dostępie do opieki zdrowotnej, a także zapewnieniu mieszkańcom województwa małopolskiego równego dostępu do wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej. Podejmowane działania będą miały wpływ na realizację zasady równości szans i niedyskryminacji oraz równości płci. Czynniki społeczne takie jak wiek, płeć, poziom wykształcenia mają wpływ na długość życia. Zależnie od płci osoby inaczej doświadczają zdrowia i opieki zdrowotnej, dlatego dążyć się będzie do zaspokojenia różnych potrzeb pacjentów ze względu na płeć. Wraz ze starzeniem się populacji wzrasta ryzyko chorób przewlekłych – zwłaszcza wśród kobiet. Podejmowane działania będą uwzględniać zasady deinstytucjonalizacji, co będzie sprzyjać wzmocnieniu niezależności życia korzystających z usług osób.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich. W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	4(v)	EFRR	Słabiej rozwinięte	PLRO133	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	szt.	0	32

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	4(v)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 73	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej	Użytkownicy/r ok	12 323	2021	255 199	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(v)	128	43 722 410
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(v)	129	43 722 410
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(v)	130	43 722 409

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(v)	01	131 167 229

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(v)	33	111 167 229
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(v)	03	20 000 000

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(v)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(v)	03	131 167 229

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

W ramach celu szczegółowego 4 vi, wspierana będzie interwencja (realizowana głównie przez podmioty prowadzone lub nadzorowane **na poziomie regionalnym**) w **obszarze kultury i turystyki**, przyczyniająca się do pobudzania szeroko rozumianego rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym walki z wykluczeniem społecznym oraz rozwojem kapitału społecznego, m.in. poprzez uczestnictwo w kulturze i twórcze wykorzystanie dziedzictwa kulturowego. Dodatkowo, dzięki wykorzystaniu wewnętrznych potencjałów regionu, stworzone zostaną warunki sprzyjające wzrostowi zatrudnienia.

Realizowana interwencja wpłynie na podniesienie jakości **infrastruktury kultury** oraz zwiększanie dostępu do oferty kulturalnej i podniesienie jej atrakcyjności w regionie poprzez stworzenie optymalnych warunków dla prowadzenia działalności kulturalnej. Ponadto działania przyczynią się do stworzenia atrakcyjnych przestrzeni publicznych, które zapewnią użytkownikom przyjazne warunki korzystania z oferty wspartych podmiotów, a jednocześnie stanowić będą otwarte, nowoczesne miejsca spotkań i integracji społecznej. Rezultatem interwencji będzie wzrost jakości i dostępności oferty w obszarze kultury, zwiększenie stopnia wykorzystania zasobów sektora kultury oraz zwiększanie efektywności działania szeroko rozumianych instytucji kultury, służących rozwojowi społeczności oraz integracji społecznej.

Ponadto **rozwój oferty turystycznej** bazującej na potencjałach regionu, umożliwi dywersyfikację i ukierunkowanie ruchu turystycznego w Małopolsce.

Rezultatem interwencji będzie podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu oraz wzrost jakości życia społecznego mieszkańców.

Wspierane będą w szczególności następujące rodzaje działań:

- **Rozwój infrastruktury instytucji kultury:**
 - budowa, rozbudowa i modernizacja **instytucji kultury**, w tym ich wyposażenie w nowe technologie wzmocniające ofertę kulturalną oraz zapewnienie warunków technicznych i programowych w zakresie ich dostępności, m.in. dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów i rodzin z małymi dziećmi;
 - wsparcie w zakresie dokumentowania, zachowywania i upowszechniania **dziedzictwa niematerialnego** m.in. poprzez badania terenowe, sporządzanie wywiadów i dokumentacji etnograficznej, upowszechnianie kultury ludowej;
 - w zakresie rozwoju infrastruktury kultury, możliwe będzie również wsparcie **obiektów, które mają charakter zabytkowy** m.in. poprzez realizację prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, oraz prac

zabezpieczających przy zabytkach wraz z ich otoczeniem, umożliwiających zachowanie dotychczasowych funkcji zabytku, a także służących nadaniu im nowych funkcji z przeznaczeniem w szczególności na cele kulturalne, edukacyjne czy służące integracji społecznej. Możliwa będzie również **konserwacja zabytków ruchomych** jako część szerszego projektu infrastrukturalnego;

- rozwój i udostępnianie **szlaków kulturowych**.

Interwencje w ramach EFRR, które mają wpływ na dziedzictwo kulturowe, będą dążyć do zgodności z zapisami dokumentu „Europejskie Zasady Jakości dla finansowanych przez UE interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe”

- **Rozwój i promocja oferty turystycznej:**

- budowa, rozbudowa i promocja zintegrowanej sieci głównych tras rowerowych VeloMalopolska, przebiegających przez całe województwo i łączących główne jego ośrodki;
- budowa, rozbudowa i promocja produktów turystycznych, np. turystycznych szlaków tematycznych (odwołujących się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych regionu), w tym budowa schronisk na szlakach.

Ponadto zaplanowano wsparcie w zakresie dostosowania w szczególności obiektów infrastruktury kultury, obiektów turystycznych oraz szlaków **do potrzeb osób z niepełnosprawnościami** (m.in. likwidacja barier architektonicznych).

Jednocześnie przewiduje się **komplementarność działań ze środkami EFS+** w celu zapewnienia rozwoju potencjału zasobów ludzkich. Działania w zakresie zrównoważonej turystyki i kultury, które dotyczą przekwalifikowania i podnoszenia umiejętności, będą mogły być wspierane przez EFS+, i tym samym uzupełniać działania wspierane przez EFRR w tym zakresie.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny oraz niekonkurencyjny.

Główne grupy docelowe

Głównymi odbiorcami wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego, turyści oraz jednostki samorządu terytorialnego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę

niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania w celu 4(vi) przyczynią się do realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji. Dzięki wsparciu w zakresie dostosowania obiektów turystycznych oraz szlaków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami zapewniona zostanie dostępność w sposób możliwie równy z innymi osobami. Rozwój infrastruktury kultury będzie odbywać się z uwzględnieniem wymagań w zakresie dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej dzięki czemu zapewniona zostanie dostępność oferty kulturalnej wszystkim odbiorcom, w tym osobom z niepełnosprawnościami, seniorom. Stworzone zostaną przyjazne, otwarte przestrzenie publiczne służące integracji społecznej odbiorców ze wszystkich środowisk, w różnym wieku, płci, rasy lub pochodzenia etnicznego, religii lub światopoglądu, niepełnosprawności lub orientacji seksualnej. Poprzez zastosowanie zasady równości szans i niedyskryminacji instytucje zaangażowane i beneficjenci będą przestrzegali, aby infrastruktura kultury, turystyczna miała ogólnodostępny charakter, była oferowana szerokiemu kręgowi adresatów oraz dostępna dla społeczeństwa bez dyskryminacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych w ramach budowy zintegrowanej sieci tras rowerowych w Małopolsce czy rozwoju tras turystycznych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty w ramach celu szczegółowego będą realizowane przez instytucje publiczne i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności. Większość projektów ma dominujący wymiar społeczny, obejmujące budynki użyteczności publicznej, instytucje kultury, publiczną infrastrukturę turystyczną, czy projekty uwzględniające ochronę dziedzictwa narodowego.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	4(vi)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 77	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	obiekty kulturalne i turystyczne	0	16
5	4(vi)	EFRR	Słabiej rozwinięte	PLRO 135	Długość wspartych szlaków turystycznych	km	22	422

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	4(vi)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 77	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	odwiedzający/rok	44 000	2021	97 600	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(vi)	083	22 000 000
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(vi)	165	12 000 000
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(vi)	166	29 429 751

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(vi)	01	63 429 751

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(vi)	33	63 429 751

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(vi)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	EFRR	Słabiej rozwinięte	4(vi)	03	63 429 751

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Priorytet 6. Społeczna Małopolska

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁷
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁷
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Główne rodzaje podejmowanych działań:

1. indywidualne wsparcie prowadzące do zwiększenia szans na zdobycie pracy lub poprawę sytuacji na rynku pracy oraz nabycie kompetencji lub kwalifikacji niezbędnych na rynku pracy
2. promocja postaw przedsiębiorczych i kompleksowa pomoc dla osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej (wyłącznie w ramach niekonkurencyjnych projektów publicznych służb zatrudnienia)
3. budowanie potencjału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego

Działania podejmowane w ramach celu (a) będą stanowiły w dużej mierze kontynuację inicjatyw na rzecz zwiększenia poziomu zatrudnienia w regionie poprzez zindywidualizowane wsparcie (także z zakresu wsparcia postaw przedsiębiorczych) udzielane w szczególności osobom pozostającym bez pracy. Dopuszcza się także możliwość realizacji działań na rzecz osób pracujących. Wsparcie, uwzględniające diagnozę regionalnego/lokalnego rynku pracy, kierowane będzie w szczególności do osób, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza. Dodatkowo, w ramach celu szczegółowego zaplanowano także wspieranie potencjału partnerów społecznych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

⁷ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny lub / oraz niekonkurencyjny.

Planowane jest wykorzystanie stawki jednostkowej dotyczącej doprowadzenia do zatrudnienia osób aktywizowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach projektów współfinansowanych z EFS+.

Główne grupy docelowe

- klienci małopolskich publicznych służb zatrudnienia oraz państwowych jednostek wyspecjalizowanych w działaniach na rzecz osób młodych, w tym także osób biernych zawodowo, w tym m.in. osoby pragnące założyć działalność gospodarczą
- osoby pracujące, które chcą poprawić swoją sytuację na rynku pracy
- partnerzy społeczni, organizacje społeczeństwa obywatelskiego

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Wspieranie realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach podejmowanych działań będzie miało szczególne znaczenie ze względu na występujące nierówności w obszarze zatrudnienia. Realizowane w programie regionalnym inicjatywy na rzecz zatrudnienia, komplementarnie do projektów podejmowanych w ramach programu krajowego FERS, powinny w szczególny sposób zapewniać wyrównywanie szans kobiet, jako grupy której sytuacja na rynku pracy z różnorodnych przyczyn jest trudniejsza. Realizowane projekty powinny obejmować działania, które ułatwią w szczególności kobietom wejście lub powrót na rynek pracy, wspieranie podnoszenia kompetencji i kwalifikacji kobiet, promocję przedsiębiorczości wśród kobiet.

Realizowane projekty powinny charakteryzować się wysoką jakością i kompleksowością udzielanego wsparcia, zapewniać wysoki poziom jego dostosowania do potrzeb i umiejętności osób uczestniczących w projektach oraz uwzględniać ich indywidualne predyspozycje i możliwości (m.in. płeć, wiek, sytuację rodzinną, zdrowotną, w tym

występowanie niepełnosprawności, współwystępowanie jednocześnie kilku czynników powodujących dyskryminację).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach Programu regionalnego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego +. Wsparcie tego rodzaju, w obszarach w których wykazano w ramach badania oceny ex-ante lukę finansową zostaną wdrożone w ramach programu krajowego Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (instrumenty finansowe na podejmowanie działalności gospodarczej przez osoby fizyczne).

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	4(a)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECO02	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby	5 126	25 628
6	4(a)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECO05	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie	osoby	535	2 677
6	4(a)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECO07	Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie	osoby	1 574	7 869

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
6	4(a)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECR 04	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	osoby	17 182	2020	22 745	SL 2021	
6	4(a)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECR 03	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	2 636	2020	6 578	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(a)	134	10 221 740
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(a)	135	36 432 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(a)	136	30 250 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(a)	137	39 600 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(a)	01	116 503 740

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(a)	33	116 503 740

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(a)	04	39 600 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(a)	07	900 748
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(a)	08	3 602 992
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(a)	10	116 503 740

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(a)	02	116 503 740

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Główne rodzaje podejmowanych działań:

1. wsparcie finansowe dla rodziców/opiekunów na pokrycie kosztów opieki niani/opiekuna nad dzieckiem do lat 3
2. wsparcie finansowe dla podmiotów prowadzących instytucjonalne formy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (żłobki, kluby dziecięce) przeznaczone na ich dostosowanie do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci zagrożonych niepełnosprawnością lub nieprawidłowym rozwojem wraz ze wsparciem dla rodziców/opiekunów prawnych dzieci oraz kadry podmiotów. Wsparcie skoncentrowane będzie na podnoszeniu dostępności w/w podmiotów w rozumieniu usługowym i/lub kompetencyjnym i obejmować będzie pomocą: dzieci (wielospecjalistyczna opieka np. pomoc diagnostyczna, psychologiczno-pedagogiczna, fizjoterapeutyczna), rodziców/opiekunów (np. wsparcie edukacyjne, psychologiczne, terapeutyczne), kadry podmiotów (np. specjalistyczne kursy i inne działania edukacyjne) i same podmioty (np. zakup specjalistycznych materiałów i pomocy dydaktycznych niezbędnych do pracy z ww. dziećmi).

Powyższe wsparcie ma na celu wdrożenie praktycznych rozwiązań, które umożliwią rodzicom i opiekunom małych dzieci (w szczególności dzieci z niepełnosprawnościami) łączenie życia zawodowego z prywatnym i utrzymanie zatrudnienia lub powrót na rynek pracy. Stanowi ono komplementarne uzupełnienie do działań zaplanowanych w programie krajowym w ramach celu szczegółowego c), które dotyczy w szczególności tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w instytucjonalnych formach opieki.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób niekonkurencyjny. Dopuszcza się realizację projektów grantowych.

Główne grupy docelowe

- rodzice/opiekunowie dzieci do lat 3, którym wsparcie zapewniające opiekę nad dzieckiem pozwoli na rozpoczęcie lub powrót do aktywności zawodowej lub utrzymanie zatrudniania
- podmioty prowadzące instytucjonalne formy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ich kadra oraz pośrednio rodzice/opiekunowie dzieci z niepełnosprawnościami

oraz dzieci zagrożonych niepełnosprawnością lub nieprawidłowym rozwojem oraz osoby pełniące funkcję niani (opiekuna)

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Zaplanowane inicjatywy przyczynią się do realizacji zasady równości płci oraz równości szans i niedyskryminacji. Finansowanie kosztów opieki nad dziećmi pozwoli ich opiekunom, w zdecydowanej większości kobietom, wejść, wrócić na rynek pracy lub utrzymać zatrudnienie. Podejmowane działanie przyczyni się m.in. do tworzenia nowych miejsc pracy w regionie i aktywizacji zawodowej osób oraz nabycia doświadczenia zawodowego w zakresie pełnienia opieki przez osoby zatrudnione w ramach umów uaktywniających. Pozwoliłoby to na późniejszą kontynuację pracy w tym lub bardzo podobnym charakterze u innych zleceniodawców. Doświadczenia wskazują ponadto, że wśród zatrudnionych 5% stanowili mężczyźni, co wskazuje na pozytywne oddziaływanie projektu w wymiarze równości szans płci i przełamywanie stereotypu związanego z zawodem opiekunki/niani powszechnie uznanego jako typowo „żeński”. Dostosowanie usług istniejących placówek do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami zwiększy dostępność tych instytucji dla dzieci oraz ich opiekunów, zapewni wszystkim odbiorcom równy dostęp do wysokiej jakości usług oraz przyczyni się do integracji wszystkich dzieci.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich. Wsparcie finansowe dla rodziców/opiekunów na pokrycie kosztów opieki niani/opiekuna nad dzieckiem do lat 3 zostanie skoncentrowane na osobach zamieszkujących tereny o najmniejszym dostępie do instytucjonalnych form opieki (brak żłobków, klubów czy opiekunów dziecięcych lub niedostatecznej liczbie miejsc opieki względem zdiagnozowanych potrzeb).

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach Programu regionalnego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego +. Wsparcie tego rodzaju, w obszarach w których wykazano w ramach badania oceny ex-ante lukę finansową zostaną wdrożone w ramach programu krajowego Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego.

WSKAŹNIKI

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	4(c)	EFS+	Słabiej rozwinięte		Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie	osoby	360	1 000
6	4(c)	EFS+	Słabiej rozwinięte		Liczba miejsc dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci zagrożonych niepełnosprawnością lub nieprawidłowym rozwojem w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie	sztuki	100	500

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
6	4(c)	EFS+	Słabiej rozwinięte		Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie lub znalazły pracę lub poszukują pracy, po	osoby	341	2020	900	SL 2021	

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
					opuszczeniu programu						

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(c)	143	11 858 489

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(c)	01	11 858 489

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(c)	28	6 460 960
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(c)	33	5 397 529

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(c)	05	11 858 489
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(c)	10	11 858 489

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(c)	01	11 858 489

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Główne rodzaje podejmowanych działań:

1. finansowanie usług rozwojowych (np. szkoleń, doradztwa) zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez pracodawców i przedsiębiorców oraz w oparciu o system popytowy oraz krajową bazę usług
2. programy typu outplacement ujmujących m.in. kompleksowe wsparcie na rzecz zakładania działalności gospodarczej
3. opracowanie oraz wdrożenie u pracodawców kompleksowych narzędzi w celu umożliwienia elastycznego reagowania na zmiany zachodzące na rynku pracy i utrzymanie pracowników w tym ujmujące w szczególności:
 - a) działania szkoleniowe lub doradcze oraz wdrażanie rozwiązań u pracodawców umożliwiających pracownikom dostosowanie do zmian w tym godzenie życia zawodowego z prywatnym poprzez rozwój elastycznych form organizacji pracy (np. praca na część etatu, telepraca, praca zdalna)
 - b) przeciwdziałanie oraz ograniczanie występowania na stanowiskach pracy czynników, które w sposób niekorzystny wpływają na zdrowie pracowników poprzez m.in. realizację działań edukacyjnych oraz doposażenie lub modernizację stanowisk pracy
 - c) działania szkoleniowe lub doradcze i wdrożeniowe z zakresu zarządzania różnorodnością w tym zarządzania wiekiem
 - d) działania informacyjne i uświadamiające w zakresie wpływu sytuacji demograficznej na rynek pracy i zatrudnienie

Powyższe wsparcie udzielane będzie w sposób niekonkurencyjny.

Dopuszcza się realizację projektu grantowego.

4. opracowanie lub wdrażanie programów zdrowotnych dotyczących istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu w szczególności profilaktyki i rehabilitacji narządu ruchu, profilaktyki chorób odstresowych oraz profilaktyki nadwagi i otyłości.

Biorąc pod uwagę wyzwania związane m.in. ze zmianami demograficznymi i zwiększającą się sukcesywnie liczbą osób w wieku poprodukcyjnym w populacji mieszkańców regionu, działania realizowane w ramach celu szczegółowego koncentrować będą się na dwóch obszarach tj. szeroko rozumianego wsparcia adaptacyjności pracowników i przedsiębiorców oraz na obszarze zdrowego i aktywnego starzenia się.

W ramach adaptacji do zmian wsparcie skoncentruje się na podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji małopolskich kadr zgodnie z potrzebami pracodawców, w tym m.in. w zdobywaniu kompetencji przekrojowych, umiejętności zarówno miękkich, jak i z obszaru technologii cyfrowych i zielonych, przeciwdziałaniu przedwczesnemu opuszczaniu rynku pracy poprzez w szczególności szybkie i kompleksowe wspomaganie pracowników, którzy są zagrożeni utratą zatrudnienia, a także wsparciu pracodawców w celu umożliwienia im elastycznego reagowania na zachodzące zmiany oraz wdrażanie różnorodnych rozwiązań na rzecz utrzymania pracowników.

W ramach działań na rzecz zdrowego i aktywnego starzenia się zaplanowano realizację inicjatyw z zakresu profilaktyki zdrowotnej i ochrony zdrowia w istotnych z punktu widzenia regionu obszarach.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny lub / oraz niekonkurencyjny.

Dopuszcza się realizację projektów grantowych.

Główne grupy docelowe

- pracodawcy i ich pracownicy oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek
- pracownicy przewidziani do zwolnienia, zagrożeni zwolnieniem z pracy oraz osoby zwolnione z przyczyn nie dotyczących pracownika objętych wsparciem w programie
- osoby odchodzące z rolnictwa
- osoby należące do grup docelowych wskazanych we właściwym programie zdrowotnym

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Podejmowane inicjatywy w ramach celu przyczyniają się do realizacji zarówno zasady równości szans kobiet i mężczyzn, jak i zasady równości szans i niedyskryminacji.

Zaproponowane bowiem działania dotyczące wprowadzenia nowych rozwiązań u pracodawców w zakresie organizacji pracy ułatwią pracownikom godzenie życia zawodowego z prywatnym i przyczynią się do wyrównywania szans na rynku pracy szczególnie rodziców/opiekunów osób wymagających bardziej intensywnego wsparcia (w tym dzieci, starszych rodziców), w szczególności kobiet. Propagowanie idei zarządzania różnorodnością, w tym wiekiem wśród pracodawców oraz inne działania na rzecz utrzymania pracowników uwzględniające m.in. kwestie wieku oraz stanu zdrowia pracowników przyczyni się do realizacji zasady niedyskryminacji ze względu na wiek. Realizacja programów polityki zdrowotnej, uwzględniających także zróżnicowanie ze względu na płeć, przyczyni się do utrzymania aktywności zawodowej osób szczególnie narażonych na dezaktywizację z przyczyn zdrowotnych.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach Programu regionalnego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego +. Wsparcie tego rodzaju, w obszarach w których wykazano w ramach badania oceny ex-ante lukę finansową zostaną wdrożone w ramach programu krajowego Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	4(d)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLDCO 01	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi	przedsiębiorstwa	345	3 448
6	4(d)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLDCO 06	Liczba osób objętych wsparciem z zakresu outplacementu	osoby	252	2 525
6	4(d)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLDCO 07	Liczba pracodawców objętych wsparciem w zakresie elastycznych form zatrudnienia, adaptacji środowiska pracy do szczególnych potrzeb pracowników	podmioty	60	500
6	4(d)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLDKC 002	Liczba wdrożonych programów polityki zdrowotnej	sztuki	0	3

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
6	4(d)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLDC R01	Liczba pracowników, którzy uzyskali kwalifikacje w wyniku uczestnictwa w usłudze rozwojowej	osoby	19 122	2020	11 816	SL 2021	
6	4(d)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLDC R02	Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/adaptacji środowiska pracy/elastycznych form zatrudnienia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	osoby	1 241	2020	9 224	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(d)	144	2 992 958
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(d)	145	6 083 909
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(d)	146	39 126 801
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(d)	147	3 791 080

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(d)	01	51 994 748

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(d)	33	51 994 748

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(d)	02	6 083 909
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(d)	04	2 992 958
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(d)	10	36 031 812

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(d)	02	51 994 748

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

W ramach tego celu szczegółowego wspierana będzie edukacja od poziomu przedszkolnego poprzez kształcenie ogólne oraz zawodowe, do poziomu wyższego. W szczególności:

➤ **edukacja przedszkolna, w tym:**

- realizacja programów dwujęzyczności w zakresie języka angielskiego (*planowana realizacja w trybie pozakonkursowym*)
- podniesienie jakości edukacji przedszkolnej poprzez m.in. realizację zajęć dodatkowych oraz podniesienie kompetencji i kwalifikacji kadry, a także działania integrujące osoby z grup mniejszościowych;
- tworzenie miejsc przedszkolnych na terenach gdzie występują deficyty w tym zakresie np. obszary wiejskie;
- promowanie edukacji włączającej oraz poprawa dostępności OWP dla osób z niepełnosprawnościami (w tym likwidacja barier architektonicznych, odpowiednie przygotowanie nauczycieli do wsparcia dzieci o różnych potrzebach);
- wsparcie rodziców i opiekunów w zakresie pełnienia funkcji rodzicielskich i wspierania rozwoju dzieci na każdym etapie (np. możliwość konsultacji psychologicznej lub pedagogicznej)

➤ **kształcenie ogólne, w tym:**

- podniesienie jakości kształcenia ogólnego, w tym poprzez rozwój u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności przekrojowych, w tym sprzyjających innowacyjności/proinnowacyjnych, z uwzględnieniem specjalnych potrzeb, deficytów i uzdolnień uczniów oraz poprzez wsparcie kadry szkół (*w zakresie wsparcia uzdolnień głównie planowana realizacja w trybie pozakonkursowym*)
- promowanie edukacji włączającej oraz poprawa dostępności szkół i placówek dla osób z niepełnosprawnościami (w tym likwidacja barier architektonicznych, odpowiednie przygotowanie nauczycieli do wsparcia dzieci o różnych potrzebach)

- rozwój współpracy szkół z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z uczelniami/szkołami wyższymi (np. realizacja projektów badawczych, realizacja zajęć wirtualnych)
- rozwój doradztwa zawodowego
- wsparcie psychologiczne i pedagogiczne osób uczących się na każdym etapie nauki
- działania ukierunkowane na profilaktykę dobrostanu psychicznego i emocjonalnego uczniów (np. szkolenia, warsztaty, działania świadomościowe)
- działania edukacyjne z zakresu edukacji ekologicznej i przyrodniczej, a także tożsamości regionalnej w szczególności uwrażliwiającej na problem zmian klimatycznych i zagrożeń z nich wynikających
- wsparcie rodziców i opiekunów w zakresie pełnienia funkcji rodzicielskich i wspierania rozwoju dzieci na każdym etapie (np. możliwość konsultacji psychologicznej lub pedagogicznej)
- regionalny program stypendialny dla uczniów zdolnych i potrzebujących wsparcia oraz studentów kierunków medycznych, *(planowana realizacja w trybie pozakonkursowym)*
- działania z zakresu transformacji cyfrowej szkół *(planowana realizacja w trybie pozakonkursowym)*
- wykorzystanie Małopolskiej infrastruktury naukowej, szkoleniowej i kulturalnej (np. Cogiteon, Fablaby) w celach edukacyjnych (realizacja zajęć dodatkowych), w tym tworzenie oferty edukacyjnej dla szkół i placówek oświatowych przez te podmioty *(częściowo planowana realizacja w trybie pozakonkursowym)*
- **kształcenie zawodowe zgodnie z regionalną mapą potrzeb, w tym:**
 - kompleksowe wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie przedmiotów ogólnych (w tym poprzez rozwój u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności przekrojowych, w tym sprzyjających innowacyjności/proinnowacyjnych) i zawodowych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb, deficytów i uzdolnień uczniów, w tym poprzez doposażanie warsztatów szkolnych oraz poprzez wsparcie kadry szkół
 - wsparcie współpracy szkół i placówek ze środowiskiem pracodawców w szczególności kształcenia praktycznego w miejscu pracy tj. staży zawodowych u pracodawców, a także współpracy z uczelniami wyższymi
 - wsparcie psychologiczne i pedagogiczne osób uczących się na każdym etapie nauki
 - działania ukierunkowane na profilaktykę dobrostanu psychicznego i emocjonalnego uczniów (np. szkolenia, warsztaty, działania świadomościowe) realizowane jako element szerszego projektu
 - poprawa dostępności szkół i placówek dla osób z niepełnosprawnościami (w tym likwidacja barier architektonicznych, odpowiednie przygotowanie nauczycieli do wsparcia osób o różnych potrzebach)

- koordynacja kształcenia zawodowego w regionie oraz wsparcie doradztwa edukacyjno-zawodowego (*planowana realizacja w trybie pozakonkursowym*)
- rozwój kształcenia zawodowego w branżach kluczowych z punktu widzenia zapotrzebowania regionalnego rynku pracy
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych uczniów z zakresu zielonej technologii
- działania z zakresu transformacji cyfrowej szkół (*planowana realizacja w trybie pozakonkursowym*)
- wykorzystanie Małopolskiej infrastruktury naukowej, szkoleniowej i kulturalnej (np. Cogiteon, Fablaby) w celach edukacyjnych (realizacja zajęć dodatkowych), w tym tworzenie oferty edukacyjnej dla szkół i placówek oświatowych przez te podmioty (*częściowo planowana realizacja w trybie pozakonkursowym*)
- **budowanie potencjału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego**
- **realizacja lokalnych inicjatyw edukacyjnych w obszarze kształcenia dzieci i młodzieży w tym poprzez partnerów społecznych i organizacje społeczeństwa obywatelskiego**

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny lub / oraz niekonkurencyjny.

Planowane jest wykorzystanie stawki jednostkowej dotyczącej realizacji staży uczniowskich w ramach projektów współfinansowanych z EFS+.

Główne grupy docelowe

- dzieci w wieku przedszkolnym;
- osoby uczące się w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe, w tym specjalnych
- studenci kierunków medycznych
- kadra ośrodków wychowania przedszkolnego, szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe, w tym specjalnych
- rodzice i opiekunowie
- OWP, szkoły i placówki prowadzące kształcenie ogólne i zawodowe
- organizacje pozarządowe i organizacje partnerów społecznych

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art.

9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w ww. art. 9 (płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną), jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Wsparcie osób uczących się będzie zaprojektowane z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji i potrzeb w szczególności związanych ze specjalnymi potrzebami i niepełnosprawnością. Dodatkowo szkoły i placówki oświatowe zachęcane będą do realizacji zajęć z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Celem każdego projektu z obszaru edukacji jest stworzenie przestrzeni wolnej od dyskryminacji, przyjaznej, wspierającej i otwartej na osoby w różnej sytuacji, od wczesnej edukacji, poprzez wszystkie jej etapy, aż do kształcenia na poziomie wyższym.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach Programu regionalnego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego +. Wsparcie tego rodzaju, w obszarach w których wykazano w ramach badania oceny ex-ante lukę finansową zostaną wdrożone w ramach programu krajowego FERS.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	4(f)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLFCO01	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej	os.	120	12 000
6	4(f)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLFCO03	Liczba uczniów objętych wsparciem	os.	2750	25 100
6	4(f)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLFCO 04	Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem	os.	3 400	31 200
6	4(f)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLFCO07	Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	szt.	21	300

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
6	4(f)	EFS+		PLFCR01	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu	os.	62 675	2020	47 800	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	148	27 000 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	149	113 611 763
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	150	10 000 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	01	150 611 763

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	03	35 000 000

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	28	17 500 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	33	98 111 763

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	02	9 000 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	07	500 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	08	2 000 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	10	150 611 763

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(f)	02	150 611 763

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

W ramach tego celu szczegółowego wspierana będzie:

- **kształcenie osób dorosłych** w zakresie kompetencji przekrojowych, jak i kwalifikacji o charakterze zawodowym w tym działania promujące udział osób w kształceniu przez całe życie oraz poradnictwie zawodowym. Wsparcie realizowane będzie przede wszystkim z wykorzystaniem podmiotowego systemu finansowania (PSF) (*planowana realizacja w trybie pozakonkursowym*)
- **budowanie potencjału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego**
- **realizacja lokalnych inicjatyw edukacyjnych dla dorosłych, m.in. poprzez tworzenie i rozwój Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji (LOWE) w gminach Małopolski**

Poza systemem PSF możliwe będzie kształcenia osób dorosłych w zakresie kompetencji podstawowych (wdrażanie Upskilling pathways).

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny lub / oraz niekonkurencyjny.

Główne grupy docelowe

- osoby dorosłe z własnej inicjatywy zainteresowane zmianą/nabyciem kompetencji lub kwalifikacji
- organizacje pozarządowe i organizacje partnerów społecznych
- mieszkańcy Małopolski

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozp. ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie

etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Kultura uczenia się przez całe życie przyczynia się do zmniejszenia nierówności w wynikach w zakresie umiejętności. Biorąc pod uwagę niższy wskaźnik zatrudnienia kobiet, szczególnie kobiet o niskim poziomie wykształcenia, powinno dążyć się do zwiększenia ich uczestnictwa w kształceniu w zakresie kompetencji przekrojowych, jak i kwalifikacji zawodowych. Realizowane działania będą dostępne dla wszystkich, dostosowane do indywidualnych potrzeb, co pozwoli osobom w pełni uczestniczyć w życiu społecznym i skutecznie radzić sobie ze zmianami na rynku pracy.

Stałe uczenie się osób starszych, oprócz zdobycia umiejętności zawodowych niezbędnych na zmieniającym się rynku pracy, może pomóc w opóźnieniu początków demencji i zapobiec związanemu z wiekiem osłabieniu zdolności poznawczych. Jest to również sposób odgrywania przez osoby starsze aktywnej roli w społeczeństwie. Poprzez zastosowanie zasady równości szans i niedyskryminacji instytucje zaangażowane i beneficjenci będą przestrzegali, aby usługi były oferowane szerokiemu kręgowi adresatów, były dostępne dla społeczeństwa bez dyskryminacji, a także by oferowane usługi związane z kształceniem osób dorosłych nie były dyskryminacyjne.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach Programu regionalnego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego +. Wsparcie tego rodzaju, w obszarach w których wykazano w ramach badania oceny ex-ante lukę finansową zostaną wdrożone w ramach programu krajowego FERS.

WSKAŹNIKI

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	4(g)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLGCO01	Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi	Os.	2 300	17 750

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
6	4(g)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLGCR01	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	Os.	2 436	2020	8 870	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(g)	151	30 000 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(g)	01	30 000 000

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(g)	33	30 000 000

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(g)	07	500 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(g)	08	2 000 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(g)	10	30 000 000

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Stabiej rozwinięte	4(g)	02	30 000 000

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

- Aktywizacja społeczna, zawodowa, edukacyjna, zdrowotna kulturalna i mieszkaniowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo mająca na celu poprawę ich sytuacji na rynku pracy oraz zwiększenia aktywności w wymiarze społecznym;
- Wsparcie bezpośrednio podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych zgodnie z Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej; w tym zwiększenie efektywności zatrudnieniowej podmiotów reintegracyjnych;
- Budowanie potencjału parterów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w tym m.in. działających na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Działania podejmowane w ramach aktywnego włączenia społecznego dotyczyć będą osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo w celu poprawy ich funkcjonowania w społeczeństwie, jak również zwiększenia ich szans na zatrudnienie. Równorzędną kwestią będzie praca z tą grupą osób, które ze względu na uwarunkowania środowiskowe jak i osobowościowe wykonują niskopłatną pracę, która z trudem pozwala na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb materialnych. W kontekście włączenia społecznego istotne jest, aby w ramach interwencji EFS położyć nacisk na uzyskanie efektów w postaci możliwości uzyskania lepszego zatrudnienia przez osoby z równoległymi deficytami z zakresu umiejętności społecznych tj. zwiększenia szans na wyższe wynagrodzenia za wykonywaną pracę, czy uzyskanie pracy dającej perspektywę rozwoju zawodowego.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie konkurencyjnej oraz niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów. Planowane jest wykorzystanie stawki jednostkowej na utworzenie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym w ramach projektów dotyczących wsparcia bezpośredniego podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych. Dopuszcza się realizację projektów grantowych.

Główne grupy docelowe

- osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz osoby bierne zawodowo;
- otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym rodziny);

- podmioty ekonomii społecznej, w tym m.in. przedsiębiorstwa społeczne oraz podmioty o charakterze reintegracyjnym;
- partnerzy społeczni i organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Realizowane działania będą miały bezpośredni wpływ na promowanie równości szans, wspieranie włączenia społecznego oraz przeciwdziałanie dyskryminacji. Celem podejmowanych działań będzie ich włączenie społeczne, poprzez poprawę ich funkcjonowania w społeczeństwie oraz zwiększenia ich szans na zatrudnienie. Biorąc pod uwagę, że niektóre grupy są szczególnie zagrożone ubóstwem, np. gospodarstwa domowe z osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osoby ze środowisk migranckich, osoby z niepełnosprawnościami wsparcie będzie ukierunkowane na indywidualne potrzeby tych osób. W podejmowanych działaniach uwzględniana będzie również perspektywa płci. Proces reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będzie sprzyjał przezwyciężeniu barier w pełniejszym udziale w życiu społecznym i zawodowym osób zagrożonych wykluczeniem. Poprzez zastosowanie zasady równości szans i niedyskryminacji instytucje zaangażowane i beneficjenci będą przestrzegali, aby usługi były oferowane szerokiemu kręgowi adresatów, były dostępne dla grupy docelowej bez dyskryminacji, a także by oferowane usługi wspierające aktywne włączenie społeczne nie były dyskryminacyjne.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich. W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie mechanizmu RLKS.

Przedsięwzięcia międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach Programu regionalnego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Wsparcie tego rodzaju, w obszarach w których wykazano w ramach badania oceny ex-ante lukę finansowaną zostaną wdrożone w ramach programu krajowego FERS.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	4(h)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECO02	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby	327	2 381
6	4(h)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECO04	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoby	375	2 698
6	4(h)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECO12	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	299	1 539
6	4(h)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLHCO01	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	podmioty	434	2 169

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
6	4(h)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECR03	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	5 000	2020	1 385	SL 2021	
6	4(h)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECR04	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	osoby	2 441	2020	914	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(h)	138	23 031 807
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(h)	153	28 809 691
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(h)	152	5 000 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(h)	01	56 841 498

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(h)	10	1 000 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(h)	12	9 000 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(h)	33	46 841 498

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(h)	07	1 000 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(h)	08	4 000 000

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(h)	02	56 841 498

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

- Aktywizacja społeczna, zawodowa i edukacyjna obywateli państw trzecich (w tym migrantów i uchodźców) oraz reemigrantów, mająca na celu poprawę ich sytuacji na rynku pracy oraz zwiększenia aktywności w wymiarze społecznym.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie jedynie niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów.

Główne grupy docelowe

- obywatele państw trzecich, ich rodziny i otoczenie;
- migranci i reemigranci zarobkowi oraz członkowie ich rodzin,
- osoby objęte ochroną międzynarodową, w tym uchodźcy.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Podejmowane działania będą sprzyjać włączeniu społecznym migrantów, uchodźców i reemigrantów w regionie. Włączenie społeczne wszystkich obywateli będzie polegało na zapewnieniu, by obszar aktywizacji społecznej, zawodowej i edukacyjnej był dostępny i równy dla wszystkich, w tym dla migrantów, obywateli Unii wywodzących się ze środowisk migracyjnych i uchodźców. W podejmowanych działaniach zostanie uwzględniony aspekt płci, a także pochodzenie rasowe lub etniczne, religia lub przekonania, orientacja seksualna i niepełnosprawność, które mogą stanowić szczególne wyzwania dla migrantów. Działania dążące do włączenia społecznego

obywateli państw trzecich będą miały na względzie również wyeliminowanie nieświadomych uprzedzeń i dyskryminacji w społeczeństwie i na rynku pracy. Podejmowane będą działania polegające na włączeniu migrantów, szczególnie migrujące kobiety i dziewczęta, które napotykają dodatkowe przeszkody w integracji w porównaniu z migrującymi mężczyznami i chłopcami na rynku pracy i dopasowanych do ich potrzeb programów integracyjnych w celu umożliwienia migrantom pełnego wykorzystania ich kompetencji i umiejętności.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach Programu regionalnego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów zwrotnych przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Wsparcie tego rodzaju, w obszarach w których wykazano w ramach badania oceny ex-ante lukę finansowaną zostaną wdrożone w ramach programu krajowego FERS.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	4(i)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECO14	Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie	osoby	175	1 166

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
6	4(i)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECR03	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	0	nd	315	SL 2021	brak dotychczasowych

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
											h doświadczeń w realizacji interwencji
6	4(i)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECR 04	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	osoby	0	nd	210	SL 2021	brak dotychczasowych doświadczeń w realizacji interwencji

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(i)	156	3 915 467
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(i)	157	3 915 466

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(i)	01	7 830 933

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(i)	33	7 830 933

Tabela 7: Wymiar 6 – tematy uzupełniające EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(i)	05	7 830 933

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(i)	02	7 830 933

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(j) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

- Aktywizacja społeczna, zawodowa i edukacyjna społeczności romskiej, mająca na celu poprawę jej sytuacji na rynku pracy, zwiększenia aktywności w wymiarze społecznym oraz poprawę integracji z otoczeniem.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie jedynie konkurencyjnej ścieżki wyboru projektów.

Główne grupy docelowe

- Członkowie społeczności romskiej oraz ich otoczenie zamieszkujący terytorium województwa małopolskiego

Działania mające na celu zapewnienie równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Przewidziane działania będą promować równość, włączenie społeczno-gospodarcze i znaczący udział Romów w życiu społecznym.

Będą obejmować kluczowe dla integracji społecznej Romów dziedziny interwencji, jakimi są edukacja oraz poprawa sytuacji na rynku pracy. Podejmowanie działania będą sprzyjać zmniejszeniu ubóstwa i wykluczenia oraz zlikwidowaniu przepaści społeczno-ekonomicznej między Romami a populacją ogólną w regionie. Zapewnione zostanie, aby działania prowadzone były z uwzględnieniem różnorodności i potrzeb określonych grup ludności romskiej, w tym grup kobiet, które są grupą narażoną na wieloaspektową dyskryminację z uwagi na pochodzenie etniczne, płeć, niski status społeczny i

ekonomiczny oraz patriarchalny model kultury romskiej. W ramach realizowanych projektów podejmowane będą działania zapobiegające dyskryminacji i segregacji Romów. Poprzez zastosowanie zasady równości szans i niedyskryminacji instytucje zaangażowane i beneficjenci będą przestrzegali, aby usługi były oferowane szerokiemu kręgowi społeczności romskiej, były dostępne bez dyskryminacji, a także by oferowane usługi wspierające integrację Romów nie były dyskryminacyjne.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach Programu regionalnego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Wsparcie tego rodzaju, w obszarach w których wykazano w ramach badania oceny ex-ante lukę finansowaną zostaną wdrożone w ramach programu krajowego FERS.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	4(j)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECO15	Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności zmarginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie	osoby	23	226

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
6	4(j)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECR 03	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	0	nd	50		brak dotychczasowych doświadczeń w realizacji interwencji
6	4(j)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECR 04	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	osoby	0	nd	29		brak dotychczasowych doświadczeń w realizacji interwencji

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(j)	154	500 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(j)	155	500 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(j)	01	1 000 000

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(j)	33	1 000 000

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(j)	05	1 000 000

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(j)	02	1 000 000

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowe

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

- Usługi w zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz/lub kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych i opuszczających pieczę zastępczą,
- Tworzenie nowych oraz rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- Usługi w zakresie zapewnienia opieki osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym ze względu na wiek oraz/lub usługi w zakresie wsparcia opiekunów nieformalnych,
- Upowszechnienie innowacyjnych usług społecznych wypracowanych w ramach projektów PO WER (*planowana realizacja w trybie niekonkurencyjnym przy wykorzystaniu systemu grantów*),
- Usługi opiekuńcze przy wykorzystaniu teleopieki wraz z elementami usług zdrowotnych przy pomocy telemedycyny (*planowana realizacja w trybie niekonkurencyjnym*),
- Usługi w zakresie rozwoju mieszkalnictwa chronionego, wspomaganego i innych rodzajów mieszkań z usługami,
- Usługi w zakresie interwencji kryzysowej,
- Szkolenie i doskonalenie kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej (*planowana realizacja w trybie niekonkurencyjnym*),
- Usługi w zakresie poradnictwa specjalistycznego (*w połączeniu z innymi typami projektów*),
- Usługi w zakresie psychiatrii środowiskowej skierowanej do osób dorosłych, w tym wykorzystanie modelu CZP,
- Usługi domowej opieki długoterminowej zgodne z zasadą deinstytucjonalizacji, w tym wykorzystanie modelu DDOM,
- Regionalne programy zdrowotne dotyczące profilaktyki chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu, kierowane do dzieci i młodzieży; w

szczegółności w zakresie wad wzroku, słuchu i mowy, wad postawy oraz w zakresie wczesnej interwencji,

- Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych poprzez tworzenie Centrów Usług Społecznych w gminach (*planowana realizacja w trybie niekonkurencyjnym przy wykorzystaniu systemu grantów*).

W związku z postępującym procesem zmiany struktury demograficznej Małopolski związanej ze zwiększonym udziałem osób w wieku poprodukcyjnym w populacji regionu istotną kwestią jest organizacja systemu dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług opieki rodzinnej, środowiskowej jak i opieki długoterminowej w formie opieki domowej. Równolegle rozwijane będą także usługi społeczne adresowane do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz ich opiekunów, rodzin przeżywających trudności, osób z niepełnosprawnościami oraz osób wymagających interwencji kryzysowej. Dodatkowo rozwijane będą usługi wsparcia systemu pieczy zastępczej w formule zdeinstytucjonalizowanej. Upowszechnione zostaną nowe rozwiązania wypracowane w zakresie usług opiekuńczych w projektach innowacyjnych oraz wykorzystane zostaną nowe rozwiązania technologiczne w postaci teleopieki w usługach opiekuńczych oraz telemedycyny w usługach zdrowotnych. W odpowiedzi na istotne problemy zdrowotne dzieci i młodzieży kontynuowane będą regionalne programy zdrowotne w zakresie profilaktyki wad wzroku, słuchu i mowy, wad postawy oraz w zakresie wczesnej interwencji. Istotnym elementem interwencji będzie podniesienie jakości oferowanych usług poprzez szkolenie kadr podmiotów świadczących usługi w społeczności lokalnej oraz upowszechnianie nowego modelu integracji, koordynacji i rozwoju usług społecznych w postaci Centrów Usług Społecznych.

Szczegóły interwencji w zakresie rozwoju usług społecznych i procesu deinstytucjonalizacji zostaną określone w Regionalnym Planie Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji opracowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie konkurencyjnej oraz niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów. Dopuszcza się realizację projektów grantowych.

Główne grupy docelowe

- osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym rodziny),
- dzieci i młodzież przebywające w pieczy zastępczej oraz ich rodziny biologiczne i zastępcze,
- osoby z niepełnosprawnościami i ich otoczenie,
- usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności) i ich otoczenie,

- opiekunowie nieformalni osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- osoby w kryzysie i ich otoczenie,
- osoby z problemami zdrowia psychicznego i ich otoczenie.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Realizowane działania będą miały bezpośredni wpływ na wspieranie włączenia społecznego, promowanie równości szans oraz przeciwdziałanie dyskryminacji. Usługi społeczne będą dedykowane w sposób szczególny tym osobom, które z racji swoich indywidualnych cech i szeroko rozumianych uwarunkowań, mogą być narażone na przejawy wykluczenia społecznego lub dyskryminacji.

Podejmowane działania w ramach przedmiotowego celu będą zgodnie z zasadami deinstytucjonalizacji, co będzie sprzyjać wzmocnieniu niezależności życia korzystających z usług osób. Wsparcie w ramach usług społecznych będzie skoncentrowane na potrzebach osoby zgodnie z jej indywidualnymi preferencjami i zakłada w pełni włączający charakter.

Podczas realizowania działań zapewnione zostanie równe traktowanie osób ze względu na płeć, rasę, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, orientację seksualną, pochodzenie etniczne lub narodowość w zakresie dostępu i warunków korzystania z usług społecznych i zdrowotnych. Poprzez zastosowanie zasady równości szans i niedyskryminacji instytucje zaangażowane i beneficjenci będą przestrzegali by oferowane usługi nie były dyskryminacyjne.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i

wiejskich. W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie mechanizmu RLKS.

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się wykorzystania narzędzi terytorialnych (ZIT) lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego. Ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na podstawie rozstrzygnięć i uzgodnień dotyczących zakresów wsparcia, jakim będą zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, które zdecydują się na skorzystanie z mechanizmu zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innego podejścia w zakresie ukierunkowania terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach Programu regionalnego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Wsparcie tego rodzaju, w obszarach w których wykazano w ramach badania oceny ex-ante lukę finansowaną zostaną wdrożone w ramach programu krajowego FERS.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	4(k)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLKCO02	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	osoby	1 140	45 619
6	4(k)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLDKCO02	Liczba wdrożonych programów polityki zdrowotnej	sztuki	0	4
6	4(k)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLKCO03	Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie	osoby	58	3 885

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi
6	4(k)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLKCR02	Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej	sztuki	581	2020	4533	SL 2021	
6	4(k)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLKCR03	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	podmioty	0	nd	107	SL 2021	
6	4(k)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLKCR04	Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie	osoby	65	2020	504	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(k)	158	74 788 271
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(k)	159	30 528 169
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(k)	161	8 000 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(k)	01	113 316 440

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(k)	03	32 000 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(k)	10	1 000 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(k)	12	9 000 000
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(k)	33	71 316 440

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(k)	10	113 316 440

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(k)	02	113 316 440

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

4(I) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Integracja społeczna osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej oraz z największymi deficytami w zakresie kompetencji społecznych. Wsparcie kierowane będzie do osób, już będących klientami pomocy społecznej, w tym szczególnie do osób w kryzysie bezdomności oraz dzieci zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej sytuacją rodzinną lub zdrowotną. Projekty realizowane będą bez wymogu efektywności zatrudnieniowej przez Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie jedynie niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów.

Główne grupy docelowe

- klienci ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie,
- osoby w kryzysie bezdomności,
- dzieci zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Działania zaplanowane w ramach przedmiotowego celu bezpośrednio wpływają na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej oraz z największymi deficytami w zakresie kompetencji społecznych.

Realizowane działania sprzyjać będą zapewnieniu niezbędnych usług sprzyjających dobrostanowi i rozwojowi osobistemu ubogich dzieci w celu przerwania cyklu ubóstwa i zmniejszenia nierówności.

Podczas działań ukierunkowanych na zmniejszenie ubóstwa i wykluczenia społecznego zapewnione zostanie równe traktowanie wszystkich osób ze względu na płeć, rasę, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, orientację seksualną, pochodzenie etniczne lub narodowość.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do całego obszaru województwa małopolskiego, a inwestycje lub wsparcie adresowane będą zarówno do obszarów miejskich jak i wiejskich.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach Programu regionalnego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów zwrotnych przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Wsparcie tego rodzaju, w obszarach w których wykazano w ramach badania oceny ex-ante lukę finansowaną zostaną wdrożone w ramach programu krajowego FERS.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	4(l)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECO01	Całkowita liczba osób objętych wsparciem EFS+	osoby	694	3 471
6	4(l)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECO12	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	229	1 146

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
6	4(l)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PLH LCR 01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	3 216	2020	1 180	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(l)	163	18 252 539

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(l)	01	18 252 539

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(l)	33	18 252 539

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(l)	06	9 126 269

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
6	EFS+	Słabiej rozwinięte	4(l)	02	18 252 539

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Priorytet 7. Małopolska bliżej mieszkańców

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁸
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁸
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Cel szczegółowy

Cel polityki 5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych

5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

W ramach CP 5i wspierana będzie interwencja, na poziomie lokalnym i ponadlokalnym (tj. na poziomie gmin i powiatów), która ma na celu zwiększenie wpływu wspólnot lokalnych głównie na rozwój **obszarów miejskich**.

Inwestycje realizowane w CP5 muszą być **wdrażane poprzez instrumenty terytorialne** (art. 28 rozp. ogólnego). **Interwencja wspierana w ramach CP 5i, będzie realizowana z wykorzystaniem IIT (tzw. Innych Instrumentów Terytorialnych)**. Szczegóły dotyczące IIT są przedstawione w materiale dodatkowym do programu *Instrumenty terytorialne*.

Wsparcie ukierunkowane będzie m.in. na realizację działań przyczyniających się do rozwoju lokalnych podmiotów prowadzących działalność kulturalną. Interwencja przyczyni się do podniesienia jakości **infrastruktury kultury** oraz zwiększania dostępu do oferty kulturalnej i podniesienia jej atrakcyjności poprzez tworzenie optymalnych warunków dla prowadzenia działalności kulturalnej.

Planuje się realizację działań przyczyniających się do **ochrony i rozwoju lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego**. Rezultatem będzie poprawa stanu zachowania dziedzictwa, stanowiącego ważny potencjał rozwoju społeczności lokalnych.

Planuje się działania przyczyniające się do rozwoju **oferty turystycznej i rekreacyjnej**, bazującej na lokalnych potencjałach turystycznych oraz walorach kulturowych i przyrodniczych. Rezultatem będzie podniesienie atrakcyjności gmin i powiatów, co wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców, gdyż turystyka to sektor, który tworzy rynek pracy i umożliwi wzrost dochodów mieszkańców i zatrudnienie. Inwestycje w

⁸ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

publiczną, ogólnodostępną infrastrukturę staną się fundamentem dla rozwoju MŚP prowadzących działalność w branży turystycznej. Działalność tych firm może zostać wsparta w ramach CP1, w formie instrumentów finansowych.

Wsparcie ukierunkowane będzie na realizację działań przyczyniających się do **rozwoju turystyki uzdrowskiej i prozdrowotnej** obejmującej pobyty związane z wykorzystaniem bogactw naturalnych w celach zdrowotnych, profilaktycznych, rekreacyjnych, stanowiącej uzupełnienie oferty turystycznej regionu. Wsparcie w ramach CP5 i zostanie skierowane również do przedsiębiorstw uzdrowskich.

Zaplanowano **wsparcie odnowy zdegradowanych obszarów miejskich objętych rewitalizacją**. Interwencja będzie prowadzona na podstawie GPR pozytywne zaopiniowanych przez IZ. Realizowane będą operacje infrastrukturalne uzupełnione działaniami społecznymi mającymi na celu przede wszystkim przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, z którymi tworzyć będą kompleksową interwencję odpowiadającą na potrzeby lokalnej społeczności i uwzględniającą założenia Nowego Europejskiego Bauhausu (NEB). Te zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostaną uzgodnione z IZ przed formalnym wydaniem opinii.

Uprawnione do wsparcia są miasta małe i średnie, będące jednocześnie miastami powiatowymi (tj. Bochnia, Brzesko, Dąbrowa Tarnowska, Oświęcim, Limanowa, Miechów, Myślenice, Olkusz, Proszowice, Sucha Beskidzka, Wadowice, Wieliczka, Tarnów, Nowy Sącz, Gorlice, Nowy Targ, Zakopane i Chrzanów).

Podejmowane działania będą przyczyniać się do zrównoważonego i odpornego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego, w tym do realizacji wyzwań środowiskowych i klimatycznych i przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu. Przedsięwzięcia infrastrukturalne będą wspierały realizację celów w zakresie włączenia społecznego i redukcji ubóstwa oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Wspierane będą w szczególności:

- **Rozwój infrastruktury kultury**

- budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury, m.in. domów kultury, bibliotek (mediatek), muzeów, teatrów, w tym wyposażenie w nowe technologie wzmacniające ofertę kulturalną oraz zapewnienie warunków technicznych i programowych w zakresie dostępności m.in. dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów i rodzin z małymi dziećmi. W zakresie rozwoju infrastruktury kultury, możliwe będzie wsparcie obiektów, o charakterze zabytkowym;
- dokumentowanie, zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa niematerialnego

- **Ochrona i opieka nad zabytkami**

- ⊖ wspieranie prac konserwatorskich, restauratorskich i zabezpieczających oraz robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych (wpisanych do rejestru zabytków) wraz z ich otoczeniem, umożliwiającym zachowanie dotychczasowych funkcji zabytków, a także służących nadaniu im nowych funkcji. Objęte wsparciem zabytki, będą mogły pełnić funkcje w szczególności kulturalne, edukacyjne służące lokalnej społeczności oraz turystom.

- **Rozwój oferty turystycznej i rekreacyjnej**

- budowa, odnowa i rozwój szlaków turystycznych i rekreacyjnych oraz tworzenie produktów turystycznych, które przyczynią się do dywersyfikacji i ukierunkowania strumienia ruchu turystycznego w regionie (w szczególności turystyczne szlaki tematyczne i produkty turystyczne odwołujące się do walorów przyrodniczych, krajobrazowych, historycznych czy kulturowych np. szlaki miejskie, górskie, trasy rowerowe, biegowe, wodne, narciarskie [biegowe i zjazdowe] wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą);
- budowa, rozbudowa i przebudowa wielofunkcyjnych obiektów turystycznych i rekreacyjnych oraz stref aktywności
- budowa, przebudowa i rozwój infrastruktury turystycznej przy zbiornikach wodnych i ciekach naturalnych;
- budowa, przebudowa i rozwój schronisk.

- **Miejscowości uzdrowiskowe**

- rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i uzdrowiskowej w miejscowościach uzdrowiskowych (**posiadających status uzdrowiska lub status obszaru ochrony uzdrowiskowej**). Możliwe będzie m.in. wyposażanie w infrastrukturę uzdrowiskową oraz tworzenie urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego, takich jak pijalnie wód mineralnych, łożnice solne, parki zdrojowe. Kompleksowy rozwój miejscowości uzdrowiskowych powinien być uzupełniany działaniami wzbogacającymi ofertę kulturalną i turystyczną tych obszarów,

Na etapie kryteriów oceny projektów, zapewnione zostaną preferencje dla wykorzystania infrastruktury istniejącej.

Zaplanowano wsparcie w zakresie dostosowania w szczególności obiektów infrastruktury kultury, obiektów turystycznych oraz szlaków **do potrzeb osób z niepełnosprawnościami** (m.in. likwidacja barier architektonicznych).

Przewiduje się przygotowanie i uzbrojenie terenów na których zlokalizowane będą ogólnodostępne obiekty i infrastruktura turystyczna/ rekreacyjna/ uzdrowiskowa (jako część szerszego przedsięwzięcia dot. rozwoju oferty turystycznej/ rekreacyjnej/ uzdrowiskowej).

- **Tereny inwestycyjne**

- tworzenie lub rozbudowa stref aktywności gospodarczej o przeznaczeniu przemysłowym / usługowym/ handlowym, w tym wyposażenie w niezbędną infrastrukturę techniczną, budynki, stworzenie wewnętrznego układu komunikacyjnego oraz dróg dojazdowych do strefy.
- przygotowanie terenów inwestycyjnych oraz budowa nowoczesnych obiektów umożliwiających handel artykułami rolno-spożywczymi,

- elementem projektu z zakresu wsparcia SAG może być budowanie kompetencji niezbędnych do zarządzania terenami inwestycyjnymi, również w zakresie pozyskiwania nowych inwestorów,
- przygotowane / rozbudowane SAG mogą przyjmować przedsiębiorstwa na różnym etapie rozwoju, w tym duże przedsiębiorstwa.

- **Działania rewitalizacyjne**

- Wsparcie inwestycyjne istniejących zdegradowanych obiektów budowlanych, którym zostaną przywrócone lub nadane nowe funkcje np. społeczne, kulturalne, edukacyjne, rekreacyjne. Wsparcie może dotyczyć zagospodarowania terenu funkcjonalnie związanego z obiektem,
- przebudowa, uporządkowanie przestrzeni publicznych, zdegradowanych terenów, w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji, w tym działania wpływające na bezpieczeństwo publiczne mające bezpośredni wpływ na podniesienie poczucia bezpieczeństwa u użytkowników tych przestrzeni, rozwój zielonej i zielono- niebieskiej infrastruktury,
- wsparcie wielorodzinnych budynków mieszkalnych i poprawa warunków technicznych w częściach wspólnych. Istotne jest zadbanie o poprawę efektywności energetycznej i redukcję emisji gazów cieplarnianych, w ramach prowadzonej renowacji,
- prowadzenie działania animujące, aktywizujące lokalną społeczność, wpływające na zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy najbliższej okolicy, w tym prowadzenie procesu rewitalizacji, (mniejszościowy element projektu),
- działania dotyczące podstawowej infrastruktury komunalnej oraz dróg lokalnych zapewniające dostęp do obiektów i rewitalizowanych obszarów jako mniejszościowy element projektu.

W projektach rewitalizacji należy szczególnie zadbać o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni. Mając na uwadze potrzebę adaptacji obszarów miejskich do zmiany klimatu, należy dążyć do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikanie tworzenia powierzchni uszczelnionych.

Przedsięwzięcia infrastrukturalne będą uzupełnione działaniami z pozostałych CP, ze szczególnym uwzględnieniem działań finansowanych ze środków EFS+. Priorytetowo będą traktowane projekty realizujące założenia NEB.

Wsparcie w CP5i udzielane będzie w sposób konkurencyjny oraz niekonkurencyjny.

Główne grupy docelowe

Głównymi odbiorcami wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego, przedsiębiorcy, turyści oraz jednostki samorządu terytorialnego.

Główną grupą docelową w ramach rewitalizacji są mieszkańcy zdegradowanych obszarów miejskich objętych rewitalizacją oraz użytkownicy tych obszarów.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Przestrzegane będą właściwe przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Wsparcie w CP5i będzie sprzyjać włączeniu społecznemu i redukcji ubóstwa oraz będzie prowadzić do zwiększenia szans na zatrudnienie i jakości życia mieszkańców. Rozwój infrastruktury kultury będzie uwzględniać wymagania w zakresie dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej, co zwiększy dostępność oferty kulturalnej, m.in. dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów, rodzin z małymi dziećmi. Dostosowanie obiektów turystycznych oraz szlaków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami umożliwi korzystanie z nich wielu osobom. Przy zaangażowaniu i uwzględnieniu potrzeb społeczności lokalnej i założeń NEB, będą tworzone przyjazne miejsca, zachęcające całą społeczność do korzystania z nich - dostępne, bezpieczne oraz wpływające na socjalizację i integrację ludzi ze wszystkich środowisk, w różnym wieku, płci, rasy lub pochodzenia etnicznego, religii lub światopoglądu, niepełnosprawności lub orientacji seksualnej. Działania informacyjne oraz działania wspierające będą uwzględniały przekaz pozytywny, włączający, zwiększający tolerancję, otwartość oraz poszanowanie i akceptację różnorodności między ludźmi.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Wsparciem zostaną objęte w szczególności obszary miejskie województwa małopolskiego. W ramach celu szczegółowego wsparcie będzie wdrażane z wykorzystaniem innych instrumentów terytorialnych (IIT).

Działania wspierane w ramach celu szczegółowego będą skierowane m.in. do szczególnych fragmentów miast czyli obszarów wymagających rewitalizacji, dla których właściwa jest opracuje GPR. Wspierane działania będą się koncentrowały na obszarach zdegradowanych czyli takich, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z co najmniej jednym z negatywnych typów zjawisk spośród gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego 5 (i) nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty w ramach celu szczegółowego będą niedochodowe a pożądane z punktu widzenia lokalnej społeczności lub też realizowane głównie przez instytucje publiczne i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności. Większość projektów będzie miała dominujący wymiar społeczny, obejmujący budynki użyteczności publicznej, przestrzeń publiczną, instytucje kultury, publiczną infrastrukturę turystyczną, czy projekty uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego. W rewitalizacji wsparcie zostanie skoncentrowane w małych i średnich miastach, z których jedna trzecia to miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze, miasta w kryzysie rozwoju a zakres planowanej interwencji w znacznym zakresie będzie realizowany przez podmioty publiczne dla ogółu mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
7	5 (i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 77	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	obiekty kulturalne i turystyczne	0	53
7	5 (i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	PLRO 135	Długość wspartych szlaków turystycznych	km	0	216
7	5 (i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 76	Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	szt.	0	18
7	5 (i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	PLRO 146	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	73

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
7	5 (i)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 77	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	odwiedzający/rok	0	nd	546 800	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	165	25 831 377
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	166	16 000 000
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	083	6 337 248
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	079	44 084 309
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	168	37 471 665
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	172	6 612 647
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	020	35 000 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	01	171 337 246

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	17	88 168 621
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	18	74 851 726
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	20	8 316 899

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	02	88 168 621
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(i)	03	83 168 625

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów

Cel szczegółowy

Cel polityki 5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych

5(ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

W ramach celu szczegółowego 5 (ii) wspierana będzie interwencja, która ma na celu zwiększanie wpływu wspólnot lokalnych w szczególności na rozwój **obszarów wiejskich**.

Istotnym elementem działań rozwojowych na obszarach wiejskich mogą być inwestycje wspierające działania na rzecz obszarów o wysokich walorach przyrodniczych czy kulturowych, tworząc atrakcyjną ofertę turystyczną opartą o lokalne potencjały. Wsparcie w programie zaplanowano biorąc pod uwagę endogeniczne zasoby Małopolski, tj. cenne zasoby dziedzictwa kulturowego oraz niezwykle potencjał przyrodniczy i krajobrazowy. Przewiduje się wsparcie na obszarze całego województwa małopolskiego w obszarze **kultury, dziedzictwa kulturowego i turystyki**, na obszarach charakteryzujących się takimi zasobami.

Wszystkie inwestycje realizowane w CP 5 muszą być **wdrażane poprzez instrumenty terytorialne** (wskazane w art. 28 rozporządzenia ogólnego). **Interwencja wspierana w ramach celu szczegółowego CP 5 (ii) będzie realizowana z wykorzystaniem RLKS (Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność)**. Szczegóły dotyczące zasad funkcjonowania RLKS zostały przedstawione w materiale dodatkowym do programu: *Instrumenty terytorialne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027*.

Wsparcie oddolnych inicjatyw z możliwością wykorzystania narzędzi terytorialnych przyniesie nowe perspektywy dla rozwoju obszarów wiejskich. Zwiększona zostanie współpraca między władzami lokalnymi i partnerami społeczno-gospodarczymi w ramach terytoriów funkcjonalnych, a interwencja przyczyni się do niwelowania różnic rozwojowych na poziomie wewnątrzregionalnym.

Wsparcie ukierunkowane będzie w szczególności na realizację działań przyczyniających się do rozwoju lokalnych podmiotów prowadzących działalność kulturalną. Interwencja przyczyni się do podniesienia jakości **infrastruktury kultury** oraz zwiększania dostępu do oferty kulturalnej i podniesienia jej atrakcyjności poprzez tworzenie optymalnych warunków dla prowadzenia działalności kulturalnej. Rezultatem interwencji będzie wzrost jakości oferty kulturalnej i poprawa jej dostępności, wzrost uczestnictwa w kulturze, zwiększenie stopnia wykorzystania zasobów sektora kultury oraz efektywności działania podmiotów prowadzących działalność kulturalną.

Dodatkowo planuje się realizację działań przyczyniających się do **ochrony i rozwoju lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego**. Rezultatem interwencji będzie poprawa stanu zachowania dziedzictwa oraz zwiększenie jego udziału w gospodarczym rozwoju Małopolski, m.in. poprzez wzrost ruchu turystycznego, co w konsekwencji pośrednio przełoży się na tworzenie nowych miejsc pracy.

Ponadto planuje się działania przyczyniające się do rozwoju **oferty turystycznej i rekreacyjnej** bazującej na lokalnych potencjałach turystycznych oraz walorach kulturowych i przyrodniczych. Rezultatem interwencji będzie podniesienie atrakcyjności miejscowości, co z kolei wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców, gdyż turystyka to sektor, który tworzy rynek pracy i umożliwia nie tylko wzrost dochodów mieszkańców, ale także zwiększa produktywność i zatrudnienie w całym województwie.

Inwestycje w publiczną, ogólnodostępną infrastrukturę staną się fundamentem dla rozwoju MŚP prowadzących działalność w branży turystycznej. Działalność tych firm może zostać wsparta w ramach CP1, w formie instrumentów finansowych.

Inicjatywy na rzecz zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu, stanowiących fundament tożsamości lokalnej, korzystnie wpłyną na rozwój społeczny oraz kulturalny mieszkańców.

Wspierane będą w szczególności następujące rodzaje działań:

- **Rozwój infrastruktury kultury:**
 - budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury, m.in. domów kultury, bibliotek (mediatek), muzeów, teatrów, w tym wyposażenie w nowe technologie wzmacniające ofertę kulturalną oraz zapewnienie warunków technicznych i programowych w zakresie dostępności, m.in. dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów i rodzin z małymi dziećmi. W zakresie rozwoju infrastruktury kultury, możliwe będzie również wsparcie obiektów, które mają charakter zabytkowy, m.in. poprzez realizację prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych oraz prac zabezpieczających przy zabytkach wraz z ich otoczeniem, umożliwiających zachowanie dotychczasowych funkcji tych zabytków, a także służących nadaniu im nowych funkcji, z przeznaczeniem w szczególności na cele kulturalne czy edukacyjne;
 - dokumentowanie, zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa niematerialnego, m.in. poprzez badania terenowe, sporządzanie wywiadów i dokumentacji etnograficznej, upowszechnianie kultury ludowej.
- **Ochrona i opieka nad zabytkami:**
 - wspieranie prac konserwatorskich, restauratorskich i zabezpieczających oraz robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych (wpisanych do rejestru zabytków) wraz z ich otoczeniem, umożliwiających zachowanie dotychczasowych funkcji zabytków, a także służących nadaniu im nowych funkcji. Objęte wsparciem zabytki będą mogły pełnić funkcje użytkowe, w szczególności kulturalne, edukacyjne, służące lokalnej społeczności oraz turystom. Nie wyklucza się również wsparcia w zakresie ochrony zabytków archeologicznych czy rozwoju i udostępniania szlaków kulturowych.
- **Rozwój oferty turystycznej i rekreacyjnej:**

- o budowa, odnowa i rozwój szlaków turystycznych i rekreacyjnych, oraz tworzenie produktów turystycznych, które przyczynią się do dywersyfikacji i ukierunkowania strumienia ruchu turystycznego w regionie (w szczególności turystyczne szlaki tematyczne i produkty turystyczne odwołujące się do walorów przyrodniczych, krajobrazowych, historycznych czy kulturowych, np. szlaki miejskie, górskie, trasy rowerowe, biegowe, wodne, narciarskie [biegowe i zjazdowe] wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą);
- o budowa, rozbudowa i przebudowa wielofunkcyjnych obiektów turystycznych i rekreacyjnych oraz stref aktywności takich jak, np. tężnie, punkty widokowe, kąpieliska, baseny korzystające ze źródeł geotermalnych, wód leczniczych i mineralnych, siłownie na wolnym powietrzu, skateparki, tory pumptrackowe;
- o budowa, przebudowa i rozwój infrastruktury turystycznej przy zbiornikach wodnych i ciekach naturalnych;
- o budowa, przebudowa i rozwój schronisk.

Na etapie kryteriów oceny projektów, zapewnione zostaną preferencje dla wykorzystania infrastruktury istniejącej.

Ponadto zaplanowano wsparcie w zakresie dostosowania w szczególności obiektów infrastruktury kultury, obiektów turystycznych oraz szlaków **do potrzeb osób z niepełnosprawnościami** (m.in. likwidacja barier architektonicznych).

Wsparcie w ramach celu szczegółowego udzielane będzie w sposób konkurencyjny oraz niekonkurencyjny.

Główne grupy docelowe

Głównymi odbiorcami wsparcia będą mieszkańcy województwa małopolskiego, turyści oraz jednostki samorządu terytorialnego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Wsparcie rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki będzie sprzyjać włączeniu społecznemu i redukcji ubóstwa oraz będzie prowadzić do zwiększenia szans na zatrudnienie i jakość życia mieszkańców. Rozwój infrastruktury kultury będzie odbywać się z uwzględnieniem wymagań w zakresie dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej dzięki czemu zapewniona zostanie dostępność oferty kulturalnej dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów, rodzin z małymi dziećmi. Ponadto, dzięki zaplanowanemu wsparciu w zakresie dostosowania obiektów turystycznych oraz szlaków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami zapewniona zostanie dostępność w sposób możliwie równy z innymi osobami. Poprzez zastosowanie zasady równości szans i niedyskryminacji instytucje zaangażowane i beneficjenci będą przestrzegali, aby powstała infrastruktura projektu miała ogólnodostępny charakter, była oferowana szerokiemu kręgowi adresatów, była dostępna dla społeczeństwa bez dyskryminacji, a także by oferowane usługi np. kulturalne nie były dyskryminacyjne.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Wsparciem zostaną objęte w szczególności obszary wiejskie województwa małopolskiego. W ramach celu szczegółowego wsparcie będzie wdrażane z wykorzystaniem **RLKS (Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność)**.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego 5 (ii) nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty w ramach celu szczegółowego będą niedochodowe a pożądane z punktu widzenia lokalnej społeczności lub też realizowane przez instytucje publiczne i co do zasady nie będą generować dochodów/oszczędności. Większość projektów będzie miała dominujący wymiar społeczny, obejmujący budynki użyteczności publicznej, instytucje kultury, publiczną infrastrukturę turystyczną, czy projekty uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego.

Wskaźniki

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
7	5(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 77	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	obiekty kulturalne i turystyczne	0	52
7	5(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	PLRO 135	Długość wspartych szlaków turystycznych	km	0	204

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
7	5(ii)	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 77	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	odwiedzający/rok	0	nd	484 200	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(ii)	165	14 000 000
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(ii)	166	20 000 000
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(ii)	083	6 000 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(ii)	01	40 000 000

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(ii)	10	4 000 000
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(ii)	12	36 000 000

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(ii)	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
7	EFRR	Słabiej rozwinięte	5(ii)	03	40 000 000

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Priorytet 8. Sprawiedliwa transformacja Małopolski Zachodniej

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁹
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁹
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Cel szczegółowy

Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Wsparcie planowane **ze środków FST** realizowane będzie w następujących obszarach:

- a) **rynek pracy wspierający transformację** - w ramach tego obszaru wsparcie zostanie ukierunkowane w szczególności na przedsięwzięcia z zakresu:
 - doradztwa zawodowego, rekwalifikacji, wsparcia w poszukiwaniu pracy i przepływie pracowników między pracodawcami, staże dla osób odchodzących z pracy w sektorze górniczym, okołogórniczym i firmach emisyjnych (GOE)
 - szkoleń i kursów kwalifikacyjnych oraz wsparcia doradczego, w tym w zakresie łączenia życia zawodowego z prywatnym, dla osób nieaktywnych zawodowo zamieszkujących we wspólnym gospodarstwie domowym z osobami odchodzącymi z pracy w firmach GOE
 - systemowego wsparcia dla osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej (szkolenia, dotacje)
- b) **edukacja wspierająca transformację** - w ramach tego obszaru wsparcie zostanie ukierunkowane w szczególności na przedsięwzięcia z zakresu:
 - organizacji dodatkowych zajęć szkolnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży oraz kształtowania świadomości mieszkańców w celu przygotowania do udziału w transformacji energetycznej i inicjatywach dot. neutralności klimatycznej, zrównoważonej konsumpcji i gospodarki o obiegu zamkniętym

⁹ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

- podnoszenia kompetencji administracji lokalnej w celu przygotowania do udziału w transformacji energetycznej i inicjatywach dot. neutralności klimatycznej, zrównoważonej konsumpcji i gospodarki o obiegu zamkniętym
 - infrastruktury nowoczesnego szkolnictwa zawodowego i ustawicznego
- c) **poprawa jakości życia mieszkańców jako element przeciwdziałania depopulacji** - w ramach tego obszaru wsparcie zostanie ukierunkowane w szczególności na przedsięwzięcia z zakresu:
- animowania aktywności mieszkańców, wspólnot lokalnych na rzecz rozwoju lokalnego i transformacji klimatycznej
 - działań na rzecz zachowania więzi społecznych i lokalnej tożsamości kulturowej
 - infrastruktury i usług opiekuńczych na rzecz osób zależnych, w formie środowiskowej i stacjonarnej
 - funduszu kompleksowych rewitalizacji byłych osiedli górniczych i przykładowych, w tym zagospodarowania przestrzeni publicznych. Realizowane będą działania na obszarach zdegradowanych objętych gminnymi programami rewitalizacji, koncentrujące się na problemach wskazanych w programie rewitalizacji, uzupełnione działaniami społecznymi, mającymi na celu przede wszystkim przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, z którymi tworzyć będą kompleksową interwencję odpowiadającą na potrzeby lokalnej społeczności. Te zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostaną uzgodnione z Instytucją Zarządzającą.
- d) **rozwój lokalnych przedsiębiorstw** - w ramach tego obszaru wsparcie zostanie ukierunkowane w szczególności na przedsięwzięcia z zakresu:
- wsparcia tworzenia i rozwoju firm prowadzącego do tworzenia miejsc pracy – m.in. inkubatory, co-worki, strefy aktywności gospodarczej, parki technologiczne, wsparcie start-upów, programy akcelerycyjne dla mikro- i małych firm - w gminach z zatrudnieniem w przedsiębiorstwach GOE
 - wsparcia działań na rzecz pozyskiwania inwestycji tworzących miejsca pracy w gminach górniczych
 - rozwoju istniejących powiązań klastrowych opartych o lokalne potencjały i specjalizacje (rozwijanie potencjału endogenicznego)
- e) **upowszechnienie gospodarki o obiegu zamkniętym** - w ramach tego obszaru wsparcie zostanie ukierunkowane w szczególności na przedsięwzięcia z zakresu:
- wsparcia doradczego oraz inwestycyjnego dla ograniczenia zużycia zasobów (w tym energii i wody) w procesach produkcyjnych i komunalnych
 - wsparcia dla wykorzystania gospodarczego odpadów, ścieków i osadów ściekowych oraz biomasy odpadowej

- recyklingu odpadów, w tym dotyczących organizacji lokalnego rynku ponownego ich wykorzystania na zasadzie „mój odpad twoim materiałem produkcyjnym” oraz systemów przetwarzania odpadów zielonych
- f) **efektywność energetyczna, przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu i wzrost wykorzystania lokalnego potencjału OZE** - w ramach tego obszaru wsparcie zostanie ukierunkowane w szczególności na przedsięwzięcia z zakresu:
- wdrożenia rozwiązań w zakresie infrastruktury do produkcji energii z OZE, wytwarzania i magazynowania energii z OZE oraz rozwoju obszarów zrównoważonych energetycznie (klastrów energii, spółdzielni energetycznych i wirtualnych elektrowni) i społeczności energetycznych
 - zwiększenia wykorzystania OZE w ciepłownictwie systemowym oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych opartych na źródłach kogeneracyjnych, OZE oraz rozwoju i modernizacji lokalnych systemów ciepłowniczych
- g) **budowa zintegrowanego, nowoczesnego i zeroemisyjnego systemu transportowego** - w ramach tego obszaru wsparcie zostanie ukierunkowane w szczególności na przedsięwzięcia z zakresu:
- inwestycji w infrastrukturę zrównoważonej mobilności miejskiej z priorytetem dla ruchu pieszego i rowerowego
 - budowy zintegrowanego, nowoczesnego i zeroemisyjnego systemu transportu publicznego wraz z niezbędną infrastrukturą (w tym rozwój technologii wodorowych)
- h) **rewitalizacja lub odnowa terenów zdegradowanych oraz adaptacja obszarów zurbanizowanych do zmian klimatu** - w ramach tego obszaru wsparcie zostanie ukierunkowane w szczególności na przedsięwzięcia z zakresu:
- nadania terenom i obiektom przemysłowym i pogórnym nowych funkcji społecznych, gospodarczych i przyrodniczych z zachowaniem wysokich standardów środowiskowych - przedsięwzięcia uwzględnione w gminnych programach rewitalizacji
 - tworzenia niebiesko-zielonej infrastruktury w przestrzeni zurbanizowanej oraz na obszarach przemysłowych.

W ramach celu szczegółowego przewiduje się wykorzystanie konkurencyjnej oraz niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów.

Główne grupy docelowe

Głównymi odbiorcami wsparcia będą mieszkańcy obszaru Małopolski Zachodniej oraz podmioty i jednostki z tego obszaru.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

W ramach celu przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 3 Traktatu o UE oraz w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, NEB oraz art. 9 Rozporządzenia ogólnego. Ponadto przestrzegane będą przepisy krajowe oraz stosowne wytyczne ministra. Na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane kryteria, weryfikujące czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak również czy projektowe działania będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Wszystkie projekty będą uwzględniać zasadę niedyskryminacji na każdym etapie: projektowania, wdrażania i w okresie trwałości. Na poziomie projektu sposób realizacji zasad będzie sprawdzany na etapie kontraktacji, w procesie monitorowania, kontroli, i ewaluacji. Produkty projektu/operacji, usługi, infrastruktura, transport, edukacja, informacja i zatrudnienie dostępne będą na równych zasadach dla wszystkich osób, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

Podjęmowane szerokie działania w priorytecie będą miały bezpośredni wpływ na ograniczenie ryzyka wyłączenia społecznego ludności w zakresie dostępu do rynku pracy, wysokiej jakości życia, dóbr i usług, które mogą być skutkiem podjętej transformacji.

Działania wspierające transformację w kierunku GOZ i gospodarki zasobooszczędnej będą zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, włączenia społecznego i równości szans. Istotnym elementem skutecznego wdrażania GOZ będzie włączenie skoordynowanego podejścia do podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie transformacji energetycznej i inicjatywach dot. neutralności klimatycznej, zrównoważonej konsumpcji i GOZ.

Dostęp do środków dla przedsiębiorstw z obszaru tracącego funkcje, a jednocześnie zapewnienie na tym obszarze odpowiedniej infrastruktury oraz miejscowego zasobu kwalifikacji i know-how umożliwiających lokowanie oraz działalność przedsiębiorstw, przyczyni się do zwiększenia produktywności na tych terenach, a przez to do tworzenia warunków sprzyjających zatrudnieniu i włączeniu społecznemu osób zamieszkujących te obszary.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Cel szczegółowy adresowany jest do obszaru województwa małopolskiego, na którym skutki transformacji w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050, będą szczególnie odczuwalne. W tym przypadku mowa o **podregionie oświęcimskim** obejmującym powiaty: chrzanowski, olkuski, oświęcimski i wadowicki, zwyczajowo nazwanym **Małopolską Zachodnią**, który jest silnie uzależniony od starych gałęzi przemysłu.

Delimitacja obszaru transformacji została przeprowadzona na podstawie analizy danych o powiązaniach funkcjonalnych z terenami górniczymi. Wydobycie węgla kamiennego prowadzone jest w powiatach chrzanowskim i oświęcimskim. Powiaty olkuski i wadowicki wykazują powiązania funkcjonalne z tymi obszarami: dane o przepływach ludności związanych z zatrudnieniem wskazują na istotny poziom dojazdów do kopalni (największych pracodawców gmin górniczych) ze wszystkich powiatów MZ¹⁰. Górnictwo cynku i ołowiu oraz hutnictwo w powiecie olkuskim (z dniem 31.12.2020 r. zaprzestano wydobycia w jedynej w Polsce kopalni tych rud, tj. kopalni Olkusz - Pomorzany), a także przemysł w powiecie wadowickim wykazują powiązania z węglowym łańcuchem wartości. Wszystkie powiaty cechuje wysoki poziom powiązań z transformującym się województwem śląskim, odzwierciedlony w strukturze codziennych dojazdów do pracy (ponad 18 tys. osób z MZ, w tym ponad 10 tys. osób z powiatu oświęcimskiego) oraz informacjach o siedzibie pracodawcy na podstawie danych podatkowych (pracodawcy z woj. śląskiego to 10-38% podatników poszczególnych powiatów MZ¹¹). MZ jako obszar interwencji w związku z transformacją wskazana została w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego planuje się wykorzystanie instrumentów finansowych w zakresie rewitalizacji byłych osiedli górniczych i przyzakładowych. W pozostałym zakresie planuje się wykorzystanie wsparcia dotacyjnego, mając na uwadze, że planowane do realizacji projekty w ramach celu szczegółowego będą szczególnie pożądane z punktu widzenia lokalnej społeczności, a ich realizacja jest uzasadniona ze względu na szeroko rozumiane korzyści społeczne, i nienastawione na uzyskiwanie dochodów.

Wskaźniki

¹⁰ Analiza macierzy dostępności w ramach badania pn. „Przepływy ludności związane z zatrudnieniem w 2016 r.”.

¹¹ Opracowanie Małopolskiego Obserwatorium Rozwoju Regionalnego, rok 2020. Odsetek obejmuje osoby pracujące na rzecz śląskich podmiotów, wykonujące pracę na obszarze WM.

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
8	Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie	FST	Słabiej rozwinięte	EECO 03	Osoby bierne zawodowo	osoby	nie dotyczy	3 467
8		FST	Słabiej rozwinięte	EECO 04	Osoby pracujące, w tym osoby prowadzące działalność na własny rachunek	osoby	nie dotyczy	2 891
8		FST	Słabiej rozwinięte	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	nie dotyczy	634
8		FST	Słabiej rozwinięte	RCO 20	Wybudowane lub zmodernizowane sieci ciepłownicze i chłodnicze	km	nie dotyczy	56,66
8		FST	Słabiej rozwinięte	RCO 38	Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów	hektary	nie dotyczy	44
8		FST	Słabiej rozwinięte	RCO 57	Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego	pasażerowie	nie dotyczy	2 054 000

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
8	Umożliwienie regionom i ludności	FST	Słabiej rozwinięte	PLH LCR 01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	nie dotyczy	nie dotyczy	7 404	SL 2021	
8	łagodzenia wpływających na	FST	Słabiej rozwinięte	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	roczne EPC	nie dotyczy	nie dotyczy	77	SL 2021	
8	społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko	FST	Słabiej rozwinięte	RCR 03	MŚP wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	nie dotyczy	nie dotyczy	41	SL 2021	
8	skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na	FST	Słabiej rozwinięte	RCR 32	Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii	MW	nie dotyczy	nie dotyczy	28,04	SL 2021	
8		FST	Słabiej rozwinięte	RCR 52	Grunty zrekultywowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę mieszkań socjalnych lub pod	hektary	nie dotyczy	nie dotyczy	11	SL 2021	

	rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie				działalność gospodarczą lub inną						
8		FST	Słabiej rozwinięte	RCR 62	Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego	użytkownicy/rok	nie dotyczy	nie dotyczy	12 448 800	SL 2021	

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
8	FST	Słabiej rozwinięte	Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie	146	3 334 500
8	FST	Słabiej rozwinięte		153	2 223 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		137	5 557 500
8	FST	Słabiej rozwinięte		149	4 631 250
8	FST	Słabiej rozwinięte		151	1 852 500
8	FST	Słabiej rozwinięte		124	6 041 250
8	FST	Słabiej rozwinięte		122	6 000 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		060	4 446 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		165	2 446 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		166	2 000 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		168	24 453 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		159	5 115 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		127	6 000 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		020	8 525 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		023	4 820 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		024	10 000 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		025	10 000 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		026	3 705 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		046	12 967 500
8	FST	Słabiej rozwinięte		067	12 967 500
8	FST	Słabiej rozwinięte		072	11 115 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		048	2 000 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		049	1 000 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		052	1 669 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		053	2 000 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		056	15 561 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		077	640 397
8	FST	Słabiej rozwinięte		081	10 000 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		082	10 000 000
8	FST	Słabiej rozwinięte		083	9 000 000
8	FST	Słabiej rozwinięte	084	1 000 000	
8	FST	Słabiej rozwinięte	086	1 122 000	
8	FST	Słabiej rozwinięte	073	3 556 800	
8	FST	Słabiej rozwinięte	079	3 556 800	
8	FST	Słabiej rozwinięte	168	28 454 400	

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
8	FST	Słabiej rozwinięte	Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o	01	213 307 397
8	FST	Słabiej rozwinięte		02	24 453 000

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
			porozumienie paryskie		

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
8	FST	Słabiej rozwinięte	Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie	32	237 760 397

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
8	FST	Słabiej rozwinięte	Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 - wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
8	FST	Słabiej rozwinięte	Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia	02	74 100 000
8	FST	Słabiej rozwinięte	wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie	03	163 660 397

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40 %. Współczynnik w wysokości 100 % ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów

2.2 Pomoc techniczna

Priorytet 9. Pomoc techniczna [EFRR, EFS+, FST]

Interwencja w ramach funduszy

Powiązane rodzaje działań

Realizacja priorytetu ma na celu zapewnienie efektywnego systemu zarządzania i wdrażania *Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027*.

Opierając się na doświadczeniach realizacji pomocy technicznej w perspektywie 2021-2027 wsparte zostaną następujące obszary:

1. Zapewnienie potencjału instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie, zarządzanie, wdrażanie, certyfikację, monitoring, komunikację i promocję, ocenę i kontrolę programu.
2. Upowszechnienie wiedzy nt. programu i korzyści płynących w związku z jego realizacją, dla regionu i jego mieszkańców, w tym wsparcie dla potencjalnych beneficjentów i partnerów.

Zakupione/wykorzystywane w perspektywie 2014-2020 zasoby będą w miarę możliwości wykorzystywane w bieżącej perspektywie finansowej z poszanowaniem zasady konieczności wymiany zakupionego sprzętu po naturalnym jego zużyciu/zaprzestaniu spełniania przez niego niezbędnych funkcji technicznych/upływie okresu amortyzacji.

W ramach priorytetu będzie udzielane bezzwrotne dofinansowanie na działania zapewniające prawidłowe przygotowanie, wdrażanie, zarządzanie, monitorowanie, ewaluacje, widoczność i komunikację oraz certyfikację programu, w szczególności istotnym będzie zapewnienie niezbędnego potencjału kadrowego, w tym także stałego podnoszenia jego kwalifikacji, a także zabezpieczenie niezbędnej powierzchni biurowo-magazynowej i technicznej wraz z kosztami eksploatacji, jak również przygotowanie stanowisk i narzędzi pracy oraz budowy, wdrożenia i utrzymania sprawnego systemu informatycznego pozwalającego na uczestnictwo w jednolitym komputerowym systemie monitoringu. Z punktu widzenia zapewnienia realizacji programu istotne jest też zapewnienie organizacji i obsługi prac Komitetu Monitorującego, jak również innych gremiów zaangażowanych w realizację programu.

Kluczowym będzie także zapewnienie właściwego procesu naboru, oceny i selekcji projektów, które będą miały otrzymać dofinansowywanie w ramach programu, a także prowadzenia bieżącego monitoringu projektów, jak i programu oraz weryfikacji płatności, kontroli projektów, a także rozpatrywania skarg i odwołań w zakresie programu. Nie bez znaczenia będzie też prowadzenie badań ewaluacyjnych, a także analiz, ekspertyz czy ocen, których celem będzie usprawnienie systemu zarządzania i wdrażania funduszami unijnymi zarówno w bieżącej jak i przyszłej perspektywie finansowej.

Bardzo istotnym będzie również zabezpieczenie środków pomocy technicznej na finansowanie zadań związanych z zakończeniem i rozliczeniem RPO WM 2014-2020 oraz programowanie nowej perspektywy po 2027 roku, a także zapewnienie płynnego przejścia pomiędzy perspektywami. W tym również wsparcie działań wspomagających aplikowanie w ramach Programu poprzez finansowanie dokumentacji i doradztwa.

W obszarze dotyczącym prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych będą finansowane przedsięwzięcia, które mają na celu zwiększenie poziomu wiedzy beneficjentów oraz partnerów o możliwości uzyskania wsparcia z zakresu programów pomocowych, a także zasad realizacji projektów, m.in. poprzez prowadzenie punktów kontaktowych m.in. świadczących bezpłatne usługi konsultacyjne oraz szkolenia, co wpłynie na jakość i sprawniejszą realizację składanych w ramach programu *Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027* projektów w konsekwencji przyczyniając się do maksymalnego wykorzystania środków dostępnych w ramach programu. Ponadto, działania w ramach tego obszaru mają też na bieżąco informować opinię publiczną o postępach wdrażania programu, m.in. poprzez stronę internetową poświęconą programowi, co zagwarantuje przejrzystość jego procedur oraz przyczyni się do upowszechnienia wiedzy o efektach udzielonego wsparcia.

Prowadzone działania informacyjne i promocyjne będą komplementarne z działaniami finansowanymi z programu *Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich* oraz zachowają zgodność z krajowym systemem komunikacji marki Fundusze Europejskie.

W celu zapewnienia przestrzegania postanowień Karty Praw Podstawowych EU oraz prawidłowej realizacji zasad horyzontalnych przez Instytucję Zarządzającą, Instytucję Wdrażającą, Instytucje Pośredniczące oraz beneficjentów, ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację, zapewnione będzie wsparcie eksperckie, szkolenia i konferencje tematyczne umożliwiające wymianę dobrych praktyk oraz produkcję i dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Cel priorytetu będzie realizowany m.in. poprzez:

- zatrudnienie pracowników i zapewnienie im dostępu do różnych form kształcenia;
- zapewnienie odpowiednich warunków pracy zarówno w zakresie pomieszczeń, jak również sprzętu i wyposażenia wraz z kosztami eksploatacji;
- budowę, rozbudowę i utrzymanie lokalnego systemu informatycznego oraz innych systemów informatycznych;
- zapewnienie funkcjonowania m.in. Komitetu Monitorującego oraz innych ciał wspomagających bieżące zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie programu;
- finansowanie kosztów procesu ewaluacji, realizacji niezbędnych analiz, ocen, ekspertyz, badań i opracowań, a także pomocy ekspertów zewnętrznych;
- prowadzenie bieżącego monitoringu projektów jak i programu oraz weryfikacji płatności, kontroli projektów, a także rozpatrywanie skarg i odwołań w zakresie programu;
- finansowanie archiwizacji i przechowywanie dokumentacji, także w ramach MRPO 2007-2013 oraz RPO WM 2014-2020,

- realizację przedsięwzięć związanych z zakończeniem i rozliczeniem RPO WM 2014-2020;
- finansowanie przedsięwzięć związanych z przygotowaniem kolejnej perspektywy finansowej po 2027 roku;
- wsparcie w zakresie przygotowania beneficjentów, potencjalnych beneficjentów, jak i partnerów w ramach interwencji strukturalnych;
- prowadzenie w szczególności szkoleń, konsultacji, spotkań informacyjnych, które docelowo zwiększają poziom wiedzy beneficjentów, potencjalnych beneficjentów, jak i partnerów o możliwości uzyskania wsparcia, zasad realizacji i rozliczania projektów;
- bieżące informowanie opinii publicznej o postępach wdrażania programu oraz możliwościach jego wykorzystania przez potencjalnych beneficjentów, jak i partnerów;
- upowszechnianie efektów wdrażania programu poprzez działania promocyjne;
- zapewnianie wymiany doświadczeń oraz ułatwienie koordynacji działań informacyjno-promocyjnych realizowanych przez instytucje wdrażające program.

Decyzja o przyznaniu dofinansowania na działania prowadzone w ramach niniejszego priorytetu będzie podejmowana przez IZ w sposób niekonkurencyjny. Jeżeli beneficjentem jest IZ, IP lub IW roczne limity wydatków na finansowanie zadań prowadzonych w ramach priorytetu:

- w przypadku Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczącej i Instytucji Wdrażającej, będą zapisane w formie zadań budżetowych w budżecie Województwa Małopolskiego,

lub

- będą określone w porozumieniu (umowie), zawartej pomiędzy Instytucją Zarządzającą a Instytucją Pośredniczącą.

Zapotrzebowanie na środki finansowe zostało oszacowane w oparciu o system instytucjonalny funkcjonujący w perspektywach 2007-2013 oraz 2014-2020 z uwzględnieniem zmian uwarunkowań pomiędzy perspektywami, jak również mając na uwadze inflację oraz inne zmiany społeczno-gospodarcze.

Główne grupy docelowe

1. Instytucja Zarządzająca
2. Instytucja Pośrednicząca
3. Instytucja Wdrażająca
4. Partnerzy, beneficjenci i potencjalni beneficjenci zaangażowani w realizację programu

Wskaźniki

Wskaźniki produktu* wraz z odpowiednimi celami pośrednimi i celami końcowymi

Tabela 2. Wskaźniki produktu

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka pomiaru	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
9	EFRR, EFS+	Słabiej rozwinięte	PLRO 149	Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	szt.	524	524
9	EFRR, EFS+	Słabiej rozwinięte	PLRO 150	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	osoby	1543	3857
9	EFRR, EFS+	Słabiej rozwinięte	PLRO 151	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	szt.	3	20
9	EFRR, EFS+	Słabiej rozwinięte	PLRO 152	Liczba przeprowadzonych ekspertyz	szt.	77	192
9	EFRR, EFS+	Słabiej rozwinięte	PLRO 153	Liczba posiedzeń komitetów, sieci grup oraz innych spotkań w celu wymiany doświadczeń z partnerami	szt.	52	132
9	EFRR, EFS+	Słabiej rozwinięte	PLRO 155	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	osoby	1381	3453
9	EFRR, EFS+	Słabiej rozwinięte	PLRO 158	Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	szt.	2	7
9	EFRR, EFS+	Słabiej rozwinięte	PLRO 192	Liczba zakupionych komputerów	szt.	181	454

* Wymaga uzupełnienia o wskaźniki dot. FST

Orientacyjny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	EFRR, EFS+, FST	Słabiej rozwinięte	179	10 056 199,42
9	EFRR, EFS+, FST	Słabiej rozwinięte	180	78 628 477,70
9	EFRR, EFS+, FST	Słabiej rozwinięte	181	3 341 621,59
9	EFRR, EFS+, FST	Słabiej rozwinięte	182	9 849 197,29

Tabela 7: Wymiar 6 – tematy uzupełniające EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	EFRR, EFS+, FST	Słabiej rozwinięte	09	-

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	kod	Kwota (w EUR)
9	EFRR, EFS+, FST	Słabiej rozwinięte	02	101 875 496

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Planowane jest wykorzystanie gotowego rozwiązania wynikającego z art. 56 pkt 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dn. 24 czerwca 2021 r. - **finansowanie w oparciu o stawkę ryczałtową do 40% bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu dla pokrycia pozostałych kosztów kwalifikowalnych projektu Pomocy Technicznej.**

Docelowymi Beneficjentami rozumianymi w kontekście **potencjalnego wykorzystania ww. kosztów uproszczonych** będą Instytucje Pośredniczące, Instytucja Wdrażająca oraz Instytucja Zarządzająca realizujące program.

Jednocześnie, wzorem perspektywy 2014-2020, zakłada się potencjalne wykorzystanie środków priorytetu Pomocy Technicznej także na działania związane ze **wsparciem beneficjentów**, przykładowo poprzez zapewnienie możliwości przygotowania dokumentacji dla przyszłych inwestycji. Aczkolwiek tego typu projekty realizowane będą **w formule kosztów rzeczywistych**, czyli bez udziału regulacji dla kosztów uproszczonych.

Plan finansowy

Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 wyłączenie EFMR A	2027		2027 wyłączenie EFMR A	Ogółem
							Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		
Zasoby FST na podstawie art. 7 (powiązane z zasobami FST na podstawie art. 4)													
Ogółem		0	81 424 868	82 732 795	22 162 733	22 521 475	9 330 880	9 330 879	0	9 517 497	9 517 496	0	246 538 623
Fundusz Spójności	nie dotyczy												
EFMRA	nie dotyczy												
Ogółem		0	450 355 001	465 967 788	422 387 783	440 438 594	191 991 636	191 991 635	0	201 843 287	201 843 280	0	2 566 819 004

3.6 Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

W przypadku programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, gdy w umowie partnerstwa wybrano pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 4 RWP.

Cel polityki / cel szczegółowy FST Nr celu polityki lub pomocy technicznej (PT)	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia UE (łącznie koszty kwalifikowalne lub wkład publiczny)	Fundusz	Kategoria regionu*	Wkład Unii	Podział wkładu Unii		Wkład krajowy	Orientacyjny podział wkładu krajowego		Ogółem	Stopa współfinansowania
					(a) = (g)+(h)	Wkład Unii pomniejszony o kwotę elastyczności	Kwota elastyczności		publiczny	prywatny		
						(g)						
CP1	Priorytet 1. Inteligentny i konkurencyjny region	łącznie koszty kwalifikowalne	EFRR	Słabiej rozwinięte	311 976 380	259 466 736	52 509 644	55 054 656	28 584 067	26 470 589	367 031 036	85%
CP2	Priorytet 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa	łącznie koszty kwalifikowalne	EFRR	Słabiej rozwinięte	509 711 729	423 920 679	85 791 050	89 949 128	66 415 215	23 533 913	599 660 857	85%
CP2	Priorytet 3. Zrównoważona mobilność miejska	łącznie koszty kwalifikowalne	EFRR	Słabiej rozwinięte	136 256 409	113 322 700	22 933 709	24 045 250	23 083 440	961 810	160 301 659	85%
CP3	Priorytet 4. Mobilna Małopolska	łącznie koszty kwalifikowalne	EFRR	Słabiej rozwinięte	200 844 461	167 039 751	33 804 710	35 443 141	31 031 375	4 411 766	236 287 602	85%
CP4	Priorytet 5. Małopolska infrastruktura społeczna	łącznie koszty kwalifikowalne	EFRR	Słabiej rozwinięte	298 846 736	248 546 980	50 299 756	52 737 660	45 031 461	7 706 199	351 584 396	85%

CP4	Priorytet 6. Społeczna Małopolska	łącznie koszty kwalifikowalne	EFS+		Słabiej rozwinięte	558 210 150	464 133 260	94 076 890	98 507 674	74 350 751	24 156 923	656 717 824	85%
CP5	Priorytet 7. Małopolska bliżej mieszkańców	P/O	EFR		Słabiej rozwinięte	211 337 246	175 766 465	35 570 781	37 294 809	33 124 151	4 170 658	248 632 055	85%
Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie	Priorytet 8. Sprawiedliwa Transformacja Małopolski Zachodniej	łącznie koszty kwalifikowalne	FST	Zasoby na podstawie art. 3 rozporządzenia FST		116 879 972	98 031 597	18 848 375	20 625 878	11 824 168	8 801 710	137 505 850	85%
				Zasoby na podstawie art. 4 rozporządzenia FST		120 880 425	120 880 425		21 331 841	12 228 874	9 102 967	142 212 266	85%
Pomoc techniczna	PRIORYTET 9. POMOC TECHNICZNA PT na podstawie art. 36 ust. 4	łącznie koszty kwalifikowalne	EFRR		Słabiej rozwinięte	69 636 525	69 636 525	0	12 288 800	12 288 800	0	81 925 325	85%
Pomoc techniczna	PRIORYTET 9. POMOC TECHNICZNA PT na podstawie art. 36 ust. 4	łącznie koszty kwalifikowalne	EFS+		Słabiej rozwinięte	23 460 745	23 460 745	0	4 140 133	4 140 133	0	27 600 878	85%

Pomoc techniczna	PRIORYTET 9. POMOC TECHNICZNA PT na podstawie art. 36 ust. 4	łącznie koszty kwalifikowalne	FST		8 778 226	8 778 226	0	1 549 100	1 549 100	0	10 327 326	85%
EFRR ogółem				Słabiej rozwinięte	1 738 609 486	1 457 699 836	280 909 650	306 813 444	239 558 509	67 254 935	2 045 422 930	85%
EFS+ ogółem				Słabiej rozwinięte	581 670 895	487 594 005	94 076 890	102 647 807	78 490 884	24 156 923	684 318 702	85%
FST ogółem			Zasoby na podstawie art. 3 rozporządzenia FST		125 658 198	106 809 823	18 848 375	22 174 978	13 373 268	8 801 710	147 833 176	85%
FST ogółem			Zasoby na podstawie art. 4 rozporządzenia FST		120 880 425	120 880 425	0	21 331 841	12 228 874	9 102 967	142 212 266	85%
Suma całkowita					2 566 819 004	2 172 984 089	393 834 915	452 968 070	344 533 888	108 434 182	3 019 787 074	85%

* W odniesieniu do EFRR: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, szczególna alokacja dla najbardziej oddalonych i słabo zaludnionych regionów północnych. W odniesieniu do EFS+: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, dodatkowa alokacja dla regionów najbardziej oddalonych. W odniesieniu do Funduszu Spójności: nie dotyczy. W przypadku pomocy technicznej zastosowanie kategorii regionu zależy od wyboru funduszu.

** Należy wskazać łączne zasoby FST, w tym wsparcie uzupełniające przesunięte z EFRR i EFS+. W tabeli nie podaje się kwot na podstawie art. 7 rozporządzenia w sprawie FST. W przypadku pomocy technicznej finansowanej z FST zasoby FST należy podzielić na zasoby związane z art. 3 i zasoby związane z art. 4. W odniesieniu do art. 4 FST nie ma żadnej kwoty elastyczności.

Warunki podstawowe

Tabela 12: Warunki podstawowe

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
1.1. Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	<i>Tak/Nie</i>	Aktualna analiza wyzwań związanych z upowszechnianiem innowacji oraz cyfryzacją;	<i>T/N</i>	RSI WM 2030 (2021) OECD (2019) Platformy specjalizacyjne (2020) Platformy specjalizacyjne Analizy specjalistyczne (na bieżąco) Analiza IOB (2021) Analiza Przemysł 4.0 (2021)	<ul style="list-style-type: none"> Wyzwania dotyczące upowszechniania innowacyjności opisane, w układzie regionalnych inteligentnych specjalizacji (ISM), w rozdz. 6 przyjętej przez ZWM w '21 r. RSIWM 2030. Ustalenia analityczne powiązane są w logicznym ciągu z diagnozą domen ISM (rozdz. 5). Uzupełniająca analiza uwarunkowań dla obszaru cyfryzacji została przeprowadzona w formule TOWS (zał. 1) Wyzwania w zakresie dyfuzji innowacyjności w Młp., w szczególności w gronie start-upów, MŚP i wschodzących branż, zidentyfikowane w '19 r. wspólnie z OECD Identyfikacji barier, wąskich gardeł oraz szans prowadzona cyklicznie (od '20 w formule pilotażu), oddzielnie dla każdej ISM, w drodze panelowych badań z interesariuszami tzw. platform specjalizacyjnych, będących docelowym instytucjonalnym zapleczem PPO Analizy specjalistyczne, w zakresie barier oraz potrzeb rozwojowych podmiotów uczestniczących w PPO oraz w transferze i dyfuzji innowacji, prowadzone na bieżąco (obecnie w gronie IOB oraz firm w obliczu wyzwań Przemysłu 4.0)

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				Istnienie właściwej regionalnej lub krajowej instytucji lub podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji;	T/A	RSI WM 2030 (2021) Zespół ds. Zarządzania ISM Platformy specjalizacyjne (2020) Platformy specjalizacyjne Małopolska Rada Innowacji Małopolska Rada Gospodarcza Małopolska Rada ds. Społeczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • Konfiguracja instytucjonalna i zależności między podmiotami odpowiedzialnymi za zarządzanie RIS3 opisane w rozdz. 8 i 9 przyjętej przez ZWM w '21 r. RSIWM 2030 • Zarządzaniu RIS3 dedykowany, funkcjonujący w strukturach UMWM, Zespół ds. Zarządzania Inteligentnymi Specjalizacjami, którego zakres działania obejmuje: a); programowanie i koordynację prac związanych z przygotowaniem, aktualizacją, monitoringiem i ewaluacją dokumentu RIS3; b) koordynację wdrażania RIS3; c) prowadzenie PPO d); współpracę z partnerami regionalnymi, krajowymi i zagr. w zakresie wdrażania ISM • Region dąży do decentralizacji zarządzania RIS3, poprzez wypracowanie zewnętrznego, wobec struktur administracji reg., modelu PPO. Rozwiązanie to-zostało przetestowane w ramach tzw. platform specjalizacyjnych, będących docelowym instytucjonalnym zapleczem PPO • Zarządzanie RIS3 wspiera - Małopolska Rada Innowacji - gremium opiniodawczo-doradcze dla ZWM w zakresie polityki innowacyjności oraz Rada Gosp. i ds. Społ. Informacyjnego

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						Informacyjne	
				Narzędzia monitorowania i ewaluacji w celu pomiaru realizacji celów strategii;	T/A	RSI WM 2030 (2021) Ewaluacja wdrażania RIS3 (2019) MORR	<ul style="list-style-type: none"> System monitoringu i ewaluacji RIS3 szczegółowo opisany w rozdz. 8 przyjętej przez ZWM w '21 r. RSIWM 2030. Zespala on monitoringu RIS3 z prowadzeniem PPO. Monitorowanie zaplanowane na trzech poziomach: monitoring IS, monitoring celów RIS3, monitoring innowacyjności System monitoringu jest rezultatem analizy dobrych praktyk regionalnego PPO i monitorowania z regionów krajowych i zagranicznych, przeprowadzonej w ramach ewaluacji wdrażania RIS3 w '19 r. Monitorowanie RIS3 oparte o realizacje cykliczne, jak badanie wpływu IS w gronie firm z obszarów ISM, roczne przeglądy wskaźników celów RIS3 i szereg badań kontekstowych dot. innowacyjności <p>Jednostka zarządzająca RIS3 prowadzi współpracę z instytucjami jak Młp. Obserwatorium Rozwoju Regionalnego (MORR), Zespół Badań, Analiz i Programowania Rynku Pracy WUP czy Referat ds. Analiz Młp. Centrum Przedsiębiorczości, polegającą na wymianie danych analitycznych i wzajemnym konsultowaniu planów badawczych w poszukiwaniu obszarów synergii</p>

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				Funkcjonowanie współpracy z zainteresowanymi stronami („proces przedsiębiorczego odkrywania”)	<i>T/A</i>	RSI WM 2030 (2021) Platformy specjalizacyjne (2020) Platformy specjalizacyjne Działania uzupełniające Upowszechnienie ISM	<ul style="list-style-type: none"> Regionalne rozumienie i sposób realizacji PPO opisane w rozdz. 8 przyjętej przez ZWM w '21 r. RSIWM 2030. Przyjętym kryterium sukcesu wprowadzanego modelu PPO jest wysoka, naturalna aktywność interesariuszy, gwarantowana ich realnym, wysoce uprawdopodobnionym i precyzyjnie określonym wpływem na agendę regionalną w zakresie B+R+I Instytucjonalnym zapleczem dla proponowanej formuły PPO są tzw. platformy specjalizacyjne, mające charakter zdecentralizowany, zarządzane przez operatorów i animatorów zewnętrznych Proponowane w RSIWM 2030 podejście do PPO zostało przetestowane na jednej z ISM (life science) jako pilotaż. Celem było wypracowanie rozwiązań i wdrożenie nowej formuły, animacja interesariuszy i pozyskanie szerokiej inf. Implementacja, w oparciu o doświadczenia z pilotażu, na skalę wszystkich ISM, rozpoczęła się w '22 r. od badania sieci relacji w ramach domen <p>PPO wspierane przez działania uzupełniające, jak Młp. Festiwal Innowacji, Innowacyjne Safari, Młp. na Targach Innowacji, i upowszechniające koncepcje ISM</p>

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				Działania mające na celu poprawę krajowych lub regionalnych systemów badań i innowacji, w stosownych przypadkach	T/A	<p>Projekt SPIN</p> <p>Baza Małopolska Nauka</p> <p>Inicjatywa Awangarda</p> <p>Małopolska Rada Innowacji</p> <p>Platformy specjalizacyjne (2020)</p> <p>Platformy specjalizacyjne</p>	<p>Wybrane, bieżące działania służące, przy zaangażowaniu administracji regionalnej, poprawie regionalnych systemów badań i innowacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> projekt SPIN, w ramach którego funkcjonuje Baza Małopolska Nauka, koordynuje 6 Centrów Transferu Wiedzy zajmujących się kreowaniem innowacji, zdobywaniem wiedzy, współpracą ze środowiskiem naukowym, i transferowaniem wiedzy do firm udział w partnerstwie międzynarodowym Inicjatywa Awangarda, stymulującym innowacje przemysłowe poprzez budowanie łańcuchów wartości w oparciu o komplementarne ogniwa partnerskich regionów. Młp. aktywnie wpiera udział przedsiębiorstw i klastrów w Inicjatywie, poprzez organizację konkursu ograniczającego ich bariery udziału organizowanie posiedzeń Małopolskiej Rady Innowacji W testowanym w regionie modelu PPO, opartym o tzw. platformy specjalizacyjne od interesariuszy oczekiwane jest przekładanie własnych interesów na dopracowane, spójne i akceptowalne z punktu widzenia schematów wdrożeniowych, koncepcje agend badawczych
				(w stosownych przypadkach), Działania wspierające	T/A	SRWM (2020)	<ul style="list-style-type: none"> Wyzwania P4.0 są diagnozowane w SRWM - przejście do modelu P4.0 podane jako jedna z szans rozwojowych. Z P4.0 łączony jest szereg wyzwań (rozdz. diagnost.)

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunków podstawowych	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				transformację przemysłową		RSI WM 2030 (2021) GOZ Inicjatywa Awangarda Piloty IA Hub4industry Projekt SYMBI	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie poziomu technolog. jest jednym z celów strategicznych (2B) przyjętej przez ZWM w '21 r. RSIWM 2030. Wypełnia on z kolei obszar interwencji, sformułowany jako Innowacyjność i transformacja przemysłowa przedsiębiorstw. RSI postuluje też wprowadzanie bonów na usługi doradcze na wdrożenia zgodne z P4.0 – cyberbezp. i GOZ Młp. jest jednym z założycieli i partnerem Inicjatywy Awangarda, stymulującej innowacje przemysłowe. Bierze udział w trzech pilotach IA: Biogospodarka, Efektywne i zrównoważone wytwarzanie i Produkcja wysokiej klasy dzięki drukowi 3D W Młp. działa hub innowacji cyfrowych (Hub4industry). Dysponuje m.in. grantem dla firm w ramach projektu z H2020 o akronimie BOWI <p>Młp. realizuje projekt SYMBI włączający podmioty publiczne i prywatne w tworzenie reg. rynków surowców wtórnych oraz przetwarzania odpadów</p>
				Środki służące zacieśnieniu współpracy z partnerami spoza danego państwa członkowskiego w obszarach priorytetowych	<i>T/A</i>	RSI WM 2030 (2021)	<ul style="list-style-type: none"> W przyjętej przez ZWM w 2021 r. RSIWM 2030 postuluje (działanie 3B.8) podtrzymywanie i rozwijanie aktywnego udziału regionu w inicjatywach o zasięgu międzynarodowym (np. Digital Dragons, Life Science Open Space) Młp. jest jednym z założycieli i partnerem Inicjatywy Awangarda, stymulującej innowacje

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				wspieranych w ramach strategii inteligentnej specjalizacji.		Digital Dragons, LS Open Space Inicjatywa Awangarda Piloty IA Partnerstwo Berry+ Partnerstwo Bio-based Industries	<p>przemysłowe poprzez budowaniu łańcuchów wartości w oparciu o komplementarne ogniwa partnerskich regionów. Bierze udział w trzech pilotach IA: Biogospodarka, Efektywne i zrównoważone wytwarzanie i Produkcja wysokiej klasy dzięki drukowi 3D</p> <ul style="list-style-type: none"> Młp. jest członkiem partnerstwa Berry+ zawiązanego w ramach Platformy S3 dotyczącej modernizacji przemysłowej. Berry+ dąży do wspierania międzyreg. inwestycji, oraz ustanowienia międzyreg.. klastra zorientowanego na przetwarzanie odnawialnych zasobów naturalnych Młp. jest uczestnikiem pub-priv. partnerstwa Bio-based Industries, umożliwiającego przedsiębiorcom współpracę z europejskim programem badawczym, który wspiera rozwój sektora biogospodarki
Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie	EFR R	Zrównoważona, inteligentna i intermodalna mobilność odporna na zmianę klimatu na szczeblu	<i>Tak/ Nie</i>	1. zawiera ocenę ekonomiczną planowanych inwestycji, opartą na analizie zapotrzebowania i modelach przepływów transportowych, które powinny uwzględniać spodziewany wpływ	<i>≠N</i>	Województwo Małopolskie realizuje prace nad przygotowaniem Regionalnego Planu Transportowego	Analiza będzie oparta na danych dot. przepływów transportowych pochodzących z opracowań studialnych zakończonych lub znajdujących się w toku: trwa realizacja przez PKP PLK S.A. opracowania pn. "Wstępne Studium Wykonalności kolejowych inwestycji infrastrukturalnych w Małopolsce" (czas realizacji 3,5 roku); wykonane zostało „Opracowanie studium transportowego dla obszaru oddziaływania nowej linii kolejowej Podłęże – Szczyrzyc – Tymbark/Mszana

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		krajowym, regionalnym i lokalnym, obejmująca lepszy dostęp do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej		otwarcia rynków usług kolejowych;		o (RPT) obejmującego perspektywę finansową lat 2021 – 2027. RPT WM stanie wizję rozwoju zarówno infrastruktury transportowej regionu do roku 2030 jak i określi szersze cele	Dolna oraz modernizowanej istniejącej linii kolejowej nr 104 Chabówka – Nowy Sącz wraz z aktualizacją modelu ruchu Województwa Małopolskiego w celu przygotowania przyszłych interwencji strukturalnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2021-2027” - z uwagi na zakres i wpływ inwestycji odbyły się badania transportowe na terenie całego województwa; zawarto umowę z CUPT na udzielenie licencji na korzystanie ze Zintegrowanego Modelu Ruchu; powyższe dokumenty dostarczą aktualne wyniki w zakresie przepływów transportowych oraz aktualny model ruchu; dodatkowo wykonano analizy na potrzeby zadań zgłoszonych do programu Kolej Plus.
				2. jest spójne z elementami zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu dotyczącymi transportu;	/N	skutecznego wdrażania polityki transportowej obejmujące m.in. zagadnienia	Plany będą zgodne z założeniami krajowych Programów dot. ww. kwestii. Sejmik Województwa Małopolskiego przyjął w dniu 28 września 2020 r. Uchwałę Nr XXV/373/20 ws. Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego, wprowadzając konkretne działania w tym kierunku. RPT komplementarnie zaimplementuje ww. zasadny do treści dokumentu.
				3. obejmuje inwestycje w korytarze sieci bazowej TEN-T zgodnie z definicją w rozporządzeniu w sprawie CEF, zgodnie z odpowiednimi planami	/N	transportu publicznego, problematykę zrównoważonej mobilności,	Przeanalizowano ogłoszone plany PKP PLK S.A., CPK Sp. z o.o. oraz GDDKiA jak również przewoźników w tym zakresie. RPT WM będzie odzwierciedlał zamierzenia kompetentnych organów w tej kwestii dla

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				prac dotyczącymi korytarzy sieci bazowej TEN-T;		kwestie zarządzania danymi transportowym i, politykę edukacyjną	zobrazowania komplementarności działań. Konieczne ostateczne wersje programów krajowych.
				4. w przypadku inwestycji poza korytarzami sieci bazowej TEN-T, w tym na odcinkach transgranicznych, zapewnia komplementarność przez zapewnienie wystarczającego rozwoju połączeń sieci miejskich, regionów i lokalnych społeczności z siecią bazową TEN-T i jej węzłami;	T/N	czy optymalizację procesów skutecznego zarządzania politykami transportowym i w województwie. Na potrzeby dokumentu wykonano już szereg analiz cząstkowych (które opisano obok), zapewniono dostęp do modeli krajowych. Konieczne	Zakłada się spełnienie warunku stosownie do istniejących możliwości. Zainicjowano współpracę z Województwem Śląskim, Województwem Podkarpackim oraz niektórymi samorządami lokalnymi w zakresie rozwoju sieci kolejowej w ramach „Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku”. Wykonano studia planistyczno-prognostyczne dla każdego ze zgłoszonych projektów. Docelowo, RPT komplementarnie zaimplementuje ww. analizy do treści dokumentu.
				5. zapewnia interoperacyjność sieci kolejowej oraz, w stosownych przypadkach, przedstawia sprawozdanie z wdrażania europejskiego systemu	T/N		Zakłada się spełnienie warunku stosownie do istniejących możliwości i uwzględnienie aktualnych postanowień w tej kwestii.

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS) zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2017/61;		badania i pomiary transportowe z uwagi na warunki pandemii były utrudnione,	
				6. wspiera multimodalność, określając potrzeby w zakresie transportu multimodalnego lub przeładunkowego oraz terminali pasażerskich;	N	powodowało to przesunięcia w harmonogramach. Istotnym zakłóceniem prac był również atak hackerski na systemy UMWM, który uniemożliwił dostęp do zgromadzonych danych.	Przeanalizowano ogłoszone plany w tym zakresie przez odpowiedzialne podmioty (PKP S.A. , samorządy). Zakłada się spełnienie warunku stosownie do istniejących możliwości.
				7.obejmuje środki istotne z punktu widzenia planowania infrastruktury, mające na celu promowanie paliw alternatywnych zgodnie z odpowiednimi krajowymi ramami polityki;	N		Zakłada się spełnienie warunku stosownie do istniejących możliwości. Sejmik Województwa Małopolskiego przyjął w dniu 28 września 2020 r. Uchwałę Nr XXV/373/20 ws. Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego, wprowadzając konkretne działania w tym kierunku. RPT komplementarnie zaimplementuje ww. zasadny do treści dokumentu.

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				8. przedstawia rezultaty oceny ryzyk dla bezpieczeństwa ruchu drogowego zgodnie z istniejącymi krajowymi strategiami bezpieczeństwa ruchu drogowego, wraz z mapowaniem dróg i odcinków narażonych na takie ryzyka oraz ustaleniem związanych z tym priorytetów inwestycyjnych;	N	Docelowo wykonanie i opracowanie Regionalnego Planu Transportowego Województwa Małopolskiego wraz z oceną oddziaływania na środowisko oraz aktualizacją Planu Transportowego, z wykorzystaniem dokumentów i opracowań posiadanych już i przekazanych przez Zamawiającego stanowić będzie przedmiot	Zakłada się spełnienie warunku stosownie do istniejących możliwości. Opracowano analizę bezpieczeństwa ruchu na drogach wojewódzkich oraz przygotowano propozycje rozwiązań służących podnoszeniu bezpieczeństwa ruchu.
				9. dostarcza informacji na temat zasobów finansowania odpowiadających planowanym inwestycjom, koniecznych do pokrycia kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania istniejącej i planowanej infrastruktury.	N	Transportowego, z wykorzystaniem dokumentów i opracowań posiadanych już i przekazanych przez Zamawiającego stanowić będzie przedmiot	Inwestycje przewidziane do realizacji w oparciu o środki RPO WM 2021-2027 zostaną zobrazowane danymi finansowymi w wymaganym zakresie.

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						zamówienia zleconego firmom eksperckim. Prace przygotowawcze przetarg w toku. Planowane ogłoszenie postępowania I kwartał 2022r., projekt dokumentu koniec 2022r.	

Tabela 13: Warunki podstawowe wypełniane z poziomu krajowego:

Warunek podstawowy	Fundusz	Wybrany cel szczegółowy (nie dotyczy EFMRA)	Podsumowanie oceny	Uzasadnienie do programów z podziałem na kryteria
Skuteczne mechanizmy monitorowani	EFR R	Warunek mający zastosowani	Spełniony.	(tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”)

<p>a rynku zamówień publicznych</p>	<p>FS EFS + EFM RA FST FAM, IZG W FBW</p>	<p>e do wszystkich celów szczegółowych</p>	<p>Warunek spełniony poprzez Ustawę z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019) oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. 2016 poz. 2038). Zgodnie z Art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE) Urząd Zamówień Publicznych (UZP) przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z bazy TED (Tenders Electronic Daily będącej „Suplementem do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej”) oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.</p> <p>UZP ma dostęp do wszystkich danych wymaganych w ramach warunkowości podstawowej z wyjątkiem danych dotyczących finalnej ceny po wykonaniu zamówienia, które nie są obligatoryjne. W przypadku podejrzenia zmywy przetargowej, UZP przekazuje informację w tym zakresie do UOKiK, z którym na podstawie odrębnego porozumienia realizowana jest współpraca obu instytucji i wymiana informacji.</p>	<p>Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf</p> <p>Kryterium 1. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.</p> <p>Kryterium 2. UZP posiada dostęp do wszystkich danych wymaganych w ramach warunkowości podstawowej (dane pochodzą z bazy TED prowadzonej przez KE oraz ze sprawozdań rocznych przedkładanych Prezesowi UZP przez zamawiających) z wyjątkiem danych dotyczących finalnej ceny po wykonaniu zamówienia. Zgodnie jednak z aktualnym brzmieniem warunku, dane dotyczące finalnej ceny są wymagane tylko, jeśli krajowe systemy przewidują/gromadzą takie informacje.</p> <p>Kryteria 3,4 i 5. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP. Ponadto UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne. W przypadku powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP podejrzenia, że w postępowaniu mogło dojść do zmywy przetargowej UZP przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKiK. Pomiedzy UZP i UOKiK zostało także podpisane porozumienie</p>
-------------------------------------	---	--	--	---

			<p>Link do ustawy: http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf</p>	zakładające współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń.
Narzędzia i zdolności umożliwiające skuteczne stosowanie zasad pomocy państwa	EFR R FS EFS + EFM RA FST Nie dotyczy FAM, IZG W i FBW	Warunek mający zastosowanie do wszystkich celów szczegółowych	<p>Spełniony.</p> <p>Spełnienie warunku zapewnia ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362) Zgodnie z art. 31b pkt 2) ustawy Prezes UOKiK ma obowiązek ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej informacji o decyzjach KE dotyczących zwrotu pomocy publicznej. Jednocześnie, zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy, podmioty udzielające pomocy mają obowiązek uzyskać od przedsiębiorców ubiegających się o pomoc publiczną informacje umożliwiające stwierdzenie, czy dany przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji na dzień udzielenia pomocy. Funkcję krajowego organu ds. pomocy państwa, odpowiedzialnego za skuteczne wdrażanie i stosowanie unijnych przepisów w zakresie pomocy publicznej, pełni Prezes UOKiK (a w zakresie pomocy publicznej w sektorze rolnym i rybołówstwa - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi). Zgodnie z ww. ustawą, Prezes UOKiK opiniuje projekty programów pomocowych i pomocy indywidualnej, w tym projekty finansowane w ramach środków strukturalnych, notyfikuje je KE, reprezentuje rząd polski w</p>	<p>(tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”)</p> <p>Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pdf</p> <p>Kryterium 1. Zgodnie z art. 31b pkt 2) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362) Prezes UOKiK ma obowiązek ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej informacji o decyzjach KE dotyczących zwrotu pomocy publicznej. Jednocześnie, zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy, podmioty udzielające pomocy mają obowiązek uzyskać od przedsiębiorców ubiegających się o pomoc publiczną informacje umożliwiające stwierdzenie, czy dany przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji na dzień udzielenia pomocy.</p> <p>Kryterium 2. Funkcję krajowego organu ds. pomocy państwa, odpowiedzialnego za skuteczne wdrażanie i stosowanie unijnych przepisów w zakresie pomocy publicznej, pełni Prezes UOKiK (a w zakresie pomocy publicznej w sektorze rolnym i rybołówstwa - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi). Zgodnie z ww. ustawą, Prezes UOKiK opiniuje projekty programów pomocowych i pomocy indywidualnej, w tym projekty finansowane w ramach środków strukturalnych, notyfikuje je KE, reprezentuje rząd polski w postępowaniu przez Komisją oraz monitoruje pomoc publiczną udzielaną przedsiębiorcom. Ustawa reguluje także obowiązki w zakresie monitorowania pomocy udzielanej polskim przedsiębiorcom, tj.:</p>

			<p>postępowaniu przez Komisją oraz monitoruje pomoc publiczną udzielaną przedsiębiorcom. Ustawa reguluje także obowiązki w zakresie monitorowania pomocy udzielanej polskim przedsiębiorcom, tj.: gromadzenia, przetwarzania oraz przekazywana informacji związanych z pomocą publiczną.</p> <p>Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pdf</p>	<p>gromadzenia, przetwarzania oraz przekazywana informacji związanych z pomocą publiczną.</p>
Skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty praw podstawowych	EFR R FS EFS + EFM RA FST FAM IZG W FBW	Warunek mający zastosowanie do wszystkich celów szczegółowych	<p>Spełniony W celu spełnienia warunku wypracowano jednolitą procedurę określającą obowiązki wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów operacyjnych w zakresie zapewnienia ich zgodności z Kartą Praw Podstawowych (KPP). Procedura obejmuje monitorowanie, przygotowanie i zgłaszanie podejrzeń o niezgodności projektów z KPP i dotyczy wszystkich programów realizowanych w ramach wskazanych 8 funduszy. Procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w zakresie programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednich Rzecznika Funduszy). Właściwa</p>	<p>Kryterium 1. Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPP, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.</p> <p>Kryterium 2</p> <p>Procedura uwzględnia obowiązek IZ Programu w zakresie przygotowania rocznej zbiorczej informacji o wszystkich zgłoszeniach dotyczących niezgodności projektów z KPP oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM podejmuje decyzję o podjęciu właściwych działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.</p>

			instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności w celu zweryfikowania stanu faktycznego i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPP w zależności od charakteru sprawy właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ Programu przygotowuje roczną zbiorczą informację o wszystkich zgłoszeniach dotyczących niezgodności projektów z KPP, w celu rozpatrzenia przez KM Programu oraz prowadzi w politykę informacyjną w ww. obszarze. KM podejmuje decyzję o podjęciu właściwych działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.	
Wdrażanie i stosowanie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE ¹²	EFR R FS EFS + EFM RA FST FAM IZG	Warunek mający zastosowanie do wszystkich celów szczegółowych	<p>Spełniony Warunek spełniony jest poprzez przyjęcie Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjętej Uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r.</p> <p>Link do dokumentu: https://dziennikustaw.gov.pl/MP/rok/2021/pozycja/218</p> <p>W zakresie zgodności przygotowania i wdrażania programów współfinansowanych w ramach 8 funduszy z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON), w tym</p>	<p>(tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”)</p> <p>Link do dokumentu: https://dziennikustaw.gov.pl/MP/rok/2021/pozycja/218</p> <p>Kryterium 1</p> <p>Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjęta uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. wypełnia wskazane kryteria poprzez ustanowienie ram całościowej polityki krajowej dla zapewnienia wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określenie konkretnych celów i działań do osiągnięcia w oznaczonym czasie

	W FBW		<p>zgłaszania komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych przez fundusze z KPON, przyjęto jednolitą procedurę na poziomie umowy partnerstwa oraz dla każdego z programów.</p> <p>Procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPON zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w zakresie programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednich Rzecznika Funduszy). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności w celu zweryfikowania stanu faktycznego i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPON w zależności od charakteru sprawy właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ Programu przygotowuje roczną zbiorczą informację o wszystkich zgłoszeniach dotyczących niezgodności projektów z KPON, w celu rozpatrzenia i akceptacji przez KM Programu oraz prowadzi w politykę informacyjną w ww. obszarze. KM podejmuje decyzję o podjęciu właściwych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie wskaźników realizacji tych celów (mierników) i podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację w określonym czasie, - zapewnienie gromadzenia danych w zakresie dotyczącym realizacji celów i działań - ustanowienie mechanizmów monitoringu realizacji celów i działań, - zapewnienie wdrażania na poziomie opracowywania i wdrażania planów działań i programów polityki dostępności oraz zgodnego z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ustawodawstwa i standardów, stosownie do uzgodnionych zapisów Strategii. <p>Kryterium 2 i Kryterium 3</p> <p>Opracowano procedurę dla programów finansowanych z 8 funduszy nakładającą na IZ Programu obowiązek przygotowania rocznej informacji o zgłoszeniach dot. niezgodności projektów z KPON oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM decyduje o podjęciu działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.</p> <p>Procedura obejmuje weryfikację zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPON zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia KPON, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.</p>
--	----------	--	---	---

			działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków..	
1.1.Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	<p>Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii</p> <p>Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości</p>	<p>Spełniony</p> <p>Na poziomie regionalnym spełnienie warunku wykazywane będzie wraz z przekazaniem programów regionalnych.</p> <p>Spełnieniem warunku są mechanizmy wskazane w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju w celu dotrwałego wzrostu gospodarczego opartego coraz silnie o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną, a także w projekcie Strategii Produktyności 2030 oraz Krajowej Inteligentnej Specjalizacji (KIS) i Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach (RIS) z uwzględnieniem procesu przedsiębiorczego odkrywania jako kluczowego elementu koncepcji inteligentnej specjalizacji. Minister wł. ds. gospodarki odpowiada za: opracowanie koncepcji, wdrażanie, proces przedsiębiorczego odkrywania, monitorowanie, ewaluację oraz koordynację i monitorowanie KIS i RIS. Jako element ciągłego procesu przedsiębiorczego odkrywania oraz monitorowania inteligentnych specjalizacji prowadzone są prace związane z aktualizacją dokumentu kierunkowego KIS, kontynuowane są prace związane z rozbudową i zasilaniem danymi narzędzia interaktywnego do monitorowania krajowych i regionalnych inteligentnych specjalizacji oraz dedykowanej strony</p>	<p>(tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 1)</p> <p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/informacje-o-strategii-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju</p> <p>Strategia Produktyności (projekt) - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/konsultacje-publiczne-projektu-strategii-produktywnosci-2031</p> <p>Raport Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju – OECD Economic Survey Poland z 2018 r., którego tematem przewodnim było wzmocnienie innowacyjności w Polsce - OECD</p> <p>https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-poland-2018_eco_surveys-pol-2018-en</p> <p>Smart Industry Polska 2019 oraz Smart Industry Polska 2018- Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://publikacje.siemens-info.com/ebook/554/raport-smart-industry-polska-2019</p> <p>https://publikacje.siemens-info.com/ebook/165/raport-smart-industry-polska-2018</p>

		<p>internetowej smart.gov.pl, a także przeprowadzane są analizy m.in. dot. zasobów i potencjału technologicznego w jednostkach naukowych, identyfikacji trendów rozwojowych w obszarze technologii, wypracowania metodologii przełożenia klasyfikacji kodów PKD na KIS oraz opracowania metodologii w zakresie map drogowych w obszarach KIS.</p> <p>Za najważniejsze transformacje które musi skutecznie przejść polska gospodarka uznano: budowę gospodarki o obiegu zamkniętym, rozwój przemysłu 4.0, cyfryzację przedsiębiorstw i gospodarkę neutralną klimatycznie.</p> <p>W każdym z ww. obszarów podejmowanych jest szereg działań opisanych odpowiednio m.in. w SOR, Mapie GOZ, Polityce Przemysłowej Polski, ustawie o Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości, programach Mój Prąd i Czyste Powietrze, koncepcji procesu standaryzacji Hubów Innowacji Cyfrowych, Polityce SI, Polityce Danych, koncepcji Szkoły Głównej Kompetencji Cyfrowych oraz Strategii Transformacji do Gospodarki Neutralnej Klimatycznie.</p> <p>Ponadto w celu spełnienia warunku promowana jest współpraca międzyregionalna i ponadnarodowa w obszarach inteligentnych specjalizacji (np. Partnerstwa S3 przy KE, Interreg, EIT, Horyzont 2020, Innovoucher, TravelGrants, projekty Grupy Wyszehradzkiej, TeamNet,</p>	<p>Analizy dot. digitalizacji i przemysłu 4.0 będące podstawą działań FPPP - Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości</p> <p><u>https://przemyslprzyszlosci.gov.pl/baza-wiedzy/biblioteka-4-0/</u></p> <p>Kryterium 1. Spełnione poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyzwania w zakresie rozwoju innowacyjności zidentyfikowano w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (w ramach opisu celu dotyczącego trwałego wzrostu gospodarczego opartego coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną), a także w projekcie Strategii Produktywności • Bieżąca identyfikacja i analiza barier odbywa się w ramach posiedzeń Rady ds. Innowacyjności oraz Międzyresortowego Zespołu ds. Innowacyjności. • Analizy specjalistyczne prowadzone są także w zakresie barier oraz potrzeb rozwojowych różnych podmiotów uczestniczących w procesie przedsiębiorczego odkrywania oraz w transferze i dyfuzji innowacji (np. Grup Roboczych ds. Krajowych Inteligentnych Specjalizacji) oraz analizy barier dotyczących poszczególnych zagadnień tematycznych jak np. cyfryzacji czy przemysłu 4.0. Analiza barier przeprowadzana jest także na poziomie regionalnym w celu uwzględnienia rozwiązań w działaniach podejmowanych na poziomie krajowym. <p>(tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 2)</p>
--	--	--	---

			<p>bilateralne projekty akceleracyjne), a także internacjonalizacja polskich firm np.: Umiędzynarodowienie Krajowych Kłastrów Kluczowych, Brand, Go to Brand, Poland Prize, Polskie Mosty Technologiczne, Granty na Eurogranty.</p>	<p>Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://smart.gov.pl</p> <p>Kryterium 2. Spełnione poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minister wł. ds. gospodarki posiada doświadczenie i kompetencje w zakresie realizacji zadań związanych z inteligentną specjalizacją (tworzenie koncepcji, wdrażanie, proces przedsiębiorczego odkrywania, monitorowanie, ewaluacja) • Prowadzenie przez Ministra wł. ds. gospodarki działań dotyczących koordynacji i monitorowania krajowych i regionalnych inteligentnych specjalizacji • Prowadzenie przez Ministra wł. ds. gospodarki prac w zakresie polityki innowacyjnej, technologicznej i przemysłowej, m.in. koordynacja prac Rady ds. Innowacyjności (efekty działania Rady: program Start In Poland, Sieć badawcza Łukasiewicz, ulga na B+R, ulga IP Box, Akademia Menadżera Innowacji, Program Dobry Pomysł, ustawa o Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości, Reforma nauki –Konstytucja dla nauki , doktoraty wdrożeniowe, projekt Szkoła dla Innowatora, Mapa GOZ) • Wskazanie Ministra właściwego ds. gospodarki do koordynowania KIS w dokumencie Krajowa Inteligentna Specjalizacja przez RM <p>(tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 3)</p> <p>Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://smart.gov.pl</p>
--	--	--	---	--

			<p>Strona internetowa dot. KIS - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://smart.gov.pl</p> <p>Narzędzie informatyczne SmartRadar - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://mpit-smartradar.avility.pl/</p> <p>Ewaluacja ex-ante i mid-term projektu pozakonkursowego - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości</p> <p>(w publikacji)</p> <p>Ewaluacja wsparcia w ramach PO IR w zakresie krajowych inteligentnych specjalizacji - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>https://www.ewaluacja.gov.pl/strony/badania-i-analizy/wyniki-badan-ewaluacyjnych/badania-ewaluacyjne/ewaluacja-wsparcia-w-ramach-po-ir-w-zakresie-krajowych-inteligentnych-specjalizacji/</p> <p>Kryterium 3. Spełnione poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none">• Stały monitoring inteligentnych specjalizacji w oparciu o dane z realizacji krajowych i regionalnych programów operacyjnych, Horyzont2020, w tym z uwzględnieniem listy wskaźników wspólnych i listy wskaźników kluczowych, którego efektem jest informacja zarządcza m.in. o zgłaszanych i pozytywnie ocenionych
--	--	--	---

				<p>projektach z poszczególnych KIS, o wskaźniku sukcesu oraz o zainteresowaniu poszczególnymi specjalizacjami</p> <ul style="list-style-type: none">• Wykorzystanie narzędzia informatycznego Smart Radar agregującego dane dot. Inteligentnych specjalizacji oraz współpraca z KE w zakresie narzędzia Innovation Radar• Prowadzenie monitoringu realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (wskazujący na stopień osiągania celów S3 jakim jest wzrost innowacyjności). Działalność Grup Roboczych ds. KIS, wywiady z przedsiębiorcami, spotkania grup focusowych tzw. Smart Panel i Smart Labs, ewaluacja projektu Monitoring KIS, ewaluacje i analizy tematyczne wykonywane przez PARP oraz Ministra wł. ds. gospodarki w ramach projektu Monitoring KIS <p>(tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 4)</p> <p>Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja- Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://smart.gov.pl</p> <p>Regulamin naboru i prac Grup Roboczych ds. krajowej inteligentnej specjalizacji z dnia 14 lutego 2020 r. - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://smart.gov.pl</p> <p>Business Technology Roadmaps - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości</p>
--	--	--	--	---

			<p>https://smart.gov.pl</p> <p>Konkursy w ramach poddziałania 1.1.1. Szybka Ścieżka dla BTR - Narodowe Centrum Badań i Rozwoju</p> <p>https://archiwum.ncbr.gov.pl/programy/fundusze-europejskie/poir/nabory-zakonczone/</p> <p>Kryterium 4. Spełnione poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zapewnienie ciągłości prac Grup Roboczych ds. KIS z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw, jednostek naukowych, instytucji otoczenia biznesu, organizacji biznesu oraz organizacji pozarządowych, skutkująca zmianami na liście KIS będącymi efektem monitorowania np. łączeniem specjalizacji, zmianami ich opisu, analizą trendów, identyfikacją barier w realizacji inwestycji w określonych obszarach B+R, interpretowaniem wyników monitorowania• Funkcjonowanie Grupy Konsultacyjnej ds. KIS składającej się z przedstawicieli administracji centralnej i samorządowej, zajmujących się inteligentnymi specjalizacjami na poziomie krajowym i regionalnym• Ciągła organizacja wywiadów z przedsiębiorcami i spotkań fokusowych (tzw. Smart Labs) z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw i jednostek naukowych, stanowiących element procesu przedsiębiorczego odkrywania (jak do tej pory 260 wywiadów w 21 obszarach tematycznych, 43 Smart Laby oraz 11 Business Technology Roadmaps)• Uruchomienie tematycznych konkursów w ramach działania 1.1.1 „Szybka Ścieżka” w PO IR dla wybranych Business Technology Roadmaps
--	--	--	---

			<p>tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 5)</p> <p>Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie utworzenia Rady ds. Innowacyjności, Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie utworzenia Międzyresortowego Zespołu do spraw Innowacyjności i zarządzania zmieniające - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20190000131</p> <p>Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20160001933</p> <p>Ustawa z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej -Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170002201</p> <p>Program Ministra na lata 2019 – 2021 Przemysł 4.0 - ustanowiony na podstawie art. 21a ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 141, z późn. zm.) - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/przemysl-4-0</p> <p>Ustawa z dnia 18 marca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce - Ministerstwo Edukacji i Nauki</p>
--	--	--	---

			<p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001668</p> <p>Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190000534/T/D20190534L.pdf</p> <p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/informacje-o-strategii-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju</p> <p>Strategia Produktyności (projekt) - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/konsultacje-publiczne-projektu-strategii-produktywnosci-2031</p> <p>Krajowe Klastry Kluczowe – lista, konkurs na KKK - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj/lista-kkk</p> <p>Kierunki rozwoju polityki klastrowej po 2020 r.- Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p>
--	--	--	--

			<p><u>https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/krajowe-klastry-kluczowe</u></p> <p>Konkurs dot. rozwoju potencjału koordynatorów KKK - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości</p> <p><u>https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/rozwoj-potencjalu-koordynatorow-krajowych-klastrow-kluczowych#terminy</u></p> <p>Raport z badania akredytowanych ośrodków innowacji - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p><u>https://www.smart.gov.pl/images/Raport-z-badania-akredytowanych-osrodkow-innowacji-na-zlecenie-MPIT.pdf</u></p> <p>Lista akredytowanych ośrodków innowacji - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p><u>https://www.gov.pl/web/rozwoj/lista-osrodkow-innowacji</u></p> <p>Gotowość Ośrodków Innowacji do wspierania inteligentnej specjalizacji - Ministerstwo Rozwoju i Technologii/Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości</p> <p><u>https://smart.gov.pl</u></p> <p>Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p><u>https://smart.gov.pl</u></p>
--	--	--	---

Kryterium 5.

Spełnione poprzez:

- Funkcjonowanie Rady Innowacyjności oraz Międzyresortowego Zespołu ds. Innowacyjności
- Przyjęcie rozwiązań legislacyjnych sprzyjających podejmowaniu i prowadzeniu działalności innowacyjnej, m.in. ustawy o innowacyjności, Konstytucja dla Biznesu, Ulga podatkowa na prace B+R, Prosta spółka, Mały ZUS, Ulga podatkowa IP Box, ustawa o Fundacji Platformy Przemysłu Przyszłości, zniesienie podwójnego opodatkowania funduszy VC
- Przyjęcie rozwiązań legislacyjnych umożliwiających reformę nauki - m.in. ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, utworzenie Sieci badawczej Łukasiewicz (reformacja instytutów badawczych)
- Działania koordynacyjne, zmierzające do zapewnienia synergii polityk na poziomie krajowym i regionalnym w ramach Rady ds. Innowacyjności
- Funkcjonowanie kompleksowych instrumentów wspierania działalności B+R+I

tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 6)

Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości

www.fppp.gov.pl ,

<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000229>

				<p>Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj/gospodarka-o-obiegu-zamknietym</p> <p>Standaryzacja Hubów Innowacji Cyfrowych - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj/mpit-oglasza-konkurs-dla-hubow-innowacji-cyfrowych</p> <p>Narodowy Plan Szerokopasmowy - Kancelaria Premiera Rady Ministrów</p> <p>https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/narodowy-plan-szerokopasmowy---zaktualizowany</p> <p>Polityka SI - Kancelaria Prezesa Rady Ministrów</p> <p>https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/konsultacje-spoeczne-projektu-polityki-rozwoju-sztucznej-inteligencji-w-polsce-na-lata-2019--2027</p> <p>Polityka danych - Kancelaria Premiera Rady Ministrów</p> <p>https://dane.gov.pl/</p> <p>Program Otwierania Danych Publicznych - Kancelaria Premiera Rady Ministrów</p>
--	--	--	--	---

			<p>https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/otwarte-dane-publiczne</p> <p>https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/program-otwierania-danych-na-lata-2021-2027--ruszaja-prekonsultacje-spoleczne</p> <p>Strategia Transformacji do Gospodarki Neutralnej Klimatycznie - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>(w opracowaniu)</p> <p>Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 - Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke</p> <p>Moj prąd, Czyste powietrze - Ministerstwo Klimatu i Środowiska/Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</p> <p>https://mojprad.gov.pl/ , http://www.czystepowietrze.gov.pl/</p> <p>Plan Rozwoju Elektromobilności - Ministerstwo Aktywów Państwowych</p> <p>https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/elektromobilnosc-w-polsce</p> <p>Mapa drogowa GOZ - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p>
--	--	--	---

<https://www.gov.pl/web/rozwój-praca-technologia/rada-ministrow-przyjela-projekt-mapy-drogowej-goz>

Kryterium 6.

Spełnione poprzez:

- Transformację w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (wdrożenie Mapy drogowej GOZ), prace KIS ds. GOZ, działania w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta, działania dot. śladu środowiskowego i ekoprojektowania, gospodarowanie surowcami
- Transformację cyfrową i w kierunku przemysłu 4.0 (Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości - standaryzacja i integracja działań szkoleniowo-doradczych, Ulga podatkowa na robotyzację, Tworzenie Digital Innovation Hubs i proces standaryzacji usług, European Digital Innovation Hubs, Nowoczesne kadry dla przemysłu przyszłości – up-skilling i re-skilling), Fabryki uczące, Polityka Sztucznej Inteligencji (SI), Doktorat wdrożeniowy i Szkoła AI, Akademia Innowacyjnych Zastosowań Technologii Cyfrowych, Polityka danych, Program Otwierania Danych Publicznych, Narodowy Plan Szerokopasmowy)
- Transformację w kierunku gospodarki neutralnej klimatycznie (Strategia Transformacji do Gospodarki Neutralnej Klimatycznie, Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, Program Czyste Powietrze, Program Mój Prąd, Plan Rozwoju Elektromobilności)

Tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 7)

Informacja o udziale polskich podmiotów m.in. w partnerstwach ponadnarodowych S3 oraz projektach międzynarodowych w ramach

			<p>programu Horyzont 2020 - Komisja Europejska/Ministerstwo Rozwoju i Technologii/Krajowy Punkt Kontaktowy PR Horyzont 2020</p> <p>https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/thematic-platforms , https://smart.gov.pl , https://www.kpk.gov.pl/analizy-i-statystyki</p> <p>Konkursy dla przedsiębiorstw uruchamiane w ramach poszczególnych programów w zakresie internacjonalizacji i współpracy międzynarodowej</p> <p>Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>https://www.interregeurope.eu/in-my-country/poland/</p> <p>Krajowy Punkt Kontaktowy PR Horyzont 2020</p> <p>https://www.kpk.gov.pl/h2020-i-inne-programy/horyzont-2020</p> <p>Ministerstwo Spraw Zagranicznych</p> <p>https://www.visegradfund.org/</p> <p>http://map.visegradfund.org/</p> <p>Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości</p> <p>https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/innovoucher</p> <p>https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/wsparcie-na-utworzenie-partnerstwa</p> <p>https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/Umi%C4%99dzynarodowienie%20Krajowych%20Klastr%C3%B3w%20Kluczowych</p> <p>https://www.parp.gov.pl/component/grants/grantss?category=5</p> <p>Polska Agencja Inwestycji i Handlu</p>
--	--	--	--

				<p>https://www.paih.gov.pl/pmt</p> <p>Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>https://www.gov.pl/web/nauka/granty-na-granty-promocja-jakosci-iii</p> <p>Fundacja na rzecz Nauki Polskiej</p> <p>https://www.fnp.org.pl/oferta/team-net/</p> <p>Kryterium 7. spełnione poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promowanie współpracy międzyregionalnej i ponadnarodowej w obszarach inteligentnych specjalizacji - m.in. Partnerstwa S3 przy KE, Interreg, EIT, Horyzont 2020, Innovoucher, TravelGrants, projekty Grupy Wyszehradzkiej, TeamNet, bilateralne projekty akceleracyjne • Instrumenty wsparcia ukierunkowane na internacjonalizację polskich firm wspierające współpracę z partnerami zagranicznymi – m.in.: umiędzynarodowienie Krajowych Kłastrów Kluczowych, Brand, Go to Brand, Poland Prize, Polskie Mosty Technologiczne, Granty na Eurogranty • Planowane instrumenty wsparcia współpracy międzynarodowej w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027 - m.in. współpraca instytucjonalna w zakresie partnerstw międzynarodowych - wymiana wiedzy i dobrych praktyk, wsparcie tworzenia partnerstw międzynarodowych, wsparcie umiędzynarodowienia przedsiębiorstw
1.2.Krajowy lub regionalny plan sieci	EFR R	Udoskonalanie łączności cyfrowej	<p>Spełniony.</p> <p>Spełnieniem warunku jest Narodowy Plan Szerokopasmowy (NPS) przyjęty uchwałą</p>	<p>Tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 1,2,3</p> <p>Link do dokumentu:</p>

szerokopasmowej			<p>nr 27/2020 RM z dnia 10 marca 2020 r. NPS zgodnie z kryteriami zawiera:</p> <ul style="list-style-type: none"> oszacowanie luki inwestycyjnej w dostępie do sieci o bardzo dużej przepustowości z uwzględnieniem 3 scenariuszy: 1) bazowego - utrzymanie w latach 2018-2025 dotychczasowego potencjału inwestycyjnego w sieci szerokopasmowej 2) optymistycznego - zwiększenie w latach 2018-2025 komercyjnych nakładów na inwestycje w sieci szerokopasmowe i intensyfikację inwestycji komercyjnych 3) pesymistycznego - spadek w latach 2018-2025 komercyjnych nakładów na inwestycje w sieci szerokopasmowe i stopniową stagnację inwestycji komercyjnych, modele interwencji publicznych uzasadnionych różnymi modelami inwestycyjnymi, które zapewniają m.in. dostępność usług w sensie ekonomicznym i otwartość sieci, a także są dostosowane do różnych form i źródeł pomocy finansowej, adekwatnej do zidentyfikowanych zawodności rynku, opis środków służących podaży i popytowi, w tym bezpośrednio usprawniających inwestycje szerokopasmowe oraz 	<p>https://mc.bip.gov.pl/programy-realizowane-w-mc/narodowy-plan-szerokopasmowy.html</p> <p>Kryterium 1.</p> <p><i>Narodowy Plan Szerokopasmowy w zakresie zapewnienia stacjonarnego dostępu do internetu</i> wskazuje lukę inwestycyjną i finansową spełnienia w Polsce następujących celów Europejskiej Agendy Cyfrowej oraz Komunikatu ws. społeczeństwa gigabitowego (rozdział 3):</p> <p>a) powszechny dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s do roku 2020,</p> <p>b) dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, z możliwością modernizacji do przepustowości mierzonych w Gb/s, dla wszystkich gospodarstw domowych do roku 2025,</p> <p>c) dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 1 Gb/s dla wszystkich miejsc stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego do roku 2025;</p> <p>d) dostęp do w pełni rozwiniętych komercyjnych usług w sieciach 5G w co najmniej 1 głównym mieście do 2020 roku oraz dostęp do usług w sieciach 5G we wszystkich głównych obszarach miejskich oraz wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych do roku 2025 (rozdział 4).</p> <p>Kryterium 2.</p>
-----------------	--	--	--	--

			<p>wzmacniające wykorzystanie usług dostępu do sieci wysokich przepustowości,</p> <ul style="list-style-type: none"> informacje o sposobach eksperckiego wsparcia interesariuszy inwestycji szerokopasmowych, opis monitoringu postępów realizacji planu szerokopasmowego ze standardowymi wskaźnikami monitoringowymi, który prowadzi koordynator NPS we współpracy z UKE jako regulatorem rynku telekomunikacyjnego. <p>Link do dokumentu:</p> <p>https://mc.bip.gov.pl/programy-realizowane-w-mc/narodowy-plan-szerokopasmowy.html</p>	<p>NPS zawiera (rozdział 5) zapisy spełniające kryterium w zakresie modeli interwencji publicznych uzasadnionych różnymi modelami inwestycyjnymi, które zapewniają m.in. dostępność usług w sensie ekonomicznym i otwartość sieci, a także są dostosowane do różnych form i źródeł pomocy finansowej, adekwatnej do zidentyfikowanych zawodności rynku. Modele interwencji publicznej zostały zdelimitowane w odniesieniu do źródła pochodzenia środków przeznaczonych na wsparcie inwestycji szerokopasmowych (środki europejskie/środki krajowe i quasi-komercyjne) oraz na formę wsparcia (bezzwrotna dotacja, instrumenty zwrotne i pomoc zwrotna, partnerstwo publiczno-prywatne oraz inwestycje kapitałowe).</p> <p>Kryterium 3.</p> <p>NPS w rozdziale 5 i 6 zawiera opis środków służących podaży i popytowi, w tym bezpośrednio usprawniających inwestycje szerokopasmowe oraz wzmacniające wykorzystanie usług dostępu do sieci wysokich przepustowości. Działania wspierające inwestycje szerokopasmowe zostały skupione wokół eliminowania barier administracyjno-prawnych w telekomunikacyjnym procesie inwestycyjnym i działań o charakterze wykonawczym (od odpowiedzialnej aktywności regulacyjnej krajowego organu regulacyjnego dla rynku telekomunikacyjnego – Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej – oraz organu ochrony konkurencji – Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – do ogólnokrajowych kampanii informacyjnych dotyczących inwestycji szerokopasmowych). Z kolei działania wspierające popyt na usługi dostępu do szybkiego internetu polegać będą m.in. na udostępnianiu narzędzi agregujących popyt, kampaniach społecznych wzmacniających świadomość korzyści płynących z korzystania z szybkiego internetu oraz ewentualnych działaniach finansowych, wspierających potrzebujących użytkowników końcowych w zapewnieniu możliwości korzystania z tych usług.</p> <p>Kryterium 4.</p>
--	--	--	--	---

				<p>Departament Telekomunikacji funkcjonujący w strukturze urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji pełni funkcję Broadband Competence Office i krajowego punktu kontaktowego do spraw rozwoju sieci szerokopasmowych.</p> <p>Kryterium 5</p> <p>Monitoring będzie prowadzony przez koordynatora NPS we współpracy z regulatorem rynku telekomunikacyjnego – Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej przy użyciu standardowych wskaźników monitoringowych.</p>
<p>2.1.Ramy strategiczne polityki na rzecz wsparcia renowacji budynków pod kątem efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i niemieszkalnych</p>	<p>EFR R, FS</p>	<p>Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</p>	<p>Spełniony.</p> <p>Spełnienie warunku stanowić będzie aktualizacja Długoterminowej strategii renowacji budynków (DSRB) jako wymóg wynikający z art. 2a dyrektywy 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. W zakresie kryterium 2 dotyczącego działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii warunek należy uznać za spełniony w oparciu o przekazany do Komisji Europejskiej w dniu 30 grudnia 2019 r. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030.</p> <p>Link do dokumentu:</p> <p>https://www.gov.pl/attachment/64841ec3-1e9c-49d9-85f7-2a58bead36b2.</p>	<p>Tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 1</p> <p>Link do dokumentu:</p> <p>https://www.gov.pl/attachment/64841ec3-1e9c-49d9-85f7-2a58bead36b2.</p> <p>Kryterium 1.</p> <p>Długoterminowa strategia renowacji budynków wyznacza cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050, które zostały określone w scenariuszu rekomendowanym renowacji budynków, a także przedstawia analizę różnych wariantów realizacji renowacji: 1. scenariusz szybkiej i głębokiej termomodernizacji, 2. scenariusz termomodernizacji etapowej, 3. scenariusz rekomendowany (rozdział 9). Ponadto, zawiera szczegółowe zestawienie krajowych polityk oraz narzędzi finansowych wspierających renowację budynków, do których przedstawiono wykaz środków budżetowych (rozdział 5). Dodatkowo DSRB zawiera orientacyjną skalę wsparcia renowacji budynków (rozdział 9), oraz wskazuje mechanizmy ułatwiające inwestorem podejmowanie i przeprowadzanie renowacji budynków (rozdział 8). DSRB zawiera wytyczne w zakresie dalszych</p>

			<p>Kryterium 2</p> <p>https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke</p>	<p>działań dotyczących wsparcia renowacji budynków w Polsce. DSRB poza wypełnieniem wymogów wynikających z warunku 2.1, spełnia również wymagania nałożone art. 2a dyrektywy 2010/31/UE.</p> <p>Kryterium 2</p> <p>Kryterium dotyczące działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii należy uznać za spełnione w oparciu o przekazany do Komisji Europejskiej w dniu 30 grudnia 2019 r. <i>Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030</i>. Ponadto, w dniu 16 czerwca 2021 r., za pośrednictwem Stałego Przedstawiciela RP przy UE, przekazano do Dyrekcji Generalnej ds. Energii (DG ENER) Komisji Europejskiej dokument pn. <i>Informacja w sprawie metod i środków stosowanych w Polsce służących wdrożeniu art. 7, 7a i 7b dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej</i> - zawierający opis szczegółowej metody funkcjonowania systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej oraz alternatywnych środków z dziedziny polityki, o których mowa w art. 7a oraz 7b ww. dyrektywy. W wymienionych dokumentach zawarto informacje na temat działań podjętych i planowanych na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii, w tym m.in. łącznej kwoty wymaganych oszczędności w zakresie końcowego wykorzystania energii w terminie do 31 grudnia 2030 r.</p>
2.2.Zarządzenie w sektorze energii	EFR R, FS	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	<p>SpełnionyPrzekazanie Komisji Europejskiej dn. 30 grudnia 2019 r. Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK), przyjętego przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu 18 grudnia 2019 r., wypełnia obowiązek nałożony na Polskę przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie</p>	<p>Tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 1,2</p> <p>Link do dokumentu:</p> <p>https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke</p> <p>Kryterium 1 i 2. KPEiK zawiera działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrznego rynku</p>

		<p>Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001¹³, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju</p>	<p>klimatu. Informacja o przekazaniu KPEiK Komisji Europejskiej w dniu 30 grudnia 2019 r., została przyjęta przez Radę Ministrów dnia 28 czerwca 2021 r.</p> <p>KPEiK pozostaje spójny ze Strategią zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku, Polityką ekologiczną Państwa 2030, Strategią zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 oraz uwzględnia założeniami Polityki energetycznej Polski do 2040 r. KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrznego rynku energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.</p> <p>KPEiK wyznacza cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r. .m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005, • 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, 	<p>energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.</p> <p>KPEiK wyznacza cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r. :</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do 2005 r., • 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% możliwy do osiągnięcia dzięki dodatkowym środkom unijnym, w tym na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: 14% udziału OZE w transporcie i roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie. • wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007, • redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej <p>Krajowe założenia i cele polskiej polityki energetyczno-klimatycznej szczegółowo opisane zostały w rozdziale drugim dokumentu, natomiast rozdział trzeci wskazuje polityki i środki mające służyć ich realizacji. Analizę skutków planowanych polityk i środków przedstawiono w Załączniku nr 2 do KPEiK.</p>
--	--	---	---	--

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

			<p>w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: 14% udziału OZE w transporcie i roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie.</p> <ul style="list-style-type: none">• wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,• redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej. <p>Link do dokumentu:</p> <p><u>https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke</u></p>	
--	--	--	--	--

<p>2.3. Skuteczne wspieranie wykorzystania energii odnawialnej w poszczególnych sektorach i w całej Unii</p>	<p>EFR R, FS</p>	<p>Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju</p>	<p>Spełniony</p> <p>Spełnieniem warunku jest osiągnięcie w Polsce udziału energii z OZE w końcowym zużyciu energii brutto w 2020 r na poziomie 15% lub podjęcie dodatkowych działań zaradczych dla utrzymania ścieżki osiągnięcia celu. Cel z 2020 roku stanowi poziom odniesienia do wyznaczenia celu na 2030 r. i obejmuje obszary: elektroenergetyki, transportu, ciepła i chłodu.</p> <p>Cel udziału OZE w elektroenergetyce ma być osiągnięty głównie w dzięki aukcjom OZE z lat 2018-2020 a także produkcji energii pozyskanej z realizacji programów "Mój Prąd" i "Energia Plus" i „Agroenergia” a także „Czyste powietrze”.</p> <p>W ramach przeprowadzonych środków zaradczych trzeba wymienić przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaczny wolumen energii przeznaczony i zakontraktowany w ramach aukcji, w szczególności w latach 2019-2020, - wprowadzony w 2018 roku bardzo korzystny i unikalny system net-meteringu dla rozliczania prosumentów, tzw. system opustów. <p>W celu osiągnięcia wymaganego poziomu udziału energii z OZE w elektroenergetyce kontynuowane będą obowiązujące</p>	<p>(Tekst boldem to kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 1)</p> <p>Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (dalej: „ustawa OZE”):</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150000478/U/D20150478Lj.pdf</p> <p>Ustawa z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. 2021 poz. 234):</p> <p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000234/U/D20210234Lj.pdf</p> <p>Kryterium 1.</p> <p>Instrumenty służące osiągnięciu celu OZE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Głównym mechanizmem jest aukcyjny system wsparcia. W ramach aukcji OZE zakontraktowano w l. 2016-2018 - ok. 2000 MW, w 2019 r. – ok. 3000 MW, w 2020 - ok. 2500 MW oraz ok. 2500 MW w 2021 r. Nowelizacja ustawy OZE przedłuży okres udzielania pomocy publicznej w systemie aukcyjnym oraz systemach FIT/FIP. • Systemy cen i premii gwarantowanych FIT/FIP dedykowanych małym wytwórcom OZE w technologii biogazowej, biomasowej oraz hydroenergetycznej. • Prosumencki system opustów oparty o rozliczenia energii z mikroinstalacji w ramach net-meteringu. • Program "Mój Prąd" do 2020 roku zapewnił wsparcie dla 1200 MW. W lipcu 2021 r. rozpoczął się nabór do jego 3. edycji. Kolejna, poszerzona o nowe elementy, tj. punkty ładowania samochodów elektrycznych czy magazyny energii jest w trakcie przygotowania. • Programy "Energia Plus" dla przedsiębiorców i „Agroenergia” dedykowany rolnikom.
--	--------------------------	--	--	---

			<p>mechanizmy wsparcia systemowego, takie jak system aukcyjny, systemy FiT/FiP oraz programy wsparcia inwestycyjnego źródeł OZE, zmodyfikowany zostanie dedykowany prosumentom model, co pozwoli na jego dostosowanie do wymagań regulacji wchodzących w skład pakietu „Czysta Energia dla Wszystkich Europejczyków”.</p> <p>Link do ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2020 r. poz. 261, z późn. zm.):</p> <p><u>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150000478/U/D20150478Lj.pdf</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Morskie farmy wiatrowe umożliwią skokowy przyrost mocy zainstalowanej OZE. Rozwój tej technologii będzie stanowić centralny element do osiągnięcia celów energetyczno-klimatycznych. <p>(Tekst boldem do kolumny „linki do dokumentów”- kryterium 2)</p> <p>Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz warunków przyłączenia instalacji do sieci (Dz. U. 2017 poz. 1084),</p> <p><u>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170001084/O/D20171084.pdf</u></p> <p>Kryterium 2.</p> <p>Promowaniu rozwoju OZE w zakresie produkcji ciepła i chłodu służą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii poszerzające katalog podmiotów zobowiązanych do zakupu ciepła z OZE. • Program „Czyste Powietrze umożliwiający wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy i termomodernizację budynków- kontynuacja do 2029 r. • W celu rozwoju produkcji ciepła i chłodu z OZE powołano Zespół ds. określenia modelu funkcjonowania rynku ciepła, który opracował Strategię dla Ciepłownictwa, określającą kierunki transformacji sektora w Polsce w zakresie niskoemisyjności i będzie stanowić podstawę dla działań podejmowanych w tym obszarze w najbliższych latach.
--	--	--	---	--

				<ul style="list-style-type: none"> Ponadto programy wsparcia inwestycyjnego w zakresie indywidualnych źródeł ciepła z OZE, takie jak program "Czyste powietrze" oraz inne programy podlegać będą stosownym zmianom i udoskonaleniom, a zależności od potrzeb otrzymają komplementarne wsparcie.
2.4. Skuteczne ramy zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i katastrofami.	EFR R, FS	Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	<p>Spełniony</p> <p>Spełnieniem warunku jest krajowy plan zarządzania ryzykiem opracowany na podstawie ocen ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobnych skutków zmian klimatu oraz istniejących strategii adaptacji do zmian klimatu oraz istniejące strategie adaptacji do zmian klimatu. Polska opracowała w celu spełnienia kryteriów w ramach warunku: Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka oraz Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem odpowiadające im zakresem przedmiotowy.</p>	<p>Kryterium 1.</p> <p>Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka zawiera w szczególności rozdziały opisujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikację ryzyka, analizę oraz szacowanie, 2) typologię zagrożeń, 3) matrycę ryzyka, 4) zagrożenia naturalne, 5) zagrożenia cywilizacyjne i powodowane intencjonalną działalnością człowieka 6) potencjalne skutki dla ludności, gospodarki, mienia infrastruktury i środowiska naturalnego;

			<p>Kryterium 2. i 3.</p> <p>Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem zawiera:</p> <p>1) cele strategiczne,</p> <p>2) działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych i redukcji ryzyka</p> <p>3) część A Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego (KPZK): charakterystykę zagrożeń i ich ocenę ryzyka, zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: zapobieganie i przygotowanie</p> <p>4) część B KPZK : zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: reagowanie i odbudowa</p> <p>5) wdrażanie środków zapobiegania ryzyku i zapewnienia gotowości:</p> <ul style="list-style-type: none">- współpraca między siłami uczestniczącymi- zestawienie organów odpowiedzialnych na odp. poziomie administracyjnym kraju- procedury zarządzania kryzysowego, w tym ochrony infrastruktury krytycznej,- procedury organizacji łączności, monitorowania zagrożeń, informowania, ostrzegania i alarmowania- komunikację ryzyka- organizację ratownictwa i opieki medycznej i ewakuacji z obszarów zagrożonych,- zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód- procedury uruchamiania rezerw strategicznych
--	--	--	---

				<p>-priorytety ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej</p> <p>-finansowanie.</p>
<p>2.5. Aktualizowane planowanie koniecznych inwestycji w sektorze wodno-ściekowym</p>	<p>EFR R, FS</p>	<p>Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej</p>	<p>Niespełniony</p> <p>Uznany za spełniony przez PL w odniesieniu do Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi</p> <p>Niespełniony w części dot. KPOŚK.</p> <p>Spełnieniem warunku jest przygotowanie planu inwestycji, który obejmuje ocenę obecnego stanu wdrożenia dyrektywy (91/271/EWG) dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych i dyrektywy w sprawie wody pitnej (98/83/WE), tj.:</p> <p>1. VI aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych</p> <p>2. Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi</p> <p>Dokumenty obejmują m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określenie i planowanie, w tym indykatywne szacunkowe dane finansowe, wszelkich inwestycji publicznych: <p>a) wymaganych do wdrożenia dyrektywy 91/271/EWG,</p>	<p>Warunek w części dotyczącej wody pitnej spełniony jest poprzez przyjęcie <i>Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi</i>, który zawiera ocenę stanu wdrożenia dyrektywy 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz z wykazem inwestycji wymaganych do wdrożenia tej dyrektywy oraz do spełnienia wymagań wynikających z jej rewizji, dyrektywy 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. W Programie zawarto również szacunkowe koszty wskazanych inwestycji, w tym koszty wynikające z wymogu badania większej liczby parametrów jakości wody, jak i modernizacji sieci dystrybucji wody z uwzględnieniem jej wieku i planów amortyzacji. W Programie oceniono możliwości finansowania inwestycji z zysków pochodzących z opłat od użytkowników oraz, w przypadku potrzeby ich uzupełnienia, wskazano także możliwe źródła finansowania ze środków krajowych i zagranicznych.</p> <p>Tekst dotyczący opisu części w zakresie gospodarki ściekowej zostanie zgodnie z informacją od MI przekazany po przyjęciu KPOŚK</p>

			<p>b) wymaganych do wdrożenia dyrektywy 98/83/WE;</p> <p>c) wymaganych, aby zaspokoić potrzeby wynikające z dyrektywy (UE) 2020/2184, w szczególności w odniesieniu do zmienionych parametrów jakości określonych w załączniku I do tej dyrektywy;</p> <ul style="list-style-type: none"> oszacowanie inwestycji niezbędnych do odnowienia istniejącej infrastruktury wodno-ściekowej oraz wskazanie potencjalnych źródeł finansowania publicznego o ile są one niezbędne. 	
2.6. Aktualizowane planowanie w zakresie gospodarowania odpadami	EFR R, FS	Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej	<p>Spełniony</p> <p>Kryteria 1, 2 i 4 w ramach warunku należy uznać za spełnione w oparciu o aktualny stan prawny oraz funkcjonujące dokumenty strategiczne tj. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO).</p> <p>Prace nad KPGO 2022 trwały po opublikowaniu przez KE projektu pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym. Polska jako pierwsza z państw członkowskich uwzględniła te nowe cele w krajowym planie gospodarki odpadami. Stąd KPGO 2022 uwzględniła cele przedstawione przez KE w dniu 2 grudnia 2015 r. w ramach tak zwanego</p>	<p>(Tekst boldem do kolumny „linki do dokumentów” - kryterium 1)</p> <p>Spełnienie kryterium zapewniają: KPGO 2022, nowo dodany załącznik do KPGO 2022.</p> <p>Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2022</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20160000784/O/M20160784.pdf</p> <p>Link do aktualizacji KPGO - Załącznik dot. luki inwestycyjnej</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000509/O/M20210509.pdf</p> <p>Kryterium 1.</p>

		<p>pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym. KPGO 2022 uwzględniając nowe cele wynikające z wymagań UE wskazuje kierunki polityki dotyczące gospodarki odpadami oraz określa działania i środki służące osiągnięciu tych celów.</p> <p>Konieczność podjęcia dodatkowych działań stwierdzono w zakresie kryterium nr 3 warunku. W celu spełnienia kryterium 3 dot. potrzeb inwestycyjnych dokonano aktualizacji KPGO 2022 w formule opracowania dodatkowego załącznika, w szczególności w zakresie recyklingu i zapobiegania powstawaniu odpadów oraz zawierającego informacje o źródłach dochodów na pokrycie kosztów utrzymania i eksploatacji inwestycji. Aktualizacja KPGO ma charakter uniwersalny i odnosi się do całego obszaru kraju, w związku z czym nie jest już wymagana aktualizacja Wojewódzkich Planów Gospodarki Odpadami (WPGO), ponieważ spełnienie warunku 2.6 nastąpiło na poziomie krajowym.</p> <p>W załączniku do KPGO przyjętym w roku 2021 opracowanym na podstawie Analizy IOŚ-PIB następuje wprost odniesienie się do celów z art. 11 dyrektywy 2008/98/WE zmienionej dyrektywą 2018/851. Podstawę do oceny luki inwestycyjnej określonej w tym załączniku do KPGO 2022 stanowiły wymagania wynikające z przepisów prawa UE, a podstawę do oszacowania potrzeb</p>	<p>KPGO 2022 z nowo dodanym w 2021 r. załącznikiem zawiera aktualną w odniesieniu do obszaru całego kraju analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla poszczególnych rodzajów odpadów z uwzględnieniem ilości, składu morfologicznego i źródeł ich powstawania.</p> <p>Analiza Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego (IOŚ-PIB), stanowiąca podstawę do opracowania ww. załącznika do KPGO 2022, jako elementu realizującego m.in. warunek 2.6 w części dot. określenia luki inwestycyjnej w sektorze odpadowym, zawiera analizę dotyczącą aktualnego stanu, w tym ocenę istniejącego potencjału instalacji gospodarki odpadami i PSZOK oraz prognozy zmian ilości i jakości wytwarzanych w Polsce odpadów komunalnych w perspektywie lat 2019-2035.</p> <p>Analizę sporządzono na podstawie danych wejściowych dla 2018 r. (najnowsze dostępne).</p> <p>Bazą do określenia zapotrzebowania inwestycyjnego była przeprowadzona analiza ilościowa i jakościowa wytwarzania odpadów komunalnych w szczególności na podstawie danych GUS, sprawozdań marszałków województw z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi i dostępnych badań składu morfologicznego.</p> <p>(Tekst boldem do kolumny „linki do dokumentów - Kryterium 2)</p> <p>Spełnienie kryterium poprzez KPGO 2022</p> <p>Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2022</p> <p><u>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20160000784/O/M20160784.pdf</u></p> <p>Link do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów</p>
--	--	--	---

		<p>inwestycyjnych stanowiły cele określone w art. 11 dyrektywy 2008/98/WE zmienionej dyrektywą 2018/851.</p> <p>Zmiana KPGO 2022, o której mowa powyżej, pozwala na spełnienie warunku podstawowego 2.6 w początkowym okresie trwania perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027. Zgodnie z przepisami krajowymi (ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach), bazującymi na regulacjach wynikających z porządku prawnego UE, plany podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 6 lat.</p> <p>Pełna aktualizacja KPGO powinna nastąpić do połowy roku 2022.</p> <p>W celu uchwalenia aktualizacji KPGO już rozpoczęto prace związane z koniecznością przygotowania dokumentu obowiązującego po 2022 r. Wobec czego ciągłość spełnienia warunku zostanie bezwzględnie zapewniona w całym okresie trwania perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027.</p> <p>Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2022</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20160000784/O/M20160784.pdf</p>	<p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000019/O/D20170019.pdf</p> <p>Link do rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000906/O/D20210906.pdf.</p> <p>Kryterium 2</p> <p>KPGO zawiera ocenę istniejących systemów zbierania odpadów, w tym zakresu rzeczowego i terytorialnego selektywnego zbierania oraz środków usprawniających jej działanie, a także potrzeby nowych systemów zbiórki. W wyniku tej oceny w KPGO wskazano potrzebę wprowadzenia jednolitych standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie całego kraju, które następnie zostały określone w rozporządzeniu ws. szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.</p> <p>Załącznik do KPGO 2022, na podstawie przeprowadzonej analizy potrzeb w zakresie systemu selektywnego zbierania, wskazuje, że w kolejnych latach powinien nastąpić rozwój PSZOK wraz z punktami napraw i wymiany rzeczy używanych oraz określa potrzeby w tym zakresie.</p> <p>(Tekst boldem do kolumny „linki do dokumentów” - Kryterium 3)</p> <p>Spełnione poprzez przyjęcie nowego załącznika do KPGO 2022</p> <p>Link do aktualizacji KPGO - Załącznik dot. luki inwestycyjnej</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000509/O/M20210509.pdf</p>
--	--	---	--

			<p>Link do aktualizacji KPGO - Załącznik dot. luki inwestycyjnej</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000509/O/M20210509.pdf</p>	<p>Kryterium 3.</p> <p>Na rzecz realizacji kryterium została przeprowadzona Analiza IOŚ-PIB oraz opracowany i opublikowany w roku 2021 Załącznik do KPGO 2022, w których zawarto ocenę potrzeb inwestycyjnych w skali kraju w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, infrastruktury selektywnego zbierania odpadów oraz instalacji do przetwarzania odpadów. Po przeprowadzonych analizach zidentyfikowano jako priorytetowe instalacje do recyklingu oraz działania inwestycyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów. W załączniku przedstawiono również informacje o źródłach finansowania kosztów eksploatacji i utrzymania instalacji w kraju.</p> <p>(Tekst boldem do kolumny „linki do dokumentów”- Kryterium 4 .)</p> <p>Spełnione poprzez art. 35 ust. 1 pkt 4 lit. c) ustawy o odpadach, KPGO 2022, załącznik do KPGO 2022, WPGO</p> <p>Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2022</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20160000784/O/M20160784.pdf</p> <p>Link do aktualizacji KPGO - Załącznik dot. luki inwestycyjnej</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000509/O/M20210509.pdf</p> <p>Kryterium 4 .</p> <p>Uchwalanie i obowiązywanie planów gospodarki odpadami reguluje ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zgodnie z którą plany gospodarki</p>
--	--	--	---	---

				<p>odpadami opracowuje się na poziomie krajowym i wojewódzkim. WPGO powinien być zgodny z KPGO i służyć realizacji zawartych w nim celów, które należy uznać jako uniwersalne w skali całego kraju. Wobec tego Załącznik do KPGO 2022 – ocena luki inwestycyjnej - zawiera oszacowanie potrzeb na moce przerobowe instalacji w skali kraju. Funkcjonująca i planowana infrastruktura wraz z lokalizacją i przepustowością dotyczące odpadów komunalnych określone są natomiast wprost w planach inwestycyjnych (załącznik do WPGO), w których procesie przyjmowania bierze udział minister do spraw klimatu, aby zapewnić jednolite zasady planowania w gospodarce odpadami dla całego kraju.</p> <p>W uzasadnionych przypadkach KPGO 2022 określa kryteria lokalizacji instalacji i obiektów gospodarki odpadami, tj. w zakresie: lokalizacji PSZOKów; instalacji dla odpadów medycznych i weterynaryjnych; składowania odpadów w podziemnych wyrobiskach górniczych, np. z grupy 01, 06 i 10 i innych również niebezpiecznych np. z procesów oczyszczania spalin.</p>
2.7. Ramy działań priorytetowych w przypadku koniecznych środków ochrony obejmujących dofinansowanie unijne	EFR R,FS	Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	<p>Spełniony.</p> <p>Spełnieniem warunku jest przyjęcie dokumentu: „Priorytetowe Ramy Działań w zakresie finansowania europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 na lata 2021-2027”. (ang: Prioritised Action Framework, PAF).</p> <p>Dokument zawiera informacje nt. działań priorytetowych niezbędnych do zrealizowania na terenie obszarów sieci Natura 2000 po 2020 r. oraz wskazanie potencjalnych źródeł ich finansowania w zakresie: planowania ochrony, ochrony siedlisk i gatunków stanowiących przedmioty ochrony, badań naukowych, monitoringu przyrodniczego, działań</p>	<p>(Tekst boldem do kolumny „linki do dokumentów”- Kryterium 1</p> <p>Link do dokumentu:</p> <p><u>http://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/5073/PAF_icon.pdf</u></p> <p>Kryterium 1.</p> <p>Działania dotyczące utrzymania dotychczasowej gospodarki na terenach siedlisk gatunków przyrodniczych i poprawie ich ochrony w formie czynnej, przewidują m.in. :</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowanie siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - ekstensywna gospodarka rolna, rybacka i leśna uwzględniająca ochronę siedlisk - zabezpieczenie/odtworzenie miejsc rozrodu gatunków chronionych

			<p>edukacyjnych i promocyjnych oraz rozwoju zielonej infrastruktury, a także podsumowanie dotychczasowych działań podejmowanych na rzecz sieci Natura 2000 finansowanych z dostępnych środków krajowych i funduszy UE w latach 2014 – 2020. W dokumencie na podstawie danych przekazanych przez sprawujących nadzór nad obszarami Natura 2000 określono odrębnie dla każdego obszaru Natura 2000 działania niezbędne do wykonania na jego terenie, w celu poprawy lub zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, w tym ptaków, stanowiących ich przedmiot ochrony. Dodatkowo zaplanowano działania związane z zarządzaniem obszarami sieci Natura 2000 (w tym aktualizacją dokumentów planistycznych), edukacją i promocją, potrzebami w zakresie prowadzenia dalszych badań, monitoringiem, oraz turystycznym udostępnieniem obszarów.</p> <p>Link do dokumentu:</p> <p>http://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/5073/PAF_icon.pdf</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wykup gruntów • odtwarzanie zdegradowanych siedlisk i wzmacnianie zagrożonych gatunków: - powstrzymanie naturalnej sukcesji siedlisk - przywrócenie/polepszenie reżimu hydrologicznego - zwalczanie gatunków ekspansywnych/obcych - restytucja gatunków zagrożonych - udrożnienie ciągłości korytarzy ekologicznych - utrzymanie ośrodków hodowli/rehabilitacji dzikich zwierząt. • wsparcie zarządzania i nadzoru nad obszarami Natura 2000: - opracowanie/aktualizacja planów zadań ochronnych /planów ochrony wszystkich obszarów Natura 2000 - monitoring sieci Natura 2000 - badania i działania dot. edukacji i komunikacji dot. ochrony obszarów sieci Natura 2000 - budowa /rozwój infrastruktury turystycznej rozprowadzającej ruch turystyczny <p>na obszarach sieci Natura 2000.</p>
3.1..Kompleksowe planowanie transportu na	EFR R i FS	Rozwój odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej,	Spełniony.	<p>Na poziomie krajowym:</p> <p>Kryterium 1. Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., oraz</p>

<p>odpowiednim poziomie</p>	<p>bezpiecznej, zrównoważonej i intermodalnej sieci TEN-T</p> <p>Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do sieci TEN-T oraz mobilności transgranicznej</p>	<p>Spełnienie warunku zapewnia przyjęcie pakietu następujących narzędzi oraz dokumentów na poziomie krajowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., która zakłada aktualizację obecnie obowiązujących programów sektorowych. • Zintegrowanego (multimodalnego) modelu ruchu • Opracowanie lub aktualizacja planów sektorowych w zakresie transportu w tym zapewnienie środków na realizację i utrzymanie istniejącej i planowanej infrastruktury: <p>1) Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.) oraz kolejny dokument do 2030 r.</p> <p>2) Krajowy Program Kolejowy do 2023 r. oraz kolejny dokument do 2030 r.</p> <p>3) Program rozwoju polskich portów morskich do 2030 r.</p> <p>4) Krajowy Program Żeglugowy do 2030 r.</p> <p>5) Polityka rozwoju lotnictwa cywilnego w Polsce do 2030 r. (z perspektywą do 2040)</p> <p>6) Plan zamierzeń państwa oraz zatwierdzonych do realizacji przedsięwzięć w związku z budową Centralnego Portu</p>	<p>stosownych dokumentów wdrożeniowych a także przygotowanie i wdrożenie Zintegrowanego Modelu Ruchu.</p> <p>Kryterium 2. Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie KPEIK oraz zapewnienie zgodności dokumentów wdrożeniowych z tym dokumentem</p> <p>Kryterium 3. Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., oraz stosownych dokumentów wdrożeniowych, obejmujących swym zakresem inwestycje w korytarze sieci bazowej TEN-T</p> <p>Kryterium 4. Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie stosownych dokumentów wdrożeniowych, obejmujących swym zakresem inwestycje poza korytarzami sieci bazowej TEN-T</p> <p>Kryterium 5. Kryterium spełnione poprzez bieżące przekazywanie informacji do KE w oparciu o przyjęty Narodowy Plan Wdrażania ERTMS w Polsce o statusie zabudowy ERTMS na infrastrukturze kolejowej</p> <p>Kryterium 6. Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r. i stosownych dokumentów wdrożeniowych, obejmujących swym zakresem kwestie transportu multimodalnego</p> <p>Kryterium 7. Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie Krajowych ram polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych oraz zapewnienie zgodności stosownych dokumentów wdrożeniowych z tym dokumentem</p> <p>Kryterium 8. Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie Programu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 2021 – 2030 wraz ze stosownymi dokumentami wdrożeniowymi sektora drogowego, obejmującymi kwestie bezpieczeństwa ruchu drogowego</p>
-----------------------------	--	--	--

			<p>Komunikacyjnego – w perspektywie obejmującej Strategię Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku</p> <p>7) Kierunki rozwoju transportu intermodalnego w Polsce do 2030 r. z persp. do 2040 r.</p> <p>8) Program Inwestycji Dworcowych na lata 2016 – 2023</p> <p>9) Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020 – 2030 oraz aktualizacji tego dokumentu do 2030 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bieżące przekazywanie informacji do KE w oparciu o Krajowy Plan Wdrażania TSI Sterowanie w Polsce o statusie zabudowy ERTMS na infrastrukturze kolejowej i Suplement do KPW TSI Sterowanie o postępie migracji do systemu ERTMS dla uczestników rynku kolejowego • Krajowe ramy polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych przyjęte przez RM 29 marca 2017 r. • Program Wzmocnienia Krajowej Sieci Drogowej do 2030 roku oraz Program Bezpiecznej Infrastruktury Drogowej na lata 2021-2024 	<p>Kryterium 9. Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie stosownych programów utrzymaniowych w odniesieniu do infrastruktury, znajdującej się w zarządzie państwa (</p>
--	--	--	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> • Programu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na l. 2021-2030. <p>Na poziomie regionalnym spełnienie warunku wykazywane będzie wraz z przekazaniem programów regionalnych. Spełnieniem warunku na poziomie regionalnym jest przyjęcie 16 Regionalnych Planów Transportowych.</p>	
4.1.Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnych polityk rynku pracy	EFR R EFS +	EFRR Poprawa skuteczności i poziomu włączenia społecznego rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój infrastruktury społecznej i wspieranie ekonomii społecznej EFS+ Poprawa dostępu do	<p>Spełniony</p> <p>Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnej polityki rynku pracy stanowi ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi. Ustawa jest aktem prawnym szczegółowo definiującym rolę poszczególnych szczebli Publicznych Służb Zatrudnienia ((PSZ): minister właściwy ds. pracy, samorząd województwa, samorząd powiatu, urząd wojewody) i instytucji rynku pracy oraz współpracę z podmiotami zewnętrznymi (np. instytucje szkoleniowe, agencje zatrudnienia). Ustawa i akty wykonawcze stanowią obligatoryjne wytyczne dla poszczególnych procesów związanych z działaniami na rzecz aktywnej polityki rynku pracy, w szczególności w zakresie usług rynku pracy, stosowanych instrumentów i form pomocy. Ustawa zawiera także wytyczne w odniesieniu do procedur</p>	<p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów - Kryterium 1.)</p> <p>Spełnienie kryterium zapewnia Indywidualny Planu Działania (IPD) -art. 34a Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.</p> <p><u>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf</u></p> <p>Kryterium 1.</p> <p>Urząd pracy ma obowiązek przygotować IPD dla każdego bezrobotnego w terminie 60 dni od dnia rejestracji w urzędzie. Urząd pracy ustalając sytuację bezrobotnego i dostosowując dla niego pomoc bierze pod uwagę wiele czynników, m.in. wykształcenie, doświadczenie zawodowe, umiejętności i uprawnienia zawodowe, dyspozycyjność, czas pozostawania bez pracy, miejsce zamieszkania, zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy i możliwości podjęcia pracy lub działalności gospodarczej. Ww. informacje pozyskiwane są podczas rejestracji bezrobotnego oraz w wywiadzie (w tym z wykorzystaniem kwestionariusza udostępnianego w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw pracy). Powiatowy urząd pracy w okresie realizacji IPD ma obowiązek kontaktować się z bezrobotnym co najmniej raz na 60 dni w celu</p>

	<p>zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności i osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej</p>	<p>badania efektywności zadań PSZ (wskaźniki efektywności kosztowej i zatrudnieniowej oraz urzędów pracy na rzecz aktywizacji bezrobotnych).</p> <p>Link do dokumentów:</p> <p><u>https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/akty-prawne</u></p> <p>Warunek jest spełniony poprzez przygotowanie m.in. następujących narzędzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narzędzia Indywidualnego Planu Działania • Centralnej Bazy Ofert Pracy • Systemu rad rynku pracy (przy ministrze właściwym do spraw pracy, marszałku województwa i staroście) • Realizację badania "Bezrobotni i poszukujący pracy zarejestrowani w urzędach pracy", w którym na podstawie informacji z urzędów pracy w jednolitym systemie informatycznym zbierane są m. in. dane nt. liczby aktywizowanych bezrobotnych w rozbiciu na poszczególne formy aktywizacji. Na podstawie powyższych danych 	<p>monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w IPD. Ww. kontakt może być realizowany przez powiatowy urząd pracy w formie spotkania, rozmowy telefonicznej lub wymiany informacji drogą elektroniczną / pocztową.</p> <p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów – kryterium 2)</p> <p>Spełnienie kryterium zapewnia Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. e)</p> <p><u>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf</u></p> <p>Centralna Baza Ofert Pracy</p> <p><u>http://oferty.praca.gov.pl/</u></p> <p>Kryterium 2.</p> <p>Powiatowe urzędy pracy w ramach usługi pośrednictwa pracy przyjmują i realizują oferty pracy przestrzegając zasady jawności ofert pracy. Każda przyjęta i realizowana oferta pracy przez urząd pracy jest automatycznie przekazywana do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy, której rolę pełni obecnie Centralna Baza Ofert Pracy (CBOP). CBOP to nieograniczony dostęp do aktualnej informacji o ofertach pracy w kraju i za granicą, upowszechnionych przez sieć EURES. CBOP umożliwia także prezentowanie informacji o organizowanych przez powiatowe urzędy pracy stażach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, a także organizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy szkoleniach, targach i giełdach pracy, praktykach studenckich organizowanych w instytucjach publicznych oraz</p>
--	---	---	---

		<p>Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy</p>	<p>MRiPS przygotowuje raporty i analizy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizy efektywności wybranych form aktywizacji bezrobotnych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy, finansowanych z Funduszu Pracy. Kluczowe mierniki to efektywność zatrudnieniowa i kosztowa. • Realizacja projektu pt. „Wypracowanie metodologii i wdrożenie monitorowania efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia działań urzędu pracy”(POWER 2014-2020) • Plan realizacji Gwarancji dla Młodzieży w Polsce" zaktualizowany w październiku 2015 r. <p>Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf</p>	<p>wyszukiwanie praktyk i staży zgłaszanych przez pracodawców. CBOP jest zintegrowana z innymi systemami takimi jak Wortal PSZ (psz.praca.gov.p1), praca.gov.pl, SyriuszStd (wykorzystywanym przez powiatowe urzędy pracy), WUP Viator (wykorzystywanym przez wojewódzkie urzędy pracy). CBOP dostępna z komputera, tabletu i smartfona.</p> <p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów - Kryterium 3.)</p> <p>Spełnienie kryterium zapewnia:</p> <p>Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (rozdział 5, rozdział 8, art. 22), http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf</p> <p>Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150001240/U/D20151240Lj.pdf</p> <p>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20111550920/O/D20110920.pdf</p> <p>Kryterium 3.</p>
--	--	--	--	--

			<p>W procesie kształtowania, wdrażania, monitorowania i przeglądu działań na rzecz aktywnej polityki rynku pracy podstawową rolę odgrywają:</p> <ol style="list-style-type: none">1. system rad rynku pracy, działających przy ministrze właściwym do spraw pracy, marszałku województwa (WUP), i starosty (PUP). W skład rad rynku pracy wchodzi m.in. przedstawiciele wszystkich reprezentatywnych organizacji pracodawców i związków zawodowych, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, organów samorządu terytorialnego i przedstawiciele nauki. Konsultacje społeczne aktów prawnych regulujących całość zasad i procedur funkcjonowania PSZ, prowadzone na każdym etapie prac nad projektowanym rozwiązaniem2. Rola Rady Dialogu Społecznego. Przegląd otoczenia prawnego rynku pracy, jego kształt oraz stan są również przedmiotem prac Rady Dialogu Społecznego, a wprowadzanie zmian prawa dotyczących aktywnych polityk rynku pracy przed ich wdrożeniem jest przedmiotem konsultacji w tej instytucji dialogu.3. Rola Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy i Rada Forum Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy. <p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów – kryterium 4):</p> <p>Spełnienie kryterium zapewnia Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (rozdział 8, art.22) i Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej .</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf</p> <p>https://www.gov.pl/web/rodzina/efektywnosc-form-promocji-zatrudnienia</p>
--	--	--	--

<https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/bezrobocie-rejestrowane>

Kryterium 4.

Minister wł. ds. pracy, wspólnie z Prezesem GUS prowadzi badanie "Bezrobotni i poszukujący pracy zarejestrowani w urzędach pracy", w którym zbierane są m. in. dane nt. liczby aktywizowanych bezrobotnych w rozbiciu na formy aktywizacji. Minister wł. ds. pracy corocznie dokonuje analizy efektywności wybranych form aktywizacji bezrobotnych realizowanych przez PUP, finansowanych z Funduszu Pracy. Kluczowe mierniki to efektywność zatrudnieniowa i kosztowa.

W POWER 2014-2020 realizowany jest projekt „Wypracowanie metodologii i wdrożenie monitorowania efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowe bezrobotnych w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia działań urzędu pracy”.

Minister wł. do spraw pracy publikuje na str. internetowej corocznie katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej rozumianych jako usługi i instrumenty rynku pracy finansowane ze środków Funduszy Pracy, dla których w danym roku są określone wskaźniki, o których mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 lit b i c ustawy

Opiniowanie planów i sprawozdań Funduszu Pracy należy do kompetencji rad rynku pracy, a monitoring i ocenę polityk rynku pracy realizuje Rada Dialogu Społecznego.

(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów – kryterium 5):

Spełnienie kryterium zapewnia:

			<p>Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Rozdział V, art. 50 ust. 1, art. 53)</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf</p> <p>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy (Dz. U. z 2011 r., poz. 920)</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20111550920/O/D20110920.pdf</p> <p>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz. U. z 2009 r., poz. 1160)</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20091421160/O/D20091160.pdf</p> <p>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. z 2014 r., poz. 497)</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20140000497/O/D20140497.pdf</p> <p>Kryterium 5.</p>
--	--	--	---

				<p>„Plan realizacji Gwarancji dla Młodzieży w Polsce” (GdM) opiera się na funkcjonowaniu 4 podstawowych filarów wsparcia dla młodych osób:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urzędów pracy (szeroki wachlarz form aktywizacji zawodowej, podnoszenia kompetencji, wspierania przedsiębiorczości oraz zachęt zatrudnieniowych dla pracodawców). • Ochotniczych Hufców Pracy -działania edukacyjne i wychowawcze jednostek OHP oraz projekty aktywizacji zawodowej, umożliwiające ukończenie szkoły, nabycie nowych kompetencji, kwalifikacji czy zawodu, zdobycie zatrudnienia. • Projektów wyłanianych w konkursach na szczeblu centralnym i regionalnym (projekty wyłania na szczeblu centralnym MRiPS, regionalnym -WUP). Rodzaje wsparcia z EFS dla osób młodych zostały określone w: dokumencie Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa I pn. Osoby młode na rynku pracy, dokumencie Szczegółowy Opis Priorytetów POWER 2014-2020. • Programu pożyczkowego „Pierwszy biznes — Wsparcie w starcie”, realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego.
4.2.Krajowe ramy strategiczne na rzecz równouprawnienia płci	EFR R EFS +	EFRR Poprawa skuteczności i poziomu włączenia społecznego rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój	<p>Spełniony</p> <p>Spełnieniem warunku będzie przyjęcie Krajowego Programu Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030 (KPDRT).KPDRT obejmuje następujące priorytety: Polityka antydyskryminacyjna, Praca i zabezpieczenia społeczne, Edukacja, Zdrowie, Dostęp do dóbr i usług, Budowanie świadomości, Gromadzenie danych i badania, Koordynacja.</p> <p>Priorytety, działania i zadania określone w Programie są spójne z priorytetami i</p>	<p>Kryterium 1</p> <p>KPDRT obejmuje następujące priorytety: Polityka antydyskryminacyjna, Praca i zabezpieczenia społeczne, Edukacja, Zdrowie, Dostęp do dóbr i usług, Budowanie świadomości, Gromadzenie danych i badania, Koordynacja.</p> <p>Zidentyfikowano następujące wyzwania dla równości między kobietami a mężczyznami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niższy poziom zatrudnienia kobiet 2. Luka płacowa i luka emerytalna na niekorzyść kobiet

	<p>infrastruktury społecznej i promowanie ekonomii społecznej</p> <p>EFS+</p> <p>Wsparanie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagający mi wsparcia</p>	<p>kierunkami działań państwa określonymi w innych dokumentach rządowych w zakresie równego traktowania m.in. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Programie Dostępność Plus 2018-2025, projekcie Strategii na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2020-2030, Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021, Programie integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030.</p>	<p>3. Niski odsetek kobiet na najwyższych stanowiskach</p> <p>4. Niski poziom kobiet w STEM</p> <p>Kryterium 2</p> <p>Główne działania i zadania przewidziano w II Priorytecie – Praca i zabezpieczenia społeczne. Obejmują one: działania na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów; włączenia społecznego pod kątem równouprawnienia płci; zwiększania zatrudnienia kobiet, zwłaszcza w starszych grupach wiekowych oraz żyjących w ubóstwie; zwiększenia udziału kobiet na stanowiskach kierowniczych oraz prowadzących działalność gospodarczą również w obszarach nowych technologii. Uzupełnienie głównych obszarów interwencji o dążenie do równości płac kobiet i mężczyzn za tą samą wykonywaną pracę lub pracę o równej wartości oraz wyeliminowanie różnic w płacach i emeryturach ze względu na płeć.</p> <p>Priorytet praca i zabezpieczenie społeczne na rzecz równego traktowania obejmuje działania w kilku obszarach m.in. w zakresie wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, promowania kobiet na stanowiskach kierowniczych, wspierania różnych grup społecznych narażonych na dyskryminację na rynku pracy, zarządzania różnorodnością oraz klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.</p> <p>Kryterium 3</p> <p>Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania opracowuje i przedkłada Radzie Ministrów, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy, zawierające m.in. raport z realizacji KPDRT. Sprawozdanie Pełnomocnika jako projekt aktu normatywnego, w rozumieniu uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29</p>
--	---	--	---

		w codziennym funkcjonowa niu		<p>października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), podlega szerokim uzgodnieniom i konsultacjom.</p> <p>Ponadto, celem wsparcia działań Koordynatora Programu, powołany zostanie Zespół, którego zadaniem będzie cykliczne monitorowanie osiągnięcia zakładanych wskaźników, ujętych w załączniku nr 1 do KPDRT. Powołanie Zespołu nastąpi na podstawie przepisów ustawy o Radzie Ministrów. Zadania Zespołu Monitorującego KPDRT mogą także odnosić się do sygnalizowania ryzyka w realizacji poszczególnych priorytetów, a także wskazywania na poziom osiąganych zmian w życiu społecznym i gospodarczym. W przypadku działań podjętych w ramach realizacji programu, które będą wymagały zmian legislacyjnych, wszelkie projekty aktów normatywnych będą poddane szerokim konsultacjom społecznym i publicznym, zgodnie z uchwałą Rady Ministrów nr 190 – Regulamin Pracy Rady Ministrów.</p> <p>Kryterium 4</p> <p>Zapewniono, że przygotowanie, monitorowanie i ewaluacja Programu przeprowadzane jest z udziałem organizacji pozarządowych, interesariuszy i partnerów społecznych.</p> <p>KPDRT poddano szerokim konsultacjom :</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Zgłoś pomysł” 4.07-19.11.2020 r. poprzez formularz internetowy na stronie Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania. • publicznym 24.11-18.122020 r. - przedłużonym o 12 dni. • w BIP MRiPS • z KWIRST (17.11.2020 r.-11.052021r., przekroczone ustawowy termin o 5 m-cy).
--	--	---------------------------------------	--	--

				<p>Realizacja działań przez odpowiedzialne podmioty uwzględnia współpracę z organizacjami pozarządowymi. Współpraca zarówno z samorządami jak i z organizacjami pozarządowymi będzie przebiegała w różnorodny sposób, w zależności od sposobu obranego przez instytucję wiodącą np. na zasadzie powierzenia realizacji zadania publicznego, konkursu czy zamówień publicznych. Szczegóły ujęto w priorytecie Koordynacja, który wymienia formy współpracy z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>Monitorowanie KPDRT odbywać się będzie zgodnie z informacjami ujętymi w kryterium 3.</p>
4.3.Ramy strategiczne polityki na rzecz systemu kształcenia i szkolenia na wszystkich szczeblach	EFR R EFS +	EFRR Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i	<p>Spełniony</p> <p>Spełnienie warunku zapewnia Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030:</p> <ul style="list-style-type: none"> • część ogólna (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 12/2019 w dniu 25.01.2019 r.) • część szczegółowa (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 195/2020 w dniu 28.12.2020 r.). <p>Raport „Strategia umiejętności OECD: Polska” stanowi istotny wkład do części szczegółowej Strategii, zwłaszcza w obszarze rozwijania umiejętności w miejscu pracy. (raport ogłoszono 11.12.2019 r.).</p> <p>Spełnieniem warunku jest ponadto system narzędzi funkcjonujących w obszarze kształcenia, m.in.:</p>	<p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów - Kryterium 1. i 2):</p> <p>Link do dokumentów:</p> <p>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</p> <p>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</p> <p>Kryterium 1. i 2</p> <p>Ramy strategiczne zostały określone w</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Strategiina rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności, 3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania VI Doradztwo zawodowe, Temat działania 19:

	<p>szkolenia na odległość oraz online</p> <p>EFSS+:</p> <p>Poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania umiejętności kluczowych, w tym w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów ELA, • monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych, • prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, reforma systemu oświaty (kształcenie ogólne, kształcenie zawodowe), • reforma szkolnictwa wyższego, • ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, • Międzyresortowy Zespół do spraw uczenia się przez całe życie i ZSK, • Rada Interesariuszy ZSK, • Rada Programowa do spraw kompetencji, • Sektorowe Rady do spraw kompetencji, • Program Senior+, • Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji, 	<p>Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym.</p> <p>Ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w zakresie kryterium 1: prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, 2) w zakresie kryterium 1a: system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów ELA, monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych. <p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów - Kryterium 3):</p> <p>Link do dokumentów:</p> <p>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</p> <p>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</p> <p>Kryterium 3</p> <p>Ramy strategiczne zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 1. Podnoszenie poziomu umiejętności kluczowych u
--	--	--	---

	<p>cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzani a dualnych systemów szkolenia i przygotowani a zawodowego</p> <p>Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególność i elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieni em umiejętności w zakresie przedsiębiorc zości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywani</p>	<ul style="list-style-type: none"> • projekt „Szansa - nowe możliwości dla dorosłych”, • program "Doktorat wdrożeniowy", • finansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, • szkolenia branżowe dla nauczycieli kształcenia zawodowego. <p>Link do dokumentów:</p> <p><u>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</u></p> <p><u>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</u></p>	<p>dzieci, młodzieży i osób dorosłych, Priorytet 6. Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju i możliwości wykorzystania umiejętności,</p> <p>3. Zintegrowanej Strategii Umiejtności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania I Umiejtności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i dorosłych.</p> <p>Ponadto:</p> <p>a) akty prawne podkreślające równy dostęp do kształcenia (m.in.: ustawa Prawo oświatowe, ustawa o systemie oświaty, ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego),</p> <p>b) przedsięwzięcie MEiN: „Włączeni w edukację”.</p> <p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów -Kryterium 4.):</p> <p>Link do dokumentów:</p> <p><u>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</u></p> <p><u>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</u></p> <p>Kryterium 4.</p>
--	---	---	---

	<p>e zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej</p> <p>Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności i w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od</p>	<p>Ramy strategiczne zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów współpracy i koordynacji międzyresortowej oraz międzysektorowej w zakresie rozwoju umiejętności, 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – wszystkie Obszary oddziaływania poprzez wskazanie podmiotów kluczowych dla realizacji Tematu działania. Dodatkowo ma zastosowanie w szczególności rozdział 3. „Zasady realizacji Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 jako polityki publicznej”, 3. Ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – rozdział 8 ustawy (Koordynacja funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji), 4. Ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – art. 4c ustanawiający: <ol style="list-style-type: none"> a) Radę Programową do spraw kompetencji, b) sektorowe rady do spraw kompetencji. <p>Ponadto: projekt MEiN: „Wsparcie i rozwój mechanizmów współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym w zakresie uczenia się przez całe życie”.</p> <p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów - Kryterium 5):</p> <p>Link do dokumentów:</p> <p><u>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</u></p>
--	--	--

	<p>wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p>		<p>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</p> <p>Kryterium 5.</p> <p>Ramy zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów współpracy i koordynacji międzyresortowej oraz międzysektorowej w zakresie rozwoju umiejętności oraz rozdział 10. „Wdrażanie i monitorowanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030”,2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – rozdział 3. „Zasady realizacji Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 jako polityki publicznej”,3. Ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – rozdział 8 ustawy (Koordynacja funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji),4. Ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – art. 4c ustanawiający:<ol style="list-style-type: none">a) Radę Programową do spraw kompetencji,b) sektorowe rady do spraw kompetencji. <p>Ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none">a) funkcjonowanie Międzyresortowego Zespołu do spraw uczenia się przez całe życie i Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,
--	--	--	--

				<p>b) projekt MEiN „Wsparcie i rozwój mechanizmów współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym w zakresie uczenia się przez całe życie”.</p> <p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów - Kryterium 6):</p> <p>Link do dokumentów:</p> <p><u>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</u></p> <p><u>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</u></p> <p>Kryterium 6</p> <p>Ramy zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 1. Podnoszenie poziomu umiejętności kluczowych u dzieci, młodzieży i osób dorosłych; 2. Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się nastawionej na aktywny i ciągły rozwój umiejętności; 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności; 6. Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju (...),3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i dorosłych; IV Rozwijanie
--	--	--	--	---

				<p>umiejętności poza edukacją formalną; V Rozwijanie umiejętności w miejscu pracy; VI Doradztwo zawodowe; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.</p> <p>Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none">a) funkcjonowanie Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku,b) przedsięwzięcie MEiN: „Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji”,c) projekt FRSE: „Szansa - nowe możliwości dla dorosłych”,d) program Senior+. <p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów -Kryterium 7):</p> <p>Link do dokumentów:</p> <p><u>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/</u></p> <p><u>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</u></p> <p>Kryterium 7</p> <p>Ramy zostały określone w:</p> <ul style="list-style-type: none">1. ustawie Karta Nauczyciela – Rozdział 7a: Finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli,2. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli,
--	--	--	--	---

				<p>szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe,</p> <ol style="list-style-type: none">3. ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – Dział XII Finansowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz gospodarka finansowa uczelni (m.in. „Doktorat wdrożeniowy”),4. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 2. Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się (...); 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów (...); 6. Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju (...),5. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: III Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności. <p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów -Kryterium 8):</p> <p>Link do dokumentów:</p> <p><u>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</u></p> <p><u>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</u></p> <p>Kryterium 8</p>
--	--	--	--	--

				<p>Ramy zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. postępowania w celu uznania świadectwa lub innego dokumentu (...), 2. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, 3. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. warunków, jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o uzyskanie dyplomu zawodowego (...), 4. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 2 Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się (...); 5 Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów (...), 5. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: III Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności. <p>Ponadto funkcjonowanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, b) Narodowego Centrum Nauki, c) Sieci Badawczej Łukasiewicz, d) Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, e) Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.
4.4.Krajowe ramy strategiczne polityki na rzecz	EFR R:	EFRR Wspieranie włączenia społeczno-	Spełniony Spełnieniem warunku jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja	Kryterium 1. Diagnoza w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu (KPPUiWS) dotyczy ubóstwa i wykluczenia społecznego,. Dokument zawiera analizę danych ogólnokrajowych oraz według

<p>włączenia społecznego i ograniczenia ubóstwa</p>	<p>EFS +</p>	<p>gospodarcze go społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne</p> <p>EFS+:</p> <p>Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i</p>	<p>2021-2027 z perspektywą do roku 2030” (KPPUiWS) oraz w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych Strategia Rozwoju Usług Społecznych – polityka publiczna na lata 2021-2030 (z perspektywą do 2035 r.).</p> <p>KPPUiWS przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 17 sierpnia 2021 r. to dokument o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, w którym przedstawiono działania do realizacji celów związanych z przeciwdziałaniem ubóstwu i wykluczeniu społecznemu „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” oraz celu szczegółowego w tym obszarze wskazanego w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego (SRKL) -tj.: redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. Wśród krajowych dokumentów strategicznych o szczególnym znaczeniu dla polityki walki z ubóstwem i wykluczeniem należy wymienić, poza SRKL:., Narodowy Program Mieszkaniowy, Strategię na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030, Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego oraz opracowywaną Politykę Migracyjną.</p> <p>Razem z obowiązującymi aktami prawnymi:</p>	<p>makroregionów, stopnia urbanizacji, typów gospodarstw domowych. W diagnozie uwzględnione zostały takie problemy jak ubóstwo dzieci, bezdomność, ograniczony dostęp do usług społecznych oraz specyficzne potrzeby grup zagrożonych wykluczeniem. Diagnoza zawiera również informacje dotyczące dostępu do edukacji, w tym edukacji wczesnej i opieki. Opisany został obszar wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wykluczenia mieszkaniowego, ubóstwa osób pracujących i osób starszych oraz przedstawiona została sytuacja cudzoziemców - tytuły pobytowe, dostęp do usług. Diagnoza obejmuje również usługi w ramach pomocy społecznej - usługi w miejscu zamieszkania a domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy, mieszkania chronione. Przy opracowaniu diagnozy opierano się m.in. na danych Głównego Urzędu Statystycznego, Eurostatu oraz sprawozdaniach resortowych.</p> <p>Kryterium 2.</p> <p>KPPUiWS koncentruje się na :</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałaniu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, • przeciwdziałaniu bezdomności, • rozwijaniu usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, starszych i innych potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, • wspieraniu osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej, • wspieraniu integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy. <p>We wszystkich obszarach uwzględniono działania na rzecz przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej, zgodnie z paradygmatem deinstytucjonalizacji zgodnie z dokumentem pn. Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności.</p>
---	--------------	---	--	--

		<p>aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności i grup w niekorzystnej sytuacji</p>	<p>- ustawą 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 t. j. z późn. zm.);</p> <p>- ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 8210);</p> <p>- ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, 374, 695, 875 i 1086);</p> <p>- ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. poz. 1818, z późn. zm.);</p> <p>- ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 poz. 1787)</p> <p>- ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 2007 poz. 1378 t.j.);</p> <p>- ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (Dz. U. z 2020 r. poz. 551),</p>	<p>Kryterium 3.</p> <p>W celu spełnienia kryterium dodatkowo opracowywana jest z udziałem grupy ekspertów z zakresu poszczególnych obszarów Strategia rozwoju usług społecznych (SRUS), która będzie realizowana w obszarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opieki nad dzieckiem, w tym z niepełnosprawnością, 2. opieki nad osobami starszymi i przewlekle somatycznie i psychicznie chorymi, 3. niezależnego życia – wsparcia osób z niepełnosprawnościami, 4. wsparcia osób bezdomnych, <p>Deinstytucjonalizacja obejmować będzie np:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. priorytetowe podejście do usług społecznych realizowanych w środowisku nad usługami stacjonarnymi 2. rozwój lokalnych i indywidualizowanych usług, które ograniczą opiekę instytucjonalną 3. wykorzystanie potencjału instytucjonalnej opieki długoterminowej na rzecz rozwoju nowych usług środowiskowych 4. zabezpieczenie usług stacjonarnej opieki długoterminowej, jako ostatni i najmniej pożądany element systemu 5. rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego 6. wdrożenie systemu koordynacji i standaryzacji usług społecznych – funkcja koordynatora usług społecznych; 7. wprowadzenie systemowej usługi asystencji osobistej. <p>Kryterium 4.</p> <p>KPPUiWS opracowano we współpracy z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i interesariuszy problematyki ubóstwa i wykluczenia</p>
--	--	--	--	---

			<p>- ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</p> <p>(Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 t.j.).</p> <p>tworzą krajowe ramy strategiczne i prawne.</p> <p>Link do dokumentu:</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000843/O/M20210843.pdf</p>	<p>społecznego. Uwzględniono rezultaty pracy niezależnych tematycznych grup eksperckich dla obszarów: rodzina i dziecko, os. starsze, os. z niepełnosprawnościami, os. z zaburzeniami psychicznymi, os. bezdomne i cudzoziemcy. Grupy eksperckie wypracowały założenia, wykorzystane następnie do zaplanowania działań w KPPUiWS.</p> <p>Monitorowanie KPPUiWS odbywać się będzie w partnerstwie i przy udziale wszystkich interesariuszy, zwłaszcza organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów społecznych zaangażowanych bezpośrednio w obszarach objętych Programem.</p> <p>W resorcie właściwym ds. rodziny i zabezpieczenia społecznego powołany będzie Zespół ds. realizacji działań KPPUiWS, z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów społecznych zaangażowanych w obszarach objętych KPPUiWS, administracji centralnej, samorządów wojewódzkich i lokalnych. Dane do monitorowania realizacji działań będą zbierane zgodnie z przyjętym harmonogramem w ramach każdego z Priorytetów.</p>
4.5. Krajowe strategiczne ramy polityki na rzecz integracji Romów	EFS +	Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie	<p>SpełnionySpełnieniem warunku jest Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 przyjęty 21 grudnia 2020 r. przez Radę Ministrów. Dokument obejmuje działania przyspieszające integrację Romów, zapobiegające i eliminujące wykluczenie, z uwzględnieniem płci i sytuacji młodych Romów oraz wyznacza podstawowe etapy oraz cele do osiągnięcia. Realizacja Programu integracji została uruchomiona w dniu 3 lutego 2021 r., tak, aby zachować ciągłość działań prowadzonych w 2020 r., w ramach poprzedniego wieloletniego Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020.</p>	<p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów –Kryterium : 1,2,3,4)</p> <p>Link do dokumentu dostępny pod adresem:</p> <p>https://www.gov.pl/web/mniejszosci-narodowe-i-etniczne/rada-ministrow-uchwalila-nowy-program-integracji-spoecznej-i-obywatelskiej-romow-w-polsce-na-lata-2021-2030</p> <p>Kryterium 1.</p> <p><i>Program integracji</i> kontynuuje poprzednie, szeroko zakrojone działania na rzecz wyrównania szans Romów i ich integracji społecznej i obywatelskiej. Wskazuje cztery tzw. szczególne grupy wsparcia (rozd. 4.5.3.), w tym m.in.: kobiety i dziewczęta romskie oraz młodzież romską. Dokument opisuje mierniki i wskaźniki (rozd. 4.4.), służące monitorowaniu osiągnięcia założonych celów (rozd. 4.2.).</p> <p>Kryterium 2.</p>

		<p>Systemowe działania Polski na rzecz poprawy sytuacji Romów są podejmowane nieprzerwanie od 2001 r., obejmując szerokie spectrum działań i przy zapewnieniu stałego finansowania z budżetu państwa.</p> <p>Link do dokumentu:</p> <p><u>https://www.gov.pl/web/mniejszosci-narodowe-i-etniczne/rada-ministrow-uchwalila-nowy-program-integracji-spoecznej-i-obywatelskiej-romow-w-polsce-na-lata-2021-2030</u></p>	<p>Program integracji zapewnia narzędzia monitorowania osiągnięcia celów (rozdz. 4.6.4.) i ewaluacji (rozdz. 4.6.5.). Jednocześnie, zapewnia możliwość ewentualnej modyfikacji metod i środków służących realizacji celów Programu integracji. Poza standardową sprawozdawczością, Program integracji kładzie nacisk na zbieranie danych, „mapujących” sytuację społeczności romskiej i umożliwiających pogłębioną analizę pojawiających się problemów.</p> <p>Kryterium 3.</p> <p>Włączenie problematyki romskiej do realizowanych polityk publicznych zostało opisane w Programie integracji (rozdz. 3), w tym zwłaszcza w odniesieniu do polityki społecznej, rynku pracy, przestępstw z nietolerancji, nienawiści i ksenofobii, bezpłatnej pomocy prawnej oraz podtrzymania tożsamości kulturowej.</p> <p>Kryterium 4.</p> <p>Włączenie właściwych interesariuszy zostało zapewnione na etapie projektowania założeń Programu integracji, m.in. przez system konsultacji społecznych – projekt został skierowany do 53 organizacji pozarządowych, głównie romskich, biorących dotychczas udział w realizacji poprzedniego Programu integracji, a także do jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto, MSWiA w trybie roboczym na bieżąco monitoruje prowadzone działania, co dało możliwość takiego skonstruowania Programu, który uwzględnił pojawiające się problemy. Dla zapewnienia udziału Romów w procesie tworzenia zadań Program integracji podtrzymał wymóg prowadzenia przez jednostki samorządu terytorialnego corocznych konsultacji na poziomie lokalnym z przedstawicielami społeczności romskiej. Partycypacja Romów na poziomie regionalnym jest zapewniona poprzez udział w komisjach oceniających wnioski w urzędach wojewódzkich, a na poziomie centralnym poprzez udział przedstawicieli Romów w Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych (mechanizmy te zostały opisane w rozdz. 4.5.2.)</p>
--	--	---	--

<p>4.6. Ramy strategiczne polityki na rzecz opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej</p>	<p>EFR R EFS +</p>	<p>EFRR: Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej</p> <p>EFS+: Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i</p>	<p>Spełniony Spełnienie warunku zapewnienia przyjęcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> mapy potrzeb zdrowotnych (MPZ) na kolejny okres w zmienionej formule (mapa wraz z rekomendacjami będzie obejmować okres 7 lat, co roku aktualizowane będą dane statystyczne i wyniki analiz), <i>Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia. Obecna nazwa: „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030”</i>, Ram strategicznych w zakresie deinstytucjonalizacji w obszarze zdrowia na lata 2021-2030 (Strategia Deinstytucjonalizacji zapewnia spełnienie warunku w tym zakresie. <p>Link do dokumentu dostępny pod adresem: http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2021/69/akt.pdf</p>	<p>(Tekst boldem do kolumny link do dokumentów –Kryterium : 1</p> <p>Link do dokumentu dostępny pod adresem: http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2021/69/akt.pdf</p> <p>Kryterium 1</p> <p>Spełnienie kryterium zapewnienia publikacja mapy potrzeb zdrowotnych (MPZ) w zmienionej formule (mapa wraz z rekomendowanymi kierunkami działań będzie obejmować okres 5 lat. Coroczna aktualizacja MPZ dotyczyć będzie danych statystycznych i wyników analiz.</p> <p>Analizy przedstawione w mapie potrzeb zdrowotnych z jednej strony stanowią diagnozę systemu ochrony zdrowia, a z drugiej, dzięki prognozom i rekomendowanym kierunkom działań, przyczynią się do zapewnienia równego dostępu do opieki, wspieranie odporności oraz poprawy jakości. Uwzględniają one obszary szczególnie istotne, takie jak podstawową opiekę zdrowotną, profilaktykę.</p> <p>Mapy potrzeb uwzględniają rekomendowane kierunki działań na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i na terenie województw, tj. regionalne różnice w zdrowotności społeczeństwa i dostępności do opieki zdrowotnej. W czerwcu 2020 r. na stronie www.basiw.mz.gov.pl zostały zamieszczone dane statystyczne i analizy w formie zaawansowanego narzędzia analitycznego stanowiące bazę danych statystycznych i analiz zarówno dla całego kraju, jak też dla poszczególnych województw.</p> <p>Kryterium 2</p> <p>Spełnieniem kryterium jest przyjęcie Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia. Obecna nazwa: „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030” wraz załącznikami tj. ramy strategiczne deinstytucjonalizacji w obszarze opieki nad osobami starszymi oraz osobami z zaburzeniami psychicznymi.</p>
--	-------------------------------------	--	--	---

	<p>przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności</p>		<p>Dokument będzie wdrażany w drodze uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia polityki publicznej pt. „Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.” Zakłada on działania w czterech głównych wzajemnie zależnych obszarach: pacjenta, procesów, rozwoju i finansów. Celem tej polityki publicznej jest zapewnienie obywatelom równego i adekwatnego do potrzeb zdrowotnych dostępu do wysokiej jakości świadczeń zdrowotnych przez przyjazny, nowoczesny i efektywny system ochrony zdrowia.</p> <p>Efektom realizacji polityki ma być wydłużenie życia i poprawa stanu zdrowia społeczeństwa. Obecnie w analizach epidemiologicznych coraz więcej uwagi przywiązuje się nie tylko do długości życia, ale również do jego jakości. Niezbędne do tego jest zapewnienie odpowiedniej opieki medycznej poprawiającej zdrowotność obywateli.</p> <p>Kryterium 3</p> <p>Dokument <i>Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030</i>, zawiera ramy strategiczne deinstytucjonalizacji w obszarze opieki nad osobami starszymi oraz osobami z zaburzeniami psychicznymi stanowiącymi jako załącznik.</p> <p>Przyjęcie dokumentu „Zdrowa przyszłość”, w tym w szczególności załączników, przyczyni się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w zakresie opieki nad osobami starszymi – do poprawy jakości życia i zdrowia seniorów i ich opiekunów (rozwój zasobów kadrowych, rozwój form opieki dziennej, domowej oraz innowacyjnych form opieki, wsparcie opiekunów nieformalnych i koordynacja opieki środowiskowej), - w zakresie opieki psychiatrycznej – do wzmocnienia równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej (inwestycje w kadry i poprawa jakości kształcenia w dziedzinie psychiatrii i innych specjalizacji zajmujących się ochroną zdrowia psychicznego, zmiana organizacji udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki psychiatrycznej i inwestycje infrastrukturalne).
--	--	--	--

		systemów ochrony zdrowia i usług opieki długotermino wej		
--	--	---	--	--

Instytucje programu

Tabela 13: Instytucje programu

Instytucje programu	Nazwa instytucji	Imię i nazwisko osoby do kontaktów	E-mail
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Małopolskiego	Marszałek Województwa	marszalek@umwm.malopolska.pl
Instytucja audytowa	Ministerstwo Finansów, Departament Audytu Środków Publicznych	Minister właściwy ds. finansów publicznych/Szef Krajowej Administracji Skarbowej	sekretariat.DAS@mf.gov.pl
Organ otrzymujący płatności od Komisji	Ministerstwo Finansów, Departament Instytucji Płatniczej	Minister właściwy ds. finansów publicznych	sekretariat.IP@mf.gov.pl
W stosownych przypadkach organ lub organy otrzymujące płatności od Komisji w przypadku pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5			
Zadania w zakresie rachunkowości w przypadku gdy są powierzone podmiotowi innemu niż instytucja zarządzająca			

Podział kwot zwracanych z tytułu pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5, jeżeli wskazano więcej niż jeden organ otrzymujący płatności od Komisji

Tabela 13A: Część wartości procentowych określonych w art. 30 ust. 5 lit. b), która byłaby zwrócona organom otrzymującym płatności od Komisji w przypadku pomocy technicznej zgodnie z art. 30 ust. 5 (w punktach procentowych)

Organ 1	p.p
Organ 2*	p.p

*Liczba organów określonych przez państwo członkowskie.

Partnerstwo

Zasada partnerstwa jest podstawową zasadą uwzględnianą przez Województwo Małopolskie w pracach nad dokumentami strategicznymi i operacyjnymi. Przystępując do prac nad programem regionalnym na lata 2021-2027, wzorem poprzednich perspektyw finansowych, podtrzymano podejście oparte na aktywnej współpracy samorządu województwa z podmiotami reprezentującymi różnorodne środowiska interesariuszy w regionie. Od początku prac nad programem, celem samorządu było wsluchanie się w głosy zainteresowanych rozwojem regionu, a także uruchomienie publicznej debaty o potrzebach inwestycyjnych regionu i pomysłach na wykorzystanie do tych celów środków europejskich.

Już **na etapie prac nad aktualizacją strategii rozwoju województwa**, ale jeszcze przed rozpoczęciem formalnych konsultacji społecznych projektu programu FEM 2021-2027 Zarząd Województwa na przestrzeni lat 2019-2021, prezentował oraz dyskutował nad założeniami regionalnego programu z potencjalnymi interesariuszami, m.in. w ramach cyklu spotkań strategicznych, jakie odbywały się w toku prac nad nową strategią rozwoju województwa, na posiedzeniach Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Małopolski, uczestnicząc w Forach Ekonomicznych – wykorzystując tego typu spotkania do rozmowy o wyzwaniach, jakie stoją przed regionem oraz do rozmowy o pomysłach na sprostanie im, także poprzez wykorzystanie środków europejskich.

W ramach prac nad *Strategią Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”*

zorganizowano cykl debat regionalnych w formule spotkań w różnych częściach regionu, podczas których dyskutowano o potencjałach regionu, problemach, z jakimi mierzą się mieszkańcy, przedsiębiorcy i samorządy oraz proponowanych rozwiązaniach, które pomogą wzmocnić region i zapobiegać narastaniu wewnętrznych dysproporcji. Pierwszy etap spotkań odbył się od maja do lipca 2019 roku, w ramach którego zorganizowanych zostało 7 spotkań warsztatowych. Jednym z punktów spotkań były kwestie związane z funduszami europejskimi i przyszłym programem regionalnym. Drugą turę debat regionalnych (4 spotkania) zorganizowano w okresie od lutego do marca 2020 r., których jednym z punktów była prezentacja założeń nowego programu regionalnego na lata 2021-2027. W ramach tych prac uruchomiony został także tzw. Bank Projektów Ponadlokalnych, który posłużył wstępnemu rozpoznaniu potrzeb rozwojowych w regionie, także na potrzeby prac nad nowym programem regionalnym.

Uchwałą nr 1455/21 z dnia 12.10.2021 r. **Zarząd Województwa Małopolskiego skierował projekt programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 do konsultacji społecznych.**

Konsultacje społeczne projektu programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 początkowo trwały od 12.10 do 16.11.2021 r. (35 dni). Z uwagi na duże zainteresowanie procesem konsultacji społecznych, Zarząd Województwa Małopolskiego w dniu 16 listopada br. (Uchwałą nr 1634/21 z dnia 16 listopada 2021 r.) podjął decyzję o wydłużeniu konsultacji społecznych projektu, co w konsekwencji oznaczało, że konsultacje społeczne trwały od **12 października do 6 grudnia 2021 r., tj. 55 dni.**

Celem konsultacji było zebranie uwag oraz opinii na temat założeń, kierunków i form wsparcia zawartych w projekcie FEM 2021-27. Były one adresowane do wszystkich zainteresowanych podmiotów, w szczególności: jednostek samorządu terytorialnego, przedstawicieli biznesu, nauki, przedsiębiorców organizacji pozarządowych oraz partnerów społeczno-gospodarczych oraz mieszkańców Małopolski.

Do udziału w konsultacjach społecznych programu, zaproszono szerokie grono osób i instytucji, w szczególności przedstawicieli partnerów społecznych i gospodarczych, organizacji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego, administracji rządowej, środowisk akademickich, związków zawodowych oraz osoby prywatne. Udział tak szerokiego grona pozwala na otwartą dyskusję z mieszkańcami regionu oraz wszystkimi zainteresowanymi podmiotami na temat wyzwań i potrzeb stojących przed Małopolską. Zaproszenia na spotkania kierowano do możliwie jak najszerszego grona potencjalnych zainteresowanych licząc nie tylko na ich aktywny udział, ale i na przekazanie za ich pośrednictwem tej informacji do innych zainteresowanych.

Projekt programu FEM 2021-2027 został również przekazany do konsultacji Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W ramach konsultacji zaplanowano cykl spotkań z udziałem zainteresowanych zarówno w formule stacjonarnej, jak i ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19, również w formule on-line. We wszystkich tych spotkaniach, łącznie udział wzięło około 500 osób.

Niezależnie od formuły, podczas spotkań prezentowano projekt programu oraz przeprowadzono dyskusję z uczestnikami i na temat zakresu wsparcia objętego nowym programem oraz oczekiwań wobec dokumentu.

W ramach konsultacji odbyło się sześć **spotkań stacjonarnych** (w Nowym Targu, Nowym Sączu, Oświęcimiu, Krakowie, Tarnowie – adresowane głównie do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego; oraz w siedzibie Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie – adresowane do środowiska akademickiego), a także cztery **spotkania w formule on-line** m.in. z partnerami społeczno-gospodarczymi, z przedstawicielami środowiska przedsiębiorców, organizacji pozarządowych. Spotkania miały charakter branżowy i dotyczyły w szczególności obszaru ochrony środowiska, rozwoju przedsiębiorczości, obszaru edukacji, zdrowia, włączenia społecznego, rynku pracy i zasad horyzontalnych.

Oprócz tego, projekt programu został poddany dyskusji na posiedzeniach: Konwentu Powiatów Województwa Małopolskiego (21.10.2021), Małopolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego (28.10.2021) oraz Rady ds. EkoMałopolski (2.11.2021).

Dodatkowo, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3.10.2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uruchomił konsultacje projektu programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, które trwały od 12.01.2022 r. do 01.02.2022 r.

Ponadto, Zarząd Województwa Małopolskiego, mając na uwadze konieczność wsparcia prac nad przygotowaniem programu regionalnego, powołał uchwałą Nr 1458/19 z dnia

13.08.2019 r. Zespół ds. Strategii „Małopolska 2030” oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2021-2027. Do udziału w pracach Zespołu zaproszeni zostali przedstawiciele strony rządowej, samorządowej oraz partnerów społeczno-gospodarczych, w tym organizacji pozarządowych, środowiska naukowego, organizacji pracodawców oraz innych partnerów społecznych i gospodarczych właściwych ze względu na zakres projektu programu FEM 2021-2027.

Zakres programu regionalnego wyznaczają ramy określone przez pakiet legislacyjny polityki spójności UE, Umowę Partnerstwa przygotowaną przez stronę rządową oraz strategię rozwoju województwa. Program jest zatem wypadkową identyfikowanych potrzeb oraz możliwości, jakie dają dokumenty wyższego rzędu i ramy prawne. Dokumenty wyższego rzędu, jak przykładowo strategia rozwoju województwa, powstawały w dialogu z partnerami. Równie istotnym etapem prac i obszarem możliwego zaangażowania partnerów społecznych, nie tylko w ramach komitetu monitorującego program, jest etap prac nad dokumentami wdrożeniowymi, np. kryteriami oceny projektów. Dlatego też, rozważane jest uruchomienie platformy wymiany doświadczeń i pomysłów, gromadzącej inspiracje dla IZ, z których możliwe byłoby korzystanie w toku prac nad propozycjami kryteriów wyboru projektów. Otwarta formuła udziału w tym narzędziu doradczym pozwoliłaby na uruchomienie mechanizmu partnerstwa dla wszystkich zainteresowanych na tym ważnym etapie wdrażania programu.

FST

Realizując zasadę partnerstwa przygotowanie TPST odbywało się z zaangażowaniem szerokiego grona interesariuszy. W X.2020 r., Zarząd WM powołał **Zespół ds. terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji w Małopolsce** w celu wypracowania TPST. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele m.in. wybranych gmin i powiatów w MZ, właściwych Ministerstw zaangażowanych w prace nad FST, małopolskich uczelni i instytutów badawczych (np. AGH, PAN), podmiotów gospodarczych, właściwych spółek z MZ i agencji rozwoju (np. Tauron Polska Energia S.A., Synthos S,A, Małopolski Związek Pracodawców Lewiatan, MARR, KPT) i innych instytucji i związków (np. WWF, Polski Alarm Smogowy, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć) oraz departamentów UMWM i WUP.

Interesariusze uczestniczyli w spotkaniach dot. kluczowych zagadnień TPST, przedstawiali swoje analizy i oczekiwania, dzielili się informacjami, proponowali i recenzowali zapisy. W marcu 2021 r. przedstawiono *Założenia do TPST MZ*, a zgłoszone komentarze poddano pod dyskusję. W okresie od października 2020 do maja 2021 r. odbyło się 17 spotkań Zespołu.

Od października 2019 r. WM współpracuje z ekspertami Platformy CRiT (START) w zakresie wypracowania projektów łagodzących negatywne skutki społeczno-gospodarczej transformacji energetycznej MZ. WM znalazło się wśród 7 regionów w Europie wybranych do wsparcia w ramach START.

W ramach prac nad TPST opracowano diagnozę sytuacji w podregionie, skupiając się na identyfikacji wyzwań rozwojowych dla MZ. Od lutego 2021 r. prowadzono indywidualne spotkania i wywiady pogłębione z gronem interesariuszy, obejmującym nie tylko członków

Zespołu ds. TPST, ale i pozostałe jednostki administracji samorządowej szczebla lokalnego w obszarze objętym TPST, partnerów społecznych, w tym związki zawodowe.

Zwrócono się również z indywidualną informacją i pytaniami odnośnie przewidywanych zmian i procesów modernizacyjnych do dużych przedsiębiorstw funkcjonujących w MZ oraz przedsiębiorstw będących znaczącymi emitentami CO₂. Przeprowadzono także badanie firm (na próbie 1200 podmiotów gospodarczych) dotyczące obecnych i przyszłych procesów transformacyjnych oraz przewidywanych skutków transformacji.

Działania te pozwoliły na wypracowanie pogłębionej diagnozy wyzwań, uwzględnienie doświadczeń wynikających z dotychczasowych działań rozwojowych w regionie, a także opracowanie realistycznej wizji transformacji i identyfikację adekwatnych typów operacji.

Dla zapewnienia udziału możliwie jak najszerszego grona interesariuszy we wdrażaniu, monitorowaniu i ewaluacji TPST, powołany zostanie *Podkomitet Monitorujący ds. TPST dla WM*, na którym zainteresowane podmioty będą mogły wyrażać opinie i zgłaszać uwagi. Skład Podkomitetu będzie reprezentatywny dla wszystkich kluczowych interesariuszy TPST w WM. Należy zaznaczyć, że z uwagi na partycypacyjny charakter procesu wdrażania i ewaluacji TPST, listy interesariuszy mają postać katalogu otwartego. W procesie wdrażania wykorzystana zostanie także sieć współpracy z partnerami w ramach Powering Past Coal Alliance, do którego WM planuje dołączyć.

Jednocześnie z przygotowaniem TPST, stworzono plan komunikacji nt. Sprawiedliwej Transformacji, który obejmuje działania informacyjno-komunikacyjne dot. FST w regionie, w celu zapewnienia, aby jak największa liczba podmiotów zgłaszała propozycje projektów i uwagi do realizowanych przedsięwzięć, a także uczestniczyła w ocenie wpływu realizowanych działań na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej i środowiskowej w regionie.

Komunikacja i widoczność

Komunikacja programu to informacja o jego ofercie, oczekiwaniach i faktycznych rezultatach projektów i korzyściach dla obywateli. Stanowi rzeczywisty obraz wpływu PS na rozwój regionu i UE. Służy upowszechnieniu idei integracji europejskiej poprzez łączenie efektów projektów z celami PS i wartości tożsamy dla całej unijnej wspólnoty. Komunikacja na temat FE wynika także z potrzeby zachowania transparentności wydatków z budżetu unijnego. Jej nadrzędnym celem jest budowanie świadomości społecznej o możliwościach, jakie stwarzają FE, korzyściach i wspólnych dla UE wart. leżących u podstaw wszystkich projektów w programu.

Komunikacja programu jest elementem krajowego systemu komunikacji marki FE.

Działania komunikacyjne prowadzi IZ współpracując z instytucjami europejskimi, instytucjami w systemie wdrażania oraz partnerami społ.-gosp. i beneficjentami. W celu uniknięcia podwójnych standardów w procesy komunikacji zaangażowane zostaną władze publiczne, jeśli są one właściwe terytorialnie lub rzeczowo dla danej inwestycji finansowanej z programu.

W komunikacji będą wyraźnie akcentowane strategie UE, w które wpisują się proj. Jej europejski wymiar zostanie zapewniony poprzez m.in. zaproszenie przedstawicieli KE na wydarzenia związane z proj., uwzględnienie wystąpień KE w scenariuszu tych wydarzeń, włączenie cytatów KE do informacji prasowych/ informacji na stronę itd.

Działania komunikacyjne mają na celu:

1. aktywizację do sięgania po FE
2. wsparcie w realizacji projektów
3. zapewnienie wysokiej świadomości działań rozwoju regionu, realizowanych przy pomocy FE i roli UE oraz znaczenia przynależności do UE w kształtowaniu przyszłości Europy, a także zwiększenie świadomości nt. zasad horyzontalnych w celu zwalczania szkodliwych stereotypów dotyczących grup narażonych na dyskryminację.

Działania prowadzone są wyłącznie w obszarze FE w zakresie ww. celów, z wyłączeniem działań mających inny zakres np.: promocja instytucji lub osób oraz działań o charakterze politycznym.

Działania komunikacyjne są skierowane do:

- potencjalnych beneficjentów (m.in.: JST, jednostek organizacyjnych JST, przedsiębiorców, instytucji kultury, podmiotów leczniczych działających w publicznym systemie ochrony zdrowia, jednostek naukowych, NGO.) w zakresie aktywizacji do sięgania po FE,
- beneficjentów (osób i organizacji, które korzystają z FE i realizują projekty, w tym podmioty wdrażające IF) w zakresie wsparcia w realizacji projektów,
- ogółu społeczeństwa (mieszkańców regionu, którzy korzystają z efektów FE, w tym młodzież – osoby w wieku 15-24 oraz potencjalni uczestnicy projektów) w zakresie zapewnienia wysokiej świadomości działań rozwojowych regionu, realizowanego przy pomocy FE i roli UE.

Planowane działania będą obejmować wszystkie grupy docelowe, a wybór konkretnych kanałów i narzędzi będzie powiązany z wyznaczonymi celami. Priorytetowe kanały to m.in.:

- media o szerokim zasięgu (np. TV, radio, prasa, Internet, kino),
- media społecznościowe (kanały własne oraz kampanie w kanałach płatnych),
- wydarzenia informacyjne i promocyjne,
- reklama zewnętrzna,
- publikacje i materiały audio-video,
- portal FE – wspólna platforma internetowa dla wszystkich programów,
- serwis internetowy programu,
- sieć PIFE.

Obowiązki informacyjno-promocyjne beneficjentów będą elementem umowy o dofinansowanie. Odpowiednia komunikacja będzie mieć zastosowanie do schematów pomocowych, wiązek projektów a operacje strategiczne podlegać będą specjalnym działaniom promocyjnym.

Szacunkowy budżet na realizację działań komunikacyjnych wynosi ok. 8,14 mln EUR, w tym ok. 6,91 mln EUR wsparcia z UE. Kwoty w podziale na poszczególne działania określone są w rocznych planach.

Budżet jest wstępnie podzielony na cele komunikacji:

- aktywizacja do sięgania po FE:35%
- wsparcie w realizacji projektów:10%
- zapewnienie wysokiej świadomości działań rozwoju regionu, realizowanych przy pomocy FE i roli UE:55%

Szacunkowy udział kwot w poszczególnych latach wynosi (w EUR): 2021 - 0; 2022 - 100 tys.; 2023 - 1,22 mln; 2024 - 1,32 mln; 2025 - 1,1 mln; 2026 - 1,1 mln; 2027 - 1,1 mln; 2028 - 1,1 mln; 2029 - 1,1 mln.

Działania komunikacyjne podlegają stałej ocenie i monitoringowi pod kątem ich jakości, trafności w realizacji celów komunikacji i skutków w dotarciu do grup docelowych. Służą temu m.in. bieżące badania ankietowe, badania jakościowe, analizy użytkowników.

Ocena strategii obejmuje system monitoringu osiągnięcia założonych celów i wskaźników na podstawie regularnych badań społecznych pod kątem oceny wiedzy i świadomości oraz rozpoznawalności FE i dostarczenia użytkownikom rekomendacji dla prowadzonych działań.

Monitoringowi i ocenie podlega szereg wskaźników, w tym m.in. **wskaźniki oddziaływania:**

- 1) Odsetek respondentów dostrzegających wpływ FE na rozwój województwa (wartość bazowa - 73%)
- 2) Znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane są FE w programie (wartość bazowa - 28%)

- 3) Odsetek mieszkańców województwa uważających, że osobiście korzystają z FE (wartość bazowa - 48%)

Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Tabela 14: Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Planowane zastosowanie artykułów 94 i 95	Tak	Nie
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał zwrot wkładu Unii w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowane w ramach priorytetu zgodnie z art. 94 RWP (jeżeli tak, proszę wypełnić dodatek 1)	x	
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał zwrot wkładu Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami zgodnie z art. 95 RWP (jeżeli tak, proszę wypełnić dodatek 2)		x

DODATEK 1: Wkład Unii w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do przeanalizowania przez Komisję (art. 94)

Data złożenia propozycji	

Niniejszy dodatek nie jest wymagany w przypadku stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów na poziomie UE ustanowionych w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 94 ust. 4.

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach celu szczegółowego, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(e) operacji objętej (-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj SCO (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Amount (in EUR) or percentage (in case of flat rates) of the SCO
					Cod e ¹⁴	Description	Cod e ¹⁵	Description			
Wszystkie z wyłączeniem pomocy technicznej	EFS+	Wszystkie z wyłączeniem pomocy technicznej	Słabiej rozwinięte	Wszystkie z wyłączeniem celu szczegółowego) przeciwdziałanie deprywacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy		Wszystkie, z wyłączeniem projektów wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych z		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, z wyjątkiem kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub	PLN	Stawki ryczałtowa kosztów pośrednich	25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 tys. PLN włącznie ¹⁶ ,

¹⁴ Oznacza kod w załączniku VI do rozporządzeń w sprawie FAMI, IZGW i FBW.

¹⁵ Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie

¹⁶ Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 mechanizm racjonalnych usprawnień to konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Koszty te nie są brane pod uwagę przy wyliczaniu wartości kosztów bezpośrednich, od których należy naliczyć koszty pośrednie (nie powiększają wartości kosztów bezpośrednich do wyliczenia stawki ryczałtowej kosztów pośrednich).

				<p><i>materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, oraz zapewnianie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne</i></p>		<p><i>Fundusz u Pracy</i></p>		<p><i>kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie</i></p>		<p><i>20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 tys. PLN do 1 740 tys. PLN włącznie⁵,</i></p> <p><i>15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 tys. PLN do 4 550 tys. PLN włącznie⁵,</i></p> <p><i>10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczające j 4 550 tys. PLN⁵</i></p>
--	--	--	--	---	--	-------------------------------	--	--	--	--

B. Szczegółowe informacje w podziale na rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Czy instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia poniższych kosztów uproszczonych?

Jeśli tak, proszę podać nazwę firmy zewnętrznej:

<p>1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram wdrażania¹</p>	<p>Zgodnie z art. 54 projektu rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none">- projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy;- projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie;- projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie;- pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p>
--	--

¹ Przewidywana data rozpoczęcia wyboru operacji i przewidywana data ich ukończenia (zob. art. 63 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

	Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.
2. Cel(e) szczegółowy(e)	Wszystkie, z wyłączeniem celu szczegółowego m) przeciwdziałanie deprivacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, oraz zapewnianie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne.
3. Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów ²	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie.
4. Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwota ryczałtowa lub stawka ryczałtowa	Stawka ryczałtowa kosztów pośrednich
6. Kwota na każdą jednostkę miary lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO	<p>Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich:</p> <p>a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie,</p> <p>b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie,</p> <p>c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie,</p> <p>d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN</p> <p>Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p>

² W przypadku operacji, w ramach których stosowanych jest kilka uproszczonych metod rozliczania kosztów, obejmujących różne kategorie kosztów, różne projekty lub kolejne etapy operacji, pola 3–11 należy wypełnić dla każdego wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów.

	oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 ³ .
7. Kategorie kosztów objęte stawkami jednostkowymi, kwotami ryczałtowymi lub stawkami ryczałtowymi	<p>Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu.</p> <p>Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki), c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki, d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia

³ Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020*, mechanizm racjonalnych usprawnień to konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. To pomoc dla projektodawców i instytucji umożliwiająca elastyczne reagowanie na potrzeby uczestników z niepełnosprawnością, która zapewni im dostęp do usprawnień „szytych na miarę”. Jest to możliwość sfinansowania usprawnień nieprzewidzianych z góry we wniosku o dofinansowanie projektu, lecz uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie (w charakterze uczestnika lub personelu) osoby z niepełnosprawnością. Przykłady takich racjonalnych usprawnień to np. wynajęcie transportu na miejsce udzielenia usługi, dostosowanie architektoniczne budynków lub infrastruktury komputerowej, sfinansowanie usługi asystenta osoby z trudnościami w poruszaniu się lub asystenta tłumaczącego na język łąwy czy migowy. Koszty te nie są brane pod uwagę przy wyliczaniu wartości kosztów bezpośrednich, od których należy naliczyć koszty pośrednie (nie powiększają wartości kosztów bezpośrednich do wyliczenia stawki ryczałtowej kosztów pośrednich).

	<p>prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowemu),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
<p>8. Czy wymienione kategorie kosztów pokrywają wszystkie wydatki kwalifikowalne w ramach danej operacji? (T/N)</p>	<p>Nie.</p> <p>W ramach stawki ryczałtowej pokrywane są wyłącznie koszty pośrednie projektu. Poza stawką ryczałtową rozliczane są koszty bezpośrednie projektu na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków lub uproszczonych metod (tj. stawek jednostkowych lub kwot ryczałtowych), w których wyliczeniu nie uwzględniono kosztów pośrednich. W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane żadne wydatki objęte cross-financingiem. W kosztach pośrednich nie są ujmowane żadne wydatki ponoszone w związku z działaniami merytorycznymi projektu (takimi jak np. aktywna rekrutacja uczestników projektu (outreach</p>

	measures), działania na ich rzecz, działania na rzecz zmian systemu i struktur).
9. Metoda korekt(y) ⁴	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
10. Weryfikacja osiągnięcia [dostarczonych] jednostek – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki – należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie weryfikacji zarządczych i przez kogo – należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania	Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie. Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich. Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> – weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność; – kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).
11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące ⁵ oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić: <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie

⁴ W stosownych przypadkach należy wskazać częstotliwość i termin korekty oraz wyraźne odniesienie do konkretnego wskaźnika (w tym, w stosownych przypadkach, link do strony internetowej, na której opublikowano ten wskaźnik).

⁵ Czy istnieją jakiegokolwiek potencjalne negatywne skutki dla jakości wspieranych operacji, a jeśli tak, to jakie środki (np. zapewnienie jakości) zostaną podjęte w celu ograniczenia tego ryzyka?

	<p>podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <p>2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <p>3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości</p> <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednio, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p> <p>Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.</p>
<p>12. Łączna kwota (krajowa i unijna) oczekiwanego na tej podstawie refundacji od Komisji</p>	<p>135 061 808,82 Euro</p>

C: Obliczanie standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowej stawki jednostkowej, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował dane, kto je zgromadził i zapisał, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.):

Zgodnie z art. 49 projektu rozporządzenia ogólnego dla perspektywy finansowej 2021-2027, dla projektów współfinansowanych ze środków EFS+ przyjęto stawki ryczałtowe kosztów pośrednich ustalone dla projektów EFS zgodnie z artykułem 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.

Źródłem danych dla stawek ryczałtowych kosztów pośrednich są dane historyczne z projektów EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, a proces ustalania stawek ryczałtowych został opisany w *Raporcie z analizy kosztów pośrednich i kosztów zarządzania w projektach PO KL 2007-2013 w celu opracowania limitów kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem na perspektywę finansową 2014-2020* z dnia 20 kwietnia 2014 r. (Załącznik 1).

Dane przechowywane są w Instytucji Koordynującej EFS.

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art.94 ust. 2 są właściwe dla danego rodzaju operacji:

Metoda kalkulacji stawki ryczałtowej została szczegółowo opisana w *Raporcie z analizy kosztów pośrednich i kosztów zarządzania w projektach PO KL 2007-2013 w celu opracowania limitów kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem na perspektywę finansową 2014-2020*.

Stawki te są stosowane z sukcesem w tej perspektywie finansowej we wszystkich programach współfinansowanych z EFS i zapewniają jednolitość podejścia w całym funduszu. Metodyka opisana w raporcie była przedmiotem audytu Komisji Europejskiej DG EMPL w czasie misji nr EMPG214PL0185 z 2016 r. w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój.

3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności wszelkie założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości. W stosownych przypadkach należy zastosować dowody statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

Sposób kalkulacji stawek ryczałtowych kosztów pośrednich został szczegółowo opisany w *Raporcie z analizy kosztów pośrednich i kosztów zarządzania w projektach PO KL 2007-2013 w celu opracowania limitów kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem na perspektywę finansową 2014-2020* (dalej: Raport). Stawki ryczałtowe ustalone w wyniku analizy będącej przedmiotem ww. Raportu zostały wprowadzone do Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS i FS na lata 2014-2020 (dalej: Wytoczne na lata 2014-2020) w I wersji z 10.04.2015 r.

Pierwsze doświadczenia z wdrażania stawek ryczałtowych kosztów pośrednich w kształcie zaproponowanym w Wytocznych na lata 2014-2020 przyniosły jednak problemy z wyliczeniami, które wymagały rozwiązania. Przyjęty w Raporcie sposób wyliczania wartości kosztów pośrednich w zależności od wartości projektu generował powstawanie luki w przypadku tych projektów, których wartość była na granicy właściwych stawek ryczałtowych. Dlatego w II wersji Wytocznych na lata 2014-2020 obowiązujących od dnia 19.09.2016 r. wprowadzono zmiany względem ww. Raportu na podstawie przeliczeń Instytucji

Koordynującej EFS i ustalono stawki ryczałtowe kosztów pośrednich w zależności od wartości kosztów bezpośrednich. Szczegółowy sposób przeliczenia stawek ryczałtowych posiada IK UP EFS.

4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub stawek zryczałtowanych:

Wysokość stawek ryczałtowych kosztów pośrednich została ustalona zgodnie z art. 49 projektu rozporządzenia ogólnego dla perspektywy finansowej 2021-2027, tj. dla projektów współfinansowanych ze środków EFS+ przyjęto stawki ryczałtowe kosztów pośrednich ustalone dla projektów współfinansowanych ze środków EFS zgodnie z artykułem 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia nr 1303/2013, które z kolei zostały ustalone na podstawie rzeczywistych, zweryfikowanych i zatwierdzonych danych pochodzących z projektów PO KL 2007-2013. W związku z powyższym należy uznać, że tylko kwalifikowalne koszty zostały uwzględnione przy ustalaniu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich dla obecnej perspektywy finansowej.

5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz rozwiązań mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania:

Instytucja Zarządzająca wystąpiła o opinię do Instytucji Audytowej.

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj SCO (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO
					Kod ²²	Opis	Kod ²³	Opis			
6	EFS+	(a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności	• <i>Regiony słabiej rozwinięte</i>	18%	134 135 136 137	Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia Działania na rzecz promowania dostępu do zatrudnienia osób	CR0 4	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność gospodarczą na własny rachunek po	Osoba	Stawka jednostkowa	13 375,59 zł

²² Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA

²³ Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

		osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej				długotrwale bezrobotnych Wsparcie szczególnie na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych Wsparcie na rzecz samozatrudnienia i zakładania działalności typu start-up		opuszczeni u programu			
--	--	---	--	--	--	--	--	-----------------------	--	--	--

Szczegółowe informacje według rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Czy instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia poniższych kosztów uproszczonych?

Jeśli tak, proszę podać nazwę firmy zewnętrznej: Nie

1.1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram wdrażania ¹	<p>Stawka jednostkowa dotyczy doprowadzenia do zatrudnienia osób aktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy² (dalej: PUP) ze środków Funduszu Pracy (dalej: FP) w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego+ (dalej: EFS+) w okresie programowania 2021 – 2027, które realizowane będą w całym okresie programowania rozpoczynając od 1.01.2023 r.</p> <p>Wsparcie udzielane będzie zgodnie z ustawą regulującą kwestie związane z aktywną polityką rynku pracy³ oraz wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.</p> <p>Stawka jednostkowa ma zastosowanie wyłącznie w projektach PUP finansowanych z FP, odnosi się wyłącznie do form pomocy stanowiących instrumenty i usługi aktywnej polityki rynku pracy z wyłączeniem robót publicznych ze względu na niekwalifikowalność tego rodzaju wsparcia.</p> <p>W projektach, w których stosowana będzie stawka jednostkowa, wystąpią formy wsparcia stanowiące pomoc de minimis (dofinansowanie podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy czy subsydiowane zatrudnienie), która będzie udzielana w oparciu o przepisy wykonawcze do ustawy regulującej kwestie związane z aktywną polityką rynku pracy. Wystąpienie pomocy de minimis nie ma wpływu na wysokość przekazywanych środków, gdyż ww. formy wsparcia kierowane są do uczestników projektu, a nie do beneficjenta.</p>
1.2 Cel szczegółowy	(a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży,

¹ Przewidywana data rozpoczęcia wyboru operacji i przewidywana data ich ukończenia (zob. art. 63 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

² W chwili przygotowywania metodyki, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. [Dz.U. z 2020 r. poz. 1409](#)), za podmiot bezpośrednio odpowiedzialny za aktywizację zawodową osób bezrobotnych są powiatowe urzędy pracy. W przypadku gdy w wyniku zmiany ustawy nazwa PUP ulegnie zmianie – zapisy metodyki będą odnoszone do tych podmiotów, niezależnie od ich nazwy. Aktualizacja metodyki w tym zakresie zostanie przeprowadzona przy najbliższej zmianie FERS.

³ W chwili przygotowywania metodyki jest to ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. [Dz.U. z 2020 r. poz. 1409](#)).

	<p>długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej</p>
<p>1.3 Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów⁴</p>	<p>WSKAŹNIK:</p> <p>Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność gospodarczą na własny rachunek po opuszczeniu programu.</p> <p>Wskaźnik należy rozumieć, jako zmianę statusu osoby na rynku pracy po opuszczeniu programu, w stosunku do sytuacji w momencie przystąpienia do interwencji EFS+ (uczestnik niepracujący w chwili wejścia do programu EFS+).</p> <p>SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKA:</p> <p>Do wskaźnika wlicza się klientów PUP będących osobami niepracującymi na wejściu do projektu, którzy po uzyskaniu wsparcia EFS+ podjęli zatrudnienie (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) w okresie do czterech tygodni od zakończenia udziału w projekcie. Do wskaźnika wlicza się również osoby, które przerwały udział w projekcie w trakcie wsparcia z powodu podjęcia zatrudnienia.</p> <p>Pracujący to osoby, które wykonują pracę, za którą otrzymują wynagrodzenie, z której czerpią zyski lub korzyści rodzinne lub osoby posiadające zatrudnienie lub własną działalność, które jednak chwilowo nie pracują (ze względu na np. chorobę, urlop, spór pracowniczy czy kształcenie się lub szkolenie) – definicja osoby pracującej zgodna z definicją wskaźnika wspólnego określoną przez Komisję Europejską w dokumencie <i>Programming period 2021-2027. Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy. European Social Fund Plus (ESF+). Shared Management Strand. Common indicators toolbox.</i></p> <p>MOMENT POMIARU:</p> <p>Wskaźnik mierzony jest do czterech tygodni od zakończenia przez uczestnika udziału w projekcie. Jeżeli w tym czasie osoba nie podejmie zatrudnienia lub nie rozpocznie prowadzenia działalności gospodarczej stawka jednostkowa jest niekwalifikowalna.</p>

⁴ W przypadku operacji, w ramach których stosowanych jest kilka uproszczonych metod rozliczania kosztów, obejmujących różne kategorie kosztów, różne projekty lub kolejne etapy operacji, pola 3–11 należy wypełnić dla każdego wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów.

	<p>Przypadki losowe, np. śmierć uczestnika, nie są wliczane do wskaźnika. W przypadku nieosiągnięcia wskaźnika stawka jednostkowa nie jest kwalifikowalna.</p> <p>FORMA WSPARCIA:</p> <p>Instrumenty i usługi aktywnej polityki rynku pracy przewidziane w ustawie regulującej kwestie związane z aktywną polityką rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych (ze względu na niekwalifikowalność tego rodzaju wsparcia) realizowane przez PUPy i finansowane z FP.</p>
1.4 Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Osoba
1.5 Standardowa stawka jednostkowa, kwota ryczałtowa lub stawka ryczałtowa	Stawka jednostkowa
1.6 Kwota na każdą jednostkę miary lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO	13 375,59 zł
1.7 Kategorie kosztów objęte stawkami jednostkowymi, kwotami ryczałtowymi lub stawkami ryczałtowymi	<p>Stawka jednostkowa to koszt doprowadzenia przez PUP do podjęcia zatrudnienia (w rozumieniu wskaźnika opisanego w punkcie 1.3) przez daną osobę. Stawka jednostkowa pokrywa wszystkie koszty usług i instrumentów rynku pracy zgodnych z ustawą regulującą kwestie związane z aktywną polityką rynku pracy (z wyłączeniem robót publicznych), których sfinansowanie jest niezbędne w celu doprowadzenia osoby do zatrudnienia.</p> <p>W ramach stawki jednostkowej nie przewidziano wydatków w ramach cross-financingu oraz zakupu środków trwałych. W związku z powyższym stawka nie podlega monitorowaniu pod kątem limitu wydatków w ramach cross-financingu, czy środków trwałych, jako że takie wydatki nie będą ponoszone przez beneficjenta.</p> <p>W projekcie rozliczanym stawką jednostkową PUP nie jest analizowana kwestia kwalifikowalności podatku od towarów i usług VAT, gdyż uwzględniono ten aspekt w metodyce (patrz część C). Tym samym, w projekcie PUP nie będą wyamgane od beneficjentów oświadczenia o kwalifikowalności podatku VAT.</p>
1.8 Czy wymienione kategorie kosztów pokrywają wszystkie wydatki kwalifikowalne w ramach danej operacji? (T/N)	<p>TAK</p> <p>Nie ma więc ryzyka podwójnego finansowania.</p>

<p>1.9 Metoda korekt(y)⁵</p>	<p>Stawka jednostkowa będzie indeksowana co roku w oparciu o dwa wskaźniki:</p> <p>1) wzrost/spadek przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce w oparciu o Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego⁶ – w odniesieniu do tej części stawki, która jest przypisana do tego czynnika, oraz</p> <p>2) wzrost/spadek zasiłku dla bezrobotnych⁷ – w odniesieniu do tej części stawki, która jest przypisana do zasiłku dla bezrobotnych.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż zasiłek dla bezrobotnych waloryzowany jest co roku z dniem 1 czerwca, weryfikacja zasadności indeksacji będzie przeprowadzana przez IK EFS każdego roku po opublikowaniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wysokości przeciętnego wynagrodzenia za poprzedni rok kalendarzowy. Weryfikacja będzie dokonywana każdego roku do końca sierpnia.</p> <p>Stawka zostanie zindeksowana jeżeli co najmniej jeden z ww. wskaźników, tj. wartość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce i/lub wartość zasiłku dla bezrobotnych obowiązujących w bieżącym roku, będą się różnić od wartości ww. wynagrodzenia i zasiłku w poprzednim roku.</p> <p>Instytucje Zarządzające będą informowane o wysokości zindeksowanej stawki jednostkowej w komunikacie, który będzie umieszczany na stronie internetowej IK EFS.</p> <p>Zindeksowana stawka jednostkowa będzie miała zastosowanie do wszystkich osób obejmowanych po raz pierwszy wsparciem w projektach (nowych i trwających) od 1 stycznia roku następującego po roku dokonania ostatniej indeksacji. Oznacza to możliwość zastosowania zindeksowanej stawki jednostkowej w projektach realizowanych, przy zachowaniu wymogu wyraźnego oddzielenia okresu, za który deklarowane są wydatki rozliczane z zastosowaniem zindeksowanej stawki (zindeksowana stawka stosowana wyłącznie do osób zrekrutowanych po zindeksowaniu stawki).</p> <p>Wprowadzenie zindeksowanej stawki jednostkowej będzie uzależnione ograniczone wyłącznie dostępną alokacją środków w ramach RPO na ten cel.</p> <p>Zmiany metodyki wyliczenia stawki jednostkowej dotyczącej doprowadzenia do zatrudnienia osób aktywizowanych przez PUP, w tym zmiany zasad</p>
---	--

⁵ W stosownych przypadkach należy wskazać częstotliwość i termin korekty oraz wyraźne odniesienie do konkretnego wskaźnika (w tym, w stosownych przypadkach, link do strony internetowej, na której opublikowano ten wskaźnik).

⁶ <https://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/komunikat-w-sprawie-przecietnego-wynagrodzenia-w-trzecim-kwartale-2020-roku,271,30.html>

⁷ W każdym kolejnym roku kwota zasiłku dla bezrobotnych obowiązującego od dnia 1 czerwca jest ogłaszana przez ministra właściwego do spraw pracy w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski”.

	<p>indeksacji, mogą zostać dokonane podczas przeglądu śródkresowego. Ww. zmiana metodyki, w tym zmiana zasad indeksacji, może nastąpić w szczególności w przypadku istotnej zmiany założeń dotyczących sposobu świadczenia usług rynku pracy, zmian przepisów ustawy regulującej kwestie związane z rynkiem pracy w zakresie instrumentów rynku pracy.</p> <p>IK EFS będzie również monitorować wartości wydatków ponoszonych przez PUPy na poszczególne formy aktywizacji zawodowej. W sytuacji, gdy założenia niniejszej metodyki przestaną być adekwatne do struktury wydatków, IK EFS rozważy zmianę podejścia do ustalenia stawki jednostkowej doprowadzenia do zatrudnienia osób aktywizowanych przez PUPy, co będzie wymagało opracowania nowej metodyki i przedstawienia jej KE do ponownej akceptacji.</p>
<p>1.10 Weryfikacja osiągnięcia jednostek</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>– należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie weryfikacji zarządczych i przez kogo</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Weryfikacja realizacji wskaźnika przez PUP będzie dokonywana na podstawie danych administracyjnych zgromadzonych w systemie SYRIUSZ (system teleinformatyczny Publicznych Służb Zatrudnienia w Polsce), w którym zawarte są informacje pochodzące z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dalej: ZUS) o odprowadzonych składkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę / wykonywania pracy w ramach umów cywilnoprawnych, • składkach zdrowotnych z tytułu samozatrudnienia⁸. <p>Dokumentem potwierdzającym realizację wskaźnika, tj. zmianę statusu osoby (uczestnika projektu) na rynku pracy, a tym samym potwierdzającym kwalifikowalność stawki jednostkowej będzie raport z systemu SYRIUSZ na podstawie danych z ZUS potwierdzający status na rynku pracy uczestników projektu po opuszczeniu programu. Raport będzie podlegał sprawdzeniu na etapie weryfikacji wniosku o płatność.</p> <p>Za weryfikację osiągnięcia jednostki pomiaru i kontrole odpowiada IZ lub IP.</p> <p>Weryfikacja wydatków obejmuje:</p> <p>— weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent rozlicza stawki jednostkowe, wraz z</p>

⁸ W przypadku osób samozatrudnionych nie zakłada się weryfikacji odprowadzenia składki na ubezpieczenie z uwagi na fakt, iż zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (tj. z dnia 8 grudnia 2020 r. [\(Dz.U. z 2021 r. poz. 162\)](#) przedsiębiorca będący osobą fizyczną, który podejmuje działalność gospodarczą po raz pierwszy nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej.

	<p>raportem z systemu SYRIUSZ, o którym mowa powyżej;</p> <p>— kontrolę na miejscu, tj. w siedzibie beneficjenta (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe potwierdzające podjęcie zatrudnienia przez daną osobę i służące do rozliczenia stawek jednostkowych (dane administracyjne SYRIUSZ i ZUS).</p>
<p>1.11 Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące⁹ oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>Ryzyka i metody ich złagodzenia:</p> <p>4. Ryzyko wystąpienia zjawiska creamingu.</p> <p>Rozliczanie stawki jednostkowej na podstawie wskaźnika rezultatu bezpośredniego dotyczącego podejmowania zatrudnienia/ pracy czy działalności gospodarczej przez uczestników projektów może prowadzić do kierowania wsparcia do osób, które nie znajdują się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy i których aktywizacja zawodowa jest mniej wymagająca. W celu eliminacji tego ryzyka i zagwarantowania wsparcia również osobom z grup trudnych takich jak, np. długotrwale bezrobotni, osoby o niskich kwalifikacjach, na poziomie wytycznych horyzontalnych dotyczących rynku pracy zostanie zawarty wymóg kierowania wsparcia do określonych grup docelowych. Zostanie to zagwarantowane poprzez wprowadzenie obowiązku określenia minimalnego poziomu uczestnictwa osób z danych grup w projektach PUP. Te poziomy będą zróżnicowane lokalnie w zależności od sytuacji na rynku pracy w danym powiecie.</p> <p>5. Ryzyko niewłaściwego zarządzania budżetem projektu.</p> <p>Konsekwencją wystąpienia takiego ryzyka może być sytuacja gdy w końcowym rozliczeniu projektu łączne koszty rzeczywiste okażą się wyższe niż łączna wartość rozliczonych stawek.</p> <p>Konieczne będzie wskazanie beneficjentom przez IZ / IP konieczności właściwego zarządzania budżetem poprzez efektywne kierowanie osób do różnych, najbardziej właściwych dla nich form wsparcia projektu. W tym celu pomocne też będzie właściwe</p>

⁹ Czy istnieją jakiegokolwiek potencjalne negatywne skutki dla jakości wspieranych operacji, a jeśli tak, to jakie środki (np. zapewnienie jakości) zostaną podjęte w celu ograniczenia tego ryzyka?

	<p>monitorowanie kosztów w stosunku do osiągniętych efektów.</p> <p>6. Ryzyko nieujęcia w końcowym wniosku o płatność wszystkich kwalifikowalnych uczestników projektu. Przyjęty system rozliczania stawki na podstawie raportu wygenerowanego z systemu SYRIUSZ w przypadku osób, które podejmą zatrudnienie ostatniego dnia czwartego tygodnia a stawka z nimi powiązana rozliczana będzie we wniosku końcowym może uniemożliwić jej zakwalifikowanie. Pracodawca ma bowiem obowiązek zgłoszenia do ZUS pracownika w ciągu 7 dni od daty zatrudnienia. Dlatego też stawka jednostkowa powinna być rozliczana w momencie, gdy ZUS, z którego informacje czerpie SYRIUSZ, odnotuje opłacenie składki za minimum 1 miesiąc. Ryzyko to może zostać wyeliminowane poprzez wprowadzenie dłuższego okresu na złożenie wniosku o płatność końcową, np. 30 – 45 dni, tak aby beneficjent miał szansę policzenia i wykazania w nim wszystkich ostatnich i kwalifikowalnych uczestników projektu.</p> <p>7. Brak znajomości mechanizmu stawek jednostkowych przez beneficjentów, a przez to niewłaściwe dokumentowanie oraz monitorowanie wydatków rozliczanych stawkami.</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ / IP powinna prowadzić szkolenia dla PUP i tłumaczyć im jaki jest cel stosowania rozliczania za rezultaty i sposób weryfikacji osiągnięcia tego celu. Dodatkowo, na wszystkich poziomach zarządzania programem powinny być publikowane najczęściej pojawiające się pytania i odpowiedzi dotyczące tego obszaru.</p>
1.12 Łączna kwota (krajowa i unijna) oczekiwanej na tej podstawie refundacji od Komisji	116 470 588,24 Euro

C: Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych.

1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.):

Stawka jednostkowa została wyliczona przez Instytucję Koordynującą EFS na podstawie raportów pt. *Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej, realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i*

aktywizacji zawodowej, realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej za lata 2015 – 2019 publikowanych przez ministra właściwego do spraw pracy na stronie internetowej:
<https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/efektywnosc-form-promocji-zatrudnienia>.

Raporty za kolejne lata oraz dostępne w ich ramach dane obejmują:

- ten sam katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej, wykorzystywany przez PUP (tj. szkolenia, zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, odbywanie staży u pracodawców, przyznawanie pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca bezrobotnych, przyznania bezrobotnym jednorazowych środków na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej),
- informacje na temat efektywności zatrudnieniowej i kosztowej ww. podstawowych form aktywizacji zawodowej, co zapewnia porównywalność danych w kolejnych latach. Opracowane dane i wyniki przeprowadzanych analiz prezentują ujęcie ogólnopolskie oraz regionalne, z uwzględnieniem podziału, m.in. na formy wsparcia i liczbę odbiorców.

Do wyliczenia stawki jednostkowej przyjęto dane dotyczące:

- efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej,
- kosztów form podstawowej aktywizacji zawodowej ujmowanych w ww. raportach, tj.: koszty szkoleń, prac interwencyjnych, staży, dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy (w wyliczeniach nie uwzględniono wsparcia w postaci robót publicznych ze względu na ich niekwalifikowalność ze środków EFS); koszty dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy zostały pomniejszone o udział potencjalnie niekwalifikowalnej części podatku VAT.

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 są właściwe dla danego rodzaju operacji:

Metoda wyliczenia jednej krajowej stawki jednostkowej zapewnia wiarygodność danych, gdyż została oparta o dane statystyczne, publikowane w ciągu ostatnich pięciu lat przez ministra właściwego do spraw pracy w raportach pt. *Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej, realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej*. Zawierają one dane oraz wyniki analizy danych oparte na przekazywanych przez PUP sprawozdaniach (załącznik do formularza sprawozdawczego MRPiPS-02), które zawierają, m.in. koszty poszczególnych form aktywizacji zawodowej. Są to dane rzeczywiste, stąd stanowią właściwą bazę dla wyliczenia stawki jednostkowej do rozliczenia w projektach EFS+.

Ponadto przyjęta metoda wyliczenia wartości stawki jednostkowej zapewnia równe traktowanie beneficjentów – PUP funkcjonujących na terenie całego kraju, którzy bez względu na swoje rozmieszczenie terytorialne w jednakowy sposób zobowiązani są do stosowania się do przepisów ustawy regulującej funkcjonowanie rynku pracy w Polsce oraz stosują wynikające z niej, te same, usługi i instrumenty rynku pracy.

3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych. W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

Punktem wyjścia do wyliczenia stawki jednostkowej było ustalenie średniej efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej na poziomie kraju za lata 2015-2019 stanowiącej iloraz wydatków FP na poszczególne podstawowe formy aktywizacji zawodowej poniesione w ww. okresie i liczby osób zatrudnionych po zakończeniu podstawowych form aktywizacji zawodowej w latach 2015-2019 (przy czym wykluczono dane dotyczące zatrudnienia w ramach robót publicznych, ze względu na niekwalifikowalność tej formy wsparcia ze środków EFS+).

Ze względu na to, że średni koszt doprowadzenia do zatrudnienia obejmował również środki wydatkowane na formy aktywizacji zawodowej, w przypadku których może wystąpić podatek VAT podlegający odliczeniu, tj. dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, konieczne było pomniejszenie stawki o wartość niekwalifikowalnej części podatku VAT (wartość podatku VAT możliwa do odzyskania) dla tych form wsparcia. W tym celu wykorzystano dane na temat wartości środków wydatkowanych w skali kraju na te formy wsparcia w analizowanych latach 2015-2019. Następnie:

1) określono udział procentowy łącznych wydatków na dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy w łącznych wydatkach na wszystkie podstawowe formy aktywizacji zawodowej w latach 2015-2019;

2) określono udział wydatków na podatek VAT w dotacjach na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy przyznawanych podmiotom korzystającym z tych form wsparcia - przyjęto założenie, że kwota wydatkowana na dwie ww. formy powinna zostać pomniejszona o maksymalną kwotę podatku VAT, tj. 23% liczone od wartości netto; tym samym maksymalny udział podatku VAT został określony na poziomie 18,7% wartości brutto;

3) oszacowano udział podatników VAT wśród podmiotów/osób, którym udzielono wsparcia na:

- podjęcie działalności gospodarczej – 32,27%, który został wyliczony na podstawie danych z projektów PUP zebranych w ramach obliczania korekty systemowej dotyczącej niekwalifikowalnego udziału VAT w dotacjach na rozpoczęcie działalności gospodarczej udzielanych w projektach pozakonkursowych finansowanych z EFS 2014-2020 i wdrażanych przez PUPy w ramach PO WER (PI 8ii) i w 16 RPO (PI 8i);

- doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy – 75,92%, który wyliczono jako stosunek liczby czynnych podatników VAT według danych na koniec 2019 r. (1 679 122 - zgodnie z pismem Ministerstwa Finansów z dnia 21 grudnia 2020 r.) do liczby aktywnych przedsiębiorstw w 2019 r. wg danych Głównego Urzędu Statystycznego (2 211 604 zgodnie z pismem GUS z dnia 8 stycznia 2021 r.);

4) wyliczono średni jednostkowy koszt zatrudnienia z uwzględnieniem potencjalnego niekwalifikowalnego podatku VAT, który wyliczono poprzez pomnożenie średniego kosztu zatrudniania osoby przez udział wydatków na rozpoczęcie działalności gospodarczej i refundacji doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy w łącznych wydatkach na aktywizację, przez maksymalny udział podatku VAT (18,70%) oraz udział podatników VAT (zgodnie z pkt 3), osobno dla ww. form wsparcia; o tak wyliczone korekty pomniejszono następnie średni koszt zatrudnienia (tzw. średni koszt zatrudnienia osoby po korekcie podatku VAT);

5) przeprowadzono indeksację stawki jednostkowej w związku istotnym wzrostem od 1.09.2020 r. kwoty zasiłku dla bezrobotnych oraz zmianą przeciętnego wynagrodzenia (ponieważ wysokość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce oraz zasiłku dla

bezrobotnych zgodnie z ustawą regulującą funkcjonowanie rynku pracy w Polsce determinuje koszt podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach stawki jednostkowej); indeksację przeprowadzono w oparciu o wskaźniki:

a) przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, w odniesieniu do części stawki jednostkowej dotyczącej kosztów dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz refundacji wyposażenia i wyposażenia stanowiska pracy¹⁰ - wzrost w 2020 r. w odniesieniu do 2019 r. wyniósł 5,07% (zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2021 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2020 r. przeciętne wynagrodzenie w 2020 r. wyniosło 5167,47 zł¹¹ wobec 4918,17 zł w 2019 r. ogłoszonych w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 11 lutego 2020 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2019 r.¹²),

b) zasiłku dla bezrobotnych, z którym powiązana jest wysokość refundacji kosztów w ramach prac interwencyjnych, wysokość stypendium szkoleniowego i stypendium stażowego¹³ - wzrost w 2020 r. w odniesieniu do 2019 r. wyniósł 39,31 % (zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie wysokości zasiłku dla bezrobotnych, Monitor Polski rok 2019 poz. 417, od 1 czerwca 2019 r. do 31 maja 2020 r. zasiłek ten wyniósł 861,40 zł wobec 1 200 zł obowiązującej od 1 września 2020 r. zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19, Dz. U. z 2020 r. poz. 1068).

W oparciu o ww. wskaźniki zindeksowano stawkę jednostkową proporcjonalnie do udziału wydatków pochodnych od przeciętnego wynagrodzenia i wydatków pochodnych od zasiłku dla bezrobotnych w ogóle wydatków na aktywizację zawodową.

4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych:

Wysokość stawki jednostkowej została wyliczona na podstawie rzeczywistych danych pochodzących z oficjalnej sprawozdawczości PUP z ostatnich 5 lat uwzględnionych w opublikowanych w poszczególnych latach raportach pt. *Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej, realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej*. W wyliczeniach nie uwzględniono kosztów wsparcia w postaci robót publicznych ze względu na jego niekwalifikowalność w ramach EFS+. Dodatkowo, w przypadku form wsparcia, dla których występuje podatek VAT, wartość tego wsparcia pomniejszono o potencjalnie niekwalifikowalny podatek VAT.

5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz rozwiązań mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania:

Instytucja Zarządzająca wystąpiła o opinię do Instytucji Audytowej.

¹⁰ Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

¹¹ <https://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/komunikat-w-sprawie-przecietnego-wynagrodzenia-w-gospodarce-narodowej-w-2020-roku,273,8.html>

¹² <https://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/komunikat-w-sprawie-przecietnego-wynagrodzenia-w-gospodarce-narodowej-w-2019-roku,273,7.html>

¹³ Zgodnie z art. 41 ust. 3, 51 ust. 1, art. 53 ust 6 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (stosowany ze względu na racjonalność wydatkowania środków publicznych oraz zasadę uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów).

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj SCO (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO
					Kod ³⁷	Opis	Kod ¹	Opis			
6. Społeczna Małopolska	EFS +	(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego o kształcenia i szkolenia oraz możliwości	Słabiej rozwinięte	1 -2 %	149	Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem		Liczba zrealizowanych godzin stażu uczniowskiego [osobogodziny]	osobogodzina	Stawka jednostkowa	19.94 PLN

³⁷ Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

		<p>ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p>				infrastruktury)					
--	--	---	--	--	--	-----------------	--	--	--	--	--

B. Szczegółowe informacje według rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Czy instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia poniższych

kosztów uproszczonych?

Jeśli tak, proszę podać nazwę firmy zewnętrznej: **Nie**

1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram wdrażania ¹	Stawka jednostkowa dotyczy stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a Prawa oświatowego z 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. 2020 poz. 910 z póź. zm.)
2. Cel szczegółowy	f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
3. Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów ²	<p>Liczba zrealizowanych godzin stażu uczniowskiego [osobogodziny]</p> <p>FORMA WSPARCIA:</p> <p>Stáže uczniowskie realizowane w celu ułatwienia uzyskiwania doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy w zawodzie, realizowane na zasadach określonych w Prawie oświatowym oraz zgodnie z wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczącymi obszaru edukacji na lata 2021-2027.</p> <p>JEDNOSTKA i MOMENT POMIARU:</p> <p>Wskaźnik mierzy liczbę godzin zegarowych stażu uczniowskiego zrealizowanego przez 1 uczestnika. Okresem rozliczeniowym jest miesiąc, tzn. wskaźnik mierzony jest na koniec każdego miesiąca na podstawie list obecności lub wydruków z systemu elektronicznego potwierdzającego obecność stażysty na stażu u pracodawcy w danym miesiącu. Lista obecności lub wydruk z systemu elektronicznego potwierdzające obecność stażysty na stażu u pracodawcy muszą zawierać informację nt. liczby godzin stażu w każdym dniu odbywania stażu.</p>
4. Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	osobogodzina

¹ Przewidywana data rozpoczęcia wyboru operacji i przewidywana data ich ukończenia (zob. art. 63 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

² W przypadku operacji, w ramach których stosowanych jest kilka uproszczonych metod rozliczania kosztów, obejmujących różne kategorie kosztów, różne projekty lub kolejne etapy operacji, pola 3–11 należy wypełnić dla każdego wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów.

5. Standardowa stawka jednostkowa, kwota ryczałtowa lub stawka ryczałtowa	stawka jednostkowa
6. Kwota na każdą jednostkę miary lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO	19,94 PLN
7. Kategorie kosztów objęte stawkami jednostkowymi, kwotami ryczałtowymi lub stawkami ryczałtowymi	<p>Stawka jednostkowa obejmuje wszystkie niezbędne bezpośrednie koszty organizacji i prowadzenia 1 godziny stażu dla 1 ucznia.</p> <p>MINIMALNY STANDARD STAŻU UCZNIOWSKIEGO</p> <p>Staż jest realizowany zgodnie z Prawem oświatowym <i>oraz wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego dot. edukacji na lata 2021-2027.</i></p> <p>Podmiot przyjmujący na staż uczniowski zapewnia uczniowi stanowisko pracy wyposażone w niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną, uwzględniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, a także bezpieczne i higieniczne warunki odbywania stażu uczniowskiego na zasadach dotyczących pracowników określonych w odrębnych przepisach, w tym w zależności od rodzaju zagrożeń związanych z odbywaniem tego stażu – odpowiednie środki ochrony indywidualnej; stanowisko powinno być przygotowane w momencie rozpoczęcia stażu.</p> <p>Stawka obejmuje wszystkie niezbędne koszty związane z organizacją i prowadzeniem stażu, w szczególności koszty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – świadczenia pieniężnego (wraz z należnymi pochodnymi) dla ucznia odbywającego staż (stypendium) w wysokości 80% minimalnej stawki godzinowej za pracę, – zakupu niezbędnych materiałów i narzędzi zużywalnych niezbędnych stażyście do odbycia stażu, – szkolenia BHP przed rozpoczęciem stażu (o ile jest wymagane), – badań lekarskich przed rozpoczęciem stażu, (o ile są wymagane), – wynagrodzenia opiekuna stażysty podczas odbywania stażu, – inne koszty, jeżeli beneficjent uznaje za zasadne ich finansowanie w celu realizacji stażu - np. żywienia podczas stażu (o ile zasadne), noclegów i opieki nad stażystami w bursie, itp. (o ile zasadne), dojazdów do / z miejsca odbywania stażu, zakupu dzienników, innych materiałów niezbędnych do przeprowadzenia stażu, itp.

<p>8. Czy wymienione kategorie kosztów pokrywają wszystkie wydatki kwalifikowalne w ramach danej operacji? (T/N)</p>	<p>Nie.</p> <p>Operacje realizowane w celu szczegółowym (v) mogą mieć charakter kompleksowy i obejmować także inne formy wsparcia, poza stażami uczniowskimi. Te inne formy wsparcia nie są objęte niniejszą stawką jednostkową. Stawka jednostkowa nie obejmuje również kosztów pośrednich projektu.</p>
<p>9. Metoda korekt(y)³</p>	<p>Indeksację stawki jednostkowej przeprowadza się każdego roku w oparciu o zapisy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w roku następnym.</p> <p>Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zamieści na stronie internetowej komunikat o wysokości stawki po jej indeksacji.</p> <p>Mechanizm indeksacji stawek jednostkowych opiera się na danych dotyczących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wysokości minimalnej stawki godzinowej za pracę 2) udziału pozostałych kosztów związanych z organizacją i przeprowadzeniem stażu. <p>W przypadku zmiany minimalnej stawki godzinowej, za podstawę wyliczenia zindeksowanej stawki przyjmuje się 80% wartości zmienionej minimalnej stawki godzinowej za pracę. Wartość ta jest powiększana o udział pozostałych wydatków w stawce (tj. 36,21%).</p> <p>Ponieważ do wyliczenia stawki jednostkowej wzięto pod uwagę wysokość minimalnej stawki godzinowej za pracę w 2021 r., najbliższa aktualizacja stawki jednostkowej będzie przeprowadzona w 2022 roku.</p> <p>Stawki w wysokości wynikającej z indeksacji w danym roku mają zastosowanie wyłącznie do umów o dofinansowanie projektu zawartych na podstawie naborów ogłoszonych po dniu wydania komunikatu w sprawie zindeksowanej stawki.</p>
<p>10. Weryfikacja osiągnięcia jednostek – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki – należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie weryfikacji zarządczych i przez kogo – należy opisać,</p>	<p>Na potwierdzenie realizacji stawki jednostkowej Beneficjent na etapie wniosku o płatność przedkłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ kopie podpisanych przez podmiot przyjmujący na staż list obecności stażysty lub wydruki z systemu elektronicznego potwierdzające obecności stażysty na stażu u pracodawcy podpisane przez podmiot przyjmujący na staż zawierające informację nt. liczby godzin stażu w każdym dniu odbywania stażu; ✓ umowę stażową wskazującą na dobowy wymiar stażu. <p>Dla rozliczenia stawki jednostkowej we wniosku o płatność nie są wymagane inne niż powyżej wymienione dokumenty.</p> <p>Beneficjent poza dokumentacją składaną na etapie weryfikacji wniosku o płatność, jest zobowiązany do gromadzenia dokumentacji związanej z organizowanym stażem, w tym potwierdzającej zgodność z prawem i wymogami określonymi w umowie o dofinansowanie. Beneficjent jest</p>

³ W stosownych przypadkach należy wskazać częstotliwość i termin korekty oraz wyraźne odniesienie do konkretnego wskaźnika (w tym, w stosownych przypadkach, link do strony internetowej, na której opublikowano ten wskaźnik).

<p>jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>zobowiązany do gromadzenia, przechowywania i udostępniania podczas kontroli oraz wizyt monitoringowych 100% tych dokumentów.</p> <p>Za weryfikację wniosków o płatność i kontrole na miejscu odpowiada instytucja będąca stroną umowy, tj. Instytucja Zarządzająca lub Instytucja Pośrednicząca, o ile delegowano jej zadania w tym zakresie.</p> <p>Weryfikacja wydatków obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ weryfikację wniosku o płatność złożonego przez beneficjenta (weryfikowany jest każdy wniosek o płatność oraz na zasadach określonych w ramach poszczególnych programów dokumenty źródłowe, w tym te wyżej wymienione dotyczące rozliczenia stawek jednostkowych; weryfikacje wniosków o płatność przeprowadzane są okresowo, co do zasady raz na kwartał), ✓ kontrolę na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na zasadach określonych w ramach poszczególnych programów i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, w tym te wyżej wymienione dotyczące rozliczenia stawek jednostkowych oraz dodatkowe dotyczące potwierdzenia realizacji staży zgodnie z prawem i wymogami określonymi w umowie o dofinansowanie).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące¹ oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>Ryzyka i metody ich złagodzenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. ryzyko braku znajomości czy zrozumienia mechanizmu stawek jednostkowych przez wnioskodawców i beneficjentów, a przez to potencjalne obawy lub nawet niechęć do ich stosowania, któremu przeciwdziałać powinna aktywna polityka informacyjna w stosunku do poszczególnych instytucji zaangażowanych we wdrażanie projektów unijnych, beneficjentów i wnioskodawców, obejmująca w szczególności przepisy i wytyczne, szczegółowe informacje o stawkach jednostkowych na etapie naboru i realizacji projektu, szkolenia i spotkania informacyjne; ii. ryzyko ewentualnej zmiany przepisów Prawa oświatowego w zakresie staży uczniowskich, w związku z którym konieczne będzie bieżące monitorowanie zmian przepisów prawa przez instytucje zaangażowane we wdrażanie projektów, przy czym w przypadku istotnej zmiany przepisów znacznie wpływającej na ponoszone wydatki w związku z podniesieniem jakości i wymogów, zakłada się rozliczanie wydatków związanych z nowymi wymogami poza określoną stawką, iii. ryzyko obniżania jakości staży – ryzyko może być łagodzone poprzez systematyczne monitorowanie i weryfikowanie wymogów jakościowych wynikających z niniejszej metodyki, powszechnie obowiązującego prawa oraz wytycznych dot. edukacji na lata 2021-2027 warunkujących kwalifikowalność stawek jednostkowych, iv. ryzyko niesprawiedliwego podziału stawki pomiędzy beneficjenta i podmiot organizujący staż z uwagi na specyfikę obszaru i konieczność ponoszenia wydatków dotyczących staży nie tylko

	przez beneficjentów, ale także przez podmioty trzecie (podmioty organizujące staż), na które odpowiadać powinna polityka informacyjna wobec podmiotów organizujących staże i stażystów, a także wybór beneficjentów doświadczonych w realizacji staży.
12. Łączna kwota (krajowa i unijna) oczekiwanej na tej podstawie refundacji od Komisji	8 823 529 Euro

C. Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.):

Do wyliczenia stawki jednostkowej posłużono się danymi:

- w zakresie stypendium stażowego - dotyczącymi wysokości minimalnej stawki godzinowej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r.;
- w zakresie pozostałych kosztów organizacji i realizacji stażu - dotyczącymi zrealizowanych projektów w ramach perspektywy 2014-2020, wygenerowanymi z Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL 2014 (SL 2014) oraz z Lokalnego Systemu Informatycznego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (LSI 2014); specyfika przechowywania danych nt. szczegółowych kosztów projektów RPO Województwa Śląskiego (tj. w ramach LSI 2014), wymagała połączenia zestawienia danych. Dane z województwa śląskiego zostały fizycznie połączone w jedno zestawienie z zestawieniem przygotowanym w IK UP EFS. Dane są przechowywane w systemie informatycznym SL 2014 oraz LSI IZ RPO Województwa Śląskiego, a wygenerowane z tych systemów raporty i na potrzeby wyliczenia stawek jednostkowych są dostępne w IK UP EFS.

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 są właściwe dla danego rodzaju operacji:

Metoda wyliczenia stawki jednostkowej zapewnia wiarygodność danych. Mają one odzwierciedlenie w decyzjach podawanych do publicznej wiadomości i mających zastosowanie do wszystkich gałęzi gospodarki (informacja o minimalnym wynagrodzeniu jest podawana do publicznej wiadomości a wymóg jej przestrzegania jest powszechny), w tym staży uczniowskich realizowanych na podstawie ustawy Prawo Oświatowe, w której w art. 121 ust. 6 i 7 powiązано kwestię świadczenia pieniężnego z minimalnym wynagrodzeniem za pracę. Z drugiej strony pochodzą z systemów informatycznych funkcjonujących w Polsce w ramach obsługi projektów EFS oraz dotyczą zrealizowanych i rozliczonych projektów z adekwatnego obszaru tematycznego.

3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych. W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

Stawka jednostkowa została wyliczona na podstawie dwóch głównych elementów: pierwszym z nich jest wysokość **minimalnej stawki godzinowej**, drugi element to **udział wydatków innych niż świadczenie pieniężne dla ucznia (stypendium stażowe) w ogólnej kwocie wydatków poniesionych na staże**.

Uznano, że wynagrodzenie za godzinę pracy stażysty mające odzwierciedlenie w świadczeniu pieniężnym dla ucznia-stażysty powinno zostać ujednolicone i powiązane z minimalną stawką godzinową za pracę (wynagrodzenie za godzinę). Takie podejście odpowiada podejściu ustawodawcy do instrumentu jakim jest świadczenie pieniężne, którego maksymalna wartość została, zgodnie z art. 121a ust 7 ustawy Prawo oświatowe powiązana z minimalnym wynagrodzeniem za pracę (nie może przekraczać wysokości tego wynagrodzenia). Przyjęto założenie, że **świadczenie pieniężne będzie obligatoryjnym kosztem w przypadku realizacji stażu uczniowskiego z EFS+**. Dlatego główny element składowy stawki jest powiązany z wysokością ww. minimalnego wynagrodzenia.

Wyliczenia udziału wydatków innych niż świadczenia pieniężnego w ogólnych wydatkach poniesionych na staż w projektach bazują na danych historycznych, zakończonych i rozliczonych do 30.09.2020 r. projektach realizowanych w ramach wszystkich RPO 2014-2020 w Polsce w ramach 10(iv) *lepszego dostosowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.*

Wyliczenia były przeprowadzone w kilku etapach:

1. wygenerowanie danych z SL 2014 i LSI IZ RPO Województwa Śląskiego dotyczących zakończonych i rozliczonych projektów realizowanych w ramach wszystkich RPO 2014-2020 w Polsce w ramach 10(iv) – dane wg stanu na dzień 30.09.2020 r. dotyczą 1634 projektów z 16 województw (Załącznik 1);

2. wybranie z ww. bazy projektów z zatwierdzonym do dnia 30.09.2020 r. wnioskiem o płatność końcową, projektów dla których umowy nie zostały rozwiązane, projektów realizowanych w trybie konkursowym, z wydatkami na zadania dotyczące staży i praktyk uczniowskich, które były rozliczane w ramach kosztów bezpośrednich oraz tych, dla których określono i monitorowano, oraz rozliczono w końcowym wniosku o płatność wskaźnik kluczowy produktu pt. *Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy [osoby]*;

3. analiza danych finansowych w celu ustalenia faktycznie poniesionych wydatków na staże i praktyki na poziomie projektów; z analizy wyłączono koszty zadań staży rozliczanych kwotami ryczałtowymi oraz koszty zadań nie dotyczących staży, np. szkolenia i staże nauczycieli, zajęcia dodatkowe specjalistyczne dla uczniów oraz współpracy z przedsiębiorstwami, zajęcia praktyczne przedmiotów zawodowych w pracowniach szkolnych;

4. do ostatecznego wyliczenia stawki wzięto pod uwagę dane z 596 projektów z 16 RPO, w których z ogólnej wartości wydatków kwalifikowalnych na staże i praktyki uczniowskie wydzielono kwotę poniesioną na wydatki dotyczące świadczenia pieniężnego i ustalono jaki procent wszystkich kosztów stanowią wydatki związane z organizacją i realizacją staży – Udział wydatków związanych z organizacją i realizacją staży z wyłączeniem świadczenia pieniężnego stanowił 36,21% w ogóle wydatków związanych ze stażami.

5. Do ostatecznego wyliczenia stawki jednostkowej wzięto pod uwagę dane dotyczące wysokości minimalnej stawki godzinowej oraz udziału kosztów pozostałych niebędących świadczeniem pieniężnym dla ucznia w kwocie kosztów całkowitych związanych z realizacją stażu uczniowskiego (patrz powyżej pkt 4). W roku 2021 wysokość minimalnej stawki godzinowej wynosi 18,30 zł. Świadczenie pieniężne dla ucznia na stażu uczniowskim na poziomie 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za godzinę pracy wynosi więc 14,64 zł. Udział kosztów pozostałych niebędących świadczeniem pieniężnym dla ucznia w kwocie kosztów całkowitych związanych z realizacją stażu uczniowskiego, ustalony na podstawie adekwatnych projektów EFS w perspektywie 2014-2020, wyniósł 36,21% i o taki % została

powiększona kwota minimalnego świadczenia pieniężnego określonego dla stażu, tj. kwota 5,30 zł.

6. w rezultacie otrzymano stawkę jednostkową za godzinę stażu uczniowskiego dla 1 ucznia w wysokości 19,94 zł.

Wyliczenia, o których mowa w pkt 2-6, są w dyspozycji IK UP EFS.

4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych:

Wyliczenia bazują na:

- danych powszechnie obowiązujących tj. Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. oraz

- danych historycznych w postaci zakończonych i rozliczonych projektów realizowanych w ramach wszystkich RPO 2014-2020 w Polsce w ramach 10(iv), w których rozliczano staże lub praktyki; dane źródłowe zawierają tylko wydatki kwalifikowalne z EFS, zweryfikowane i potwierdzone przez poszczególne IZ RPO; tym samym w wyliczeniu nie uwzględniono żadnych wydatków niekwalifikowalnych, zgodnie z zasadami unijnymi (wymogami rozporządzenia ogólnego, czy rozporządzenia dot. EFS), a także wymogami krajowymi.

W zakresie kwalifikowalności podatku od towarów i usług zgodnie z 43 ust. 1 pkt. 29 ustawy o VAT z VAT zwolnione są usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego inne niż wymienione w pkt. 26 prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach lub świadczone przez podmioty, które uzyskały akredytację w rozumieniu przepisów ustawy Prawo oświatowe wyłącznie w zakresie usług objętych akredytacją lub finansowane w całości ze środków publicznych oraz dostawa towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane. Organizacja stażu uczniowskiego stanowi usługę kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego i w związku z tym jest zwolniona z VAT. W związku z tym policzone stawki są tożsame dla podmiotów mających status podatnika VAT czynnego jak i dla pozostałych podmiotów (beneficjentów).

Co do zasady w projektach dotyczących kształcenia zawodowego nie spodziewa się pojawienia dochodów w określonych stawkach jednostkowych. Historyczne dane źródłowe zostały przeanalizowane pod kątem dochodów powstałych w trakcie realizacji projektu, o których mowa w art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego. Dochód taki nie pojawił się w żadnym projekcie. Zakłada się, że na etapie realizacji projektów rozliczanych określonymi stawkami jednostkowymi w perspektywie 2021-2027 nie będzie obowiązku monitorowania go z uwagi na złagodzenie propozycji przepisów unijnych na przyszłą perspektywę w tym zakresie.

5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz rozwiązań mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania:

Instytucja Zarządzająca wystąpiła o opinię do Instytucji Audytowej.

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundus z	Cel szczegóły	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj SCO (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO
					Kod ⁴¹	Opis	Kod ⁴²	Opis			
6	EFS+	(h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i	- Region słabo rozwinięty	4,13%	138	Utworzenie nowego miejsca pracy i jego utrzymanie w przedsiębiorstwie		Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwie społecznym	sztuka	Stawka jednostkowa	25 429 PLN
								Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy na pełny etat w przedsiębiorstwie społecznym	sztuka	Stawka jednostkowa	25 200 PLN

⁴¹ Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

⁴² Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie

		aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji				społecznym (PS)		Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy w wymiarze 3/4 etatu w przedsiębiorstwie społecznym	sztuka	Stawka jednostkowa	18 900 PLN
								Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy w wymiarze 1/2 etatu w przedsiębiorstwie społecznym	sztuka	Stawka jednostkowa	12 600 PLN

B. Szczegółowe informacje według rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Czy instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia poniższych kosztów uproszczonych?

Jeśli tak, proszę podać nazwę firmy zewnętrznej:

1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram wdrażania ¹	<p>Stawki jednostkowe dotyczą utworzenia nowego miejsca pracy i jego utrzymania w przedsiębiorstwie społecznym (PS), w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego+ w okresie programowania 2021-2027 w ramach regionalnych programów operacyjnych. Miejsca pracy finansowane w ramach stawki jednostkowej mogą być tworzone wyłącznie przez przedsiębiorstwa społeczne (PS) oraz podmioty ekonomii społecznej (PES) przekształcające się w PS, dla ściśle zdefiniowanej grupy osób wykluczonych społecznie, wskazanej w wytycznych horyzontalnych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących obszaru włączenia społecznego.</p> <p>Wsparcie udzielane będzie zgodnie z wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczącymi obszaru włączenia społecznego.</p> <p>Zarówno stawka na utworzenie miejsca pracy jak i stawka na utrzymanie miejsca pracy stanowią w całości pomoc de minimis, o której mowa w rozporządzeniu 1407/2013. Jest to pomoc dla przedsiębiorstwa społecznego, które uzyskuje środki na utworzenie miejsca pracy i następnie jego utrzymanie przez okres 12 miesięcy. Wyliczone stawki w całości będą w przypadku każdego przedsiębiorstwa społecznego wliczane do limitu pomocy de minimis.</p>
2. Cel(e) szczegółowy(-e)	(h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji
3. Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów ²	Stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy w PS:

¹ Przewidywana data rozpoczęcia wyboru operacji i przewidywana data ich ukończenia (zob. art. 63 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

² W przypadku operacji, w ramach których stosowanych jest kilka uproszczonych metod rozliczania kosztów, obejmujących różne kategorie kosztów, różne projekty lub kolejne etapy operacji, pola 3–11 należy wypełnić dla każdego wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów

Wskaźnik: Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwie społecznym

Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy w PS:

Wskaźnik: Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy na pełny etat

Wskaźnik: Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy w wymiarze co najmniej 3/4 etatu

Wskaźnik: Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy w wymiarze co najmniej 1/2 etatu

MIEJSCA PRACY OBEJMOWANE WSPARCIEM:

1. Wskaźnik mierzy liczbę nowoutworzonych ze środków EFS+ miejsc pracy dla osób, które kwalifikują się do jednej z grup wskazanych w wytycznych horyzontalnych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących obszaru włączenia społecznego.

Jako miejsce pracy na potrzeby rozliczenia stawki 1 należy rozumieć zatrudnienie na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę w wymiarze co najmniej 1/2 etatu, a w przypadku osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności w wymiarze co najmniej 1/4 etatu.

2. Wskaźnik mierzy liczbę miejsc pracy, które zostały utworzone w PS ze środków EFS+, a następnie utrzymane przez 12 miesięcy.

Jako utrzymanie miejsca pracy należy rozumieć okres co najmniej 12 miesięcy od dnia jego utworzenia w związku z kwalifikowaniem stawki jednostkowej na utworzenie miejsca pracy w PS.

Za utrzymanie miejsca pracy w wymiarze pełnego etatu wypłacana jest pełna wysokość stawki na utrzymanie miejsca pracy. Miejsca pracy w wymiarze poniżej pełnego etatu uprawniają odpowiednio do wypłaty 3/4 lub 1/2 stawki na utrzymanie miejsca pracy w zależności od wymiaru etatu miejsca pracy. Dla celu ustalenia wysokości stawki wsparcia wymiar 1/4 etatu osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności uznaje się za równoznaczny z wymiarem 1/2 etatu innych osób objętych wsparciem.

FORMA WSPARCIA:

1. Stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy w PS obejmuje środki finansowe przyznane PS na utworzenie przez niego miejsca pracy dla osoby, która dzięki temu poprawi swój status na rynku pracy. Stawka wypłacana jest jednorazowo po podpisaniu umowy wsparcia. Miejsce pracy musi zostać utworzone do 3 miesięcy od dnia wypłaty środków, a dla zapewnienia kwalifikowalności musi być następnie utrzymane przez 12 miesięcy w ramach stawki na utrzymanie miejsca pracy i 6 miesięcy okresu trwałości. W przypadku braku utworzenia miejsca pracy w terminie do 3 miesięcy od dnia wypłaty środków stawka utworzenia miejsca pracy jest niekwalifikowalna w całości. Okres ten w uzasadnionych przypadkach może zostać wydłużony o dodatkowe 30 dni³.
2. Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy obejmuje środki finansowe przyznane PS na utrzymanie przez 12 miesięcy (tj. od 1 m-ca do 12 m-ca) miejsca pracy, które zostało przez PS utworzone w ramach stawki na utworzenie miejsca pracy. Stawka jest kwalifikowalna po upływie 12 miesięcy utrzymania miejsca pracy, niemniej jednak środki w ramach stawki są wypłacane PS wcześniej, np. w miesięcznych transzach. Stawka jest kwalifikowalna tylko łącznie ze stawką na utworzenie miejsca pracy. Stawka nie jest kwalifikowalna w ogóle, jeżeli miejsce pracy nie zostanie utrzymane przez okres pełnych 12 miesięcy.

Po okresie utrzymania miejsca pracy wymagane jest zachowanie okresu trwałości, który wynosi 6 miesięcy od zakończenia okresu utrzymania miejsca pracy.

³ Za uzasadniony przypadek należy uznać wystąpienie czynników zewnętrznych, niezależnych od PS, które uniemożliwiają mu zatrudnienie osoby w tym terminie np. problem z uzyskaniem pozwoleń, odbiory techniczne.

	<p>W przypadku niezachowania okresu trwałości obie stawki są niekwalifikowalne proporcjonalnie do okresu niezachowania trwałości⁴.</p> <p>W przypadku wystąpienia siły wyższej⁵ w okresie trwałości nie jest dochodzony zwrot środków a stawka nadal uznawana jest za kwalifikowalną.</p> <p>SPOSÓB LICZENIA WSKAŹNIKA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wskaźnik mierzy liczbę nowych miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwie społecznym ze środków EFS+. 2. Wskaźnik mierzy liczbę utrzymanych przez 12 miesięcy miejsc pracy, które zostały utworzone w przedsiębiorstwie społecznym ze środków EFS+: <ol style="list-style-type: none"> a) dotyczy miejsc pracy w wymiarze pełnego etatu, b) dotyczy miejsc pracy w wymiarze co najmniej $\frac{3}{4}$ etatu. c) dotyczy miejsc pracy w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ etatu (z uwzględnieniem przypadku osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności, których miejsce pracy może dotyczyć co najmniej $\frac{1}{4}$ etatu). <p>MOMENT POMIARU:</p> <p>W przypadku wskaźnika mierzącego liczbę miejsc pracy utworzonych w PS pomiar dokonywany jest do 3 miesięcy od wypłaty wsparcia w celu potwierdzenia faktycznego utworzenia miejsca pracy i tym samym kwalifikowalności stawki utworzenia miejsca pracy. Za dzień utworzenia</p>
--	---

⁴ Przykład: Istniejące na rynku od 2 lat przedsiębiorstwo społeczne utworzyło ze środków EFS+ jedno miejsce pracy 1.01.2021 r. Utrzymanie miejsca pracy było dofinansowywane przez 12 miesięcy do 31.12.2021 r. Miejsce to zostało zlikwidowane w marcu 2022 r., tj. w trzecim miesiącu okresu trwałości. W związku z niezachowaniem pełnego okresu trwałości, PS będzie musiało zwrócić 4/6 otrzymanego dofinansowania na obie stawki jednostkowe (obowiązkowy okres trwałości wynosił 6 miesięcy, miejsce było utrzymywane przez pełne 2 miesiące; brakujący okres trwałości wyniósł więc 4 miesiące).

⁵ Przez siłę wyższą należy rozumieć zdarzenie zewnętrzne, niemożliwe (lub prawie niemożliwe) do przewidzenia, którego skutkiem nie można było zapobiec.

	<p>miejsca pracy uznaje się datę rozpoczęcia pracy nowozatrudnionej osoby. Brak utworzenia miejsca pracy w terminie do 3 m-cy od dnia podpisania umowy wsparcia oznacza konieczność zwrotu przez PS otrzymanych środków. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość wydłużenia tego terminu maksymalnie o 30 dni. Do wskaźnika wlicza się każde miejsce pracy, które zostało utworzone w ramach projektu, bez względu na wymiar etatu.</p> <p>W przypadku wskaźnika mierzącego liczbę miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy pomiar dokonywany jest po 12 miesiącach od dnia utworzenia nowego miejsca pracy. Do wskaźnika wlicza się każde miejsce pracy, które zostało utworzone w ramach projektu a następnie miejsce to zostało utrzymane do końca 12 miesiąca od dnia jego utworzenia. Miejsce pracy uznaje się za utrzymane pod warunkiem nieprzerwanego zatrudnienia na nim osób spełniających wymogi kwalifikowalności zgodnie wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących obszaru włączenia społecznego. Dopuszcza się przerwy w zatrudnieniu nie dłuższe niż łącznie 30 dni kalendarzowe w okresie 12 miesięcy uprawniające do kwalifikowania stawki jednostkowej. Każdy kolejny dzień przerwy (ponad dopuszczalne 30 dni) odpowiednio wydłuża okres utrzymania miejsca pracy. W przypadku braku możliwości zastąpienia osoby z niepełnosprawnością sprzężoną lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności, zatrudnionej w wymiarze $\frac{1}{4}$ etatu, możliwe jest zatrudnienie innej osoby niespełniającej tego kryterium w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ etatu. Po upływie okresu utrzymania miejsca pracy, miejsce pracy wliczane jest do wskaźnika, a stawka jednostkowa jest kwalifikowalna.</p>
4. Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	<ol style="list-style-type: none"> 1. sztuka 2. sztuka
5. Standardowa stawka jednostkowa, kwota ryczałtowa lub stawka ryczałtowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. stawka jednostkowa 2. stawka jednostkowa

<p>6. Kwota na każdą jednostkę miary lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO</p>	<p>1. 25 429,00 zł – stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy w PS</p> <p>2. stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy w PS:</p> <p>a) 25 200,00 zł – pełny etat</p> <p>b) 18 900,00 zł – co najmniej $\frac{3}{4}$ etatu</p> <p>c) 12 600,00 zł – co najmniej $\frac{1}{2}$ etatu</p>
<p>7. Kategorie kosztów objęte stawkami jednostkowymi, kwotami ryczałtowymi lub stawkami ryczałtowymi</p>	<p>Stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy w PS obejmuje koszty utworzenia nowego miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym.</p> <p>W ramach wsparcia pokrywane są m.in. koszty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – składników majątku trwałego, instalacji i uruchomienia oraz ubezpieczenia i ochrony, w przypadku, kiedy zachodzi taka konieczność, – wyposażenia miejsca pracy wraz z kosztami dostawy, instalacji i uruchomienia, – dostosowania lub adaptacji (prace remontowo - wykończeniowe budynków i pomieszczeń), – aktywów obrotowych i środków produkcji, – zakupu wartości niematerialnych i prawnych, – środków transportu, – opłaty związane z uruchomieniem leasingu oraz kredytu inwestycyjnego. <p>Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy w PS obejmuje koszty funkcjonowania miejsca pracy w pierwszym okresie od utworzenia, tj. koszty zatrudnienia osoby na nowoutworzonym miejscu pracy, koszty obowiązkowych opłat, takich jak np. składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, bieżące niezbędne wydatki bez których funkcjonowanie PS nie może się odbywać.</p>
<p>8. Czy wymienione kategorie kosztów pokrywają wszystkie wydatki kwalifikowalne w ramach danej operacji? (T/N)</p>	<p>NIE.</p> <p>Stawki pokrywają wszystkie koszty w ramach operacji związane wyłącznie z utworzeniem i utrzymaniem miejsca pracy w PS.</p> <p>W przypadku realizacji innych form wsparcia w ramach tej samej operacji są one finansowane odrębnie i rozliczane na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków. Odrębnie są również finansowane koszty pośrednie w projekcie tj.</p>

	<p>zgodnie z wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego do spraw rozwoju dot. kwalifikowalności wydatków. Nie występuje więc ryzyko podwójnego finansowania w ramach operacji.</p>
<p>9. Metoda korekt(y)⁶</p>	<p>1. Stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy została wyliczona w perspektywie finansowej 2014-2020 w oparciu o dotacje przyznawane w ramach realizowanych projektów EFS. Przed wprowadzeniem stawki jednostkowej wartość dotacji była zależna od wartości przeciętnego wynagrodzenia i stanowiła jego przyjętą wielokrotność. Dlatego indeksacja stawki jednostkowej będzie przeprowadzana na podstawie zmiany wskaźnika przeciętnego wynagrodzenia. Stawka jednostkowa będzie indeksowana co roku o wzrost/spadek wspomnianego przeciętnego wynagrodzenia w oparciu o Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego o wysokości przeciętnego wynagrodzenia za poprzedni rok.</p> <p>2. Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy będzie podlegała indeksacji w oparciu o zmiany minimalnego wynagrodzenia za pracę, w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę..</p> <p>Indeksacja obu stawek będzie przeprowadzana corocznie w terminie do 30 kwietnia, po oficjalnym ogłoszeniu wysokości przeciętnego i minimalnego wynagrodzenia przez uprawnione podmioty. Najbliższa indeksacja zostanie przeprowadzona do 30 kwietnia 2022 r.</p> <p>Institucje Zarządzające będą informowane o wysokości zindeksowanej stawki jednostkowej w komunikacie, który będzie umieszczany na stronie internetowej MFiPR.</p> <p>Ponieważ zakłada się, że projekty, w których udzielane będzie wsparcie na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy mogą być projektami wieloletnimi, to stawka jednostkowa będzie podlegała indeksacji zarówno w projektach nowych jak i w projektach realizowanych. W przypadku projektów będących w trakcie realizacji, zastosowanie różnych stawek będzie możliwe pod warunkiem wyraźnego rozdzielenia części projektu rozliczanej wg dotychczasowej i wg zindeksowanej stawki (np. zastosowanie zindeksowanej stawki</p>

⁶W stosownych przypadkach należy wskazać częstotliwość i termin korekty oraz wyraźne odniesienie do konkretnego wskaźnika (w tym, w stosownych przypadkach, link do strony internetowej, na której opublikowano ten wskaźnik).

	<p>będzie mogło mieć miejsce dla wsparcia udzielanego po opublikowaniu nowego naboru na wnioski o wsparcie w zakresie utworzenia i utrzymania miejsca pracy w PS albo w przypadku udzielania wsparcia w sposób ciągły, po ogłoszeniu daty, od której nowa stawka będzie miała zastosowanie). Rozwiązanie to będzie jednak możliwe do przyjęcia wyłącznie pod warunkiem, że wyższe koszty w projekcie będą mogły być pokryte z oszczędności beneficjenta lub zwiększenia budżetu projektu przez IZ, o ile ta będzie dysponować dostępną alokacją.</p>
<p>10. Weryfikacja osiągnięcia jednostek</p> <ul style="list-style-type: none"> – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki – należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie weryfikacji zarządczych i przez kogo – należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów 	<p>Weryfikacja, czy zrealizowano wskaźnik oznaczający weryfikację dokumentów określonych w umowie o udzielenie wsparcia. Do tych dokumentów należą:</p> <p>Stawka na utworzenie miejsca pracy w PS:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podpisana umowa wsparcia wskazująca na liczbę miejsc pracy w danym PS i liczbę miejsc pracy, które tworzone są w oparciu o przyznane stawki wraz z wymiarem etatowym tych miejsc – potwierdzenie przelewu stawki jednostkowej do PS – kopia umowy o pracę lub umowy spółdzielczej potwierdzająca utworzenie miejsca pracy – w przypadku nowotworzonych PS oraz podmiotów ekonomii społecznej przekształcających się w PS, dokumenty potwierdzające założenie / rejestrację nowego przedsiębiorstwa społecznego <p>Stawka na utrzymanie miejsca pracy w PS:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kopia umowy o pracę lub umowa spółdzielcza oraz świadectwa pracy (jeśli dotyczy) wszystkich osób zatrudnionych na nowoutworzonych miejscach pracy w okresie 12 miesięcy od ich utworzenia – potwierdzenie opłacania składek ZUS przez 12 miesięcy – potwierdzenie przelewu/ów w wysokości odpowiadającej stawce jednostkowej do PS <p>Beneficjent jest zobowiązany do gromadzenia i przechowywania 100% dokumentów do rozliczenia stawek jednostkowych. Ponadto</p>

	<p>beneficjent zobowiązany jest do przeprowadzenia co najmniej jednej kontroli w PS w okresie 12 miesięcy od utworzenia miejsca pracy w celu weryfikacji, czy faktycznie miejsce pracy zostało utworzone i funkcjonuje zgodnie z zasadami określonymi w tym dokumencie oraz wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.</p> <p>Za weryfikację osiągnięcia jednostki pomiaru i kontrole prawidłowości realizacji projektu odpowiada IZ RPO lub właściwa IP RPO.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent rozlicza wsparcie udzielane PS na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy przez 12 miesięcy, w tym weryfikację stawek jednostkowych wraz z dokumentami źródłowymi, o ile są one wymagane przez IZ RPO – zgodnie z systemem zarządzania i kontroli; – kontrolę na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, w tym te wyżej wymienione dotyczące rozliczenia stawek jednostkowych oraz dodatkowe dotyczące potwierdzenia realizacji wsparcia zgodnie z prawem i wymogami określonymi w umowie).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące⁷ oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>Ryzyka i metody ich złagodzenia:</p> <p>8. Ryzyko przeznaczenia wsparcia na cele niezwiązane z zatrudnieniem.</p> <p>Ryzyko będzie niwelowane poprzez dopuszczenie zakończenia stosunku pracy z osobą zatrudnioną na nowym miejscu pracy wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pracownika.</p> <p>9. Ryzyko braku możliwości utrzymania nowoutworzonego miejsca pracy, z przyczyn niezależnych od pracodawcy.</p> <p>W sytuacji, gdy osoba zatrudniona na nowe miejsce pracy zrezygnuje z pracy ale stanowisko</p>

⁷ Czy istnieją jakiegokolwiek potencjalne negatywne skutki dla jakości wspieranych operacji, a jeśli tak, to jakie środki (np. zapewnienie jakości) zostaną podjęte w celu ograniczenia tego ryzyka?

	<p>pracy nie ulegnie likwidacji i zostanie ponownie obsadzone przez osobę o statusie zgodnym z wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, miejsce pracy będzie uznawane za istniejące nieprzerwanie. Sytuacja w tym zakresie będzie oceniana w każdym przypadku indywidualnie, biorąc pod uwagę czynniki takie jak fakt fizycznego istnienia stanowiska pracy i gotowość pracodawcy do zatrudnienia odpowiedniego kandydata. W ramach mechanizmu dofinansowania, PS ma zapewniony mechanizm elastycznego dostosowania do napotkanych trudności w postaci dopuszczalnych przerw w zatrudnieniu opisany w pkt 1.3 .</p> <p>10. Brak znajomości mechanizmu stawek jednostkowych przez beneficjentów, a przez to niewłaściwe dokumentowanie oraz monitorowanie wydatków rozliczanych stawkami.</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ powinna prowadzić szkolenia dla beneficjentów a beneficjenci powinni instruować PS jaki jest cel stosowania rozliczania za rezultaty i sposób weryfikacji osiągnięcia tego celu. Dodatkowo, na wszystkich poziomach zarządzania programem powinny być publikowane najczęściej pojawiające się pytania i odpowiedzi dotyczące tego obszaru.</p> <p>11. Ryzyko przyznania dofinansowania podmiotom, którym środki te nie są niezbędne.</p> <p>Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie właściwie zaplanowana i przeprowadzona rekrutacja do projektu ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji PS / przekształcającego się PES do przyznania dofinansowania.</p>
12. Łączna kwota (krajowa i unijna) oczekiwanej na tej podstawie refundacji od Komisji	27 096 243,53 Euro

C: Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.):

W związku z potrzebą uproszczenia procedur uzyskania wsparcia oraz zwiększenia skuteczności wspierania płynności finansowej PS, stawki jednostkowe na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy w PS, zostały wyliczone przy założeniu połączenia w ramach stawki jednostkowej dwóch funkcjonujących w perspektywie finansowej 2014-2020 instrumentów – dotacyjnego i pomostowego.

W związku z powyższym, kwoty stawek jednostkowych na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym z EFS+, zostały wyliczone z uwzględnieniem zasad funkcjonujących dla tych instrumentów w okresie programowania 2014-2020:

1) Stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym w projektach konkursowych, realizowanych ze środków EFS w perspektywie finansowej 2014-2020, zarówno dla PO WER, jak i RPO, wynosiła 21 020,00 zł. Źródło danej wartości stanowi *Raport z analizy kosztów dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz kosztów dotacji na utworzenie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym w projektach PO WER 2014-2020 oraz RPO 2014-2020* (dalej „Raport”), w którym przedstawiono szczegółowy opis metody wyliczenia stawki jednostkowej w tej wysokości (Załącznik nr 1). Zgodnie z Raportem, stawka jednostkowa będzie indeksowana co roku o wzrost/spadek przeciętnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy. Zmiana wysokości stawki jest zatem uzależniona od wysokości przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Z uwagi na fakt, że stawka w wysokości 21 020,00 zł uwzględniała indeksację o wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2017 r., w celu zaktualizowania tej stawki, dokonano jej indeksacji o wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w latach 2018, 2019 i 2020 zgodnie z komunikatami Prezesa GUS w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w latach 2018, 2019 i 2020, ogłoszonymi w Monitorze Polskim. Zindeksowana zgodnie ze wzrostem przeciętnego wynagrodzenia część stawki jednostkowej, odnosząca się do wsparcia w zakresie utworzenia w przedsiębiorstwie społecznym nowego miejsca pracy, wyniosła 25 429,00 zł .

2) Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy przez 12 miesięcy - zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*, wysokość wsparcia pomostowego w okresie programowania 2014-2020 uzależniona była od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Ustawa z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, Dz. U. z 10 grudnia 2020r. Poz. 2207). W celu zmniejszenia ryzyka audytowego uznano, że w nowej perspektywie finansowej należy zharmonizować sposób ustalania wysokości i rozliczania pomocy wypłacanej dotychczas na utrzymanie miejsca pracy we wszystkich programach operacyjnych. Wartość wsparcia stanowiącego odpowiednik wsparcia pomostowego w perspektywie finansowej 2021-2027 oszacowano z wykorzystaniem – analogicznie do metody stosowanej w poprzedniej perspektywie finansowej UE – kwotę minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zwielokrotnioną o liczbę miesięcy objętych wsparciem w odpowiedniej proporcji kwoty wsparcia. Wysokość minimalnego wynagrodzenia, stanowiąca bazę do wyliczenia wysokości wsparcia na utrzymanie miejsca pracy, finansowanego w ramach stawki jednostkowej na utrzymanie i utworzenie miejsca pracy, została ustalona od 1.01.2021 r. na podstawie *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r.* na poziomie 2 800,00 zł. Zgodnie natomiast z planowanymi zasadami wsparcia w perspektywie finansowej 2021-2027, wsparcie w ramach stawki jednostkowej na utrzymanie miejsca pracy, jest kalkulowane na podstawie następujących założeń:

(a) przez pierwsze 6 miesięcy od utworzenia miejsca pracy – co miesiąc 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto;

(b) przez kolejne 6 miesięcy (od 7 do 12 miesiąca utrzymania miejsca pracy) – co miesiąc 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto w dążeniu do usamodzielniania PS w zakresie utrzymania miejsc pracy.

W związku z powyższym, wartość stawki jednostkowej na utrzymanie miejsca pracy w wymiarze pełnego etatu wynosi 25 200,00 zł, tj. (a) przez pierwsze 6 miesięcy – 16 800,00 zł (6 * 2 800,00 zł) oraz (b) w okresie od 7 do 12 miesiąca – 8 400,00 zł (6 * 1 400,00 zł). Dla miejsca pracy w wymiarze niższym niż pełny etat przysługuje odpowiednio obniżona stawka jednostkowa w wysokości 75% (tj. 18 900,00 zł) lub 50% (tj. 12 600,00 zł) stawki na utrzymanie miejsca pracy.

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 są właściwe dla danego rodzaju operacji:

Zastosowana metoda wyliczenia stawki jednostkowej opiera się częściowo na założeniach, które miały zastosowanie w perspektywie finansowej 2014-2020 w ramach adekwatnego obszaru tematycznego, przy czym przyjęto, że oba instrumenty zostaną powiązane - stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy i stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy w PS będą kwalifikowalne wyłącznie wspólnie. Ich podział z kolei wynika z sekwencyjności działania związanego najpierw z utworzeniem a następnie utrzymaniem miejsca w PS (tj. koniecznością uzyskania stabilności funkcjonowania i przygotowania do w pełni samodzielnego funkcjonowania).

W celu rzetelnego i wiarygodnego obliczenia stawek jednostkowych, obliczenia zostały oparte w przypadku stawki na utworzenie miejsca pracy na wartościach, które obowiązywały w poprzedniej perspektywie finansowej, przy uwzględnieniu indeksacji adekwatnej dla tego instrumentu a w przypadku stawki na utrzymanie miejsca pracy wyliczenia oparto na aktualnej danej obowiązującej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, od której zależy wysokość tego instrumentu w przypadku gdy stosowane jest rozliczenie w oparciu o rzeczywiście ponoszone wydatki tj. na wartości minimalnego wynagrodzenia w gospodarce. Jest to tym bardziej uzasadnione, że stawka dotyczy utrzymania miejsca pracy w pierwszym okresie od jego uruchomienia.

3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych. W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

Szczegółowa kalkulacja została przedstawiona w pkt.1 a wyliczenia w załączniku nr 2.

4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych:

Stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy w PS oraz stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy obejmują wyłącznie kwalifikowalną kwotę dofinansowania

utworzenia i utrzymania miejsca pracy a więc wydatki zgodne z celami EFS+. W wyliczeniu stawek nie uwzględniono żadnych wydatków niekwalifikowalnych, zgodnie z zasadami unijnymi (wymogami rozporządzenia ogólnego, czy rozporządzenia dot. EFS), a także wymogami krajowymi. Stawka jednostkowa utworzenia miejsca pracy jest już pomniejszona o niekwalifikowalny udział podatku VAT. Stawka jednostkowa utrzymania miejsca pracy opiera się z kolei na wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce, którego wysokość nie jest uzależniona od podatku VAT. Z punktu widzenia kwalifikowalności stawki jednostkowej w projekcie EFS+ takie zapisy są wystarczające.

5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz rozwiązań mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania:

Instytucja Zarządzająca wystąpiła o opinię do Instytucji Audytowej.

DODATEK 2: Wkład Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami

Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji w zakresie finansowania niepowiązanego z kosztami.

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do przeanalizowania przez Komisję (art.95)

Data złożenia propozycji	

Niniejszy dodatek nie jest wymagany w przypadku stosowania kwot finansowania na poziomie UE niepowiązanego z kosztami ustanowionych w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 95 ust.

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Kwota objęta finansowaniem niepowiązanym z kosztami	Rodzaj(e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Warunki, które należy spełnić / rezultaty, które należy osiągnąć, uruchamiające zwrot przez Komisję	Wskaźnik		Jednostka pomiaru warunków, które należy spełnić / rezultatów, które należy osiągnąć, uruchamiających zwrot przez Komisję	Przewidywany rodzaj metody stosowanej do zwrotu kosztów beneficjentowi lub beneficjentom
					Kod ⁵⁰	Opis		Kod ⁵¹	Opis		

⁵⁰ Oznacza kod dotyczący wymiaru „Dziedzina interwencji” w tabeli 1 załącznika I do RWP oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

⁵¹ Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

B. Szczegółowe informacje w podziale na rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

1. Opis rodzaju operacji			
2. Cel(e) szczegółowy(e)			
3. Warunki, które należy spełnić, lub rezultaty, które należy osiągnąć			
4. Termin przewidziany na spełnienie warunków lub osiągnięcie rezultatów			
5. Definicja wskaźnika			
6. Jednostka pomiaru warunków, które należy spełnić / rezultatów, które należy osiągnąć, uruchamiających zwrot przez Komisję			
7. Zakładane wyniki pośrednie (o ile mają zastosowanie) uruchamiające zwrot kosztów przez Komisję wraz z harmonogramem zwrotów	Zakładane wyniki pośrednie	Przewidywana data	Kwoty (w EUR)
8. Łączna kwota (w tym finansowanie unijne i krajowe)			
9. Metoda(-y) korekty			
10. Weryfikacja osiągnięcia rezultatu lub spełnienia warunku (oraz, w stosownych przypadkach, zakładanych wyników pośrednich) – należy opisać, jaki(e) dokument(y) / system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto rezultat lub spełniono warunek (oraz, w stosownych przypadkach, zakładane wyniki pośrednie) – należy opisać, w jaki sposób będą przeprowadzane kontrole zarządcze (w tym na miejscu) i przez kogo. – należy opisać, jakie ustalenia zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów			
11. Wykorzystanie dotacji w formie finansowania niepowiązanego z kosztami Czy dotacja udzielona beneficjentom przez państwo członkowskie ma formę			

finansowania niepowiązanego z kosztami? [T/N]	
12. Ustalenia służące zapewnieniu ścieżki audytu Proszę wymienić instytucję lub instytucje odpowiedzialne za te ustalenia.	

DODATEK 3: Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym w wraz z harmonogramem

Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji operacji o znaczeniu strategicznym.

WYKAZ SKRÓTÓW

B+R – Badania i Rozwój

B+R+I – Badania, Rozwój i Innowacje

CP – Cel Polityki

CS – Cel Szczegółowy

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFSA – Europejski Fundusz Społeczny Plus

EGiB – Ewidencja Gruntów i Budynków

EUR – Euro

FEM 2021-27 – Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027

FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego Program na lata 2021-2027

GPR – Gminny Program Rewitalizacji

GUS- Główny Urząd Statystyczny

IF – Instrumenty Finansowe

IIT- Inne Instrumenty Terytorialne

IOB – instytucje otoczenia biznesu

JST – Jednostki Samorządu Terytorialnego

KE – Komisja Europejska

KSRR 2030 – Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony

LGD – Lokalne Grupy Działania

MOF – Miejski Obszar Funkcjonalny

MŚP – mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa

NEB – Nowy Europejski Bauhaus

NGO – Organizacje Pozarządowe (ang. *non governmental organisation*)

OZE – Odnawialne Źródła Energii

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

RIS – Regionalne Inteligentne Specjalizacje

RLKS - Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność

RSI WM 2030 – Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2030

SRWM 2030 – Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030

SAG – Strefy Aktywności Gospodarczej

UE – Unia Europejska

ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne